

VUOSIKERTOMUS 2013

MORE WITH BIOFORE

Sisältö

UPM konserni

UPM lyhyesti	1
Toimitusjohtajan katsaus	3
Strategia	5
UPM sijoituskohteena	9
Taloudelliset tavoitteet ja tulokseen vaikuttavat tekijät	11
Riskienhallinta	12

Liiketoiminta-alueet

UPM Biorefining	13
UPM Energy	15
UPM Raflatac	17
UPM Paper Asia	19
UPM Paper ENA	21
UPM Plywood	23
Innovaatiot ja liiketoiminnan kehitys	25

Sidosryhmät

Vuoropuhelua sidosryhmien kanssa	27
Yhteistyötä asiakkaiden kanssa	31
Toimittajat ovat olennainen osa UPM:n arvoketjua	33
Henkilöstö mahdollistaa yhtiön uudistumisen	35
Sydämen asiana työturvallisuus ja työhyvinvointi	38

Vastuullisuus

UPM:n Biofore-strategia on osoitus sitoutumisesta kestävään kehitykseen	39
Tuotteiden koko elinkaari otetaan huomioon	43
Jäte on tämän päivän uusi materiaali	44
Parannusta energiatehokkuudessa ja tunnustusta ilmastotoimenpiteistä	45
Puu ja puukuitu on kestävästi hankittua	47
Enemmän tuloksia vastuullisella vedenkäytöllä	48
UPM:n materiaalitase 2013	49
GRI-sisältövertailu	51
Riippumaton varmennusraportti	53

Hallinto

Hallinnointi	54
Johdon palkitseminen	58
Hallitus	61
Johtajisto	63
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	136

Tilinpäätös 2013

Sisältö	66
Avaintietoja 2004–2013	139
Tuotantolaitokset ja myyntiverkosto	141
Yhteystietoja	144
Yhtiökokous	146

UPM ei julkaise erillistä ympäristö- ja yritysraporttia, vaan tiedot on yhdistetty tähän vuosikertomukseen. Vuosikertomuksen liiketoimintaosioon on koottu useita vuoden 2013 tärkeitä tapahtumia. GRI-sisältövertailu on liitteenä sivuilla 51–52. Lisätietoja UPM:n vastuullisesta toiminnasta löytyy osoitteesta www.upm.fi/vastuullisuus.

UPM – The Biofore Company

UPM yhdistää bio- ja metsäteollisuutta. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta kuudella liiketoiminta-alueella.

Vuonna 2013 UPM:n liikevaihto oli 10,1 miljardia euroa. UPM:llä on tuotantolaitoksia 14 maassa ja maailmanlaajuinen myyntiverkosto. UPM:n palveluksessa on noin 21 000 työntekijää. UPM:n osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsingin pörssissä. Yhtiöllä oli vuoden 2013 lopussa 94 568 osakkeenomistajaa.

LIKEVAIHTO, MILJ. EUR

2013	10 054	▼ -4 %
2012	10 492	

LIKEVOITTO, MILJ. EUROA*

2013	683	▲ +23 %
2012	556	

*1 ilman kertaluonteisia erä

MARKKINA-ARVO, MILJ. EUROA

2013	6 497	▲ +40 %
2012	4 633	

UPM Biorefining

UPM Biorefining muodostuu sellu-, saha- ja biopolttoaineliiketoiminnoista sekä puuviljelmätoiminnoista. UPM:llä on neljä uudenaikaista sellutehdasta Suomessa ja Uruguayssa sekä neljä sahaa Suomessa. UPM:n puupohjaista uusiutuvaa dieseliä valmistavan biojalostamon toiminta käynnistyy kesällä 2014 Suomessa. Selluliiketoiminnan asiakkaita ovat pehmo- ja erikoispapereiden sekä kartongin tuottajat. Biopolttoaineiden asiakkaat ovat öljy- ja petrokemian teollisuus kun taas sahatavaraa toimitetaan rakennus-, puusepän- ja huonekaluteollisuuteen. UPM:n tavoitteena on kasvaa edelleen luotettavana selluntoimittajana maailmanlaajuisesti ja kasvaa kehittyneissä biopolttoaineissa.

UPM Paper Asia

UPM Paper Asia tuottaa hienopapereita Aasian kasvaville markkinoille sekä tarramateriaaleja maailmanlaajuisille markkinoille. Hienopapereita valmistetaan UPM Changshun tehtaalla Kiinassa ja tarr- ja pakkausmateriaaleja UPM Tervasaaren ja UPM Jämsänkosken tehtailla. Asiakkaita ovat pääasiassa vähittäismyyjät, painotalot, kustantajat, jakelijat ja paperin jalostajat. UPM Paper Asia hakee kasvua toimistopapereissa Kiinassa ja Aasian-Tyynenmeren alueella sekä tarramateriaalimarkkinoilla maailmanlaajuisesti.

Tuotteemme valmistetaan uusiutuvista raaka-aineista ja ne ovat kierrätettäviä. Uudella rakenteella edistämme muutosta ja kehitämme liiketoiminta-portfoliotamme.

UPM Energy

UPM Energy tuottaa kustannuskilpailukykyistä, vähäpäästöistä energiaa ja toimii Pohjois- ja Keski-Euroopan fyysisen sähkön kaupassa ja sähkön johdannaismarkkinoilla. UPM:n energian tuotantokapasiteetti koostuu vesivoimasta, ydinvoimasta sekä lauhde- ja tuulivoimasta. UPM Energy aikoo kasvaa pohjoismaisilla hiilidioksidipäästöttömän energian markkinoilla.

UPM Raflatac

UPM Raflatac valmistaa tarralaminaattia tuote- ja informaatioetiketointiin mm. elintarvike- ja juomateollisuudelle, vähittäiskauppaan ja logistiikkaan. UPM Raflatac on maailman toiseksi suurin tarralaminaatin valmistaja. UPM Raflatacin tavoitteena on edetä kasvumarkkinoilla ja vahvistaa asemaansa erikoistuotteissa.

UPM Paper ENA (Eurooppa ja Pohjois-Amerikka)

UPM Paper ENA valmistaa sanoma- ja aikakauslehtipapereita sekä hienopapereita useisiin erilaisiin käyttökohteisiin 18 uudenaikaisella paperitehtaalla Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Asiakkaita ovat pääasiassa kustantajat, vähittäismyyjät, painotalot ja jakelijat. UPM:llä on maailmanlaajuinen paperinmyyntiverkosto ja tehokas logistiikkajärjestelmä. UPM Paper ENA keskittyy kustannusjohtajuuteen ja kannattavuuden kehittämiseen rahavirran varmistamiseksi.

UPM Plywood

UPM Plywood tuottaa vaneria ja viilua pääasiassa rakentamiseen, kuljetusvälineisiin sekä muuhun teollisuustuotantoon. UPM on johtava vanerintoimittaja Euroopassa, ja sillä on tuotantolaitoksia Suomessa, Virossa ja Venäjällä. UPM Plywood pyrkii parantamaan kannattavuuttaan ja sen tavoitteena on myös parantaa valikoituille loppukäyttöasiakkaille tarjottavaa lisäarvoa ja palvelupaketteja.

Muu toiminta

Puunhankinta ja metsätalous vastaa kilpailukykyisen puun hankinnasta UPM:n puuta käyttäville liiketoiminnoille sekä hallinnoi UPM:n omia metsiä. Lisäksi UPM tarjoaa laajan valikoiman erilaisia puukauppa- ja metsäpalveluita metsänomistajille ja metsäsijoittajille. Muuhun toimintaan kuuluvat myös komposiittiyksikkö UPM Biocomposites sekä biokemikaaleja tutkiva UPM Biochemicals.

Muutos jatkuu – uudella vaihteella

Vuoden 2013 aikana käynnistimme useita toimenpiteitä kannattavuuden parantamiseksi ja edistimme kasvuhankkeissamme.

Yhtiön liiketoimintarakenteen uudistus oli tärkeä askel. Vuonna 2008 käyttöön otettu liiketoimintaryhmiin perustuva rakenne oli tehnyt tehtävänsä. Sen puitteissa loimme kaupalliset edellytykset ja markkinalähtöiset organisaatiot energia- ja selluliiketoiminnoille. Saimme myös aikaan käänteen saha- ja vaneriliiketoimintojen kannattavuudessa ja Euroopan tarraliiketoimintaa järjesteltiin uudelleen. Jokainen näistä on nyt terve UPM:n liiketoiminta omine kehitysedellytyksineen.

Uuden, kuuteen liiketoiminta-alueeseen perustuvan organisaation toiminta on käynnistynyt hyvin. Odotamme, että uusi rakenne terävöittää tavoitteitamme ja toimintaamme kaikissa liiketoiminnoissa.

Samanaikaisesti uuden liiketoimintarakenteen kanssa ilmoitimme lyhyen aikavälin kannattavuusohjelmasta, jonka tavoitteena on saavuttaa 200 miljoonan euron kustannussäästöt vuoden 2014 loppuun mennessä. Ohjelman toteuttaminen on edennyt ripeästi, ja vuoden loppuun mennessä olimme saavuttaneet 48 % tavoitelluista säästöistä.

Olemme myös asettaneet seuraaville kolmelle vuodelle selkeät kohdennetut kasvutavoitteet biopolttoaineissa, puuvapaiden erikoispaperien ja tarramateriaalien tuotannossa Kiinassa, tarramateriaaleissa ja selluntuotannossa. Näiden hankkeiden avulla pyrimme kasvattamaan käyttökaikkamme (EBITDA) 200 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2013 aikana aloimme niin ikään tutkia mahdollisuuksia liiketoimintaportfoliomme yksinkertaistamiseksi.

Tyydyttävä vuosi 2013

Liiketoiminnan näkökulmasta vuosi 2013 alkoi reippaassa vastatulessa, mutta päättyi tyydyttävään tulokseen vuoden aikana toteutettujen monien tulosparannustoimenpiteiden ansiosta. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä koheni ja oli 683 (556) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan hyvä rahavirta mahdollisti nettovelan vähentämisen 170 miljoonalla eurolla vuoden 2013 aikana.

Erytisesti UPM Biorefining-, UPM Plywood- ja UPM Paper ENA (Eurooppa ja Pohjois-Amerikka) -liiketoiminta-alueet kykenivät parantamaan tulostaan merkittävästi aktiivisilla sisäisillä toimilla.

Useat UPM Biorefining-liiketoiminta-alueen sellutehtaat saavuttivat uusia tuotantoennätyksiä, mikä näkyi sellun tuotantomäärien kasvussa. Vuoden tulokseen vaikutti myönteisesti myös Uruguayn valtiolta saatu lupa lisätä sellun tuotantoa UPM Fray Bentosin tehtaalla.

UPM Plywood -liiketoiminta-alueen tulos kehittyi myönteisesti koko vuoden ajan. Muutokset UPM Plywoodin myyntistrategiassa ja tuotantotehokkuudessa ovat tuottaneet erinomaisia tuloksia.

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueella paperin tuotantomäärien ja hintojen lasku sekä epäsuotuisat valuuttakurssit edellyttivät laajoa kustannussäästötoimenpiteitä. Vuoden 2013 loppuun mennessä liiketoiminta onnistuikin palauttamaan kannattavuutensa edellisvuoden tasolle ja sen kustannusrakenne oli selkeästi alkuvuotta kilpailukyysisempi.

UPM Energy onnistui säilyttämään sähkön keskimääräisen myyntihinnan ennallaan. Tarramateriaaleja tuottavan UPM Raflatacin liikevaihto kehittyi myönteisesti erityisesti kasvumarkkinoilla. Aasian haastavista valuutta-

kurssimuutoksista huolimatta UPM Paper Asia -liiketoiminta-alueen tulos oli tyydyttävä.

Kilpailuetua vastuullisuudesta

Kestävä kehitys ja vastuullinen toiminta ovat Biofore-strategiamme ytimessä. Olemme sitoutuneet toimimaan vastuullisesti talouteen, ihmisiin ja yhteiskuntaan sekä ympäristöön liittyvissä asioissa ja jatkuvasti parantamaan toimintaamme. Toimintamme läpinäkyvyyden lisäämiseksi käytämme kestävän kehityksen raportointiohjeistoa (Global Reporting Initiative, GRI). Tavoitteemme on, että kestävä liiketoiminta tuo meille myös kilpailuetua eri liiketoiminnoissa.

Johdonmukainen työ vastuullisuuskysymyksissä sai ulkopuolista tunnustusta aiempien vuosien tapaan myös vuonna 2013. Yhtiö uusi sijoituksensa Dow Jonesin kestävän kehityksen indeksissä. Indeksiin valitaan yritykset, jotka suorittavat kilpailijoitaan paremmin kestävyyden eri mittareilla arvioituna.

Työmme työturvallisuuden parantamiseksi kantoi hedelmää myös menneenä vuonna. Työturvallisuuden ryhtiliikkeen toisen vuoden myötä tapaturmataajuus on laskenut kahdessa vuodessa yli 60 %. Jokainen UPM:läinen voi kokea onnistuneensa paremman työturvallisuuskulttuurin luomisessa UPM:ään. Tavoitteeseemme on vielä matkaa mutta olemme oikealla tiellä.

Näkymät

Euroopan talouskasvun odotetaan säilyvän alhaisena vuoden 2014 alkupuolella, mutta parantuvan kuitenkin viime vuoden tasosta. Yhdysvaltojen ja kehittyvien markkinoiden talouskasvun odotetaan edelleen kehittyvän Eurooppaa suotuisemmin.

UPM:n liiketoiminta näyttää vakaalta vuoden 2014 alkupuoliskolla. UPM:llä on monipuolinen liiketoimintaportfolio ja monia hyvin menestyviä liiketoimintoja.

Keihäänkärki-investointimme etenee suunnitelmien mukaisesti. Puupohjaista uusiutuvaa dieseliä tuottava Lappeenrannan biojalostamo nousi viime vuonna harjakorkeuteen ja käynnistää tuotannon kesällä 2014. Se valmistaa raakamäntyöljystä korkealaatuista, kehittyntä uusiutuvaa dieseliä liikennekäyttöön.

Uusiutuva diesel tuo yhtiön kasvulaskelmiin uuden ulottuvuuden. Pidemmällä aikavälillä myös biokomposiitit ja biokemikaalit täydentävät yhtiön uusien tuotteiden valikoimaa.

Metsäbiomassan monipuolinen käyttö ja kilpailukykyinen toiminta sekä rohkea edelläkävijäasenne vievät UPM:n Biofore-strategiaa eteenpäin myös vuonna 2014. Muutokset yhtiössä ovat edenneet rivakasti ja olen erittäin ylpeä UPM:läisten muutosvalmiudesta kuluneena vuonna. Kannattavuus- ja kasvuhankkeiden eteneminen on hyvissä käsissä myös jatkossa.

Tavoitteemme on edelleen kasvattaa UPM:n liiketoimintojen arvoa. Yhtiön hallituksen osinokohdotus 0,60 euroa osaketta kohti on osoitus omistajien luottamuksesta UPM:n vakaaseen kehitykseen ja kykyyn edelleen uudistua.

Jussi Pesonen
Toimitusjohtaja

More with Biofore – Resurssitehokkuus UPM:n kulmakivenä

UPM pyrkii kaikessa toiminnassaan luomaan enemmän vähemmällä. Raaka-aineiden ja energian tehokas käyttö säästää ympäristöä ja tuo kustannussäästöjä.

Vesi

- Vähennämme veden käyttöä ja jätevesikuormitusta puhdistuslaitos-investointien avulla ja kehittämällä tuotantoprosesseja
- UPM on vähentänyt jäteveden määrää noin 25 % ja kemiallista hapenkulutusta (COD) 50 % selluonnia kohti kymmenen viime vuoden aikana

Energia

- Tehostamme energian käyttöä innovaatioiden avulla ja jakamalla parhaita käytäntöjä tehtaiden kesken
- Vähennämme fossiilisten polttoaineiden osuutta panostamalla uusiutuvan energian käyttöön
- UPM on vähentänyt sähkönkulutusta 20 % paperitonnia kohti ja fossiilisten polttoaineiden osuutta noin 10 % kymmenen viime vuoden aikana

Raaka-aineet ja jäte

- Keskityimme etsimään monipuolisia ja innovatiivisia käyttötapoja raaka-aineena käyttämämme uusiutuvan ja kierrätävän puubiomassan jokaiselle kuidulle.
- UPM käyttää noin 90 % tuotanto-jätteestä uudelleen

Ympäristömerkit

- Ympäristömerkeillä todennetaan hyvää ympäristösuorituskykyä
- Ympäristömerkittyjen tuotteiden osuus vuonna 2013 nousi 7 % edellisvuodesta 75 %:iin

UPM näkee sivutuotteet ja jätteet tämän päivän uusina raaka-aineina. Resurssitehokkuusajattelu on synnyttänyt innovaatioita, joissa uusiutumattomia materiaaleja voidaan korvata uusiutuvilla. UPM BioVerno, UPM ProFi ja UPM Formi ovat esimerkkejä tällaisista tuotteista. Resurssitehokkaita innovaatioita on tehty myös tuotantoteknologioissa ja logistikassa.

Lue lisää

Tämän vuosikertomuksen esimerkit ja www.upm.fi/vastuullisuus

Uusi vaihde UPM:n muutokseen

UPM otti käyttöön uuden liiketoimintarakenteen vuonna 2013. Muutoksen tavoitteena on edesauttaa UPM:n uudistumista ja aikaansaada selkeä käänne yhtiön kannattavuudessa. Kannattavuuden parannusohjelmalla ja kasvuhankkeilla tavoitellaan 400 miljoonan euron vaikutusta kannattavuuteen.

Visio

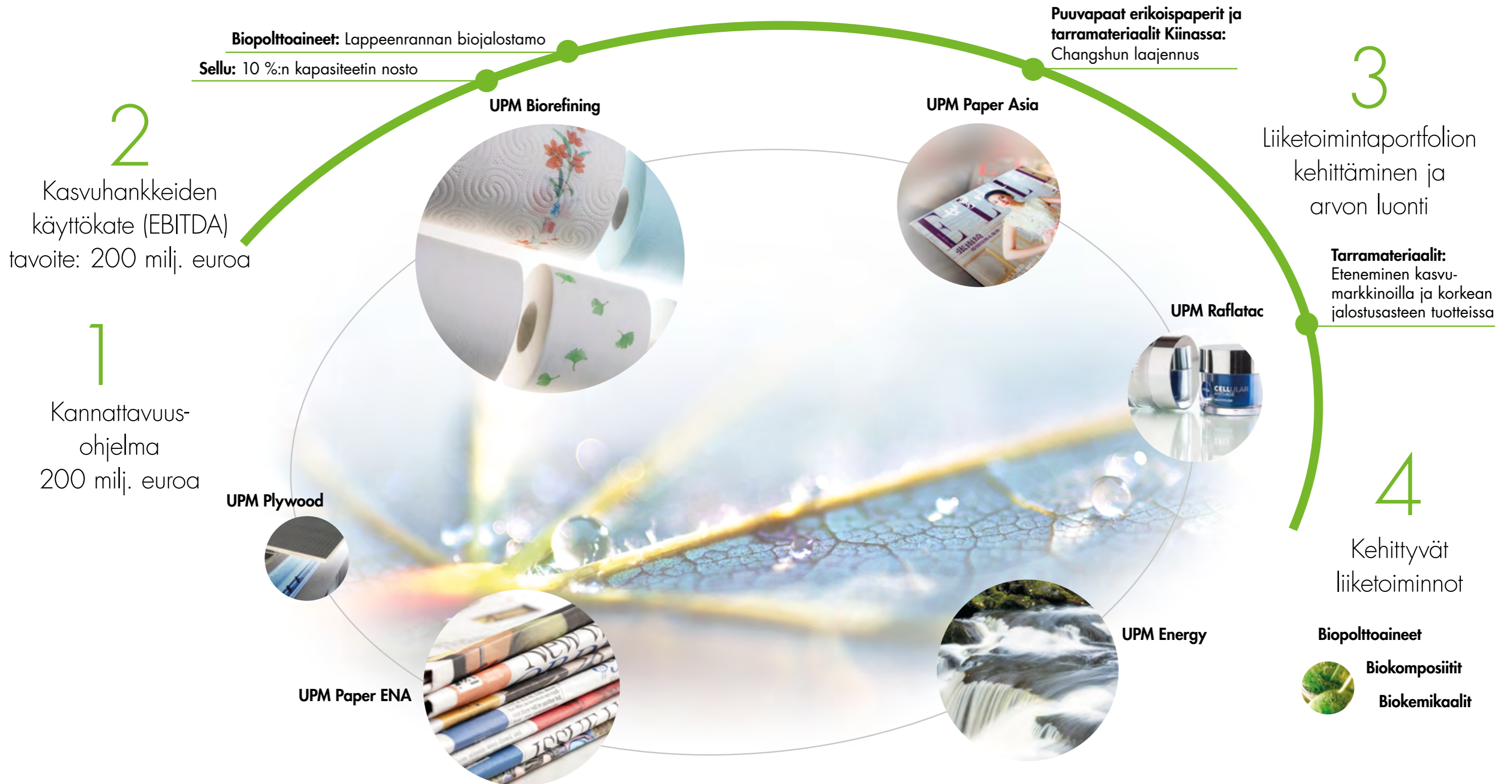
Uuden metsäteollisuuden edelläkävijänä UPM yhdistää bio- ja metsäteollisuuden sekä rakentaa uutta, kestäväää ja innovaatiivetoista tulevaisuutta. Kustannusjohtajuus, muutosvalmius sekä henkilöstömme sitoutuminen ja turvallisuus muodostavat menestyksemme perustan.

Toiminta-ajatus

Luomme lisäarvoa uusiutuvista ja kierrätettävistä raaka-aineista. Hyödynnämme osaamistamme ja teknologiaa kuitu-, energia- ja tekniset materiaalit-liiketoiminnoissa.

Arvot

Luota ja ole luotettava
Tuloksia yhdessä
Uudistu rohkeasti

Kuvien koko vastaa liiketoimintojen osuutta konsernin käyttökatteesta (EBITDA).

Biofore-strategia muuttuvassa toimintaympäristössä

Maailma muuttuu nopeasti, ja tulevaisuus tuo tullessaan ennennäkemättömiä haasteita ja mahdollisuuksia. Öljyn, ruoan, veden, energian ja muiden resurssien maailmanlaajuinen kysyntä voimistuu jatkuvasti, kun maailman väkiluku kasvaa, kaupungistuminen jatkuu ja kehittyvien markkinoiden keskiluokka kasvaa. Ilmastonmuutos on jo noussut merkittäväksi maailmanlaajuiseksi ilmiöksi. Lisäksi maailmantalouden voimasuhteiden muutokset lännessä itään, liiketoiminnan muutostahdin nopeutuminen sekä jokapäiväisen elämän uudet digitaaliset teknologiat muuttavat toimintaympäristöä merkittävästi.

UPM:n Biofore-strategia sopii hyvin tähän muuttuvaan maailmaan.

Uusiutuvat luonnonvarat: UPM:n tuotteet perustuvat kestävästä lähteistä hankittuihin uusiutuviin raaka-aineisiin.

More with Biofore: Enemmän vähemmällä on keskeinen periaate UPM:n resurssitehokkuudessa ja merkittävä kustannustehokkuuden lähde.

Kierrätys: Valtaosa UPM:n tuotteista on kierrätettäviä, ja UPM kierrättää monet niistä uusiksi tuotteiksi, kuten paperiksi, biokomposiiteiksi ja energiaksi.

Energia: UPM käyttää energian – sähkön, lämmön ja biopoltoaineiden – tuotannossa luotettavia, vähäpäästöisiä ja kustannuskilpailukyisiä energianlähteitä. UPM kehittää energiatehokkuuttaan jatkuvasti.

Kasvumarkkinat: UPM:llä on houkuttelevat kasvunäkymät Aasian, Latinalaisen Amerikan ja Itä-Euroopan sellu-, paperi-, tarramateriaali- sekä puutuotemarkkinoilla. Yhtiö vastaa kulutuksen kasvuun ekologisesti kestäväällä tavalla.

Tehokkaat toiminnot: Kustannustehokkuus ja skaalautuvat toiminnot ovat tärkeitä kaikessa liiketoiminnassa, mutta Euroopan ja Pohjois-Amerikan kypsillä graafisen paperin markkinoilla ne ovat menestyksen kulmakivi.

Innovaatio: UPM hyödyntää osaamistaan ja vahvaa asemaansa puunjalostuksen – tai biojalostuksen – arvoketjussa innovoidessaan uutta kestävää liiketoimintaa, jolla on suuret kohdemarkkinat ja korkeampi jalostusaste. Monet näistä uusiutuviin raaka-aineisiin perustuvista vaihtoehdoista korvaavat uusiutumattomia tuotteita.

Vastuullisuus: UPM soveltaa samoja tiukkoja ympäristösuorituskykyä, työturvallisuutta, hankintaa ja liiketoimintatapoja koskevia periaatteita kaikkialla maailmassa.

Suurin osa maailman muutosta ohjaavista tekijöistä tukee UPM:n liiketoimintaa pitkällä aikavälillä, mutta niiden vaikutukset eivät kuitenkaan kohdistu tasaisesti kaikkiin UPM:n lii-

ketoimintoihin. Eri liiketoiminnoilla on tämän vuoksi kullakin oma strateginen suuntansa, tavoitteensa ja toimenpiteensä, jotta mahdollisuudet voidaan hyödyntää ja haasteisiin voidaan vastata niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä.

Uusi liiketoimintarakenteen tukee UPM:n muutosta ja tulosten saavuttamista

UPM otti vuonna 2013 käyttöön uuden liiketoimintarakenteen. Yhtiö muodostuu nyt seuraavista liiketoiminta-alueista: UPM Biorefining (sellu, biopoltoaineet ja sahatavara), UPM Energy, UPM Raflatac, UPM Paper Asia, UPM Paper ENA (Eurooppa ja Pohjois-Amerikka) ja UPM Plywood. Muita toimintoja ovat UPM:n puunhankinta ja metsätalous sekä uusin liiketoimintojen kehitys. Jokaiselle liiketoiminta-alueelle on määritelty strateginen rooli ja selkeät tavoitteet, jotka on esitelty oheisessa taulukossa.

Uuden liiketoimintarakenteen tavoitteet: **Yksinkertaistettu ja matala organisaatorakenne:** Uusi rakenne nopeuttaa päätöksentekoa ja mahdollistaa erilaisten tavoitteiden asettamisen eri liiketoiminnoille. Yksinkertaistettu organisaatio on kustannustehokas ja muokattavissa liiketoimintatarpeiden mukaan.

Tulosten parantaminen: UPM tavoittelee huipputuloksia kunkin liiketoimintansa omilla markkinoilla. Tavoitteen saavuttamiseksi UPM ilmoitti lyhyen aikavälin kannattavuuden parantamisohjelmasta, joka tähtää 200 miljoonan euron vuotuisiin kustannussäästöihin vuoden 2014 loppuun mennessä vuoden 2013 toiseen neljännekseen verrattuna. Ohjelmaan sisältyy sekä muututtuvin että kiinteiden kustannusten säästöjä, ja se koskee kaikkia liiketoiminta-alueita.

Kasvumahdollisuuksien hyödyntäminen: UPM:llä on useita liiketoimintoja, joiden pitkän aikavälin kasvu- ja kannattavuusnäkyvät ovat kiinnostavat. UPM on määritellyt kohdenetut orgaaniset kasvuhankkeet seuraavalle kolmelle vuodelle. Tavoitteena on 200 miljoonan euron lisäys EBITDA:an, kun kaikki hankkeet on toteutettu. Kasvuhankkeet ovat uusiutuvaa dieseliä tuottava biojalostamo Lappeenrannassa, sellun tuotantokapasiteetin 10 %:n nosto kaikilla neljällä nykyisellä sellu-tehtaalla poistamalla tunnistettuja tuotannon pullonkauloja, päällystämättömiä puuvapaita erikoispapereita ja tarramateriaaleja valmistava tuotantoyksikkö UPM Changshun tehtaalla Kiinassa sekä tarraliiketoiminnan kasvun jatkuminen kehittyvillä markkinoilla ja korkeamman jalostusarvon tuotteissa.

Liiketoimintaportfolion kehittäminen: UPM:llä on nyt mahdollisuus päättää,

TAPAHTUMIA

17.1. UPM ilmoitti muuttavansa paperi- ja energia-liiketoimintojen tasearvoja vastaamaan niiden käyviä arvoja

14.3. UPM voitti kestävän kehityksen biopoltoainepalkinnon Rotterdamissa

11.6. UPM ilmoitti aloittavansa biokemikaalien kehityksen yhdessä Renmatix Inc:n kanssa

17.6. UPM ja Ashland Inc. ilmoittivat yhteistyöstä UPM:n biofibrillitekniikan sovellusten kehittämiseksi

6.8. UPM ilmoitti uudesta 1. marraskuuta voimaanastuvasta liiketoimintarakenteestaan

12.9. UPM uusi paikkansa Dow Jonesin kestävän kehityksen indekseissä

16.9. UPM Formi palkittiin teknologiainnovaatiosta Kiinassa

24.10. UPM ilmoitti suunnittelevansa globaalien funktioiden sekä puunhankinnan ja metsäliiketoiminnan uudelleenjärjestelyä

miten liiketoiminnan arvoa voitaisiin parhaiten tuoda esiin ja kasvattaa. Prosessin myötä omistussuhteisiin saatetaan tehdä muutoksia.

Uuden liiketoiminnan luominen: Biopoltoaineet ovat hyvä esimerkki UPM:n innovaatioista. Rakenteilla oleva uusiutuvaa dieseliä tuottava biojalostamo aloittaa toimintansa vuoden 2014 kesällä Lappeenrannassa. Muita uusia liiketoimintoja ovat biokomposiitit, joita markkinoidaan jo asiakkaille, sekä kehitysvaiheessa olevat biokemikaalit ja biofibrillit.

Painopiste vastuullisuudessa ja johtajuudessa

Vastuullisuus on keskeinen osa UPM:n tapaa toimia, ja myös kilpailuetu. UPM on vahvasti sitoutunut taloudellisen, yhteiskunnallisen ja ympäristösuorituksensa jatkuvaan parantamiseen. Viime vuosina UPM on keskittynyt erityisesti työturvallisuuden ja tuotantolaitosten ympäristösuorituskyvyn parantamiseen. Vuonna 2013 erityistä huomiota kiinnitettiin myös urakoitsijoiden turvallisuuteen. (Lue lisää sivuilta 38 ja 39).

Kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan parhaisiin tuloksiin yltäviä ja muutosta ohjaavia ihmisiä ja tiimejä. UPM:lle on myös tärkeää olla kiinnostava työnantaja, jonka innostavat ja osallistavat johtajat tarjoavat mahdollisuuksia menestyä ja kehittyä. UPM:n johto panostaa erityisesti tulosten saavuttamiseen ja henkilöstön sitoutumiseen liiketoimintojen ja ihmisten menestyksen takaamiseksi.

UPM:N BIOFORE-STRATEGIA VUONNA 2013

Liiketoiminta-alue	Strategiset tavoitteet	Vuoden 2013 toimenpiteet
UPM BIOREFINING	Kasvu kustannuskilpailukyisessä, korkealaatuisessa sellussa ja kehittyneissä biopoltoaineissa Tehokas sahatavari-liiketoiminta Synergiaetujen hyödyntäminen ja jalostusarvon kasvattaminen biojalostuksessa	Lupa tuotannon kasvattamiselle UPM Fray Bentosin sellutehtaalla Uruguayssa Sellutehtaiden tuotannon pullonkaulojen tunnistaminen, tavoitteena 10 %:n tuotantokapasiteetin lisäys Strateginen sellun myynti- ja markkinointiyhteistyö Canfor Pulpin kanssa Puupohjaista uusiutuvaa dieseliä valmistavan Lappeenrannan biojalostamon rakennustyöt jatkuivat, operatiivisen henkilöstön rekrytointi ja koulutus käynnistyivät Pestovon sahan myynti Venäjällä, Aigrefeuillen jatkojalostetehtaan myynti Ranskassa ja Kaukaan jatkojalostustoimintojen myynti Suomessa
UPM ENERGY	Luotettavan, kustannuskilpailukyisen ja vähäpäästöisen energiantuotannon laajentaminen Arvonluonti fyysisen sähkön kaupassa ja johdannaiskaupassa	OL3:n rakennustyöt jatkuivat OL4:n suunnittelu Vesivoimalaitosten kunnostus jatkui
UPM RAFLATAC	Kasvu tuotteita uudistamalla ja kehittyvillä markkinoilla	Kasvu kehittyvillä markkinoilla jatkui vuonna 2012 toteutetun jakeluterminaaliverkoston laajenemisen myötä Uusiin korkeamman jalostusarvon tuotteisiin perustuva kasvu jatkui Tarratuotanto Sveitsissä, Etelä-Afrikassa ja Australiassa päättyi osana kannattavuuden parantamisohjelmaa
UPM PAPER ASIA	Kasvu Kiinan ja Aasian paperimarkkinoilla Kasvu maailmanlaajuisilla tarrapaperimarkkinoilla	Investointi päällystämättömiä puuvapaita erikoispapereita ja tarramateriaaleja valmistavaan tuotantoyksikköön UPM Changshun tehtaalla Kiinassa
UPM PAPER ENA	Rahavirran luonti ja kustannustehokkuus Rakennejärjestelyt Euroopassa	Uusi, matalampi organisaatio Kannattavuuden parantamistoimenpiteet kiinteitä ja muuttuvia kustannuksia säästämällä UPM Stracelin ja UPM Docellesin (suljettiin tammikuussa 2014) paperitehtaiden sulkemiset Ranskassa, UPM Rauman PK 3:n ja UPM Ettringenin PK 4:n sulkemiset Suomessa ja Saksassa Lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksen (CHP) rakennustyöt UPM Schongaun tehtaalla Saksassa jatkuivat
UPM PLYWOOD	Toiminnan tehokkuus ja joustavuus	Tuottavuus parani tuotantokapasiteetin uudelleenjärjestelyllä Myynti tehostui vuonna 2012 käyttöön otetun asiakaslähtöisen organisaation myötä
UUSIEN LIIKETOIMINTOJEN KEHITYS	UPM Biokomposiitit: UPM Farmin liiketoiminnan luonti ja vienti markkinoille sekä UPM ProFi -biokomposiitin kasvun jatkuminen UPM Biokemikaalit: Biofibrillien ja -kemikaalien käyttösovellusten kehityksen jatkuminen	UPM Farmin kaupallistaminen eteni, useita asiakkaita eri loppukäyttösegmenteissä Sopimus yhteisestä biokemikaalien kehityksestä Renmatix Inc:n kanssa Yhteistyösopimus Ashland Inc:n kanssa UPM:n biofibrillitekniikan sovellusten kehittämiseksi
PUUNHANKINTA JA METSÄTALOUS	Kilpailukyisen biomassan saannin turvaaminen	36 000 hehtaaria metsämaata myytiin UPM:n puunhankinta-alueen ulkopuolelta Toimitusketjun tehokkuutta ja palveluita kehitettiin Uuden toimintatavan käyttöönotto

UPM:N LIIKETOIMINTAAN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

VÄHÄPÄÄSTÖINEN JA UUSIUTUVA ENERGIA

- Energian hinta ja saatavuus
- Euroopan markkinoiden integroituminen
- Ilmastonmuutos

NOPEASTI LIIKKUVAT KULUTUSTAVARAT, VÄHITTÄISKAUPPA

- Kypsiä markkinoiden ikääntyvä väestö
- Kehittyvien markkinoiden BKT:n kasvu, kaupungistuminen ja kasvava keskiluokka

MAINONTA, TOIMISTOVIESTINTÄ

- Digitalisoituminen – paperilta näytölle
- Painopisteen siirtyminen kypsiltä kehittyville markkinoille

BIOPOHJAISET MATERIAALIT

- Raaka-aineiden niukkuus
- Kestävä kehitys ja uusiutuvat materiaalit
- Öljypohjaisten materiaalien korvaaminen
- Kierrätys ja uudelleenkäyttö

UPM sijoituskohteena

UPM pyrkii parantamaan kannattavuutta, kasvunäkymiä ja liiketoimintaportfolionsa arvoa. Tavoitteena on yksinkertaistaa ja kehittää liiketoimintaportfoliota sekä tuoda esille ja kasvattaa liiketoimintojen todellista arvoa.

UPM pyrkii kasvattamaan omistaja-arvoa

UPM tavoittelee huipputuloksia kunkin liiketoimintansa omilla markkinoilla. Tavoitteen saavuttamiseksi UPM on julkistanut kannattavuuden parantamisohjelman, joka tähtää 200 miljoonan euron kustannussäästöihin vuoden 2014 loppuun mennessä verrattuna vuoden 2013 toisen vuosineljänneksen tulokseen.

UPM aikoo toteuttaa seuraavien kolmen vuoden aikana kohdennettuja kasvuhankkeita ja laajentaa siten kannattavia liiketoimintoja, joiden pitkän aikavälin kasvunäkymät ovat myönteiset. Tavoitteena on 200 miljoonan euron lisäys EBITDAan, kun kaikki hankkeet on toteutettu.

UPM pyrkii yksinkertaistamaan ja kehittämään liiketoimintaportfoliotaan tavoitteenaan liiketoimintojen todellisen arvon tuominen esille ja kasvu. Hyvät kasvunäkymät omaavien kannattavien liiketoimintojen osuuden kasvattaminen tukee UPM:n kannattavuutta pitkällä aikavälillä ja nostaa osakkeiden arvoa.

Vahva liiketoiminnan rahavirta on UPM:lle tärkeää. Se mahdollistaa orgaanisten kasvuhankkeiden toteuttamisen, uuden liiketoiminnan kehittämisen sekä houkuttelevien

OSAKKEEN KEHITYS JA ARVOSTUSKERTOIMET 5 VUODEN AJANJAKSOLLA

	2013	2012	2011	2010	2009
Osakekurssi kauden lopussa, euroa	12,28	8,81	8,51	13,22	8,32
Tulos per osake ilman kertaluonteisia eriä, euroa	0,91	0,74	0,93	0,99	0,11
Osinko per osake, euroa	0,60*	0,60	0,60	0,55	0,45
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	1,39	1,98	1,99	1,89	2,42
Efektiiivinen osinkotuotto, %	4,9	6,8	7,1	4,2	5,4
P/E -luku	19,5	neg.	9,2	13,4	75,6
P/BV -luku ¹⁾	0,87	0,62	0,60	0,97	0,66
EV/EBITDA -luku ²⁾	8,3	6,0	5,8	7,6	7,6

Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	2013	2012	2011	2010	2009
	6 497	4, 633	4 466	6 874	4 326

*1 2013: Hallituksen esitys
¹⁾ P/BV -luku = Osakekurssi 31.12./oma pääoma per osake
²⁾ EV/EBITDA -luku = (Markkina-arvo + nettovelat)/EBITDA

osinkojen maksamisen UPM:n osakkeenomistajille. Yhtiön tavoitteena on säilyttää vahva tase, jonka turvin voidaan toteuttaa UPM:n omistaja-arvoa kasvattavat portfolion muutokset.

Vastuullisuus on keskeinen osa UPM:n Biofore-strategiaa. Hyvä hallintotapa, tavoitteellinen johtaminen, asialliset työolosuhteet ja sidosryhmäyhteistyö ovat olennainen osa UPM:n tapaa toimia.

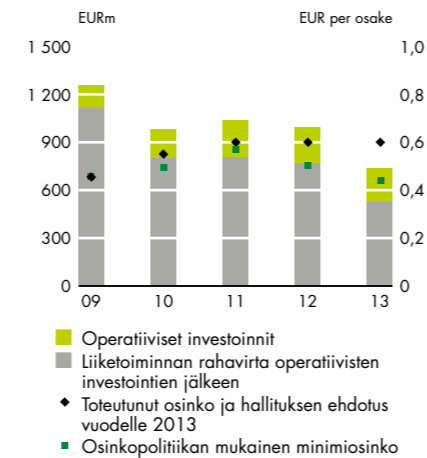
UPM:n asiantuntemus uusiutuviissa ja kiertävissä materiaaleissa, vähäpäästöisessä energiassa ja resurssitehokkuudessa on avainasemassa, kun yhtiö kehittää uutta kestävää, korkean lisäarvon liiketoimintaa. Aktiivinen työ yritysvastuussa mahdollistaa liiketoimin-

nan vaikutusten ja riskien tehokkaan tunnistamisen ja minimoimisen. UPM:n johdonmukainen toiminta sai ulkopuolista tunnustusta myös vuonna 2013 (lue lisää sivulta 10).

Osinkopolitiikka

UPM jakaa osinkona vähintään kolmanneksen operatiivisilla investoinneilla vähennettyä liiketoiminnan nettorahavirrasta. Vakaan osingonmaksun varmistamiseksi nettorahavirta lasketaan kolmen vuoden keskiarvona. Jäljelle jäävä rahavirta käytetään kasvuinvestointeihin ja velan lyhentämiseen. Vuonna 2013 liiketoiminnan nettorahavirta oli 735 miljoonaa euroa ja operatiiviset investoinnit 209 miljoonaa euroa.

Rahavirtapohjainen osinkopolitiikka

UPM:n osakekurssi 2009–2013 ja osakkeen kokonaistuotto

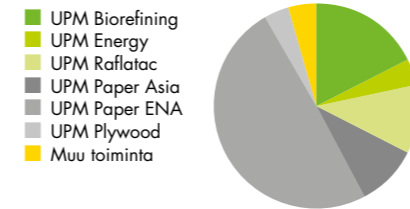
— UPM:n osakekurssi
 — Osakkeen kokonaistuotto¹⁾
¹⁾ Olettaen että osingot sijoitettu takaisin yhtiöön

UPM:n osakekurssi 2009–2013 verrattuna indekseihin

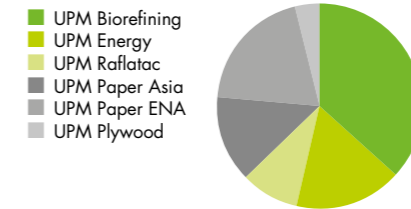
— UPM:n osakekurssi
 — DJ STOXX 600 (suhteutettu UPM:n osakekurssiin)
 — NASDAQ OMX Helsinki (suhteutettu UPM:n osakekurssiin)

Liikevaihto 2013¹⁾ 10 054 miljoonaa euroa

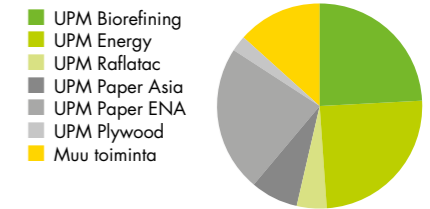

¹⁾ Liikevaihtoa ei ole konsolidoitu

Käyttökate (EBITDA) 2013 1 155 miljoonaa euroa

Sijoitettu pääoma 2013 11 583 miljoonaa euroa

YKSI KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDELLÄKÄVIJÖISTÄ

UPM:n Biofore-strategia sai vuonna 2013 useita ulkopuolista tunnustusta ilmasto-, metsänhoito- ja innovaatiotoiminnastaan.

UPM uusi paikkansa Dow Jonesin eurooppalaiseen ja globaaliin kestävän kehityksen indekseissä (DJSI) myös vuosiksi 2013–2014. UPM arvioitiin lisäksi paperi- ja metsäteollisuussektorin parhaaksi yritykseksi ympäristöasioissa erittäin korkein pistein.

Innovaatioilla on keskeinen rooli, kun kehitetään resurssitehokkaita ratkaisuja kestävämmän maailman tarpeisiin. UPM Biopolttoaineille myönnettiin maaliskuussa kestävien biopolttoainoiden palkinto uusiutuvan dieselin UPM BioVeron innovatiivisen tuotantoprosessin kehittämiseksi. UPM:n uusiutuvan puupohjaisen dieselin tuotantoprosessi voitti ensimmäisen merkittävän kansainvälisen palkinnon jo ennen tuotannon aloittamista.

Lue lisää
www.upm.fi/vastuullisuus

Taloudelliset tavoitteet

UPM asettaa sisäiset taloudelliset tavoitteet jokaiselle liiketoiminta-alueelle ja koko konsernille. Taloudelliset tavoitteet painotavat rahavirran ja yhtiön taloudellisen liikkumavaran merkitystä liiketoiminnan ohjaamisessa.

Yhtiön pitkän aikavälin tavoitteena on yli kymmenen prosentin liikevoittomarginaali. Oman pääoman tuoton tulee ylittää vähintään viidellä prosenttiyksiköllä kymmenen vuoden riskittömän sijoituksen – esimerkiksi Suomen valtion euromääräisen obligaation – tuotto. Vuoden 2013 lopussa näin määritelty vähimmäistuotto oli 7,1 %.

Yhtiön tavoite on pitää velkaantumisaste alle 90 %.

Tulokseen vaikuttavat tekijät

Myyntihintojen muutokset

Suurin UPM:n tulokseen vaikuttava tekijä on paperin myyntihinta. Toimitusmäärän yhtä suuren suhteellisen muutoksen vaikutus tulokseen on alle puolet myyntihinnan muutoksen vaikutuksesta.

Valuuttakurssit

Pitkäkestoiset valuuttakurssimuutokset vaikuttavat merkittävästi tulokseen.

Yhtiön noudattaman suojauspolitiikan mukaan arvioidusta 12 kuukauden tulevasta nettorahavirrasta suojataan keskimäärin 50 %.

Vuoden 2013 lopussa UPM:n arvioitu nettovaluuttavirta seuraaville 12 kuukaudelle oli 1 720 miljoonaa euroa. Yhdysvaltain dollarin osuus oli suurin, 970 miljoonaa euroa.

10 %-N HINNAN MUUTOKSEN VAIKUTUS VUODEN LIIKEVOITTOON

	milj. euroa
Paperit, UPM Paper ENA	553
Hieno- ja erikoispaperit, UPM Paper Asia	90
Tarramateriaalit	121
Vaneri	39
Sahatavara	29
Sellu (nettovaikutus)	13

Muuttuvilla valuuttakursseilla voi olla myös välillisiä vaikutuksia, kuten muutos suhteellisessa kilpailukyvyssä valuutta-alueiden välillä.

ULKOMAAN VALUUTAN NETTORAHAVIRTA

	milj. euroa
USD	970
GBP	440
JPY	190
Muut, yhteensä	120

Kustannusrakenne

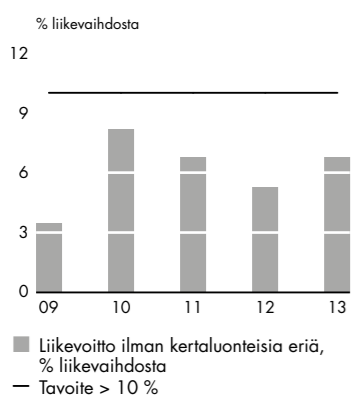
Yhtiön suurimmat kustannuserät ovat kuituraaka-ainekulut sekä henkilöstökulut.

KUSTANNUKSET ILMAN POISTOJA

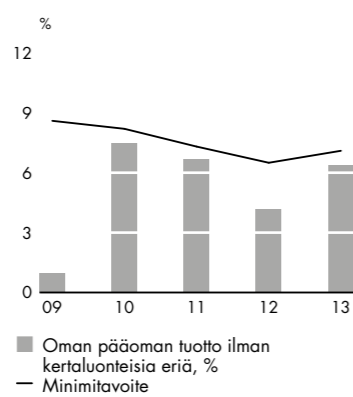
%	2013	2012
Omien tuotteiden jakelu	11	11
Puu ja kuitu	29	28
Energia	10	10
Täyteaineet, päällysteet ja kemikaalit	12	12
Muut muuttuvat kustannukset	13	13
Henkilöstökulut	15	15
Muut kiinteät kustannukset	10	11
Yhteensä	100	100

Kustannukset olivat vuonna 2013 yhteensä 9,1 miljardia euroa (2012: 9,4 miljardia)

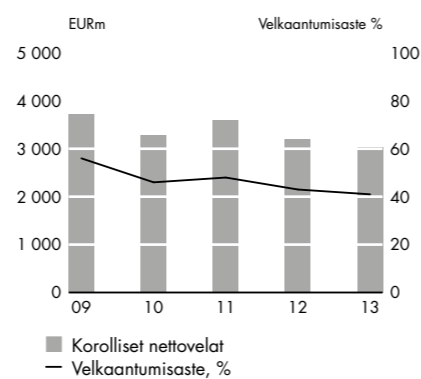
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä verrattuna tavoitteeseen

Oman pääoman tuotto verrattuna tavoitteeseen

Korolliset nettovelat ja velkaantumisaste

Riskienhallinta

UPM:n liiketoiminta on altis erilaisille riskeille, joilla voi olla haitallinen vaikutus yhtiön toimintaan. Vaikka alla oleva luettelo ei ole tyhjentävä, siinä esitetään joitakin riskejä ja niiden mahdollisia vaikutuksia sekä miten UPM pyrkii hallitsemaan kyseisiä riskejä.¹⁾

	Riskin kuvaus	Vaikutus	Hallinta
STRATEGISET RISKIT	<p>Rakenteelliset muutokset paperin kulutuksessa johtavat paperin kysynnän laskuun ja sen seurauksena ylikapasiteettiin</p> <p>Viive uuden Olkiluodon ydinvoimalaitoksen (OL3) käynnistyksessä ja siitä seuraavat tulon menetykset ja kustannusylytykset</p> <p>Mahdollisen yritysoston hankintakustannukset osoittautuvat korkeiksi ja/tai toimintojen strategisen sopivuuden ja integraation tavoitteita ei saavuteta</p> <p>Muutokset sääntelyssä, esimerkiksi EU:n ilmastopoliittika ja uudet vaatimukset hiilidioksidipäästöille</p>	<p>Alhaiset käyttöasteet ja teollisuudenalan heikko hinnoitteluvoima</p> <p>Merkittävä kustannusten ylitys</p> <p>Sijoitetun pääoman tuotto ei saavuta tavoitteita</p> <p>Tuet puuraaka-aineen vaihtoehtoiselle käytölle lisäävät kustannuksia</p> <p>Energiamuotojen suhteellinen kilpailukyky muuttuu</p>	<p>Toiminnan kustannustehokkuuden varmistaminen</p> <p>Ennakoiva tuotevalikoiman hallinta</p> <p>Kummankin osapuolen sopimusvelvoitteiden täyttämisen varmistaminen</p> <p>Kumpikin osapuoli on aloittanut väliesmenettelyn</p> <p>Järjestelmällinen kaupan valmistelu strategisen sopivuuden, oikean arvostuksen ja tehokkaan integraation takaamiseksi</p> <p>Selkeä viestintä sääntelyn vaikutuksista työllisyyteen ja lisäarvon luomiseen</p> <p>Investointi uusiin, lisäarvoa tuottaviin biomassan käyttömahdollisuuksiin</p> <p>Kustannuskilpailukykyiset toiminnot</p>
OPERATIIVISET RISKIT	<p>Tärkeiden tuotantopanosten, kuten kemikaalien, täyteaineiden tai puun, hinta ja saatavuus</p> <p>Kyky hankkia ja pitää palveluksessa ammattitaitoista henkilöstöä</p>	<p>Kasvavat raaka-ainekustannukset ja mahdolliset tuotantokatkokset alentaisivat kannattavuutta</p> <p>Liiketoiminnan suunnittelun ja toteutuksen heikkeneminen vaikuttaa pitkän aikavälin kannattavuuteen</p>	<p>Pitkäaikaiset hankintasopimukset ja turvautuminen vaihtoehtoisin toimittajiin</p> <p>Metsänomistus ja pitkäaikaiset metsänhoitosopimukset</p> <p>Osaamisen kehittäminen</p> <p>Kannustinjärjestelmät</p>
RAHOITUS-RISKIT	<p>Tärkeät kauppavälit, kuten Yhdysvaltain dollari, heikentyvät suhteessa euroon</p> <p>Maksukyvyttömyys tai asiakkaan konkurssi</p>	<p>Vähevämpi euro heikentää viennin kannattavuutta ja haukuttelee kilpailevaa tuontia euroalueelle</p> <p>Tulonmenetykset</p>	<p>Nettvaluuttavirran jatkuva suojaaminen</p> <p>Taseen suojaaminen</p> <p>Luottoriskien aktiivinen hallinta ja luottovakuutuksen käyttö</p>
VAHINKO-RISKIT	<p>Ympäristöriskit: vuoto, maahan valuminen tai räjähdys</p> <p>Henkilöstölle tai omaisuudelle koitua fyysinen vahinko</p>	<p>Maineen vahingoittuminen, mahdolliset sanktiot</p> <p>Suorat kustannukset puhdistuksesta ja tuotantoyksikön mahdollisten vahinkojen korjaamisesta, tuotannon menetys</p> <p>Työntekijälle koitua vamma ja maineen vahingoittuminen</p> <p>Omaisuusvahinko tai tuotannon menetys</p>	<p>Kunnossapito, sisäinen valvonta ja raportointi</p> <p>Sertifioidut ympäristönhallintajärjestelmät (ISO 14001, EMAS)</p> <p>Työterveys- ja turvallisuusjärjestelmät</p> <p>Ennaltaehkäisevä työ sekä havaitsemis- ja estojärjestelmät</p> <p>Hätätilanneohjeistus ja liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyvä ohjeistus</p>

¹⁾ Yksityiskohtaisempi kuvaus riskeistä ja riskienhallinnasta on hallituksen toimintakertomuksessa sivulla 67.

UPM Biorefining: Kasvua uusiutuvan dieselin ja selluntuotannon pullonkaulojen poistamisen avulla

UPM Biorefining toimittaa sellua moniin kasvaviin loppukäyttökohteisiin, kuten pehmo- ja erikoispapereihin, kartonkiin sekä paino- ja kirjoituspapereihin.

UPM:llä on Suomessa ja Uruguayssa neljä modernia ja tehokasta sellutehdasta, joiden yhteenlaskettu tuotantokapasiteetti on 3,3 miljoonaa tonnia vuodessa.

UPM rakentaa maailman ensimmäistä puupohjaista uusiutuvaa dieseliä valmistavaa biojalostamo, jonka tuotanto käynnistyy kesällä 2014.

UPM:n sellutehtaat tuottavat soodakattiloissaan uusiutuvaa energiaa ja hiilidioksidineutraalia biomassapohjaista sähköä. Selluntuotannon tähteenä syntyy raakamäntyöljyä, jota Lappeenrantaan valmistuva maailman ensimmäinen puupohjaista uusiutuvaa dieseliä valmistava biojalostamo käyttää raaka-aineenaan. Sahojen rooli puun toimitusketjussa on keskeinen, sillä niiden sivutuotteita käytetään sellun ja energian tuotannossa. UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella UPM hyötyy tehokkaasta puuraaka-aineen käytöstä ja integroidusta tuotannosta, jossa tähteet jalostetaan uudeksi lisäarvoa luovaksi liiketoiminnaksi.

UPM:llä on Suomessa neljä tehokasta sahaa, jotka tuottavat sertifioituja sahatavara tuotteita asiakkaille eri puolilla maailmaa.

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto nousi sellun korkeampien myyntihintojen ja suurempien toimitusmäärien ansiosta. Sahaliiketoiminnan tuottavuus parani uudelleenjärjestelyjen sekä toimitusmäärien kasvun ja korkeampien myyntihintojen ansiosta. Kiinteät kustannukset laskivat UPM:n uusiutuvan dieselin, UPM BioVernon, markkinoille tulon valmistelusta huolimatta.

Liiketoiminnan kehitys

UPM on integroinut UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella sellun, uusiutuvan dieselin, sahatavaran ja energian tuotannon ja hyödyntää yhteistä puuraaka-aineen toimitusketjua. Sellutehtaat tuottavat soodakattiloissaan uusiutuvaa energiaa ja hiilidioksidineutraalia biomassapohjaista sähköä. Selluntuotannon tähteenä syntyy raakamäntyöljyä, jota Lappeenrantaan valmistuva maailman ensimmäinen puupohjaista uusiutuvaa dieseliä valmistava biojalostamo käyttää raaka-aineenaan. Sahojen rooli puun toimitusketjussa on keskeinen, sillä niiden sivutuotteita käytetään sellun ja energian tuotannossa. UPM Biorefining -liiketoiminta-alueella UPM hyötyy tehokkaasta puuraaka-aineen käytöstä ja integroidusta tuotannosta, jossa tähteet jalostetaan uudeksi lisäarvoa luovaksi liiketoiminnaksi.

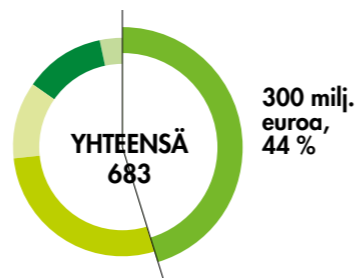
LIIKETOIMINNAN TULOS

LIIKEVAIHTO		
2013	1 988	+1 %
2012	1 970	milj. euroa

LIIKEVOITTO *)		
2013	300	+52
2012	248	milj. euroa

*) ilman kertaluonteisia eriä

UPM:N LIIKEVOITTO 2013 (ilman kertaluonteisia eriä)

AINUTLAATUINEN MARKKINA-ASEMA AASIASSA

Viimeisten kolmen vuoden aikana UPM:n sellun myynti Kiinassa ja Aasian-Tyynenmeren alueella (APAC) on yli viisinkertaistunut. Samaan aikaan asiakkaiden määrä on yhdeksänkertaistunut. Valtaosa Aasian-myyntistä menee Kiinaan, mutta UPM on vahvistanut asemaansa hankkimalla uusia asiakkaita Etelä-Koreasta, Indonesiasta, Taiwanista ja Vietnamista.

UPM keskittyy asiakkaisiin, jotka toimivat pehmo- ja erikoispapereiden sekä kartongin kasvavissa loppukäyttökohteissa. Lopputuotteiden, kuten kasvo-, WC- ja tarrapapereiden sekä pakkauskartongin, kysyntä kasvaa kaupungistumisen ja talouskasvun myötä. UPM:n sellun suurin loppukäyttökohde Kiinassa on pehmo-paperit, joiden kysynnän odotetaan kasvavan 7 % seuraavien 5–10 vuoden kuluessa.

UPM:n Shanghai-toimisto sijaitsee lähellä asiakkaita, joten myynti- ja palvelutiimi pystyy nopeasti palvelemaan asiakkaita ja vastaamaan palautteeseen ja kyselyihin. Kiinan Changshussa sijaitseva paikallinen T&K-keskus tekee teknisiä analyyskejä ja tutkimusta läheisessä yhteistyössä UPM:n globaalin tutkimus- ja kehitysverkoston kanssa.

Lue lisää:
www.upm.fi

AVAINLUVUT

	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	1 988	1 970
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	300	248
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	2 825	2 806
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	10,6	8,8
Henkilöstö 31.12.	2 376	2 674
Sellutoimitukset, 1 000 t	3 163	3 128

UPM on aktiivinen ja luotettava toimija maailman sellumarkkinoilla. Vuonna 2013 UPM:n selluntuotannon kokonaiskapasiteetti oli 3,3 miljoonaa tonnia, josta 1,9 miljoonaa (1,6 miljoonaa) tonnia myytiin ulkopuolisille asiakkaille.

UPM:n tavoitteena on kasvaa edelleen selluntuotannossa. Yhtiön vahvuuksia ovat korkea laatu, tehokas logistiikka, monipuolinen sellulajivalikoima sekä kestävä kehityksen periaatteiden mukainen toiminta ja erinomainen ympäristösuorituskyky.

UPM jatkoivat vuonna 2013 maailmanlaajuisen sellun myynti- ja markkinointiorganisaation kehittämistä mukaan lukien logistiikka ja toimitusketju.

Puuviljelmien perustuvan sellun osuus UPM:n selluntuotannon kokonaiskapasiteetista on 36 %. UPM:n eukalyptuksen viljelyyn erikoistunut Forestal Oriental -yhtiö Uruguayssa on puuviljelmätoimintojen osaamiskeskus, joka vastaa UPM Fray Bentosin sellutehtaan puunhankinnasta.

Yhtiön puuviljelmät on FSC®- ja PEFC™-sertifioitu. UPM Forestal Orientalin omistuksessa on 234 000 hehtaaria maata, josta noin 60 % on istutettua eukalyptusmetsää. Muut maa-alueet ovat laitumina ja metsänhoitoon liittyvän infrastruktuurin käytössä, tai ne on suojeltu eikä niitä käytetä puuviljelminä.

Elokuussa UPM ilmoitti suunnittelevansa sellutehtaidensa tuotantokapasiteetin laajentamisesta noin 10 %:lla pullonkaulojen poistamiseen tähtäävillä investoinneilla. Työ käynnistyi UPM Pietarsaaren tehtaalla syksyllä 2013 ja valmistuessaan kesällä 2014 lisää joustavuutta raaka-aineiden käytössä ja kasvattaa tehtaan tuotantokapasiteettia.

Lokakuussa Uruguayn valtio myönsi UPM Fray Bentosin tehtaalle luvan kasvattaa vuotuista selluntuotantoaan 1,1 miljoonasta 1,2 miljoonaan tonniin.

TAPAHTUMIA

26.4. UPM ja VTT ilmoittivat aloittavansa puupohjaisen dieselin koeajot Volkswageneilla

15.7. UPM myi Pestovon sahan Venäjällä

14.8. UPM myi Kaukaan sahan jalostotoiminnan

2.10. UPM sai päätökseen Aigrefeuillen jalostetehtaan myynnin Ranskassa

3.10. Uruguayn valtio myönsi UPM Fray Bentosin sellutehtaalle luvan vuosituotannon lisäämiseen

7.11 UPM ja Canfor Pulp ilmoittivat käynnistävänsä sellun myyntiyhteistyön

Marraskuussa UPM ja Canfor Pulp Products Inc. solmivat strategisen, tammikuussa 2014 voimaan tulleen myynti- ja markkinointiyhteistyösopimuksen. UPM:n myyntiverkosto edustaa ja markkinoi Canfor Pulpin tuotteita Euroopassa ja Kiinassa, ja Canfor Pulpin myyntiverkosto edustaa ja markkinoi UPM:n sellutuotteita Pohjois-Amerikassa ja Japanissa. Yhteistyön avulla asiakkaille voidaan tarjota maailmanlaajuisesti markkinoiden monipuolisin valikoima pohjoista havu- ja koivusellua, eukalyptussellua sekä mekaanista massaa yhdessä maailmanluokan teknisten palveluiden kanssa.

UPM sai vuonna 2013 päätökseen UPM Pietarsaaren tehtaan jätevedenpuhdistamon uudistustyöt, jossa uusittiin kaikki jätevedenkäsittelyn päävaiheet. Uudistus parantaa tehtaan tuotantotehokkuutta ja ympäristösuorituskykyä.

Investointi Lappeenrantaan biojalostamoon eteni aikataulun mukaisesti. Organisaatio muodostettiin, henkilöstön koulutus aloitettiin ja kaupallisiin valmisteluihin ryhdyttiin. Laitoksen tuotannon odotetaan käynnistyvän kesällä 2014. Teknologia perustuu UPM:n innovaatioon, ja se tuottaa synergiaa nykyisten liiketoimintojen kanssa. UPM BioVerno on erinomainen tuote kasvihuonekaasupäästöjen ja energiatehokkuuden kannalta. Sillä ei ole käyttörajoitetta, ja se jalostetaan kestävästi selluntuotannon prosessitahteesta. EU:n biopoltoainesäädösten kestävä kehitys koskevien vaatimusten kiristyminen tukee UPM BioVernon tuotantoa, sillä se tuotetaan ruoan arvoketjun ulkopuolella eikä edellytä epäsuoria muutoksia maankäyttöön. (Lue lisää UPM BioVernon kehityksestä sivulta 25.)

Sahaliiketoiminnassa UPM sai jatkojalostotoimintojensa myynnin päätökseen myymällä lokakuussa Aigrefeuillen jatkojalostetehtaan Ranskassa. Heinäkuussa UPM myi Pestovon sahan Venäjällä. UPM:n neljä sahaa sijaitsevat keskitetysti muiden puuraaka-aineita käyttävien tehtaiden lähistöllä.

Markkinakatsaus

Sellun markkinahinnat nousivat vuoden 2013 ensimmäisellä puoliskolla. Havupuusellun (NBSK) ja lehtipuusellun (BHKP) markkinahinnat eriytyivät vuoden toisella puoliskolla.

Tasapainoiset markkinaolosuhteet tukivat havupuusellun markkinahintojen lisäkorotuksia vuoden 2013 jälkipuoliskolla. Euro-määräinen hinta säilyi vakaana Yhdysvaltain dollarin ja euron vaihtosuhteen heiketessä.

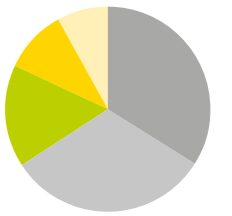
Lehtipuusellun markkinahinnat laskivat vuoden toisella puoliskolla markkinoiden

SELLUN TUOTANTOKAPASITEETTI

1 000 t/v	Tammikuu 2014
UPM Fray Bentos	1 200
UPM Kaukas	740
UPM Pietarsaari	790
UPM Kymi	570
Tuotantokapasiteetti, yhteensä	3 300

Valkaistun sellun loppukäytöt maailmassa

■ Paino- ja kirjoituspaperit
■ Pehmopaperit
■ Erikoispaperit
■ Hygieniatuotteet ja muut
■ Pakkauspaperit

Lähde: Hawkins Wright

kapasiteetin kasvun ja siitä seuranneen tarjonnan ja kysynnän välisen tasapainon muuttumisen myötä.

Havupuusellun (NBSK) keskimääräinen markkinahinta vuonna 2013 oli 646 (634) euroa/tonni ja lehtipuusellun (BHKP) 596 (585) euroa/tonni. Vuoden lopussa havupuusellun markkinahinta oli 656 (613) euroa/tonni ja lehtipuusellun 557 (587) euroa/tonni.

Maa- ja metsätalouden sellutoimitukset kasvivat 2 % edellisvuodesta. Toimitukset Kiinaan ja Pohjois-Amerikkaan kasvoivat 5 %, kun taas toimitukset Länsi-Eurooppaan pysyivät entisellä tasolla.

Sahatavaran kysyntä kasvoi vuonna 2013. Kysynnän kasvua edisti vienti Aasiaan ja Pohjois-Afrikkaan. Kysyntä Euroopassa säilyi melko vakaana.

Tutkimus ja kehitys

UPM on vähentänyt merkittävästi prosessiveden kulutusta sellutehtailtaan. UPM:n uusimman tehtaan UPM Fray Bentosin prosessiveden kulutus on alan pienimpiä.

Puuviljelmien liittyvä kehitystyö keskittyy vahvistamaan puunjalostusohjelmaa ja kehittämään uusia pakkausta kestäviä eukalyptusklooneja tavoitteena luoda lisäarvoa ja parantaa kannattavuutta.

UPM:n selluliiketoiminta tehosti vuonna 2013 yhteisiä kehityshankkeita asiakkaiden kanssa pääasiassa Euroopassa ja Kiinassa.

Biopoltoaineissa tutkimus- ja kehitystyö keskittyy Lappeenrantaan biojalostamon tukemiseen. Tavoitteena oli varmistaa tuotannon käynnistymisen onnistuminen sekä tukea uusiutuvan UPM BioVerno -dieselin markkinoille tuloa.

Yksi tutkimustyön pitkän aikavälin tavoitteista on laajentaa biopoltoaineen tuotantoa uusilla prosesseilla ja raaka-aineilla, kuten pyrolyysiöljyllä ja kiinteällä biomassalla.

+25 %

SELLUTOIMITUKSET
ULKOISILLE ASIAKKAILLE

3 163 000
TONNIA SELLUTOIMITUKSET

UPM Biorefining

UPM Raflatac: Tervettä kasvua erikoistuotteissa ja uusilla markkinoilla

UPM Raflatac valmistaa tarralaminaattia tuote- ja informaatioetiketointiin mm. elintarvike- ja juomateollisuudelle, vähittäiskauppaan ja logistiikkaan. Tarralaminaattia käytetään sekä massatuotannossa että erikoistuotteissa loppukäyttökohteissa.

Asiakkaita ovat pääosin pienet ja keskusuret painotalot, vaikka viime vuosina suurten etikettipainojen merkitys on kasvanut sekä teollisuudessa että UPM Raflatacin asiakkaina.

Tuotteita myydään kaikkialla maailmassa laajan myyntiverkoston sekä leikkuu- ja jakeluterminaalien kautta.

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto laski edellisvuodesta pääasiassa alemman myyntikatteen vuoksi. Liiketoiminnan laajentaminen mahdollisti toimitusten lisääntymisen, mikä ylitti kiinteiden kustannusten nousun vaikutukset. Hintapaineet pysyivät kovina.

Liiketoiminnan kehitys

UPM Raflatac on viime vuosina laajentanut tuotevalikoimaansa ja vahvistanut asemaansa nopeasti kehittyvillä markkinoilla. Yhtiö on edelleen vahvistanut asemaansa myös erikoistarratuotteissa erityisesti kypsillä markkinoilla. Kasvustrategia tuotti tyydyttäviä tuloksia vuonna 2013.

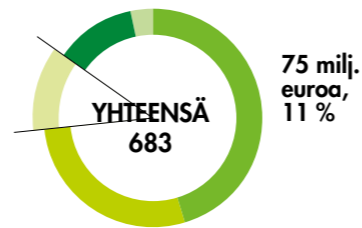
LIIKETOIMINNAN TULOS

LIIKEVAIHTO		
2013	1 213	+ 1 %
2012	1 202	milj. euroa

LIIKEVOITTO *)		
2013	75	-6
2012	81	milj. euroa

*) ilman kertaluonteisia eriä

UPM:N
LIIKEVOITTO 2013
(ilman kertaluonteisia eriä)

21 **12** TEHDASTA
LEIKKU- JA JAKELUTERMINAALIA

TOIMITUKSET **+4,5 %**

30 %
LIIKEVAIHDESTA
NOPEASTI
KASVAVILTA
MARKKINOILTA

YHTEISTYÖLLÄ KESTÄVIÄ TARRATUOTTEITA

UPM Raflatac tekee yhteistyötä Unileverin ja kansainvälisesti johtavan tarrapainajan kanssa tarratietokenttien ympäristövaikutusten selvittämiseksi. Yhteisenä tavoitteena on tunnistaa ne tarran elinkaaren osa-alueet, joiden kautta tuote-etiketöinnin ympäristövaikutuksia on mahdollista vähentää.

Projektissa on tehty elinkaarilaskelmat 22 Unileverin kauneuden- ja kodinhoitotuotteen etiketille. Laskelmiin sisältyvät etiketöinnin koko arvoketjun ympäristövaikutukset, mukaan lukien raaka-aineiden hankinta, kuljetus, valmistus, painatus sekä eri vaihtoehdot tuotteen loppukäyttölle. Tulokset tukevat yhä kestävämpien etiketöintiratkaisujen kehittämistä tulevaisuuden tarpeisiin.

Kyseessä on tarran alan ensimmäinen ja samalla laajin elinkaariarviointi (LCA), jossa myös painoprosessin vaikutukset on otettu huomioon. Se on myös konkreettinen esimerkki siitä, miten arvoketjun toimijoiden välinen yhteistyö auttaa kehittämään alan kilpailukykyä.

AVAINLUVUT

	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	1 213	1 202
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	75	81
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	532	524
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	14,1	15,5
Henkilöstö 31.12.	2 869	2 873

Kasvavilla markkinoilla, kuten Itä-Euroopassa, Latinalaisessa Amerikassa ja Aasiassa, UPM Raflatac on laajentanut palvelu- ja tuotantoverkostoaan merkittävästi uusilla leikkuu- ja jakeluterminaaleilla sekä investoinut uuteen teknologiaan. Näillä markkinoilla UPM Raflatac saavutti vuonna 2013 vahvan 17 %:n kasvun edellisvuoteen verrattuna. UPM Raflatac aikoo strategiansa mukaisesti jatkaa toimintansa laajentamista näillä kasvavilla markkinoilla.

Kypsillä markkinoilla, kuten Länsi-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa, UPM Raflatac on jatkuvasti vahvistanut erikoistuotevalikoimaansa. Panostukset jakeluun, markkinointiin ja tuotekehitykseen ovat mahdollistaneet myös nopeamman kasvun erikoistarratuotteissa. Vuonna 2013 UPM Raflatacin saavuttama kasvu korkeamman jalostusarvon tuotteissa oli markkinoiden keskiarvoa korkeampi eli noin 15 % verrattuna vuoteen 2012. UPM Raflatac aikoo laajentaa erikoistarratuotevalikoimaansa jatkamalla käynnistämäänsä hankkeita.

Vuonna 2013 noin 30 % UPM Raflatacin volyymista tuli nopeasti kasvavilta markkinoilta ja 70 % kypsiltä markkinoilta.

UPM Raflatacilla on kilpailukykyiset tarralaminaattitehtaat sekä laaja jakeluverkosto, joka koostuu myyntikonttoreista sekä leikkuu- ja jakeluterminaaleista. Asetelman ansiosta UPM Raflatac pystyi vuonna 2013 järjestelmään toimintojaan uudelleen ja parantamaan tehokkuutta ilman, että muutokset vaikuttivat tuotevalikoimaan, palveluun tai toimituksiin asiakkaille.

UPM Raflatac julkisti heinäkuussa suunnitelmansa tarralaminaatin tuotantokapasiteetin leikkaamisesta Euroopassa, Etelä-Afrikassa ja Australiassa kustannuskilpailukykyyn ja kannattavuuden turvaamiseksi markkinoilla, joilla kysyntä ei vastaa tuotantokapasiteettia. Suunnitelman mukaisesti tarralaminaattitehdas Martignysssa Sveitsissä, laminoitintilinja Durbanissa Etelä-Afrikassa sekä leikkuu- ja jakeluterminaali Johannesburgissa Etelä-Afrikassa suljettiin. Tuotanto järjestettiin uudelleen ja siirrettiin muihin tehtaisiin. Laminoitintilinja Melbourneissa Australiassa suljetaan keväällä 2014.

Markkinakatsaus

Tarramateriaaleja käytetään runsaasti esimerkiksi elintarvike- ja juomateollisuudessa, vähittäiskaupassa, logistiikassa, hygieniä- ja

kodinhoitotuotteissa, kestokulutustuotteissa, tuotteen alkuperän suojauksessa ja lääke-teollisuudessa. Tarralaminaatin kysynnästä noin 80 % perustuu yksityiseen kulutukseen ja loput 20 % teollisiin loppukäyttöihin. Uusia loppukäyttösovelluksia luodaan markkinoille jatkuvan tuotekehityksen avulla.

Tarramarkkinoilla on kasvupotentiaalia kaikkialla maailmassa, mutta suurimmat kasvumahdollisuudet ovat Aasiassa, Latinalaisessa Amerikassa ja Itä-Euroopassa. Länsi-Euroopan, Yhdysvaltojen ja Japanin kypsillä markkinoilla kasvua vauhdittavat pääasiassa tuotteiden uudistaminen ja asiakkaille räätälöidyt ratkaisut. Vaikka suurin osa kasvusta suuntautuu kehittyville markkinoille, suurimmat volyymit ovat edelleen kypsillä markkinoilla.

Tarralaminaattien maailmanlaajuisen kysynnän kasvu parani vuoden kuluessa makrotalouden vähittäisen vaikkakin hitaan elpymisen myötä. Länsi-Euroopassa kysynnän arvioidaan kasvaneen hieman, erityisesti vuoden jälkipuoliskolla, kun taas Pohjois-Amerikassa kysynnän arvioidaan kasvaneen maltillisesti koko vuoden. Itä-Euroopassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa kasvu jatkuu, mutta alhaisemmalla tasolla.

Yksityiseen kulutukseen perustuvat tuotteet (esimerkiksi elintarvikkeet, juomat ja hygieniatuotteet) menestyivät paremmin kuin teollisuudessa ja logistiikassa käytettävät tuotteet.

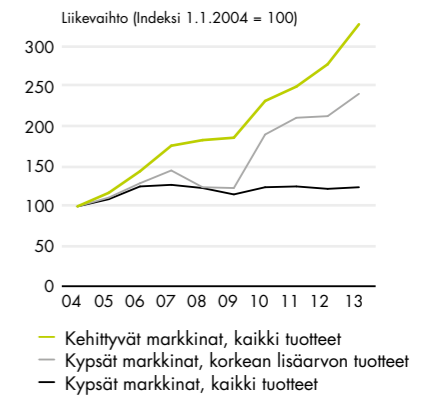
Keskimääräiset raaka-ainekustannukset pysyivät vakaina. Raaka-ainekustannukset laskivat vuoden 2013 alkupuoliskolla ja nousivat hieman vuoden 2013 jälkipuoliskolla. Keskimääräiset myyntihinnat laskivat.

Tutkimus ja kehitys

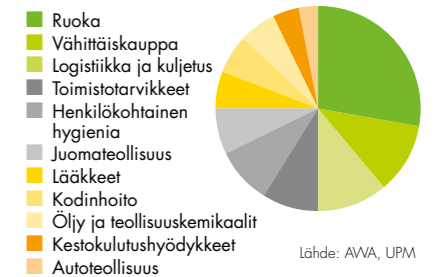
UPM Raflatac laajensi erikoistuotevalikoimaansa tuomalla markkinoille uusia korkean lisäarvon tuotteita. Vuonna 2013 lanseerattiin uusia viinietiketöintiä sopivia liimoja sekä erilaisia ratkaisuja turvaetiketöintiin. Tuotantoa laajennettiin myös nuoltaviin ja tarrapostimerkkeihin sekä monikerroksisiin filmilaminaatteihin.

Standardituotteissa pääpaino, erityisesti Aasian markkinoilla, suuntautui nykyisten tuotteiden kehittämiseen tavoitteena parempi kustannustehokkuus ja suorituskyky. Filmituotteissa kustannustehokkuutta parannettiin tuomalla markkinoille uusia, yhä ohuempia filmimateriaaleja.

Kasvu kehittyvillä markkinoilla

Tarramateriaalien loppukäytöt maailmassa

TAPAHTUMIA

3.7. UPM Raflatac ilmoitti suunnittelevansa tuotantokapasiteetin vähentämistä Euroopassa, Etelä-Afrikassa ja Australiassa kannattavuuden parantamiseksi

UPM Paper Asia: Kasvua ja tervettä kannattavuutta

UPM Paper Asia tuottaa hienopapereita Aasian kasvaville markkinoille ja tarramateriaaleja maailmanlaajuisille markkinoille.

Yhtiön menestys hienopapereissa perustuu korkealaatuisiin tuotteisiin, vakiintuneisiin omiin tuotemerkkeihin sekä sertifioitun kuidun käyttöön. Laaja myyntiverkosto Aasiassa takaa erinomaisen asiakaspalvelun.

UPM Paper Asia on tarramateriaalien globaali markkinajohtaja, joka tarjoaa laadukkaita tuotteita ja lisäarvoa asiakkaille.

Hienopapereita valmistetaan UPM Changshun tehtaalla Kiinassa ja tarramateriaaleja UPM Jämsänkosken ja UPM Tervasaaren tehtailla. Paperin tuotantokapasiteetti on 0,8 miljoonaa tonnia hienopaperia ja 0,6 miljoonaa tonnia tarramateriaaleja vuodessa.

UPM Changshun tehtaalla kolmannen tuotantoyksikön investointi etenee.

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto laski vuonna 2013 pääasiassa hienopaperien hintojen laskun vuoksi. Toimitusmäärät säilyivät edellisvuoden tasolla.

Liiketoiminnan kehitys

UPM Paper Asia hakee kasvua toimistopapereissa Kiinassa ja Aasian-Tyynenmeren alueella sekä tarramateriaalimarkkinoilla maailmanlaajuisesti.

Aasian-Tyynenmeren alueen hienopaperimarkkinat ovat kooltaan lähes 40 miljoonaa tonnia, ja kysyntänäkymät ovat suotuisat. Alueen ylivoimaisesti suurin markkina-alue on Kiina, joka tarjoaa vahvimmat kasvumahdollisuudet. Viime vuosina erityisesti Kiinassa toteutetut uudet paperikoneinvestoinnit ovat kasvattaneet tuotantokapasiteettia kysynnän kasvua nopeammin, mikä on kiristänyt kilpailua.

UPM keskittyy hienopapereissa korkealaatuisiin toimistopapereihin sekä valikoituihin päällystettyihin ja päällystämättömiin graafisiin papereihin, joissa UPM Paper Asia

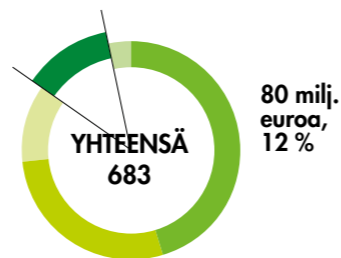
LIIKETOIMINNAN TULOS

LIIKEVAIHTO		
2013	1 108	-2 %
2012	1 131	milj. euroa

LIIKEVOITTO *)		
2013	80	-21
2012	101	milj. euroa

*) ilman kertaluonteisia eriä

UPM:N
LIIKEVOITTO 2013
(ilman kertaluonteisia eriä)

UPM CHANGSHUN TEHDAS EMAS-JÄRJESTELMÄÄN

UPM Changshun tehdas on ensimmäinen kiinalainen paperitehdas, joka on rekisteröity EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS).

”UPM Changshun tehdas ympäristösuorituskyky on ollut erittäin hyvä (katso esimerkkejä vasemmalta), ja me olemme jo täyttäneet EMAS-sertifioinnin perusvaatimukset. Rekisteröinti tuli kuitenkin mahdolliseksi vasta hiljattain”, ympäristöpäällikkö Lisheng Jin kertoo.

”Sertifiointi korostaa raportoinnin läpinäkyvyyttä vesistöihin, ilmaan ja maaperään leviävien päästöjen suhteen. Meidän on seurattava ja noudatettava kotimaisia ja kansainvälisiä ympäristösäännöksiä tarkasti. EMAS-auditoinnit ovat erinomainen tapa kehittää ympäristösuorituskykyämme edelleen”, Jin huomauttaa.

UPM Fray Bentosin sellutehtaasta Uruguayssa tuli vuonna 2012 ensimmäinen EMAS-rekisteröity Euroopan ulkopuolinen tehdas.

Lue lisää
www.upm.fi/vastuullisuus

AVAINLUVUT

	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	1 108	1 131
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	80	101
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	882	915
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	9,1	11,0
Henkilöstö 31.12.	1 457	1 504
Paperitoimitukset, 1 000 t	1 378	1 370

-liiketoiminta-alueella on vahva markkina-asema. Toimistopaperisegmentissä kysynnän odotetaan kasvavan noin 3–5 % vuodessa Aasian-Tyynenmeren alueella ja kaksi kertaa enemmän Kiinassa.

Tarramateriaaleissa UPM keskittyy eri lopukäyttökohteisiin soveltuviin korkealaatuisiin tausta- ja pintamateriaaleihin. UPM on investoinut johdonmukaisesti tarramateriaaleihin 15 viime vuoden aikana, ja UPM Tervasaaren ja UPM Jämsänkosken tehtaiden nykyiset koneet tuottavat hyvin ja tuovat lisäarvoa kasvavilla markkinoilla.

UPM:n tarramateriaalien vuotuisen kasvun arvioidaan olevan noin 3–5 % maailmanlaajuisesti. Kehittyvillä markkinoilla nopea kaupungistuminen, keskiluokan kasvu ja tulo-tason nousu kasvattavat tarramateriaalien kysyntää. Kysynnän kasvua tukee myös vähittäiskaupan, jakeluverkostojen ja automatisoidun tuote-etiketöinnin nopea kehitys. Kypsillä markkinoilla kysyntään vaikuttaa talouskehitys, ja niille on ominaista asiakaskohtaisten ratkaisujen lisääntyvä kysyntä.

Investointi kolmanteen tuotantoyksikköön UPM Changshun tehtaalla Kiinassa etenee. Uusi tuotantoyksikkö kykenee valmistamaan päällystämättömiä puuvapaita erikoispapereita sekä tarramateriaaleja.

Investointi tukee kasvua ja parantaa tarramateriaalien kustannustehokkuutta ja kattavuutta globaaleilla markkinoilla. Se tarjoaa myös erinomaisen tilaisuuden vahvistaa UPM:n globaaleja kumppanuuksia tarralamateriaaliasiakkaiden kanssa ja laajentaa näiden tuotteiden myyntiä Aasiassa paikallisen tuotannon turvin. Tuotantoyksikön odotetaan käynnistyvän vuoden 2015 loppuun mennessä.

Markkinakatsaus

Hienopaperien hinnat laskivat Aasiassa vuoden 2013 aikana. Lasku tasaantui vuoden loppua kohti, ja valikoiduilla markkinoilla toteutettiin hinnankorotuksia. Markkinahinnat olivat keskimäärin alemmat kuin edellisvuonna, minkä lisäksi joitain UPM:n tärkeimmistä markkinoista haitsasi negatiivinen valuuttavaikutus. Toimistopaperien hinnat säilyivät melko vakaina.

Vuonna 2013 hienopaperien kysyntä kasvoi Aasiassa vain hieman. Kasvu kuitenkin vaihteli tuote- ja markkinasegmentistä riippuen. Kaikissa tärkeimmissä hienopaperilajeissa oli Aasiassa ylikapasiteettia.

Kysynnän kasvu ja Kiinan hallituksen toimet teknisesti vanhentuneen, ympäristölle haitallisen paperikapasiteetin sulkemiseksi heikottavat tilannetta keskipitkällä aikavälillä. Kehitystä tukee myös sertifioitujen, ympäristön huomioon otavien tuotteiden kasvava kysyntä Aasiassa, mikä parantaa UPM:n kilpailuasemaa.

Tarramateriaalien maailmanlaajuinen kysyntä kohentui hieman vuoden kuluessa ja oli noin 4 % edellisvuotta korkeampi. Aasiassa ja muilla kehittyvillä markkinoilla kysyntä kasvoi edelleen noin kaksi kertaa vuoden 2013 keskimääräistä maailmanlaajuista kysynnän kasvua nopeammin. Tarramateriaalien hinnat säilyivät vakaina.

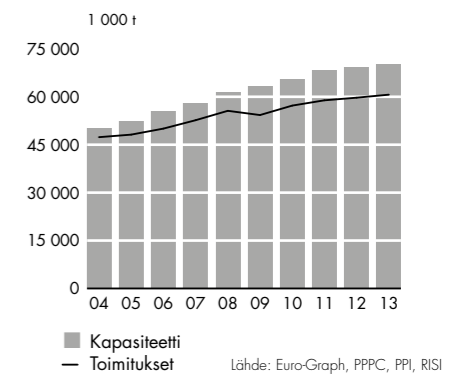
Tutkimus ja kehitys

UPM:n Aasian tutkimus- ja kehityskeskus Changshussa vastaa paikallisten raaka-ainesten tutkimuksesta, ja tukee yhtiön tuotantolaitoksia Kiinassa ja Aasian-Tyynenmeren alueella. Tutkimus- ja kehitystyö keskittyy pääasiassa paperituotteisiin. Tarramateriaalien tutkimus ja kehitys keskittyy asiakaskohtaisiin ratkaisuihin, tehokkuuden parantamiseen ja kestävästi kehityksen mukaisiin teknologisiin ratkaisuihin.

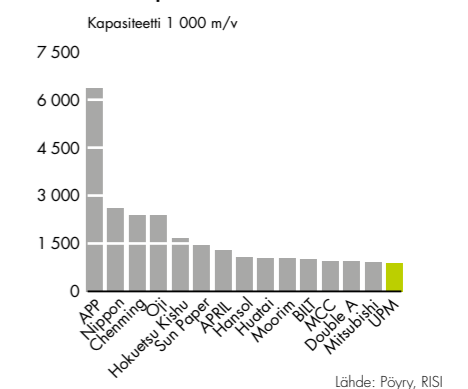
TUOTANTOKAPASITEETTI UPM PAPER ASIA

	1 000 t/v
Hienopaperit	800
Tarra- ja pakkausmateriaalit	600
Yhteensä	1 400

Graafisten papereiden kapasiteetti ja toimitukset Aasiassa

Aasian suurimmat hienopaperivalmistajat

1 KG

KAATOPAIKKAJÄTETTÄ
PAPERITONNIA KOHTI

5,4 M³

JÄTEVETTÄ PAPERI-
TONNIA KOHTI

84 %

UPM CHANGSHUN
KUITURAAKA-AINEESTA
ON SERTIFIOITU

UPM Paper ENA: Yksinkertaisempi rakenne tehostaa toimintaa

UPM Paper ENA (Eurooppa ja Pohjois-Amerikka) valmistaa sanoma- ja aikakauslehtipapereita sekä hienopapereita lukuisiin loppukäyttökohteisiin.

Asiakkaita ovat pääasiassa kustantajat, vähittäismyyjät, painotalot ja jakelijat.

Paperintuotantokapasiteetti on 10,2 miljoonaa tonnia vuodessa. UPM:llä on 18 uudenaikaista paperitehdasta Suomessa, Saksassa, Ison-Britanniassa, Ranskassa, Itävallassa ja Yhdysvalloissa.

UPM:llä on maailmanlaajuinen paperinmyyntiverkosto ja tehokas logistiikka-järjestelmä.

Paperitehtaiden yhteydessä toimivat lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitokset (CHP) kuuluvat liiketoiminta-alueeseen.

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto nousi pääasiassa poistojen alentumisen ansiosta. Kiinteiden ja muuttuvien kustannusten lasku ei riittänyt täysin kumoamaan paperin keskihintojen ja toimitusten laskun vaikutusta. Kannattavuuteen vaikutti osittain myös monien markkinoiden epäsuotuisa kurssikehitys. Kaikkien paperitoimitusten keskihinta euroina oli noin 4 % alempi kuin vuonna 2012. Paperitoimitukset laskivat 6 % ja olivat 8 910 000 (9 501 000) tonnia osittain UPM Terasaaren ja UPM Pietarsaaren tehtaiden pakkauspaperiliiketoiminnan myynnin seurauksena.

Liiketoiminnan kehitys

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alue keskittyi kustannusjohtajuuteen ja kannattavuuden kehittämiseen rahavirran varmistamiseksi.

Vuotta 2013 leimasivat erityisesti vuoden ensimmäisellä puoliskolla haastavat markkinaolosuhteet, jotka olivat seurausta paperin hintojen laskusta. Vuoden toisella puoliskolla hintojen lasku tasaantui ja kysyntä kasvoi kausiluontoisesti. Vastauksena haastaviin markkinaolosuhteisiin UPM ilmoitti tammikuussa uudelleenjärjestelystä Euroopan toimintojen kustannuskilpailukyyn kohentamiseksi. Suunnitelmaan sisältyi pysyvä 580 000 tonnin tuotantokapasiteetin vähennys Euroopassa ja liiketoiminta-alueen organisaation virtaviivaistaminen.

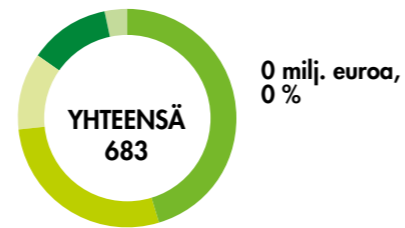
LIIKETOIMINNAN TULOS

LIKEVAIHTO	2013	5 560	-10 %
	2012	6 192	milj. euroa

LIKEVOITTO *)	2013	0	+81
	2012	-81	milj. euroa

*) ilman kertaluonteisia eriä

UPM:N
LIKEVOITTO 2013
(ilman kertaluonteisia eriä)

0 milj. euroa,
0 %

MATERIAALITEHOKKUUS PARANI UPM STEYRERMÜHLIN TEHTAALLA

UPM:n Steyrmühlin paperitehdas Itävallassa on parantanut materiaalitehokkuuttaan merkittävästi (katso esimerkkejä vasemmalta). Tehdas säästää vuosittain yhteensä noin 1,1 miljoonaa euroa tuotantoprosesseihin tehtyjen parannusten ansiosta, mukaan lukien tuotantokemikaalien määrän vähentämisestä syntyneet säästöt.

Parannukset ovat osa paperiliiketoiminnan vuonna 2011 käynnistämää materiaalitehokkuusohjelmaa. Ohjelman tavoitteena on vähentää prosessiveden ja kiintoaineksen määrää. Parannusten ansiosta sekä materiaali- että kustannustehokkuus ovat parantuneet.

"Materiaalitehokkuusohjelman onnistuminen on UPM:n Steyrmühlin henkilöstön sitoutuneisuuden ja hyvän yhteistyön ansiosta. Olemme saaneet jo paljon aikaan, mutta meillä on edelleen ideoita jatkoparannuksille", tehtaanjohdaja Matthias Scharre kertoo.

Hankkeen työryhmä koostuu eri tehdasprosessien asiantuntijoista. Kehitysideoiden pohjalta tehtaalla on toteutettu 14 materiaalitehokkuutta parantavaa hanketta.

UPM:n Steyrmühlin ideoita ja tuloksia on jaettu myös muiden UPM:n tehtaiden kanssa.

AVAINLUVUT

	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	5 560	6 192
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	0	-81
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	2 672	4 732
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	0,0	-1,7
Henkilöstö 31.12.	11 081	11 861
Paperitoimitukset, 1 000 t	8 910	9 501

TAPAHTUMIA

7.1. Päällystetyn aikakauslehtipaperin tuotanto UPM Stracelin tehtaalla Ranskassa päättyi

17.1. UPM ilmoitti suunnitelmasta vähentää 580 000 tonnia painopaperikapasiteettia Euroopassa

8.4. UPM sulki Rauman paperikone 3:n Suomessa ja Ettringenin paperikone 4:n Saksassa

6.5. UPM sai päätökseen suljetun Stracelin paperitehtaan myynnin Ranskassa

UPM sulki huhtikuussa UPM Rauman paperikone 3:n ja UPM Ettringenin paperikone 4:n Saksassa. Kummallakin koneella valmistettiin päällystämätöntä aikakauslehtipaperia yhteensä 420 000 tonnia vuodessa.

UPM Docellesin paperitehdas Ranskassa suljettiin tammikuussa 2014. Tehdas valmisti vuodessa 160 000 tonnia päällystämätöntä puuvapaata paperia.

Vuonna 2011 ilmoitetun edellisen painopaperitehtaita koskevan selvityksen mukaisesti UPM lopetti tammikuussa 2013 paperintuotannon UPM Stracelin paperitehtaalla Strasbourgin Saksassa ja allekirjoitti sopimuksen tehtaan rakennuksen ja koneiden sekä maa-alueiden osien myynnistä.

Kannattavuus koheni vuoden toisella puoliskolla pääasiassa alempien kustannusten ansiosta.

Elokuussa UPM ilmoitti siirtävänsä yksinkertaisempaan ja skaalautuvaan liiketoimintarakenteeseen kannattavuuden parantamiseksi. Paperiliiketoimintaryhmä lakkautettiin ja liiketoiminta erotettiin kahdeksi liiketoiminta-alueeksi: UPM Paper ENA ja UPM Paper Asia. UPM Paper ENA:n johto siirtyi Augsburgiin Saksaan. Organisaatiota uudelleenorganisointiin asiakassegmenttien mukaan. Uusi liiketoimintarakenne terävöittää kunkin tulosyksikön (SBU) toiminnan painopisteitä.

UPM ilmoitti samassa yhteydessä lisätoimenpiteistä kiinteiden ja muuttuvien kustannusten vähentämiseksi. Toimenpiteiden vaikutusten odotetaan toteutuvan kokonaisuudessaan vuoden 2014 loppuun mennessä. Kiinteitä kustannuksia leikataan vähentämällä henkilöstöä ja organisaatiotasoa, lisäämällä skaalautuvuutta ja yksinkertaistamalla työtapoja. Muuttuvia kustannuksia leikataan muun muassa hankinnassa, logistiikassa ja tuotannossa.

Yhtiö jatkoi tiukkaa investointipolitiikkaa vuonna 2013. Paper ENA -liiketoiminta-alueen kokonaisinvestoinnit olivat 92 (155) miljoonaa euroa. Suurin menneillään oleva investointi on

lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitos UPM Schongaun tehtaalla Saksassa. Investoinnin tavoitteena on laskea merkittävästi energiakustannuksia sekä turvata tehtaan energiahuolto. Investoinnin kokonaisarvo on 85 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaan uusi voimalaitos otetaan käyttöön vuoden 2014 loppuun mennessä.

Markkinakatsaus

Taantuma vaikutti edelleen negatiivisesti Euroopan paperimarkkinoihin. Graafisten paperien kysyntä laski vuonna 2013 Euroopassa 5 %. Lasku oli nopeampaa vuoden ensimmäisellä puoliskolla, mikä näkyi myös paperin hintakehityksessä. Graafisten paperien hinnat laskivat vuoden alussa ja pysyivät melko vakaina vuoden toisella puoliskolla. Keskimäärin graafisten paperien hinnat olivat 4 % alemmat kuin vuonna 2012. Haastavien markkinaolosuhteiden johdosta graafisten paperien tuotantokapasiteettia lakkautettiin vuoden aikana erityisesti sanomalehtipaperissa, jossa kysynnän ja tarjonnan välinen tasapaino parani. Sanomalehtipaperin hinnat nousivat vuoden toisella puoliskolla. Yhdysvaltojen jatkuvan talouskasvun ansiosta aikakauslehtipaperin kysyntä laski vain 1 % Pohjois-Amerikassa. Keskihinta Yhdysvaltain dollareina oli hieman edellisvuotta alempi.

Euroopassa aikakauslehtien lukija- ja tilausmäärät laskivat hieman. Mainossivujen lukumäärä laski pääasiassa edelleen heikon taloustilanteen vuoksi mutta myös siksi, että mainostajat vastasivat kuluttajien ajankäytön muutoksiin siirtämällä mainontaa painotuotteista digitaaliseen mediaan. Euroopassa aikakauslehtimainonta laski 8 % edellisvuoteen verrattuna. Pohjois-Amerikassa, Aasian ja Tyynenmeren alueella ja Latinalaisessa Amerikassa aikakauslehtimainonta laski noin 2 %.

Vuosi 2013 oli haasteellinen myös sanomalehtikustantajille. Sekä painettujen sanomalehtinimikkeiden lukumäärä että tilausmäärät laskivat Euroopassa. Sanomalehtimainonta Euroopassa laski 8 % vuonna 2013.

Suoramainonnan ja vähittäiskaupan kysyntä pysyivät vakaina vuonna 2013. Useiden selvitysten mukaan suoramainonnalla on edelleen keskeinen rooli monikanavaisissa markkinointikampanjoissa. Lisäksi vähittäismyyjät uskovat vahvasti siihen, että suoramainonta tarjoaa paremman tuoton.

Internetmainonta jatkoi kasvuaan koko vuoden ja tuki osaltaan lievää myönteistä kehitystä mainonnan kokonaiskuluihinsa vuonna 2013. Painetun median rooli mainonnassa laski hieman, mutta säilyi edelleen tärkeänä monikanavaisessa mediassa ja mainonnassa.

TUOTANTOKAPASITEETTI

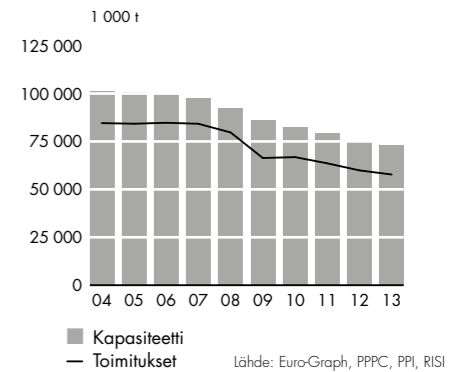
UPM PAPER ENA	1 000 t/v
Aikakauslehtipaperit	5 270
Sanomalehtipaperit	2 720
Hienopaperit	2 200
Yhteensä	10 190

Graafisten paperien loppukäytöt Euroopassa

Lähde: Euro-Graph, RISI

Graafisten paperien kapasiteetti ja toimitukset Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa

Lähde: Euro-Graph, PPPC, PPI, RISI

Toimistopaperin kysyntä Euroopassa säilyi vakaina vuonna 2013.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitystoiminta keskittyi ensisijaisesti kustannustehokkuuden parantamiseen vuonna 2011 käynnistetyn materiaalitehokkuusohjelman avulla. Yksi tärkeimmistä tavoitteista on vähentää paperitehtaiden vedenkuluusta. (Lue lisää UPM Steyrmühlin tehtaasta tuloksista sivulta 21.)

UPM etsii myös keinoja hyödyntää paperitehtailla syntyvää siustausjätettä ja kierrättää tuotannossa hyödyntämättä jäävää materiaalia jätteen käytön tehostamiseksi.

-45 %

PIENEMPI
VEDENKULUTUS

-23 %

VÄHEMMÄN JÄTEVETTÄ

3 200 TONNIA

KUITUA JA TÄYTEAINETTA PALAUTETTU
TAKAISIN TUOTANTOON

2 200 MWh:n

ENERGIANSÄÄSTÖT

UPM Plywoodin kannattavuus parani toimitusten kasvun ja tiukan kulukuurin ansiosta

Vaneri on komposiittituote, joka on valmistettu uusiutuvista raaka-aineista ja jonka paino-lujuussuhde on erinomainen. Vaneria käytetään rakentamisen lisäksi useissa teollisissa käyttökohteissa, kuten kuljetusvälineissä.

UPM:n vanerin ja viulun tuotantokapasiteetti on noin miljoona kuutiometriä vuodessa.

Kehitys oli hyvää vaativien loppukäyttökohteiden segmenteissä.

UPM:n vaneri- ja viilutuotteita myydään rekisteröidyllä WISA-tavaramerkillä. Uutta lämpömuoiltavaa vaneria myydään UPM Grada -tavaramerkillä.

Liiketoiminnan tulos

Liikevoitto nousi pääasiassa korkeampien toimitusmäärien ja alempien kiinteiden kustannusten ansiosta. Myyntivalikoiman oikaistu keskihinta oli hieman edellisvuotista korkeampi, kun taas muuttuvat kustannukset pysyivät jokseenkin vakaina.

Liiketoiminnan kehitys

UPM Plywood -liiketoiminta-alue pyrkii parantamaan kannattavuuttaan. Sen tavoitteena on myös parantaa valikoiduille loppukäyttöasiakkaille tarjottavaa lisäarvoa ja palvelupaketteja.

UPM Plywoodin markkinaympäristö pysyi vuonna 2013 lähes edellisvuotisella tasolla. Euroopan rakennussektorin aktiivisuus jatkui yleisesti ottaen heikkona, kun

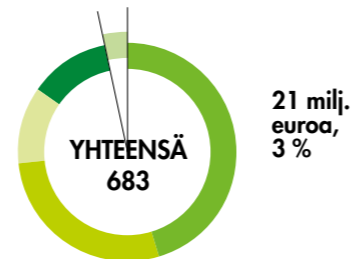
LIIKETOIMINNAN TULOS

LIKEVAIHTO			
2013	429	+9 %	
2012	393		milj. euroa

LIKEVOITTO *)			
2013	21	+19	
2012	2		milj. euroa

*) ilman kertaluonteisia eriä

**UPM:N
LIKEVOITTO 2013**
(ilman kertaluonteisia eriä)

HUIPPUKEVYTTÄ PERÄVAUNUA KEHITTÄMÄSSÄ

Alppien vuoriston huikkeen kaunis mutta herkkä luonto asettaa erityisvaatimuksia kuljetuskalustolle. Haasteellisesta ympäristöstä huolimatta tiekuljetus on edelleen alueen tärkein raskaan kuljetuksen muoto. Ajoneuvojen on noudatettava tiukkoja painorajoituksia, joilla pyritään minimoimaan liikenteen vaikutukset ympäristöön ja tieinfrastruktuuriin.

Johtava keveiden perävaunujen valmistaja, itävaltalainen Schwarzmüller on vastannut haasteeseen kehittämällä mullistavan, erityisen kevyen ULTRA-LIGHT perävaunun, joka painaa vain 4 800 kiloa eli 25–30 % tavanomaista perävaunua vähemmän. Kevyempi perävaunu mahdollistaa suuremman hyötykuorman tai pienemmän polttoaineen kulutuksen.

UPM:n vanerituoteasiantuntijat ovat tarjonneet Schwarzmüllerin tutkimus- ja kehitystiimille teknistä asiantuntemusta perävaunun painon vähentämiseksi edelleen. Tätä varten on otettu koekäyttöön WISA Bonded Floor Solution -perävaunulattia. Vanerilattia liitetään perävaunun runkoon liimalla ruuvien sijaan, jolloin lattiasta tulee kiinteä osa kantavaa rakennetta. Näin perävaunusta saadaan entistä kestävämpi ja runkorakenteesta entistä kevyempi.

Ensimmäinen kokeiluprävaunu rakennettiin keväällä 2013 ja sitä testataan parhaillaan.

AVAINLUVUT

	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	429	393
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	21	2
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	286	300
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	7,3	0,7
Henkilöstö 31.12.	2 455	2 531
Vaneritoimitukset, 1 000 m ³	737	679

taas toimitukset vaativampien loppukäyttökohteiden segmentteihin Euroopan ulkopuolella lisääntyivät. Vuoden jälkipuoliskolla toimitukset rakennusalan loppukäyttösegmentteihin elpyivät hieman Euroopan markkinoilla vuoden 2012 jälkipuoliskoon verrattuna. Toimitukset teollisiin käyttökohteisiin Euroopassa pysyivät vakaalla tasolla koko vuoden.

UPM Plywood pyrki erottamaan kilpailijoistaan haastavilla vanerimarkkinoilla Eurooppaa viime vuodet rasittaneen taantumien jälkeen ja laajensi liiketoimintaansa onnistuneesti Euroopan ulkopuolella vaativammissa loppukäyttökohteissa, kuten nesteytetyn maakaasun (LNG) alalla. LNG-terminaaleihin ja säiliöaluksiin investoidaan paljon, ja alan kehitysnäkymät ovat edelleen lupaavat. UPM Plywood on myös pyrkinyt määrätietoisesti parantamaan asiakaslähtöisyyttään, reagointinopeuttaan ja kustannuskilpailukykyään viime vuosina toteutettujen merkittävien uudelleenjärjestelyjen ohella. Tiukka kulukuuri ja keskittyminen kustannusten alentamiseen tähtääviin hankkeisiin kompensoivat suurelta osin kustannusten nousua vuonna 2013.

Savonlinnan koivuvaneri-tehtaan laajennus- ja uudistustyöt saatiin päätökseen vuonna 2012. Uudistuksen jälkeen Savonlinnan tehdas on yksi maailman teknisesti kehittyneimmistä koivuvaneri-tehtaista, jolla on laaja valikoima korkealuokkaisia erikoiskoivuvanereita. Tehtaan tulos parani vuonna 2013.

Markkinakatsaus

Vanerin kysyntä heikkeni Euroopassa vuonna 2012, mutta vuoden 2013 jälkipuoliskolla kysynnän elpymisestä näkyi jo orastavia merkkejä. Euroalueen pääindikaattorit ja rakentamisen luottamusindikaattori tietyillä Euroopan markkinoilla kohenivat loppuvuodesta. Euroopan kysynnän kehitys oli varsin samanlaista rakennusalan loppukäyttösegmenteissä ja teollisissa sovelluksissa. Yleinen kysyntä Euroopassa oli kuitenkin huomattavasti heikompaa kuin ennen taantumaa. Raaka-ainekustannukset pysyivät vakaina koko vuoden ajan.

Vuonna 2013 Euroopan vanerimarkkinat olivat lähes tasapainossa osittain Euroopan ulkopuolisten toimittajien toimitusongelmien, mutta myös Yhdysvaltain kysynnän

vahvistumisen johdosta. Markkinahinnat nousivat vuoden aikana jonkin verran ja olivat keskimäärin hieman korkeammalla tasolla kuin edellisvuonna.

Tutkimus ja kehitys

UPM Plywoodin tuote- ja teknologiakehitys keskittyi uusien asiakaslähtöisten ratkaisujen luomiseen sekä aiemmin kehitettyjen käyttösovellusten kaupallistamiseen ja pilotointiin. Yksi avainalue oli nykyisten nesteytetyn maakaasun merikuljetuksiin käytettävien säiliöjärjestelmien ominaisuuksien kehittäminen.

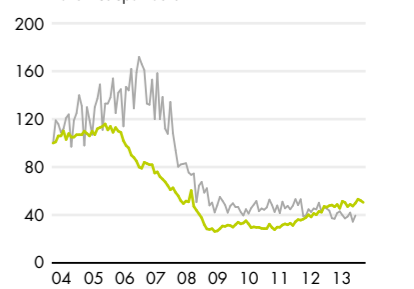
Betonimuottien loppukäyttökohteissa tutkimus- ja kehitystyö keskittyi entistä taloudellisempiin tuotteisiin, joilla on hyvät käyttöominaisuudet.

Ajoneuvojen lattiamateriaaleissa käytettävien jäykkien rakenteiden kehitystyötä jatkettiin valikoiduille asiakkaille tehtävien koekäytöksiin. Kehitystyön alla oli myös korkeakittainen vaneripinnoitusmateriaali.

UPM Plywood kehitti myös uuden patentoitavan konenäkölaitteen viulunvalmistukseen. Uusi mittateknologia parantaa raaka-ainetehokkuutta ja mahdollistaa uusia tuotesovelluksia.

Rakennusluvut

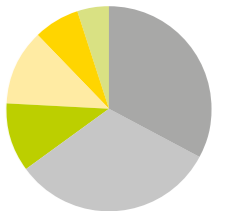
(Indeksi 1.1.2004=100)

Lähde: Eurostat and U.S. Census Bureau

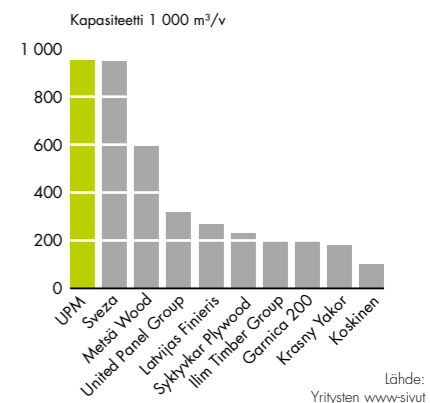
Vanerin loppukäyttö Euroopassa

Rakentaminen
Huonekalut
Kuljetus
Muu
Lattiat
Pakkaus

Lähde: FEIC

Euroopan suurimmat vanerin tuottajat

Lähde: Yritysten www-sivut

KAIKKI TUOTTEET SAATAVILLA

FSC- TAI PEFC-
SERTIFIOITUINA

13 TONNIA

VÄHEMMÄN HIILIDIOKSIDI-
PÄÄSTÖJÄ PERÄVAUNUN
ELINKAAREN AIKANA

UPM Plywood

◀ SISÄLTÖ

Innovaatioita uusiutumattomien materiaalien korvaamiseksi uusiutuvilla vaihtoehdoilla

Biopolttoaineet ovat ajankohtainen esimerkki UPM:n innovaatiotyöstä, sillä uusi, puupohjaista uusiutuvaa dieseliä tuottava biojalostamo aloittaa toimintansa Lappeenrannassa kesällä 2014. Muita uusia liiketoimintoja ovat biokomposiitit, joita markkinoidaan jo asiakkaille, sekä biokemikaalit ja biofibrillit, jotka ovat kehitysvaiheessa.

UPM:n Biofore-strategian kulmakivi on käyttää uusiutuvaa metsäbiomassaa monipuolisesti ja yhdistää se innovointiin, resurssitehokkuuteen ja kestävään kehitykseen. Innovaatiot ovat keskeisessä roolissa uusien resurssitehokkaiden tulevaisuuden tuotteiden kehitysprosessissa, kun korvataan uusiutumattomia materiaaleja uusiutuvilla, kierrätettävillä ja ympäristön huomioon ottavilla vaihtoehdoilla.

UPM:n tutkimus- ja kehitysohjelmien ja liiketoiminnan kehittämisen tavoitteena on luoda uusia teknologioita ja tuotteita UPM:n uusille liiketoimintoille sekä tukea nykyisiä liiketoi-

mintoja ja siten varmistaa niiden kilpailukyky. Materiaalitehokkuutta parantamalla voidaan erityisesti vähentää resurssien ja raaka-aineiden kulutusta tuotantoprosesseissa.

Suurin osa UPM:n tutkimus- ja kehitysvaaroista kohdennetaan uusien teknologioiden ja liiketoimintojen kehittämiseen. Yhteensä UPM käytti kehittyvien ja nykyisten liiketoimintojen tutkimukseen ja kehitykseen noin 155 (81) miljoonaa euroa, mikä on 20,6 (8,0) % UPM:n liiketoiminnan rahavirrasta.

Tutkimuksen ja kehityksen suorat kustannukset olivat noin 38 (45) miljoonaa euroa, minkä lisäksi luvut sisältävät liiketoiminnan negatiivisen rahavirran sekä kehittyvien liiketoimintojen investoinnit. Painopisteenä on biopolttoaineiden, biokomposiittien, biokemikaalien, biofibrillien ja hiilidioksidineutraalin energian kehittäminen.

Biopolttoaineiden markkinoille tuloa valmisteltu

UPM keskittyi vuonna 2013 voimakkaasti uusiutuvan UPM BioVerno -dieselin markkinoille tulon valmisteluun. UPM toteutti laajat päästö-, suorituskyky- ja kulutustestit yhdessä

Teknologian tutkimuskeskus VTT:n kanssa.

Yksi tutkimus- ja kehitystyön päätavoitteista on ollut raaka-ainepohjan optimointi eli uusiutuvan dieselin tuotannossa käytettävän raakamäntööljyn puhdistaminen ja vetykäsitteily. Biojalostamon toiminta käynnistyy kesällä 2014, minkä jälkeen painopiste siirtyy tuotantoprosessien optimointiin ja tehokkuuden parantamiseen. (Lue lisää biopolttoaineista UPM Biorefining -osiosta sivulta 13.)

Uusia sovelluksia UPM Biocomposites -yksikössä

UPM yhdisti vuonna 2013 kaksi komposiittiyksikköään, UPM ProFin ja UPM Formin, ja muodosti niistä UPM Biocomposites -yksikön. Se kehittää, valmistaa, markkinoi ja myy korkealaatuisia komposiittituotteita ja -granulaatteja lukuksiin kuluttajien ja teollisuuden käyttökohteisiin.

UPM ProFi- ja UPM Formi -komposiiteissa yhdistyvät luonnonkuitujen ja muovin parhaat ominaisuudet. Niiden pääraaka-aineina käytetään sellukuituja ja polymeerejä, jotka voivat olla joko kierrätettyjä tai ensiökuituja. Komposiitit voidaan kierrättää ja ne ovat myrkyttömiä.

PUUPOHJAISTA DIESELIÄ KOEAJOSSA LIIKENTEESÄ

UPM ja Teknologian tutkimuskeskus VTT ovat yhteistyössä koeajaneet 20 000 kilometriä UPM BioVerno -autoilla vuoden 2013 aikana. Koeajoissa tarkkailtiin UPM:n uusiutuvan dieselin toimivuutta, vaikutuksia auton moottoriin sekä päästöjä ja kulutusta.

UPM BioVerno -dieselin koeajautoiksi valittiin uudet, Vuoden Auto 2013 -tittelillä palkitut Volkswagen Golf TDI -mallit. Dieseliä on aiemmin tutkittu moottori- ja ajoneuvokokeissa VTT:n lisäksi useissa muissa laboratorioissa.

UPM:n uusiutuva diesel, UPM BioVerno, on innovaatio, joka laskee autoilun kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna.

Korkealaatuinen biopolttoaine valmistetaan metsäteollisuuden tähteestä, mäntyöljystä, eikä tuotannossa käytetä ruoaksi soveltuvia raaka-aineita. UPM BioVerno soveltuu erinomaisesti kaikkiin dieselautoihin.

Lue lisää:
www.upmbiopolttoaineet.fi

250

T&K AMMATTILAISTA
YMPÄRI MAAILMAN

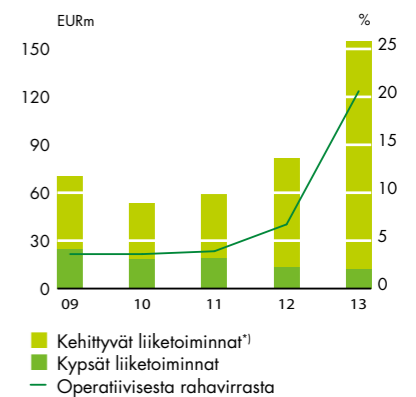
150

MILJ. EURON
INVESTOINTI
BIOPOLTTOAINEISIIN

155

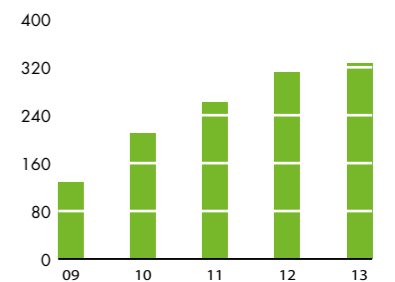
MILJ. EUROA
UPM:N KEHITYSPANOSTUKSET

UPM:n kehityspanostukset

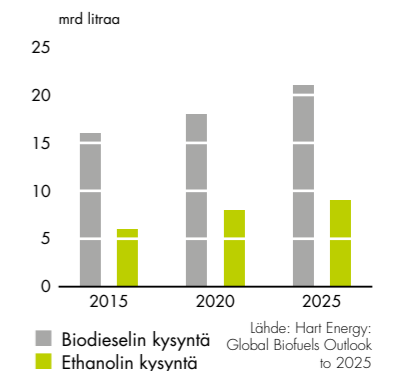
¹⁾ Sisältää negatiivisen operatiivisen rahavirran ja investoinnit

Vireille laitetut patenttihakemukset 2009–2013

UPM:n vireille laitettujen patenttihakemusten määrä on kasvanut tasaisesti vuodesta 2009. Patenttihakemukset liittyvät pääosin UPM:n uusiin liiketoimintoihin kuten biopolttoaineisiin, biokomposiitteihin ja biokemikaaleihin.

Biopolttoaineiden kysyntä ja tarjonta EU:ssa

Lähde: Hart Energy: Global Biofuels Outlook to 2025

UPM ProFi -tuotteita käytetään terassi-järjestelmissä ja muissa ulkokohteissa. Niiden pääraaka-aine on tarralaminaattituotannossa hyödyntämättä jäävä paperi ja muovi. UPM ProFi -terassilautojen tuotevalikoimaa täydennettiin vuonna 2013 uudella umpiprofililaudalla.

UPM Formi -komposiitilla voidaan korvata muovi monissa sovelluksissa, kuten kalusteissa, kuluttajaelektronikassa ja korkealaatuisissa kaiuttimissa. UPM Formi valmistetaan sellukuidusta ja muovista. Biokomposiitissa noin puolet öljypohjaisesta muovista korvataan sellukuidulla. (Lue lisää uusista sovelluksista sivulta 43.)

UPM Formi -komposiitista valmistetut tuotteet täyttävät EU:n ja Yhdysvaltain elintarvike- ja lääkeviraston elintarvikkeiden kanssa käytettäville tuotteille asettamat säädökset. Komposiitti täyttää myös EU:n leluille asettamat turvallisuusvaatimukset.

UPM Biocomposites kehitti vuonna 2013 uusia materiaali- ja pinnoitusteknologioita, joissa kaksi eri komposiittia yhdistämällä saavutetaan parempi tuotelaatu ja tuotantoprosessin kustannustehokkuus.

Liiketoimintamahdollisuuksia UPM Biochemicals -yksikössä

UPM yhdisti vuonna 2013 biokemikaaleja koskevat liiketoimintahankkeensa ja muodosti UPM Biochemicals -yksikön. Yksikkö kehittää puupohjaisia kemiallisia rakenneaineita, toiminnallisia kemikaaleja ja biofibrillejä.

UPM:n biokemikaalien tuotekehitys on esikaupallisessa vaiheessa. UPM kehittää ja testaa teollisuussovelluksia aktiivisesti suomalaisten ja ulkomaisten kumppaneidensa kanssa tavoitteenaan kehittää teollisen mittakaavan konsepteja.

Kemialliset rakenneaineet ovat kustannuskilpailukyinen vaihtoehto fossiilipohjaisille monomeereille ja kemikaaleille, ja niistä voidaan valmistaa esimerkiksi biomuoveja. Toiminnallisissa kemikaaleissa hyödynnetään puun luonnollisten biopolymeerien, kuten ligniinin ja hemiselluloosan, perusrakenteita. Rakenteet tarjoavat ainutlaatuisia ominaisuuksia muun muassa sideaineille, hartseille ja muoveille.

Biofibrillit ovat mikro- tai nanokuituisia selluloosatuotteita, joiden avulla voidaan muotoilla materiaaleja ja lisätä niihin uusia ominaisuuksia. Ne sopivat moniin teollisiin sovelluksiin, joissa tarvitaan suurta stabilointikykyä ja korkeaa viskositeettia.

Vuonna 2013 UPM jatkoi biofibrillien kehitystyötä pilotti- ja teollisen mittakaavan sovellusten kehittämiseksi. UPM allekirjoitti yhteistyösopimuksen Ashland Inc:n kanssa UPM:n biofibrillitekniologiaa sisältävien tuotteiden kehittämiseksi ja kaupallistamiseksi. UPM ja Ashland kehittävät biofibrillien käyttömahdollisuuksia erilaisissa teollisissa sovelluksissa.

UPM allekirjoitti yhteistyösopimuksen myös Renmatix Inc:n kanssa tavoitteenaan kehittää Renmatixin vesipohjaista Plantrose™-prosessia, jolla muunnetaan puupohjaista biomassaa sokeriviljatuotteiksi.

Sokeriviljatuotteita voidaan jalostaa edelleen biokemikaaleiksi. Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteena on tarjota tietyille öljypohjaisille kemikaaleille teollisessa mittakaavassa valmistettuja, kustannuskilpailukyisiä vaihtoehtoja.

Toteutusta yhteistyössä

UPM:n tärkeä kumppani Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes tukee useita yhtiön tutkimushankkeita, kuten biopolttoaineisiin, energiatehokkaisiin teknologioihin ja biokemikaaleihin liittyvän osaamisen laajentamista sekä biofibrillitekniologian kehittämistä.

Vuonna 2013 UPM sai Tekesin tutkimustukea noin 3,8 (3,7) miljoonaa euroa. Tutkimushankkeet toteutettiin yhteistyössä tutkimuslaitosten, yliopistojen ja muiden yhtiöiden kanssa.

Euroopan komissio ja biotalouden teollisuudenalat käynnistivät vuonna 2013 julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusohjelman (Public Private Partnership), jonka tavoitteena on tukea biojalostamokonsepteja ja biotalouden kasvua Euroopassa. Kumppanuusohjelman rahoituksen ansiosta tulevia investointeja uusiin alueisiin, kuten biokemikaaleihin, biokomposiitteihin ja biofibrilleihin, voidaan nopeuttaa merkittävästi.

UPM:n immateriaalioikeuksia koskevat hakemukset ovat lisääntyneet viime vuosina huomattavasti. Patenttien rekisteröimisen merkitys korostaa uusissa liiketoimintoissa tapahtuneesta edistymisestä.

UPM on osakkaana Suomen metsäalan yhteisessä strategisen huippuosaamisen keskitymässä Finnish Bioeconomy Cluster FIBIC -organisaatiossa. FIBIC:n tutkimusohjelmat keskittyvät biotalouteen ja uusiutuviin materiaaleihin perustuvien tuotteiden kehittämiseen ja tukevat siten UPM:n omaa tutkimus- ja kehitystyötä.

Globaali tutkimuskeskusten verkosto liiketoiminnan tukena

UPM:n Lappeenrannan tutkimuskeskus keskittyy pääasiassa kuituraaka-aineiden ja paperin sekä sellun, biopolttoaineiden ja biokemikaalien valmistusprosessien kehittämiseen. Lappeenrannassa sijaitsee myös UPM:n biojalostamokehityskeskus, jossa testataan biopolttoaineita ja biokemikaaleja.

UPM:n kierrätyskuidun tutkimus on keskitetty Augsburgiin Saksaan. Lahdessa toimii vanerini ja komposiittimateriaaleihin keskittynyt WISA-tutkimuskeskus, ja Tampereella sijaitsee tarralaminaattien tutkimus ja kehitys.

Yhtiön Aasian tutkimus- ja kehityskeskus Kiinassa vastaa paikallisten raaka-aineiden tutkimuksesta ja UPM:n tuotteita koskevasta erityisistä markkinatarpeista. Lisäksi se antaa tuotannon ja teknisen asiakaspalvelun tukea UPM:n tuotantolaitoksille Kiinassa ja muualla Aasian ja Tyynenmeren alueella.

UPM Fray Bentosin sellutehtaalla Uruguayssa sijaitseva UPM:n osaamiskeskus tutkii eukalyptuspuulajeja ja niiden vaikutusta sellun lopputuotteiden ominaisuuksiin. Osaamiskeskus tekee yhteistyötä paikallisten tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa.

Molempia osapuolia hyödyttävää vuoropuhelua sidosryhmien kanssa

Vuoropuhelu, palaute ja hyvä yhteistyö UPM:n arvojen mukaisesti ovat yhtiön tärkeimmät keinot edistää yhteisymmärrystä sidosryhmien kanssa.

Vastuullisuus on keskeinen osa UPM:n pitkäjänteistä liiketoiminnan kehittämistä. Se antaa UPM:lle mahdollisuuden tehdä yhteistyötä ja luoda lisäarvoa sidosryhmien kanssa, mikä hyödyttää sekä liike-toimintaa että paikallisyhteisöjä.

UPM kehittää jatkuvasti työkaluja ja tapoja edistää yhtiön ja sidosryhmien välistä vuoropuhelua.

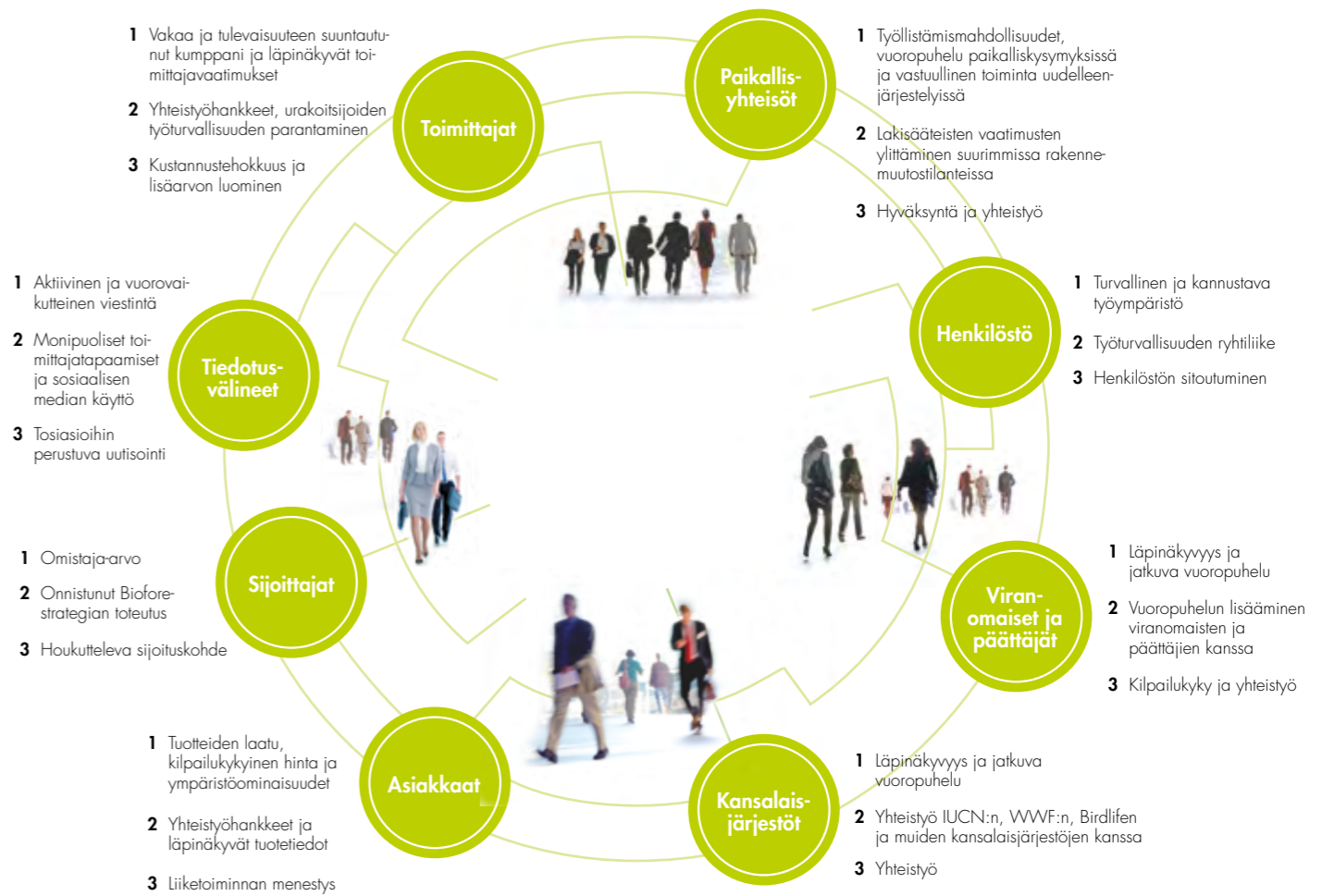
Sidosryhmäyhteistyö on olennainen osa UPM:n maailmanlaajuisia toimintaa. Keskeiset painopistealueet ja toiminta vaihtelevat alueittain sekä sidosryhmien tarpeiden mukaan. Yhtiön sidosryhmäyhteistyön käytännössä on määritelty yhteistyön tavoitteet ja ohjeet sidosryhmien kartoittamiseen. Useilla UPM:n tehtailla on jo pitkään ollut käytössä keskustelufoorumia ja neuvottelukuntia, kuten Advisory Panel UPM Blandinin paperitehtaalla Yhdysvalloissa ja Bürgerbeirat Steyermühlin paperitehtaalla Itävallassa. Suomalaisilla sellu- ja paperitehtailla toimivat tehtaiden johdon vetämät alueelliset yhteistyötiimit, jotka kokoontuvat kuukausittain keskustelemaan muun muassa paikalliseen sidosryhmäyhteistyöhön liittyvistä keskeisistä kysymyksistä. UPM on perustanut sidosryhmäyhteistyöhön myös uusia toimintatapoja, kuten Kaukas-foorumi UPM Kaukaan paperi- ja sellutehtaalla Lappeenrannassa. Foorumi koostuu paikallisten sidosryhmien edustajista ja se kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa tavoitteena edistää vuoropuhelua. UPM:n säätiö Uruguayssa tukee ja aktivoi hankkeita, joilla voidaan edistää Uruguayn maaseudun paikallisyhteisöjen kestävä kehitystä pitkäjänteisesti. Säätiö edistää yhteisöjen

kehitystä kasvatuksen, koulutuksen, yrittäjyyden ja virkistystoiminnan avulla. UPM seuraa jatkuvasti sidosryhmien näkemyksiä, maailmanlaajuisia kestävä kehityksen megatrendejä sekä muuttuvaan toimintaympäristöön liittyviä heikkoja signaaleja. UPM:n tärkeimmät sidosryhmät ovat asiakkaat, toimittajat, sijoittajat, henkilöstö, media, kansalaisjärjestöt, viranomaiset ja päättäjät sekä paikallisyhteisöt. Sidosryhmien palautetta analysoidaan sekä riskien että mahdollisuuksien kannalta. Yhtiöllä on käytössään erilaisia sidosryhmien palautekanavia. UPM tarkasteli vuoden 2013 olennaisuusarvioinnissaan maailmanlaajuisia kestävä kehityksen megatrendejä, yhtiön riskikartoitusta, sisäistä ja ulkoista sidosryhmä-palautetta sekä muita olennaisia tietolähteitä, joiden perusteella tunnistettiin eri liiketoimintojen kannalta kriittiset tekijät. Analyysin perusteella UPM on määritellyt kriittisiksi tekijöiksi seuraavat:

- turvallisuus- ja ympäristöriskien hallinta
- kestävä metsänhoito ja raaka-aineiden hankinta
- resurssitehokkuus
- tuotteiden ominaisuudet, kuten turvallisuus ja ympäristömerkit

UPM kartoittaa sidosryhmien näkemyksiä
Sidosryhmien tärkeimmistä huolenaiheista keskustellaan saadun palautteen perusteella paikallisesti ja tapauskohtaisesti. Vuonna 2013 tärkeimpiä tuotantolaitoksiin liittyviä teemoja olivat lyhytaikaiset päästöt ilmaan, esimerkiksi hajuhaitat sekä melu. Palautetta saatiin myös

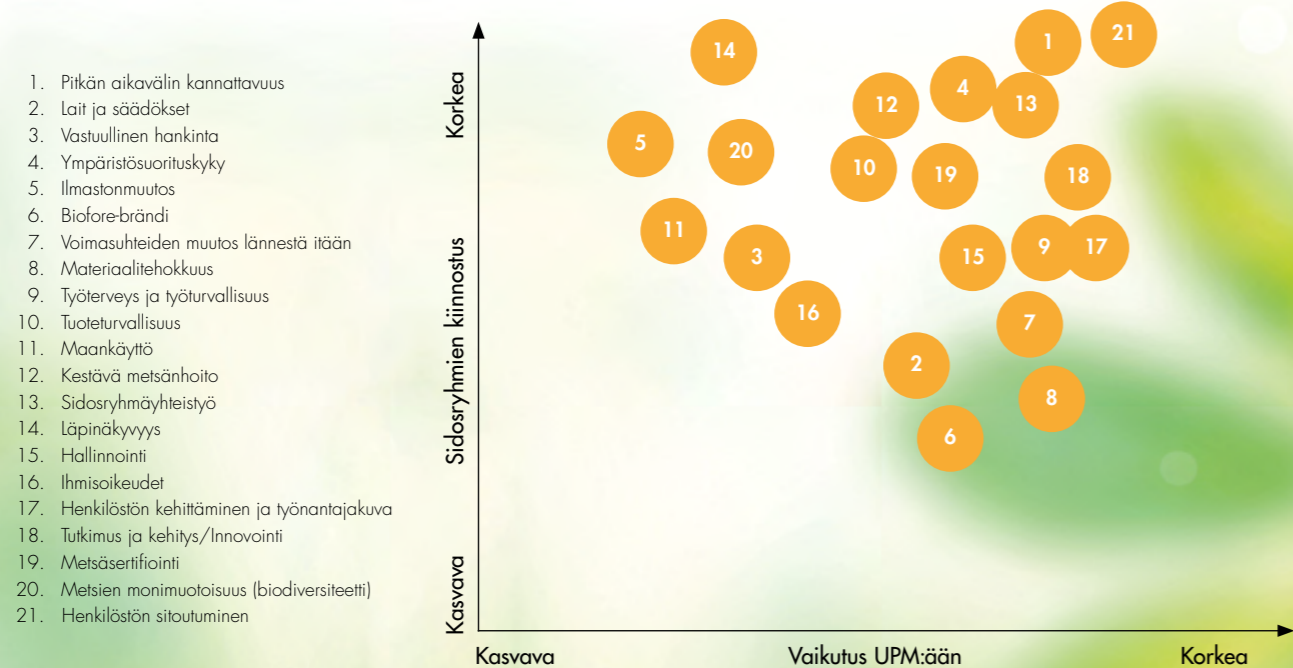
SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖN PAINOPISTEET VUONNA 2013

UPM:n Biofore-strategia on yhtiön sidosryhmäyhteistyön perusta. UPM on nimennyt tärkeimmät sidosryhmät sidosryhmästrategiansa. Keskeiset painopistealueet ja toimenpiteet vaihtelevat alueittain ja sidosryhmien tarpeiden mukaan. Oheisessa kuvassa on lisätietoja toiminnastamme vuonna 2013.

- 1 Sidosryhmien odotukset
- 2 Yhteistyömuodot
- 3 UPM:n tavoite

UPM:N OLENNAISUUSARVIOINTI 2013

UPM:N TUOTTAMA JA JAKAMA TALOUDELLINEN LISÄARVO VUONNA 2013 (MILJ. EUROA)

Tuotettu suora taloudellinen lisäarvo		Jaettu taloudellinen lisäarvo	
Liikevaihto	10 054	Toimintakulut	-7 762
Tuotot omaisuuden myynnistä	36	Henkilöstön palkat ja korvaukset	-1 326
Tuotot sijoituksista	5	Maksut lainantajille	-70
Muut tuotot	41	Osingonjako	-317
		Maksetut konsernin yhteisöverot ja lahjoitukset	-162
	10 136		-9 637

Taloudellisen arvon ylijäämä 499

UPM:llä on merkittävä taloudellinen vaikutus paikallisyhteisöihin. Yhtiön toiminta tukee paikallista, alueellista ja kansallista taloudellista hyvinvointia sekä tuottaa taloudellista hyötyä eri sidosryhmille. Kaaviossa esitellyt rahavirrat kuvaavat lisäarvon määrää maailmanlaajuisesti.

puunhankinnasta ja esimerkiksi hakkuista, ja korjaaviin toimenpiteisiin ryhdyttiin tarpeen mukaan. Myös vuoropuhelua tuoteturvallisuusasioista jatkettiin useiden toimittajien kanssa.

Vuonna 2013 UPM toteutti useita sidosryhmäyhteistyötä koskevia kyselytutkimuksia yhdessä kolmansien osapuolten kanssa. Tutkimuksiin sisältyi asiakastytyväisyyskyselyjä ja vuotuinen henkilöstökysely. (Lue lisää sivulta 36.)

Näiden sidosryhmäkyselyiden tavoitteena oli selvittää, miten sidosryhmät kokevat UPM:n ja sen keskeiset kehittämiskohteet. Tutkimukset tarjoavat myös tietoa nousevista kestävästä kehityksen trendien vaikutuksista ja riskeistä yhtiön toiminnalle. Saadun palautteen perusteella UPM:n sidosryhmät arvostavat Biofore-visiota ja yhtiön vahvaa ympäristösuorituskykyä.

Huolenaiheiden esiin nostaminen

UPM ei hyväksy UPM:n Toimintaohjeen (Code of Conduct) tai sitä täydentävien sääntöjen ja ohjeiden rikkomista.

Kaikkia työntekijöitä ja ulkoisia osapuolia kannustetaan ilmoittamaan Toimintaohjeen vastaista toimintaa koskevista huolenaiheistaan luottamuksellisesti ja nimettömänä UPM:n Raportoi väärinkäytöksestä (Report Misconduct) -kanavan kautta. Yhtiöllä on käytössään sisäiset menettelyt mahdollisten rikkomusten varalta.

Vuonna 2013 kanavan kautta raportoitiin kymmenen tapausta. UPM ryhtyi kaikissa tapauksissa asianmukaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Ilmoitukset liittyivät pääasiassa epäilyihin rikkomuksiin yhtiön lahjonnan vastaisten käytäntöjen osalta sekä eturistiriitai epäilyihin. Joihinkin tapauksiin liittyi rikkomuksia, ja ne johtivat sanktioihin, kuten työsuhteiden lopettamiseen.

UPM:LLÄ ON MERKITTÄVÄ VAIKUTUS SUOMALAISEEN YHTEISKUNTAAN

UPM:n taloudellinen vaikutus suomalaiseen yhteiskuntaan on huomattava. Metsästä lähtevä arvoketju luo taloudellista hyvinvointia laajasti. Merkittävimmät kerrannaisvaikutukset liittyvät työllistämiseen, logistiikkaketjuun, raaka-aineiden hankintaan, verotuloihin, vientituloihin ja investointeihin. UPM:n toiminnalla ja tuotantolaitoksilla on erityisen merkittävä rooli maakunnissa kasvukeskusten ulkopuolella.

Taloudellisten vaikutusten piirissä on kaikki UPM:n merkittävät sidosryhmät sijoittajista ja henkilöstöstä asiakkaisiin, paikallisyhteisöihin ja päättäjiin.

Puunostot Suomessa noin 870 milj. euroa

Yli 20 000 puukauppaa yksityismetsän omistajien kanssa vuosittain

1 000 puukuormaa päivässä

Investoinnit noin 242 milj. euroa

88 % poistoista

T&K henkilöstöä Suomessa noin 200

Noin 70 T&K hanketta yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa

Noin 12 %:n osuus Suomen meritse tapahtuvasta viennistä

Yli 10 000 tavara- ja palvelutoimittajaa

Maksetut osingot 139 milj. euroa

Noin 94 000 osakkeenomistajaa Suomessa

Henkilöstön palkat noin 464 milj. euroa

Ennakonpidätykset palkoista (arvio) 139 milj. euroa

Yhteisöverot 119 milj. euroa

Sosiaalivakuutus-kustannukset noin 114 milj. euroa

Muut verot *, esim. energia-, kiinteistö- ja jätteenverot noin 130 milj. euroa
*josta palautusta 41 milj. euroa

UPM:n osuus sähkönkulutuksesta Suomessa 9 %

UPM tuottaa 21 % hiilineutraalista sähköstä Suomessa

Cleantech-alan liikevaihto Suomessa: noin 97 milj. euroa

UPM SUOMESSA:
Henkilöstöä 8 110
Tuotantolaitoksia 27
Metsäpalvelutoimistoja 120
Liikevaihto Suomessa 4,3 mrd. euroa

LABORATORIOTARVIKKEITA KIINALAISKOULULAISILLE

UPM käynnisti yhdessä kiinalaisen Green and Shine -säätiön kanssa uuden hankkeen, joka tukee koulutusta Kiinan maaseudulla. Little Scientist Lab -hankkeen tavoitteena on edistää ala-asteopettajien luonnontieteiden opetusta syrjäisillä alueilla, joilla on rajalliset mahdollisuudet hankkia kirjoja ja välineitä.

UPM lahjoitti laboratoriotarvikkeita, joita voidaan käyttää fysiikan, kemian ja biologian tunneilla.

Ensimmäiseksi lahjoituskouluksi valittiin Xinhuan keskus koulu Guanghanin kaupungissa Sichuanin maakunnassa. Koululla on yhteydet läheiseen suomalaisen Sichuan Charity -hyväntekeväisyyskouluun, joka perustettiin vuoden 2008 maanjäristyksen seurauksena. UPM on ollut hankkeen aktiivinen tukija.

UPM:n lahjoittamat laboratoriotarvikkeet eivät ainoastaan paranna oppilaiden mahdollisuuksia tutkia luontoa ja luonnontieteitä, vaan myös kohentavat opetuksen tasoa maaseudulla. Lisäksi lahjoitus vahvistaa paikallista sidosryhmäyhteistyötä ja yhtiön roolia vastuullisena toimijana Kiinassa.

Little Scientist Lab on jatkoa UPM:n ja Green and Shine -säätiön koulukirjojen lahjoitusta koskevalle yhteistyölle Yunnanin maakunnassa. UPM jatkoi kirjalahjoituksia useille maaseudun alakouluille myös vuonna 2013.

BIOFORE-KONSEPTIAUTO ESITELLÄÄN KEVÄÄLLÄ

UPM:n ja Metropolia Ammattikorkeakoulun yhteishanke, Biofore-konseptiauto, esitellään ensimmäistä kertaa Geneven kansainvälisessä autonäyttelyssä maaliskuussa 2014.

Biofore-konseptiauto on ainutlaatuinen ja futuristinen tielikenteeseen rekisteröitävä ajoneuvo, joka toimii testialustana uusiutuvien biomateriaalien käytölle autoteollisuudessa.

Biofore-konseptiauton useissa osissa käytetään UPM:n uusiutuvia biopohjaisia materiaaleja, UPM Formi -biokomposiittia sekä lämpömuovaitavaa UPM Grada -puumateriaalia. Biopohjaisten materiaalien käyttö parantaa merkittävästi auton ympäristösuorituskykyä laadusta tinkimättä.

Auton sisustuksessa ja varaosissa käytetään UPM Raflatacin tarramateriaaleja. Konseptiauton poltto-aineena käytetään puupohjaista uusiutuvaa dieseliä, UPM BioVernoa.

Metropolia Ammattikorkeakoulun autotekniikan ja teollisen muotoilun opiskelijat ovat rakentaneet auton kestävästä kehityksen ja kierrätyksen periaatteita sekä Biofore-ajattelua noudattaen.

Lue lisää
www.bioforeconceptcar.upm.com (englanniksi)

Jatkuvaa vuoropuhelua ja yhteistyötä asiakkaiden kanssa

UPM:n vuorovaikutus asiakkaiden kanssa perustuu jatkuvaan vuoropuheluun ja säännöllisiin asiakastytyväisyyskyselyihin.

Asiakkaat arvostavat UPM:n kattavaa tuotevalikoimaa, luotettavuutta ja erinomaista ympäristösuorituskykyä.

UPM tarjoaa laajan valikoiman uusiutuvia ja kierrätettäviä tuotteita, joista valmistetaan jokapäiväisiä kulutustuotteita. Lisäksi yhtiö tarjoaa erilaisia palveluja monipuolisen asiakaskunnan tarpeisiin.

ASIAKASYHTEISTYÖ UPM:N LIIKETOIMINNOISSA

UPM:n liiketoimintojen tuote- ja palvelutarjonta vaihtelee. Kullakin liiketoiminnolla on oma asiakashallintaprosessinsa ja tapansa palvella asiakkaita. UPM:n asiakassuhteiden hallinta perustuu markkinoiden ja asiakkaiden tarpeiden perinpohjaiseen ymmärtämiseen sekä loppukäyttökohteiden tuntemukseen.

UPM:n tavoitteena on tarjota asiakkaille ratkaisuja, jotka parantavat heidän liiketoimintaprosessejaan ja hyödyttävät kumpaakin osapuolta tehostamalla toimintaa. UPM:n tarjontaan kuuluu myös olennaisena osana yhtiön ympäristösuorituskyky ja siihen liittyvät teemat.

Yhteistyötä asiakkaiden kanssa

UPM käy jatkuvaa vuoropuhelua asiakkaiden kanssa, ja lisäksi yhtiöllä on monia yhteisiä kehityshankkeita asiakkaiden kanssa. Monet yhteisistä hankkeista liittyvät tuotekehitykseen, toimitusketjun tehokkuuteen ja optimointiin sekä yhteiseen suunnitteluun.

UPM mittaa säännöllisesti asiakastytyväisyyttä useimmissa liiketoiminnoissaan kolmannen osapuolen toteuttamien kyselyjen avulla ja kehittää toimintatapojaan kyselyistä saadun palautteen pohjalta. Kyselyt tuovat myös tärkeän asiakasnäkökulman mukaan henkilöstön tulostavoitteiden ohjaukseen.

Asiakkaat kiinnostuneita vastuullisuudesta

Vuoropuhelu ja kyselyt osoittavat, että UPM:n asiakkaat ovat kiinnostuneita yhtiön ympäristösuorituskyvystä ja toimintojen vastuullisuudesta.

Eniten asiakkaita kiinnostavat tuoteturvallisuus, metsäsertifointi ja puun alkuperän seurantajärjestelmä, puun alkuperä, ympäristömerkit, hiilijalanjälki, kierrätettävyyys ja jätteen määrän vähentäminen.

UPM tarjoaa useimmista tuotteistaan tuoteselosteet ja ympäristötiedot, joiden avulla asiakkaat saavat tietoja tuotteiden ja toimitusketjun vastuullisuudesta.

	Sellu	Biopolttoaineet	Sahatavara	Energia	Paperi	Tarrat	Vaneri	Puunhankinta ja metsätalous
Tuotevalikoima	Havu-, koivu- ja eukalyptussellu	Puupohjainen uusiutuva dieselpolttoaine liikennekäyttöön	Vakio- ja erikoissahatavara	Kaupankäynti fyysisillä ja johdannaismarkkinoilla	Aikakaus- ja sanomalehtipaperit, hienopaperit, tarrat ja pakkausmateriaalit	Paperi- ja filmpohjaiset tarrat, laminaatit	Vaneri- ja viilutuotteet	Puu ja puupohjainen biomassa (tukit, kuitupuu, hake, hakkutähteet jne.), metsätalot ja rantatontit
Palvelut	Tekniset ja toimitusketju- ja ympäristötiedot	Yhteistyötä toimitusketjun optimoinnissa	Tilauksen ja toimitusten sähköinen seurantajärjestelmä, tekninen tuki, ympäristöpalvelut	Valikoidut palvelut strategisilla alueilla sisäisille ja ulkoisille asiakkaille	Tekninen tuki, koulutus ja konsultointi, varastointi ja myyjän hallinnoimat varastopalvelut, ympäristöpalvelut	Tekninen tuki, loppukäyttökohteisiin räätälöidyt palvelut, ympäristöpalvelut	Tekninen tuki ja toimitusketju- ja ympäristöpalvelut	Metsien ja metsäomistuksen koko elinkaaren kattavat metsäpalvelut
Asiakastoimialat	Pehmopaperien, erikoispaperien, paino- ja kirjoituspaperien sekä pakkauskartongin valmistajat	Kuljetus, öljy- ja petrokemian teollisuus	Rakennus-, huonekalu- ja puusepänteollisuus, pakkausteollisuus	Sähkön tuottajasektori Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa	Sanoma- ja aikakauslehtien kustantajat, painotalot, jälleenmyyjät, joutokustantajat, jakelijat, paperin jalostajat	Tarrapainot, pakkausyritykset, tuotemerkkien omistajat elintarvikke-, juoma-, kosmetiikka- ja lääke-teollisuudessa, vähittäiskauppa, logistiikka jne.	Rakennus-, kuljetusväline- ja parketteiteollisuus	Kaikki UPM:n puuta tai puupohjaista biomassaa käyttävät liiketoiminnat, metsänomistajat
Myynti ja jakelu	<ul style="list-style-type: none"> Oma myyntiverkosto Oma jakelu 	Yhteistyötä ja neuvotteluja yhteistyösopimuksista valittujen alan toimijoiden kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Oma myyntiverkosto, edustajat, jakelijat, suoramyynni Toimitukset sahoilta asiakkaille 	Sähköpörssit (Nord Pool, Spot, NASDAQ OMX, EEX, ECX) ja OTC-markkinat	<ul style="list-style-type: none"> Maailmanlaajuinen myynti- ja edustajaverkosto ja jakelijat (paperitukkurit) Oma jakelu ja kumppanit 	<ul style="list-style-type: none"> Rullatuotteet: leikkuri- ja jakeluterminaalien kautta Arkkituotteet: edustajien ja tukkureiden kautta 	<ul style="list-style-type: none"> Oma myyntiverkosto täydennettynä agenteilla Varastot päämarkkinoilla Suoramyynni suurimmille teollisuusasiakkaille ja valituille jakelukumppaneille 	<ul style="list-style-type: none"> Oma puunhankintaverkosto Pohjois- ja Keski-Euroopassa Metsäpalvelut Suomen ja Ison-Britannian verkoston kautta
Asiakastytyväisyyden mittaaminen	Jatkuva vuoropuhelu, asiakaskyselyt	Jatkuva vuoropuhelu, palautteen kerääminen, loppukäyttäjätulokimukset	Jatkuva vuoropuhelu ja palautteen kerääminen, vuosittaiset asiakaskyselyt	Jatkuva vuoropuhelu	Jatkuva vuoropuhelu, vuosittaiset asiakaskyselyt	Jatkuva vuoropuhelu, asiakaskyselyt, koulutukset, seminaarit	Jatkuva vuoropuhelu, asiakaskyselyt puolivuosittain	Jatkuva vuoropuhelu ja säännölliset asiakaskyselyt
Toiminta vuonna 2013	<ul style="list-style-type: none"> Myynti-, toimitusketju- ja markkinatutkimien vahvistaminen Painopisteinä sellun laatu ja ulkonäkö Tarkistuslista sellun toimittajien arvioimiseksi kestävän kehityksen periaatteiden näkökulmasta 	<ul style="list-style-type: none"> Raaka-aineen käytön optimointi Toimitusketjun rakentaminen Yhteistyösopimusten neuvottelu Yhteistyön aloittaminen valittujen alan toimijoiden kanssa Tuoteominaisuuksien optimointi 	<ul style="list-style-type: none"> Keskittyminen strategisiin markkinoihin Raaka-aineiden käytön optimointi 	<ul style="list-style-type: none"> Oman aseman vahvistaminen Kokemäenjoen alueella, palveluiden tarjoaminen muille omistajille yhteisomistuksessa olevissa vesivoimayhtiöissä Hyödykemarkkina-osaamisen laajempi hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Uusien tuotteiden lanseeraus Tuotekehitysyhteistyö Palvelutarjontakonseptien kehittäminen Toimitusketjun tehokkuus ja ajanjäljen optimointi 	<ul style="list-style-type: none"> Tuotekehitysyhteistyö Paikalliset kierrätysratkaisut Ympäristöhankkeet Tuotteiden pakkaamisen kehittäminen Toimitusketjun tehokkuuden optimointi 	<ul style="list-style-type: none"> Myyntihallinta ja asiakaskeskeinen organisaatio Arvolupausten määrittäminen asiakkaiden kanssa Asiakasportfolion hallinta 	<ul style="list-style-type: none"> Toimitusketjun tehokkuuden ja palvelujen kehittäminen Uuden toimintatavan käyttöönotto Verkkoratkaisujen kehittäminen asiakaspalvelun parantamiseksi
Tavoite	Aseman vahvistaminen kasvavilla loppukäyttöalueilla ja markkinoilla	Markkinoille tulo, vahvojen asiakassuhteiden luominen ja toimintaedellytysten luominen puupohjaisille biopolttoaineille	Markkinaosuuden kasvattaminen strategisilla markkinoilla ja asiakaspalvelun tason parantaminen edelleen	Lisäarvon tuottaminen sähkön fyysisillä ja johdannaismarkkinoilla	Kilpailuedun varmistaminen Markkina-aseman vahvistaminen kasvavilla markkinoilla ja osaamisen kehittäminen edelleen	Molempipuolisten etujen varmistaminen tulevissa asiakasprojekteissa sekä toiminnan kehittäminen entistä nopeammaksi ja joustavammaksi	Markkina-aseman ja -osuuden vahvistaminen valikoituissa liiketoiminnoissa tarjoamalla asiakkaan prosesseja tehostavia tuotteita ja palveluja	Kilpailukykyisen puun ja biomassan varmistaminen kaikille UPM:n liiketoiminnoille kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti

Toimittajat ovat olennainen osa UPM:n arvoketjua

Hankinnoilla on merkittävä rooli UPM:n toiminnan tehokkuuden ja kannattavuuden turvaamisessa. UPM:n hankinnan tavoitteena on kehittää toimittajakantaa, joka pystyy toimittamaan kustannustehokkaita ja innovatiivisia materiaali- ja palveluratkaisuja UPM:n liiketoiminnoille maailmanlaajuisesti.

UPM:n hankinnan asiantuntijat ostavat vuosittain runsaasti erilaisia tuotteita, materiaaleja ja palveluita. Esimerkkejä näistä ovat yhtiön käyttämät pääraaka-aineet, kuten puu, sellu, energia ja keräyspaperi, sekä muut suorat ja epäsuorat materiaalihankinnat, kuten kemikaalit, pigmentit, varaosat ja erilaiset palvelut IT- ja logistiikkapalveluista kunnossapitoon. Yhtiön hankintaverkostoon kuuluu toimittajia yksityisistä metsänomistajista ja paikallisista yrityksistä aina maailmanlaajuisiin suuryhtiöihin.

Kohti pitkäaikaista yhteistyötä valikoitujen toimittajien kanssa

UPM haluaa toimia ammattimaisena kumppanina ja kehittää yhteistyötä toimittajiansa kanssa vastuullisella tavalla siten, että molemmat osapuolet hyötyvät pitkällä aikavälillä.

UPM:llä on avaintoimittajien kanssa pitkän aikavälin yhteistyösopimuksia, jotka perustuvat keskinäiseen sitoutumiseen ja avoimuuteen. Yhteistyön tavoitteena on koko arvoketjun optimointi sekä parhaiden käytäntöjen jakaminen esimerkiksi toimitusketjuja, valmistusta ja tuotekehitystä koskevilla asioissa.

Vastuullisen hankinnan takaaminen on keskeinen osa toimittaja-arviointia ja uusien toimittajien valintaa. Yhteistyöllä toimittajien kanssa UPM pyrkii varmistamaan, että yhtiön vaatimuksia noudatetaan ja että keskeistä kehitystä otetaan huomioon.

Vuonna 2013 UPM keskittyi toimittajayhteistyössä erityisesti työturvallisuuteen. Lukuisat toimittajat ovat saaneet yhtiön uusiin turvallisuusvaatimuksiin liittyvää koulutusta. (Lue lisää urakoitsijoiden työturvallisuuden parantumisesta sivulta 37.)

64 % HANKINTOJEN ARVOSTA TULEE TOIMITTAJILTA, JOTKA OVAT HYVÄKSYNEET UPM:N TOIMINTAOHJEEN TOIMITTAJILLE

PUUN JA BIOMASSAN HANKINTAA **17 MAASSA**

NOIN **15 %** UPM:N KÄYTTÄMÄSTÄ PUUSTA ON PERÄISIN YHTIÖN OMISTA METSISTÄ

36 % KAIKESTA UPM:N PAPERINVALMISTUKSESSA KÄYTETTÄVÄSTÄ KUITURAACA-AINEESTA ON KIERRÄTYSKUITUA

Johdonmukainen toimittaja-arviointi ja vaatimukset toimittajille

UPM valitsee ja arvioi toimittajiaan johdonmukaisten ja läpinäkyvien toimittajavaatimustensa perusteella. UPM:n riskienarvioinnissa otetaan huomioon ympäristöön liittyvät, sosiaaliset ja taloudelliset riskit ja riskiarvioiteja tehdään toimittajittain tarpeen mukaan. Toimittajia auditoidaan toiminnassa tunnistettujen riskien tai puutteiden perusteella.

UPM edellyttää, että kaikki toimittajat noudattavat yhtiön Toimintaohjeessa (Code of Conduct) määritellyjä periaatteita sekä täyttävät sosiaalista ja ympäristövaatimukset koskevat vaatimukset. Toimittajille asetetut vaatimukset on määritellyt UPM:n Toimintaohjeessa toimittajille (Supplier Code).

Vuonna 2013 hankintojen arvosta 64 % (56 %) oli peräisin toimittajilta, jotka ovat hyväksyneet UPM:n Toimintaohjeen toimittajille. Erilaisia lisävaatimuksia sovelletaan esimerkiksi puun, kemikaalien, työturvallisuuden, logistiikan, sellun ja pakkausmateriaalien osalta.

UPM kannustaa toimittajiaan käyttämään kansainvälisesti tunnustettuihin standardeihin perustuvia hallintajärjestelmiä sekä parhaita käytettävissä olevia tekniikoita ja käytäntöjä.

Puu on UPM:n liiketoiminnan pääraaka-aine

UPM on merkittävä metsänomistaja ja puun ostaja. UPM:n puunhankinta on läheisessä

yhteydessä puuta perusraaka-aineenaan käyttäviin UPM:n liiketoimintoihin. Puu on arvokas raaka-aine, ja UPM varmistaa sen optimaalisen hyödyntämisen hankkimalla kaikenlaisia puutavaralajeja.

Vuonna 2013 UPM osti 28,0 miljoonaa (25,2 miljoonaa) kuutiometriä puuta eri puolilla maailmaa. Valtaosa puusta ostetaan suomalaisilta yksityismetsänomistajilta, joille UPM myös tarjoaa runsaasti erilaisia metsäpalveluita. Hakkuista, logistiikasta ja metsätoista huolehtii paikallisten yrittäjien verkosto.

UPM:n puun ostomäärät Suomen yksityismetsästä olivat yhteensä 9,4 miljoonaa kuutiometriä vuonna 2013 eli 24 % korkeammat kuin vuonna 2012 (7,5 miljoonaa kuutiometriä).

Puun alkuperän seuranta on UPM:n perusvaatimuksia

UPM:n puun alkuperän seurantajärjestelmissä otetaan huomioon sekä PEFC- että FSC-metsäsertifiointijärjestelmän vaatimukset. UPM pitää metsäsertifiointia erinomaisena tapana edistää kestävää metsänhoitoa.

Puun alkuperän seurantajärjestelmän avulla UPM huolehtii puuraaka-aineen jäljitettävyydestä eri puolilla maailmaa.

UPM varmistaa, että sen tehtaille toimitettava puuraaka-aine on kestävästi hankittua, laillisesti hakattua ja kansainvälisten metsäsertifiointijärjestelmien sekä EU:n uuden puutavara-asetuksen vaatimusten mukaista. Seurantajärjestelmän avulla UPM pystyy valvomaan omia hakkuutensa ja varmistamaan muualta hankitun puun alkuperän sopimusehdoilla sekä toimittaja-auditoinneilla.

Kaikkea UPM:n käyttämää puuta seurataan kolmannen osapuolen varmentamalla alkuperän seurantajärjestelmällä, ja 80 % (77 %) tuotannossa käytetystä puusta on sertifioitu. (Lue lisää UPM:n kestävästä metsänhoidosta sivulta 47.)

Sellua ja kemikaaleja ostetaan maailmanlaajuisesti

UPM ostaa noin 1,6 miljoonaa tonnia sellua ulkopuolisilta toimittajilta. Sellun toimittajille on asetettu erityisiä ympäristösuorituskykyä, metsänhoitoa, puunhankintaa sekä raportointia koskevia vaatimuksia.

UPM on myös merkittävä kemikaalien ostaja. Kemikaalitoimittajille on asetettu tuoteturvallisuutta koskevia erikoisvaatimuksia, kuten UPM:n rajoitettujen kemikaalien luettelo ja EU:n ympäristömerkit. Luettelo päivitetiin vuonna 2013, ja se sisältää tällä hetkellä noin 6 000 rajoitettua kemikaalia. Uusi luettelo otetaan käyttöön vuonna 2014. (Lue lisää sivulta 41.)

UPM kerää säännöllisesti tietoja sellun ja kemikaalien toimittajien ympäristösuorituskyvystä sekä sosiaalisesta vastuusta. Kartoitukseen tuloksia käsitellään toimittajien kanssa tehdaskäyntien yhteydessä ja niiden ulkopuolella. Tietojen keruu on keskeinen osa toimittaja-arvioiteja ja riskienhallintaa.

UPM Raflatacin hankinta-asiantuntijat lähettivät vuonna 2013 vastuullisuus- ja tuote-

PUUN TOIMITUKSET UPM:N TEHTAILLE

1 000 m ³	2013	2012
Suomi	17 907	16 591
Saksa	1 691	1 093
Itävalta	1 098	833
Venäjä	352	613
Ranska	0	306
Iso-Britannia	297	313
Viro	123	119
Yhdysvallat	881	879
Uruguay	4 519	3 527
Yhteensä	26 868	24 274

turvallisuuskyselyn lähes 200 kemikaali- ja filmitoimittajalle. Toimittajat saivat palautetta vastauksensa perusteella.

Energiaa uusiutuvista lähteistä

UPM on merkittävä energian ostaja ja tuottaja. Valtaosa UPM:n kuluttamasta sähkö- ja lämpöenergiasta kuluu yhtiön sellun ja paperin tuotantoon. UPM suosii erilaisia vähäpäästöisiä energialähteitä ja panostaa liiketoiminnassaan energiatehokkuuteen sekä energiansäästöön. Vuonna 2013 UPM:n käyttämistä polttoaineista 67 % (65 %) oli peräisin uusiutuvista lähteistä.

Oman sähköntuotantonsa lisäksi UPM ostaa sähköä myös Pohjoismaiden ja Keski-Euroopan energiamaarkinoilta. Yhtiöllä on Saksassa myös kahdenvälisiä sopimuksia sähköntoimittajien kanssa. Vuonna 2013 sähköä ostettiin 6,2 TWh (7,1 TWh).

Toimiva logistiikka on täsmällisten toimitusten perusta

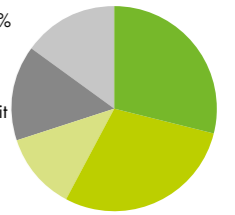
UPM toimittaa joka viikko noin 21 000 tuotetta raaka-ainekuormaa eri puolille maailmaa. Kaikista UPM:n toimituksista 69 % kuljetetaan rauta- tai maanteitse ja 31 % meritse. Sopimuskumppanit hoitavat valtaosan UPM:n kuljetuksista. UPM:n tavoitteena on luoda pitkäaikaisia strategisia kumppanuuksia, jotka tuovat hyötyä niin yhtiölle kuin sen asiakkaille.

Kumppanuuden edellytyksiä ovat tehokkuus ja kyky täyttää ympäristöä sekä sosiaalista vastuuta koskevat vaatimukset. UPM on määritellyt pakolliset vaatimukset UPM:n tuotteiden käsittelylle, kuljetukselle ja varastoinnille.

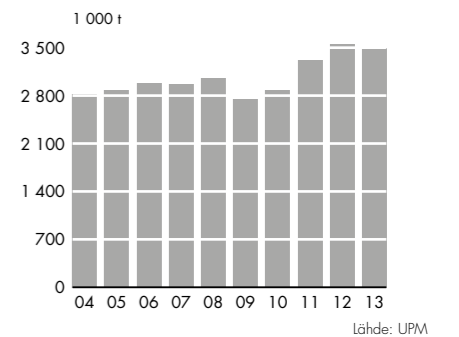
Kuljetusten päästöjä koskevat määräykset ovat yhä tiukempia, minkä johdosta UPM pyrkii kehittämään kumppaneidensa kanssa vaihtoehtoisia logistiikka- ja polttoaineratkaisuja. Euroopan parlamentti hyväksyi syyskuussa 2012 uuden rikkidirektiivin, joka tulee voimaan vuonna 2015. UPM pyrkii yhteistyössä varustamojen ja laivanomistajien kanssa löytämään keinoja direktiivin vaatimusten täyttämiseksi.

UPM:n ulkoiset ostot

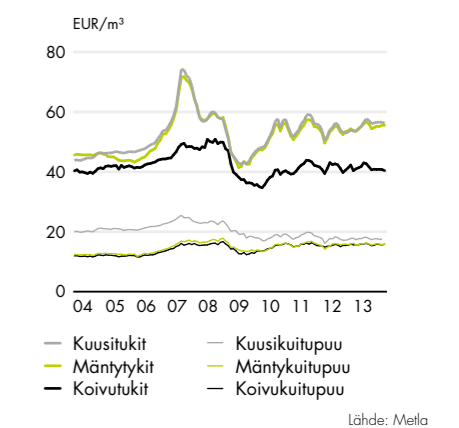
Kuituraaka-aine 29 %
Muut raaka-aineet 29 %
Energia 12 %
Epäsuorat materiaalit ja palvelut 15 %
Logistiikka 15 %

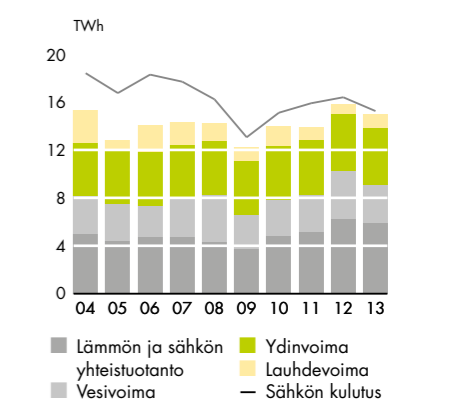
Keräyspaperin käyttö UPM:ssa

Kuitupuun ja tukkien kuukausittaiset kantohinnat Suomessa

Konsernin sähkönhankinta

Henkilöstö mahdollistaa yhtiön uudistumisen

UPM:n henkilöstöstrategian päätavoitteena on tukea yhtiön uudistumista Biofore-yhtiöksi.

Työturvallisuuden ryhtiilike paransi edelleen merkittävästi turvallisuustuloksia.

UPM:n vastuullinen toiminta uudelleenjärjestelyissä jatkui vuonna 2013 paikkakunnilla, joihin toimenpiteet kohdistuivat.

UPM panostaa työntekijöidensä kehittämiseen ja erityisesti työssä oppimiseen. UPM investoi monitaitoisen henkilöstön ja ammatillisen osaamisen kehittämiseen. Viime vuonna yhtiö on keskittynyt myös yhteistyöhön pohjautuvien työtapojen kehittämiseen.

UPM tarjoaa mahdollisuuksia saavutuksiin ja kasvuun

Globaalina yhtiönä UPM tarjoaa erilaisia uramahdollisuuksia ympäri maailmaa.

UPM pyrkii tarjoamaan työntekijöilleen mielekkäitä työtehtäviä, joissa voi saavuttaa tuloksia, ja kannustavan ja turvallisen työympäristön, jossa panostetaan henkilöstön hyvinvointiin. UPM:n palkitsemis- ja kannustinjärjestelmissä painotetaan parhaisiin tuloksiin yltämistä. Vastuullisuus on keskeinen osa UPM:n Biofore-strategiaa ja jokapäiväistä toimintaa.

Vuoden 2013 lopussa UPM:n palveluksessa oli yhteensä 20 950 työntekijää. 1 230 työntekijän vähennys on pääosin seurausta uudel-

leenjärjestelyistä ja liiketoimintojen myynnistä. Samaan aikaan henkilöstön määrä kasvoi biopolttoaineliiketoiminnassa.

UPM käynnisti uuden kaksivuotisen ammattikoulutusohjelman UPM Kymin ja UPM Kaukaan tehtailta. Ohjelman tavoitteena on houkuttaa tulevaisuuden osaajia ja antaa uudelle työntekijäskupolvelle mahdollisuus työskennellä erilaisissa tehtävissä tehtaiden eri osastoilla. Ohjelman 45 harjoittelupaikkaan tuli yli 1 300 hakemusta. Valitut harjoittelijat suorittavat ohjelman puitteissa paperiteollisuuden ammattitutkinnon. Koulutusohjelma käynnistyy helmikuussa 2014, ja se toteutetaan yhteistyössä paikallisen ammattioppilaitoksen kanssa.

Saksassa UPM tarjoaa 15:een eri ammattiin valmistavia oppisopimuskoulutuksia. Vuosittain koulutuksen aloittaa yli 100 nuorta.

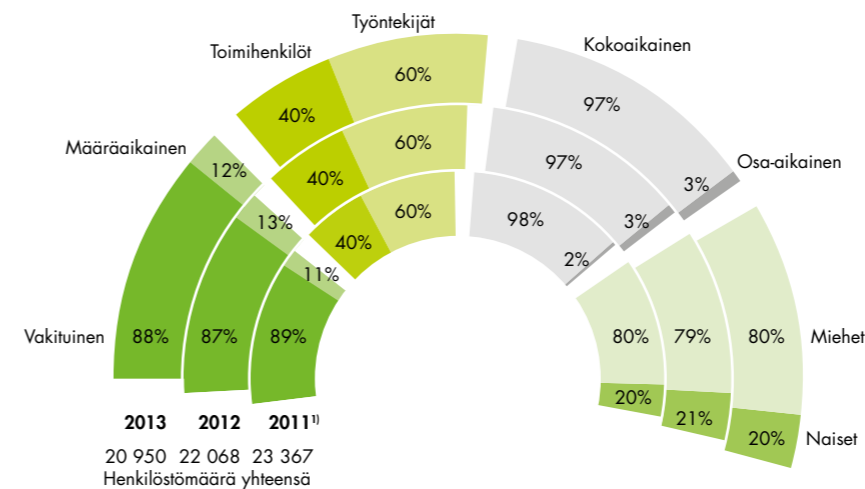
UPM edistää aktiivista osallistumista

UPM noudattaa kansainvälisiä, kansallisia ja paikallisia lakeja ja määräyksiä sekä kansainvälisiä ihmisoikeus- ja työoikeussopimuksia. UPM kunnioittaa yhdistymisvapautta ja noudattaa laillisesti sitovia työehtosopimuksia. UPM edistää tasavertaisia mahdollisuuksia ja työ- ja urakehitystä sekä kunnioittaa työntekijöiden yksityisyyttä.

UPM:ssä henkilöstön osallistuminen ja kuuleminen on järjestetty kansainvälisten ja kansallisten sääntöjen ja määräysten mukaisesti.

UPM:n European Forum on konsernin virallinen kansainvälinen yhteistyöelin, jonka kokouksiin osallistuvat UPM:n Euroopan tehtaiden edustajat. European Forum kokoontui kaksi kertaa vuonna 2013. Kokouksissa käsitel-

UPM:N HENKILÖSTÖ LUKUINA

	2013	2012	2011 ¹⁾
Henkilöstön vaihtuvuus %	12,45	15,06	10,17
Henkilöstön vaihtuvuus % (vapaaehtoinen)	5,49	5,95	5,20
Henkilöstön keski-ikä	43,4	42,8	43,0
Henkilöstön kehittäminen			
Keskimääräiset koulutustunnit ²⁾ (tuntia/työntekijä)	15,5	17,3	15,5
TTT-luvut			
Tapaturmataajuus	5,4	8,5	15,2
Poissaolot %	3,4	3,5	3,7

¹⁾ Henkilöstöluvut vuodelta 2011 koskevat aktiivisessa työsuhteessa olevaa henkilöstöä
²⁾ Koskee aktiivisessa työsuhteessa olevaa henkilöstöä

tiin ajankohtaisia, liiketoimintaympäristön ja yhtiön muutokseen liittyviä kysymyksiä ja käytiin avointa keskustelua.

Toinen tapa edistää työntekijöiden osallistumista on vuosittainen henkilöstökysely (Employee Engagement Survey, EES). Kyselyssä esimiehet saavat palautetta tiimeiltään ja konsernitasolla saadaan tietoa kehityksestä eri työyhteisöissä yhtiön sisällä.

Vuonna 2013 kyselyn vastausprosentti oli samalla tasolla (78 %) kuin edellisvuonna. Henkilöstön sitoutumista kuvaava indeksi laskei hieman ja oli 60 % (63 %). Esimiestyön tehokkuutta kuvaava indeksi jatkoi nousuaan (74 %). Työterveyttä ja -turvallisuutta kuvaava indeksi pysyi edellisvuotisella tasolla (77 %).

Henkilöstökyselyn arvioinnin pohjalta määritellään koko konsernia koskevat kehittämisalueet. Työturvallisuus on UPM:lle ensiarvoisen tärkeää.

UPM ei kerää eikä raportoi työntekijöiden ammattiliittojäsenyyksiä koskevaa tietoa globaalilla tasolla eri maiden lainsäädännön eroavaisuuksien vuoksi. Työehtosopimusjärjestelmien piirissä olevan henkilöstön osuus arvioidaan olevan 65 %.

HENKILÖSTÖ MAITTAIN

31.12.	2013	2012	2011
Suomi	8 110	8 636	9 639
Saksa	4 609	4 714	5 332
Iso-Britannia	1 136	1 205	1 497
Ranska	901	1 146	1 195
Venäjä	771	970	1 006
Itävalta	547	546	572
Puola	440	454	369
Viro	206	217	201
Espanja	194	212	226
Sveitsi	68	110	12
Italia	62	65	71
Turkki	38	39	39
Belgia	32	35	36
Ruotsi	26	29	24
Muu Eurooppa	109	98	104
Kiina ¹⁾	1 412	1 430	1 414
Yhdysvallat ²⁾	1 116	1 129	1 188
Uruguay	562	576	554
Malesia	174	185	170
Brasilia	95	48	44
Australia	77	86	91
Etelä-Afrikka	66	72	82
Intia	41	36	33
Muu maailma	158	142	118
Yhteensä	20 950	22 180	24 017

¹⁾ Mukaan lukien Hongkong

²⁾ Mukaan lukien Madison 50 %. Vuosien 2011 ja 2012 luvut on laskettu uudelleen ja ne sisältävät Madisonin osuuden.

85 % KAIKISTA UPM:N TYÖNTEKIJÖISTÄ KÄVI KEHITYSKESKUSTELUN ESIMIESTENSÄ KANSSA

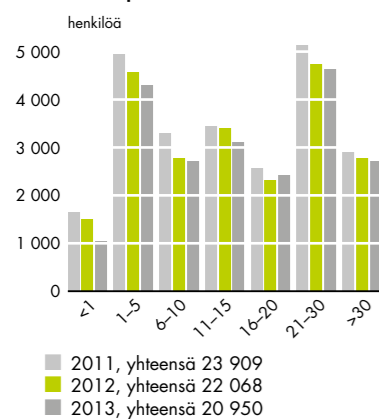
TYÖNTEKIJÖITÄ **48** MAASSA

LÄHES **-40 %** TYÖPAIKKATAPATURMISTA JOHTUVAT POISSAOLOT

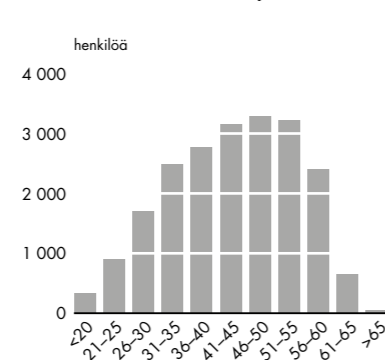
nen muutoksessa. UPM:n tavoitteena on, että yhtiöllä on innostavat ja osallistavat johtajat, jotka johtavat organisaatioitaan joustavasti ja kestävästi kehityksen periaatteita noudattaen. UPM pyrkii vahvistamaan kaikkien työntekijöiden itsensä johtamista.

UPM jatkoi mentorointiohjelmaansa, johtamisen kehittämisen alumnitoimintaa ja tuotannon esimiesten koulutusohjelmia.

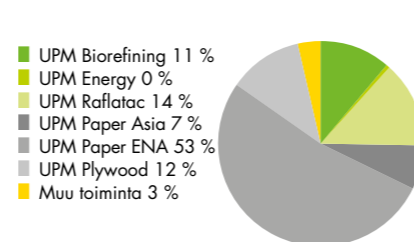
Henkilöstön palvelusvuodet UPM:n palveluksessa 2011–2013

UPM:n henkilöstön ikäjakauma 2013

UPM:n henkilöstö liiketoiminta-alueittain 2013: 20 950

Vuonna 2013 UPM:ssä kiinnitettiin huomiota valmentavaan johtamiseen. Tavoitteena on lisätä henkilöstön sitoutumista ja osallistamista.

UPM tunnistaa hyvät suoritukset

UPM käyttää kokonaispalkkausmallia, joka koostuu UPM:n globaalien sääntöjen, paikallisen lainsäädännön ja markkinakäytäntöjen mukaisen peruspalkan lisäksi luontaiseduista ja kannustepalkkiosta. Aineeton palkitseminen on myös osa UPM:n palkitsemismallia. Palkitsemispäätöksissä korostetaan hyvän suoriutumisen merkitystä. Poikkeuksellisen hyvistä henkilökohtaisista tai tiimitason saavutuksista voidaan palkita kertapalkkiolla.

Koko UPM:n henkilöstö kuuluu yhtenäisen, vuosittain arvioitavan lyhyen aikavälin kannustepalkkiojärjestelmän piiriin. Kannustepalkkiojärjestelmässä otetaan huomioon yrityksen ja liiketoiminta-alueen tavoitteiden ohella työntekijän ja/tai tiimin suoritusasteet. Käyttökate (EBITDA) on yksi keskeisistä tunnusluvuihin, jolla mitataan yrityksen ja liiketoiminta-alueiden tavoitteiden saavuttamista.

Kannustepalkkioiden määrä vuodelta 2013 on yhteensä 38 miljoonaa euroa.

UPM:llä on kaksi pitkän aikavälin kannustinjärjestelmää: tulosperusteinen osakepalkkio-

järjestelmä ylimmälle johdolle ja bonusperusteinen osakepalkkiojärjestelmä muille avainhenkilöille. Vuoden 2012 ansaintajakson tulosten perusteella bonusperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä ansaittiin 640 000 osaketta, jotka luovutetaan nimetyille henkilöille vuonna 2015. Vuoden 2013 tulosten perusteella ansaitaan arviolta 254 000 osaketta, jotka luovutetaan osallistujille vuonna 2016.

Tulosperusteisen osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakso on kolme vuotta. Ensimmäinen ansaintajakso kattaa vuodet 2011–2013, toinen vuodet 2012–2014 ja kolmas vuodet 2013–2015. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien piirissä on noin 600 avainhenkilöä.

Ohjelmat käynnistyivät vuonna 2011, ja uudet ansaintajaksot alkavat vuosittain. Ohjelmat ovat korvanneet vuonna 2007 käynnistetyn osakepalkkiojärjestelmän ja samana vuonna käynnistetyn optio-ohjelman. Osakepalkkiojärjestelmä on jo poistettu käytöstä ja optio-ohjelma päättyy vuonna 2014.

Vastuullinen toiminta uudelleenjärjestelyissä

UPM:n vastuullinen toiminta tehtaiden sulke- misten sekä uudelleenjärjestelyjen yhteydessä keskittyy henkilöstön uudelleen koulutukseen ja -työllistymiseen, uudelleensijoittamiseen yhtiön sisällä sekä yrittäjyyden tukemiseen. Aktiivisia

työllistymistä ja uudelleen koulutusta edistäviä toimenpiteitä tehdään tiiviissä yhteistyössä viranomaisten ja muiden ulkoisten kumppanien kanssa.

UPM lopetti tammikuussa 2013 paperin tuotannon UPM Stracelin paperitehtaalla Ranskassa. Huhtikuussa UPM sulki UPM Rauman paperikone 3:n Suomessa ja UPM Ettringenin paperikone 4:n Saksassa.

Heinäkuussa UPM Raflatac ilmoitti sulkevansa tarralaminaattitehtaan Martignyssä Sveitsissä, laminointilinjat Melbourne'ssa Australiassa ja Durbanissa Etelä-Afrikassa sekä leikkuu- ja jakeluterminaalin Johannesburgissa Etelä-Afrikassa.

UPM Docellesin paperitehdas Ranskassa suljettiin tammikuussa 2014.

Sahatavaraaliiketoiminnassa UPM myi Kaukaan ja Aigrefeuillen jatkojalosteliiketoiminnot Lappeenrannassa ja Ranskassa. Myös Pestovon saha Venäjällä myytiin.

Lisäksi UPM toteutti puunhankinta ja metsätalous -yksikön, globaalien funktioiden sekä UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen pääkonttoritoimintojen uudelleenjärjestelyjä.

URAKOITSIJOIDEN TYÖTURVALLISUUDEN RYHTILIIKE

Urakoitsijoiden turvallisuus on keskeinen osa UPM:n työturvallisuutta. Kaikkien urakoitsijoiden on tunnettava UPM:n keskeiset työturvallisuusmääräykset ja osallistuttava tehtäväkohtaiseen työturvallisuuskoulutukseen.

Osana työturvallisuusryhtiliikettä UPM on päivittänyt urakoitsijoiden turvallisuusvaatimukset. Yleisten vaatimusten lisäksi UPM on asettanut erityisvaatimuksia yhtiön tiloissa työskenteleville urakoitsijoille ja raskaan kaluston kuljettajille.

UPM on ottanut käyttöön erillisen verkkopohjaisen turvallisuusperhdytyksen, joka täydentää UPM:n yleisiä ja tehdaskohtaisia turvallisuusperhdytysiä. Perhdytys on suoritettava ennen työskentely aloittamista UPM:n tiloissa ja ennen kuljetuksia raskaalla kalustolla. Perhdytyksen on suorittanut jo yli 17 000 urakoitsijaa.

Turvallisuusvaatimusten ja -koulutusten tavoitteena on varmistaa, etteivät UPM:n työntekijät ja urakoitsijat altistu riskeille työskennellessään UPM:n tiloissa. UPM on myös teettänyt yli 300 työturvallisuuden itsearviointia merkittävimmillä riskialttiilla tehtäviä suorittavilla urakoitsijoilla.

Vuodesta 2014 lähtien urakoitsijoita palkitaan vuosittaisella työturvallisuuspalkinnolla hyvistä työturvallisuustuloksista, sitoutuneisuudesta ja aloitteellisuudesta.

Henkilöstö

UPM:N JOKAISILLA SELLU- JA PAPERITEHTAALLA TYÖSKENTELEE VUOSITTAIN **400-2 000** URAKOITSIJAN TYÖNTEKIJÄÄ

YLI **13 000** URAKOITSIJAN TYÖNTEKIJÄÄ KOULUTETTU YKSIKÖIDEN TYÖTURVALLISUUSKOULUTUKSISSA

URAKOITSIJOIDEN TAPATURMAT OVAT VÄHENTYNEET **-15 %**

Sydämen asiana työturvallisuus ja työhyvinvointi

Konserninlaajuisen Työturvallisuuden ryhtiliikkeen 2012–2014 ansiosta turvallisuustulokset ovat parantuneet merkittävästi. Vuonna 2013 tapaturmataajuus (poissaoloon johtaneiden työpaikkatapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohden) oli 5,4 (8,5). Työturvallisuuden ryhtiliikkeen toisen toimintavuoden parannus oli lähes 40 % edellisvuodesta. Tavoite vuoden 2014 loppuun mennessä on alle 5.

Vuoden 2013 lopussa UPM:n yhteensä 11 tuotantolaitosta oli ollut yli vuoden ilman poissaoloon johtaneita tapaturmia.

Vuonna 2013 Suomessa tapahtui valitettavasti yksi kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus työmatkalla.

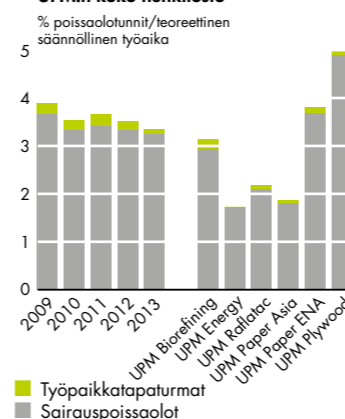
Vuoden 2013 teema "Voimme estää kaikki tapaturmat" korostaa koko työyhteisön roolia turvallisuuden ottamisessa luonnolliseksi osaksi jokapäiväistä toimintaa. Työ on keskittynyt turvallisuuden arviointiin, oppimiseen ja parantamiseen sekä turvallisuuden ottamiseen kiinteäksi osaksi UPM:n johtamisjärjestelmää ja henkilöstön päivittäisiä työtehtäviä. Lisäksi UPM esitteli joka kuukausi uuden turvallisuusteeman. UPM:n turvallisuusstandardit tarkistettiin myös syksyn aikana.

Yhtiö juhlisti huhtikuussa ensimmäistä työturvallisuusviikkoaan kaikissa toimipaikoissa kansainvälisen työjärjestön (ILO) järjestämän kansainvälisen työturvallisuuspäivän yhteydessä.

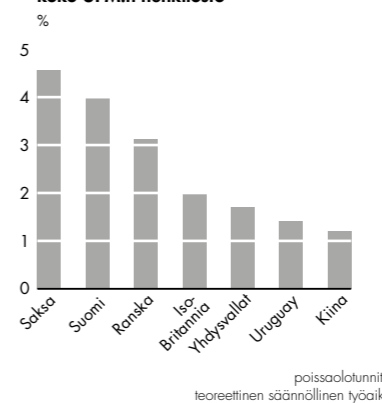
Vuoden 2013 työturvallisuuspalkinto myönnettiin kahdelle yksikölle UPM Pelloksen vaneritehtaalle ja saksalaiselle NorService-palvelukeskukselle erinomaisista työturvallisuustuloksista ja sitoutumisesta.

Oman henkilöstön lisäksi UPM:n turvallisuusvaatimukset koskevat myös urakoitsijoita ja vierailijoita. UPM edellyttää urakoitsijoiden noudattavan turvallisuusohjeita, jotta he voivat työskennellä turvallisesti yhtiön tiloissa. (Lue lisää urakoitsijoiden turvallisuuden parantamisesta sivulta 37.)

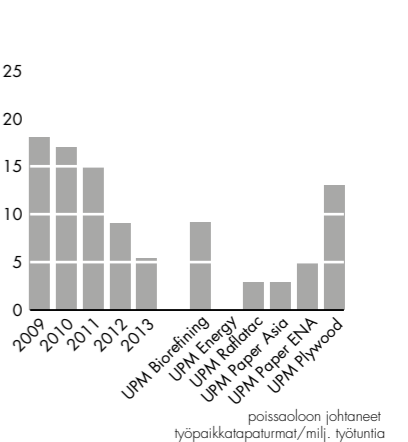
Sairaudesta ja työpaikka- tapaturmista johtuvat poissaolot, UPM:n koko henkilöstö

Sairaudesta ja työpaikka- tapaturmista johtuvat poissaolot, koko UPM:n henkilöstö

Tapaturmataajuus, koko UPM:n henkilöstö

Huomio terveyteen

Osana Työturvallisuuden ryhtiliikettä UPM on valinnut yhdeksi vuoden 2014 painopistealueeksi terveyden. Huomio terveyteen -hankkeen tavoitteena on tukea työntekijöiden terveyden, elämänlaadun ja toimintakyvyn kehittymistä.

Useimmissa UPM:n toimipaikoissa on terveellistä elämäntapaa tukevaa toimintaa. UPM:n paikalliset johtoryhmät arvioivat käytössä olevia terveyden edistämisen ja johtamiskäytäntöjä. Tulosten perusteella suunnitellaan kehitystoimenpiteitä. Muutamilla toimipaikoilla testataan lisäksi henkilökohtaisen terveys suunnitelman käyttöönottoa. Suunnitelma koostuu lääkärin tarkastuksesta, hyvinvointikartoituksesta ja henkilökohtaisesta suunnitelmasta.

UPM:n Biofore-strategia on osoitus sitoutumisesta kestäväan kehitykseen

UPM:n vastuullisen toiminnan perustana on yhtiön Biofore-strategia. Se ohjaa yhtiön innovaatioita ja tuotekehitystä sekä turvallista ja kestävää liiketoimintaa.

UPM uusi paikkansa Dow Jonesin eurooppalaisessa ja globaalissa kestäväan kehityksen indeksissä (DJSI) ja sai ulkopuolista tunnustusta ilmasto-, metsänhoito- ja innovaatiotoiminnastaan

More with Biofore: materiaalitehokkuus liiketoiminnassa parani merkittävästi

UPM:n konserninlaajuinen Työturvallisuuden ryhtiliike eteni erinomaisen tuloksin – tapaturmataajuus laski lähes 40 % edellisvuodesta

UPM:n Biofore-strategian kulmakivenä ovat uusiutuvia ja kierrätettäviä raaka-aineita käyttävät liiketoiminnot. Resurssien vastuullinen käyttö edistää energia-, tuotanto- ja kustannustehokkuutta. UPM:n tuotteet valmistetaan aiempaa vähemmällä vedellä ja energialla sekä vähemmällä määrällä raaka-aineita. Samalla myös jätettä kertyy vähemmän, joten tuotteilla on enemmän taloudellista ja ympäristöllistä arvoa.

UPM:n pitkäaikainen sitoutuminen vastuullisuuteen on näkyvissä koko tuotteiden elinkaaren ajan. Raaka-aineiden hankinnan, tuotannon, toimitusten sekä tuotteiden käytön sosiaaliset ja ympäristövaikutukset otetaan huomioon aina lopputuotteen kierrätykseen, uudelleenkäyttöön tai hävittämiseen asti.

Lisäksi UPM:n kattava asiantuntemus biomassan hyödyntämisestä ja kierrätyksestä yhdessä yhtiön nykyisen hankintaverkoston kanssa luovat vahvan perustan uusien, lisäarvoa tuottavien liiketoimintojen kehitykselle. Monia UPM:n nykyisistä ja uusista tuotteista voidaan käyttää vaihtoehtoina uusiutumattomille materiaaleille.

Maailmanlaajuisten kestäväan kehityksen megatrendien, riskien ja sidosryhmien odotusten arviointi on olennainen osa UPM:n strategia-prosessia. Uusiutuuvuus, kierrätettävyys ja resurssitehokkuus on tunnistettu kriittisiksi tekijöiksi UPM:n nykyisille ja tuleville liiketoiminnoille sekä vastaukseksi resurssien niukkuuteen ja laajempiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin.

Vaikka ilmastonmuutos tai resurssien niukkuus voivat muodostua riskeiksi, UPM näkee niissä myös mahdollisuuksia. Tuotteet perustuvat uusiutuviin raaka-aineisiin ja ovat kierrätet-

äviä. Valtaosa yhtiön tuottamasta ja käyttämästä energiasta perustuu hiilidioksidineutraaleihin lähteisiin. Näiden vahvuuksien ansiosta UPM:llä on hyvät edellytykset menestyä toimintaympäristössään, jossa uusiutuvia ja kierrätettäviä raaka-aineita arvostetaan niiden ympäristöominaisuuksien takia.

Sitoutuminen vastuullisuustavoitteisiin

UPM on määritellyt vastuullisuusperiaatteet, tulevaisuuteen suuntautuvat tavoitteet ja niitä vastaavat mittarit taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun osa-alueilta.

Kestäväan kehityksen mukaiset tuotteet, ilmasto, veden ja metsien käyttö sekä jätteiden vähentäminen ovat ympäristövastuun tärkeimmät osa-alueet. Sosiaalisen vastuun osa-alueita ovat hankinta, paikallinen sidosryhmäyhteistyö, turvallisuus ja vastuullinen toiminta uudelleenjärjestelyissä. UPM pyrkii jatkuvasti kehittämään toimintaansa näillä alueilla.

Vuonna 2013 UPM:n vastuullisuustoiminta keskittyi konsernin työturvallisuuden ryhtiliikkeen, urakoitsijoiden työturvallisuuden parantamiseen sekä sisäisen Clean Run -ympäristökampanjan laajentamiseen uusille liiketoiminta-alueille. (Lue lisää turvallisuusryhtiliikkeen sivulta 38 ja urakoitsijoiden työturvallisuudesta sivulta 37.)

Yritysvastuun johtaminen

UPM:n vastuullisuusperiaatteet ovat osa yhtiön strategia-prosessia. Tämä luo edellytykset jatkuvalle parantamiselle ja varmistaa johdon sitoutumisen vastuullisen toiminnan kehittämiseen.

UPM:n globaalia yritys vastuuta ohjaa toimitusjohtajan johtama konsernin johtajisto, joka asettaa suuntaviivat yhtiön vastuulliselle toiminnalle ja ohjaa toimintatapojen kehittämistä. Päivittäinen työ on integroitu liiketoimintoihin, ja konsernitasolla yritys vastuuta hallinnoi ympäristö- ja vastuullisuustiimi, joka koordinoi liiketoiminta-alueiden ja funktioiden hankkeita.

UPM uudisti lahjonnanvastaiset sääntönsä vuonna 2013. Säännöt ovat saatavilla 11 kielellä, ja ne täydentävät yhtiön Toimintaohjeessa (Code of Conduct) määriteltyä korruption ja lahjonnan nollatoleranssikäytäntöä. Niissä on myös selostettu yksityiskohtaisemmin, millaista eettistä toimintaa työntekijöiltä ja kolmansilta osapuolilta odotetaan. UPM järjesti sääntöihin liittyvää koulutusta.

UPM on sitoutunut valvomaan ja arvioimaan korruption- ja lahjonnanvastaisen toimintaansa. Tätä varten perustettu neuvonantava eettinen komitea (The Ethics Advisory Committee) tarkistaa ja arvioi sääntöjen tehokkuutta ja raportoi säännöllisesti UPM:n tarkastusvaliokunnalle lahjonnanvastaisen sääntöjen noudattamisesta yhtiössä.

Investoinnit resurssitehokkuuteen tuottavat tulosta

UPM on panostanut siihen, että yhtiön toiminta täyttää ja ylittää ympäristösäädöksissä asetetut vaatimukset. Investoinnit ympäristösuorituskykyyn ovat osa konsernin investointiohjelmaa, ja niiden tavoitteena on edistää energian, veden ja raaka-aineiden tehokasta ja vastuullista käyttöä.

VASTUULLISUUS KILPAILUETUNA

TAPAHTUMIA

7.3. UPM:n sitoutuminen kestäviin tuotteisiin palkittiin EU:n ympäristömerkin viestintäpalkinnolla

14.3. UPM voitti kestäväan kehityksen biopoltoainepalkinnon Rotterdamissa

15.7. UPM sai EMAS-ympäristörekisteröinnin Kiinassa

12.9. UPM uusi paikkansa Dow Jonesin kestäväan kehityksen indeksissä

20.9. UPM ilmoitti käynnistävänsä uudistetun ammattikoulutusohjelman UPM Kymin ja UPM Kaukaan tehtailla

26.9. UPM otti käyttöön puun kuoresta energiaa tuottavan uuden biolämpölaitoksen UPM Korkeakosken sahalla

8.10. UPM saavutti kärkiaseman pohjoismaisessa Nordic Carbon Disclosure Leadership -ilmastoindeksissä (CDLI) viidentenä peräkkäisenä vuotena

CLEAN RUN -KAMPANJA EDISTÄÄ TIETOISUUTTA, SITOUTUMISTA JA KÄYTÄNNÖN TOIMIA

UPM:n sellu- ja paperitehtailla vuonna 2011 käynnistetty Clean Run -kampanja laajeni vuonna 2013 myös muille liiketoiminta-alueille.

Vaikka ympäristöhaasteet ovat erilaisia eri liiketoiminnoissa, kampanjan päätavoite pysyy samana: parantaa tehtaiden ympäristösuorituskykyä lisäämällä ympäristötietoisuutta, nopeaa raportointia ja toisilta oppimista sekä tunnistamalla ongelmat ennen kuin ne aiheuttavat ympäristövaikutuksia.

Puuhankinnassa ja metsätaloudessa Clean Run -kampanja keskittyy jatkuvaan valvontaan, havaintojen huolelliseen kirjaamiseen ja korjaustoimenpiteiden aktiiviseen seurantaan.

UPM Rafflacin tehtaalla Scarborough'ssa Isossa-Britanniassa Clean Run -kampanjan tavoitteet ja ajattelutapa sisältyvät säännöllisiin turvallisuuskierroksiin. Käytännössä osastojen tiimit tarkastavat omat vastualueensa tavoitteenaan tunnistaa ja luokitella kehitettävät tai välittömästi korjattavat kohteet sekä jakaa parhaita käytäntöjä.

Lue lisää ympäristösuorituskyvystä:
www.upm.fi/vastuullisuus

Vuonna 2013 UPM:n ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 29 (35) miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen investointi oli UPM Pietarsaaren sellutehtaan biologisen jätevedenpuhdistamon uudistustyö.

Yhtiön ympäristönsuojelukustannukset olivat yhteensä 134 (133) miljoonaa euroa (poistot mukaan lukien), ja ne koostuivat pääasiassa jätevesien puhdistamisen ja jätehuollon kustannuksista.

Vuonna 2013 UPM:n tuotantolaitoksilla ei sattunut vakavia ympäristövahinkoja. Useita pienempiä, tilapäisiä poikkeamia lupaehtoista kuitenkin tapahtui. UPM raportoi poikkeamista viipymättä viranomaisille ja ryhtyi tarvittaviin toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi ja vastaavien tilanteiden ennaltaehkäisemiseksi. Toimenpiteet ovat osa UPM:n sisäistä Clean Run -kampanjaa, jonka tavoitteena on parantaa ympäristösuorituskykyä sekä edistää ja ylläpitää ympäristötietoisuutta.

Sitoutuminen vastuullisiin liiketoimintakäytäntöihin

UPM:n vastuullisen liiketoiminnan perustana on yhtiön Toimintaohje (Code of Conduct). Ohjeessa käsitellään ihmisoikeuksia, työntekijöiden oikeuksia, hyvää liiketoimintatapaa, työturvallisuutta, ympäristökäytäntöjä ja yhtiön omaisuuden suojelua. Toimintaohjetta täydentävät yksityiskohtaisemmat politiikat, säännöt ja ohjeet, joista UPM järjestää säännöllisesti koulutusta (lue lisää yhtiön politiikoista sivulta 57). Toimintaohje on myös osa UPM:n uusien työntekijöiden perehdytysohjelmaa.

UPM:n jokaisen työntekijän tulee osallistua Toimintaohjetta koskevaan koulutukseen. Vuon-

TUOTETURVALLISUUS ALKAA KEMIKAALIHANKINNOISTA

UPM:n vuonna 2013 päivittämä rajoitettujen kemiallisten aineiden luettelo (UPM RSL) edistää tuoteturvallisuutta ja varmistaa, että UPM:n tuotteet ovat ympäristön huomioon ottavia ja turvallisia käyttää. Jos kemikaalin uskotaan sisältävän rajoitettuja ainesosia, UPM käynnistää toimittajensa kanssa neuvottelut rajoitettujen aineiden asemasta tuotteessa.

Baltic Sea Action Groupin (BSAG) ohjelmajohtaja Marja Koljonen pitää UPM:n aloitetta yhtiön RSL-luettelon päivittämisestä myönteisenä. UPM:n tuoteturvallisuustyö takaa, etteivät aineet päädy vesistöihin.

”UPM:n uuteen täydennettyyn luetteloon sisältyy myös sellaisia vaarallisia kemikaaleja, jotka on tunnistettu vasta hiljattain ja joita ei ole vielä kielletty virallisesti. Nämä aineet ovat myrkyllisiä ja kertyvät ympäristöön pitkäksi aikaa. Ne ovat haitaksi muun muassa ihmisten ja eläinten lisääntymiselle”, hän kertoo.

Kemikaalit päätyvät vesistöihin yleensä teollisten tai kunnallisten jätevedenpuhdistamoiden kautta, sillä niitä löytyy myös monista kulutushyödykkeistä. ”Ne eivät vaikuta suoraan esimerkiksi veden rehevöitymiseen mutta ne kertyvät ja siirtyvät ravintoketjussa”, Koljonen huomauttaa.

UPM on allekirjoittanut BSAG:n kanssa vapaaehtoisuuden sitoumuksen Itämeren suojelemiseksi. Koljosen mukaan UPM:n sitoumus sopii hyvin yhteen yhtiön omien prosessien, liiketoimintamallien ja tavoitteiden kanssa sekä kehittää niitä Itämeren ja yhtiön kannalta myönteiseen suuntaan.

Lue lisää
www.upm.com/suppliers (englanniksi) ja
www.bsag.fi

den loppuun mennessä yli 17 000 työntekijää (85 % henkilöstöstä) oli osallistunut koulutukseen. UPM:n tavoitteena on nostaa koulutukseen osallistuneiden määrä 90 %:iin henkilöstöstä vuoteen 2015 mennessä.

UPM on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteen kymmeneen periaatteeseen, jotka pohjautuvat ihmisoikeuksia, työntekijöiden oikeuksia, ympäristöä ja korruption vastustamista koskeviin kansainvälisiin sopimuksiin.

UPM toteutti vuonna 2013 ihmisoikeuksien noudattamista koskevan arvioinnin, joka perustui YK:n Protect, Respect and Remedy -viitekehukseen sekä siihen liittyviin YK:n liike-elämän ja ihmisoikeuksien periaatteisiin.

Arvioinnin mukaan UPM:llä on käytössä erilaisia hallintajärjestelmiä, joilla voidaan puuttua ihmisoikeuksia koskeviin riskeihin, mutta järjestelmää on mahdollista kehittää edelleen. UPM tekee tarvittavat toimenpiteet vahvistaakseen yhtiön toimintatapa, YK:n viitekehystä ja muita ihmisoikeusoppimuksia ja -periaatteita vasten.

Lisää uskottavuutta läpinäkyvällä raportoinnilla

UPM soveltaa konsernitason Global Reporting Initiative:n G3-raportointiohjeistoa yritysten yritys vastuun mittaamisessa ja raportoinnissa.

Englanninkieliset vastuullisuustiedot (katso Riippumaton varmennusraportti sivulla 53) on varmentanut riippumaton kolmas osapuoli, PricewaterhouseCoopers Oy, ja suomenkielisille vastuullisuustiedoille on tehty vastaavuustarkistus.

PricewaterhouseCoopers on tarkistanut, että UPM:n vastuullisuusraportointi vuodelta 2013 täyttää GRI:n soveltamistason B+ vaatimukset. Taso ei heijasta laatua vaan mittareiden määrää.

Sivuilla 51–52 on GRI-sisältöä kuvaava taulukko. Taulukon laajennettu versio sekä yksityiskohtainen kuvaus raportoinnin laajuudesta ja tiedonkeruutavoista löytyvät yhtiön internet-sivuilta osoitteesta www.upm.fi/vastuullisuus.

Yhtiö haluaa korostaa vahvaa panostusta sidosryhmäyhteistyöhön ja kestävään kehitykseen ja on sitoutunut AA1000 AccountAbility Principles Standard (2008) -standardin määrittelemiin periaatteisiin sidosryhmien osallistamisesta, olemassaolusta ja sidosryhmien odotuksiin vastaamisesta.

UPM tarjoaa kattavaa, kolmansien osapuolten varmentamaa ympäristötietoa sekä konserni- ja tehdastasolla että yksittäisistä tuotteista. Ympäristömerkityt tuotteet, ympäristötuoteselosteet sekä toimintojen sertifiointi kertovat yhtiön sidosryhmille kestävästä kehityksestä, läpinäkyvyydestä ja riskienhallinnasta. (Lue lisää EMAS-rekisteröinnistä Kiinassa sivulta 19.)

1 200

YMPÄRISTÖHAVAINTOA JA KEHITYSIDEAA SELL- JA PAPERITEHTAILLA

7 %

LISÄYS YMPÄRISTÖMERKITYISSÄ TUOTTEISSA

UPM ei julkaise erillistä ympäristö- ja yritys vastuuraporttia, vaan tiedot on yhdistetty tähän vuosikertomukseen. Vuosikertomuksen liiketoimintaosioon on koottu useita vuoden 2013 tärkeitä tapahtumia. GRI-sisältövertailu on liitteenä sivuilla 51–52.

Lisätietoja UPM:n vastuullisesta toiminnasta löytyy osoitteesta www.upm.fi/vastuullisuus.

Muutosvoimat	Yritysvastuun osa-alue	Tavoite	Saavutettu 2013
MUUTOKSET MAAILMAN TALOUDESSA VOIMASUHITEISSA	TALOUDELLINEN		
	Tulos Omistaja-arvon kasvattaminen	<ul style="list-style-type: none"> Liikevoittomarginaali yli 10 % Oman pääoman tuotto ylittää vähintään 5 prosenttiyksiköllä 10 vuoden riskittömän sijoituksen tuoton Velkaantumistaso alle 90 % 	<p>Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 6,8 % liikevaihdosta.</p> <p>Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä oli 6,4 %.</p> <p>Velkaantumistaso 31.12.2013 oli 41 %.</p>
	Hallinnointi Selkeät vastuut ja ohjeiden noudattaminen	<ul style="list-style-type: none"> Yli 90 % henkilöstöstä suorittanut UPM:n toimintaohjekoulutuksen vuoteen 2015 mennessä ²⁾ 	85 % henkilöstöstä on suorittanut Toimintaohjekoulutuksen.
	SOSIAALINEN ¹⁾		
	Johtaminen Vastuullinen johtaminen	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön sitoutumista mittaavan indeksin tulos yli 70 % vuoteen 2015 mennessä Henkilöstökyselyn vastausprosentti vähintään 70 % vuoteen 2015 mennessä 	<p>Henkilöstön sitoutumista kuvaava indeksi laski hieman ja oli 60 %.</p> <p>Henkilöstökyselyn vastausprosentti oli 78 %.</p>
VÄESTÖRAKENTEEN MUUTOS	Henkilöstön kehittäminen Parhaisiin tuloksiin ylittävät ihmiset	<ul style="list-style-type: none"> Yli 90 % henkilöstöstä kehityskeskustelujen (PPR) piirissä vuoteen 2015 mennessä 	Kehityskeskustelujen kattavuus nousi hieman edellisvuodesta ja kattoi 85 % henkilöstöstä.
	Työolosuhteet Turvallinen ja kannustava työympäristö	<ul style="list-style-type: none"> Ei kuolemaan johtaneita tapaturmia (jatkuva) Tapaturmataajuus alle 5 (miljoonaa työtuntia kohden) vuoteen 2015 mennessä Läheltä piti -tilanteiden ja turvallisuushavaintojen raportoinnille asetetaan tavoitteet vuosittain 	<p>Yksi kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus työmaalla Suomessa.</p> <p>Lähes 40 %:n parannus tapaturmataajuudessa edellisvuodesta. Tapaturmataajuus vuonna 2013 oli 5,4</p> <p>Vuosittaiset tavoitteet asetettu ja ylitetty kaikilla liiketoiminta-alueilla.</p>
	Yhteistyö paikallisyhteisöjen kanssa Paikallinen sitoutuminen	<ul style="list-style-type: none"> Strategisten kestävä kehityksen aloitteiden jatkuva kehittäminen johtavien kansalaisjärjestöjen kanssa Sidosryhmäyhteistyötä koskevien parhaiden käytäntöjen jakaminen (jatkuva) 	<p>Yhteistyö IUCN:n, WWF:n ja Birdlifen kanssa jatkui.</p> <p>Uusia sidosryhmäyhteistyöfoorumia perustettiin.</p>
	Vastuullinen hankinta Lisäarvon luominen vastuullisilla toimintatavoilla	<ul style="list-style-type: none"> Yli 80 % UPM:n hankintojen arvosta toimittajilta, jotka ovat hyväksyneet UPM:n Toimintaohjeen toimittajille vuoteen 2015 mennessä ³⁾ Jatkuva systemaattiseen riskien arviointiin perustuva toimittajien arviointi 	<p>64 % hankintojen arvosta toimittajilta, jotka ovat hyväksyneet UPM:n Toimintaohjeen toimittajille. Kasvu edellisvuodesta 8 % prosenttiyksiköä.</p> <p>Toimittaja-auditoinnit jatkuivat. Auditointikoulutuksia järjestettiin hankinnan henkilöstölle ja uusia työkaluja otettiin käyttöön.</p>
	YMPÄRISTÖ ²⁾		
RESURSSIEN NIUKKUUS	Tuotteet Koko elinkaari huomioitu	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristöjohtamisjärjestelmät sertifioidaan kaikissa tuotantolaitoksissa (jatkuva) Ympäristötuoteselosteet kaikkiin tuoteryhmiin (jatkuva) Ympäristömerkittyjen tuotteiden osuutta kasvatetaan 25 % vuoteen 2020 mennessä ³⁾ 	<p>Kaikilla tuotantolaitoksilla kahta lukuun ottamatta on sertifioitu ympäristöhallintajärjestelmä. UPM on globaali edelläkävijä EU EMAS -hallintajärjestelmän käytössä.</p> <p>Ympäristötuoteselosteet ovat saatavilla kaikkiin relevantteihin tuoteryhmiin. UPM Rafalac kehitti vuonna 2013 elinkaariarviotietokannan tuotteilleen.</p> <p>Ympäristömerkittyjen tuotteiden osuuden kasvu oli tavoitteiden mukaista. UPM otti ensimmäisenä käyttöön EU:n ympäristömerkin sanomalehtipaperille.</p>
	Ilmasto Ympäristöystävälliset ratkaisut	<ul style="list-style-type: none"> Fossiilisia hiilidioksidipäästöjä vähennetään 15 % vuoteen 2020 mennessä ³⁾ 	Kehitys ei ollut tavoitteen mukaista. Huolimatta parannuksista polttoainejakauman ja energiatehokkuuden suhteen, toimenpiteet eivät kompensineet Myllykoski-kaupan aiheuttamaa päästöjen kasvua.
	Vesi Vastuullista vedenkäyttöä	<ul style="list-style-type: none"> Jäteveden määrää vähennetään 15 % vuoteen 2020 mennessä ⁴⁾ Kemiallista hapenkulutusta (COD) vähennetään 20 % vuoteen 2020 mennessä ⁴⁾ 	<p>Kehitys ei ollut tavoitteen mukaista. UPM:n keskimääräinen vedenkulutus lisääntyi sellun painoarvon kasvaessa, vaikka UPM Fray Bentosin tehtaan prosessivedenkulutus on alan pienimpiä.</p> <p>Kehitys oli tavoitteen mukaista. Vuodesta 2008 vähennys tuotetonnin kohden on ollut 16 %.</p>
	Metsä Täynnä elämää	<ul style="list-style-type: none"> Sertifioidun kuidun osuus pysyy 85 %:ssa Puun alkuperän seurantaohjelmien kattavuus 100 % (jatkuva) 	<p>Sertifioidun kuidun määrä kasvoi edellisvuoden 77 %:sta 80 %:iin.</p> <p>Puun alkuperän seurantaohjelmien kattavuus on noin 99 %.</p>
	Jätteet Vähentäminen, uusiokäyttö ja kierrätys	<ul style="list-style-type: none"> Kiinteän kaatopaikkajätteen määrää vähennetään 40 % vuoteen 2020 mennessä 	Kehitys oli lähes tavoitteen mukaista huolimatta kiinteän kaatopaikkajätteen määrän kasvusta.

¹⁾ Sosiaaliset tavoitteet: vuoden 2011 tasosta

²⁾ Ympäristötavoitteet: vuoden 2008 tasosta

³⁾ Sisältää paperin, sahatavaran, vanerin, sellun ja tarat

⁴⁾ Numeeriset sellun ja paperin tuotantoa koskevat tavoitteet

⁵⁾ Kattaa kaikki UPM:n business-to-business -hankinnat mukaan lukien puu ja puupohjainen biomassa ja pois lukien energia

Vastuullisuus

VASTUULLISUUS 39–53

Hallinnointi 54–64

Tilinpäätös 65–135

Tuotteiden koko elinkaari otetaan huomioon

UPM:n tuotteet valmistetaan uusiutuvista, biohajoavista ja kierrätettävistä raaka-aineista.

Kaikki UPM:n sellu- ja paperitehtaat Euroopassa sekä UPM Fray Bentosin sellutehdas Uruguayssa on sertifioitu EU:n vapaaehtoisien EMAS-asetuksen (EU Eco-Management and Audit Scheme) mukaisesti. EMAS edistää läpinäkyvyyttä ja auttaa vähentämään paikallisia ympäristövaikutuksia. Vuonna 2013 UPM Changshun paperitehdas sai EMAS-sertifioinnin ensimmäisenä paperitehtaana Kiinassa (lue lisää sivulta 19).

UPM käyttää ympäristömerkkejä, kuten EU:n ympäristömerkkiä, saksalaista Blauer Engel -merkkiä sekä PEFC- ja FSC-metsäsertifikaatteja. Ne osoittavat, että UPM on sitoutunut täyttämään lukuisat ulkopuolisten sidosryhmien asettamat vastuullisuuskriteerit.

Lähes kaikilla UPM:n tuotantolaitoksilla ja yhtiön puunhankinnassa on käytössä ympäristö-, laatu- sekä työterveys ja -turvallisuusjärjestelmät, jotka on sertifioitu ISO 9001-, ISO 14001- ja OHSAS 18001 -standardien mukaan.

UPM on suurin EU:n ympäristömerkin saaneiden sanomalehti- ja kopiopaperien sekä graafisten paperien valmistaja. Vuonna 2013 UPM sai EU:n ympäristömerkin viestintäpalkinnon ympäristömerkin yleisen tunnettuuden lisäämisestä. UPM on myös ollut vahvasti mukana laatimassa kriteereitä EU:n ympäristömerkin myöntämiseksi jalostetuille paperituotteille. UPM:n papereita voidaan käyttää vuoden 2014 alussa julkaistavien uusien kriteerien mukaisissa tuotteissa.

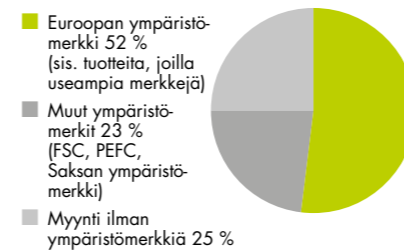
Kestävä kehitys lähtee tuotekehityksestä

UPM:n liiketoiminnot ovat ottaneet ekodesiinin tuotekehitysprosessiansa lähtökohdaksi. Ekosuunnittelussa ympäristönäkökulmat integroidaan järjestelmällisesti tuotteen suunnitteluun jo hyvin varhaisessa vaiheessa kattaen tuotteen koko elinkaaren.

Vuonna 2013 UPM voitti kestävän kehityksen biopoltoainepalkinnon urauurtavasta teknologisesta innovaatiosta World Biofuels Markets Congress & Exhibition -tapahtumassa. Palkinto myönnettiin kehittyneen uusiutuvan UPM BioVerno -dieselin innovatiivisesta tuotantoprosessista.

UPM:n More with Biofore -ajattelun tavoitteena on vähentää jatkuvasti tuotteiden ympäristövaikutuksia niiden koko elinkaaren ajan. Kunnianhimoisen tavoitteen saavuttaminen edellyttää materiaalihokkuutta yhtiön kaikissa toiminnoissa. (Lue lisää UPM Steyrermühlin tehtaan materiaalihokkuudesta sivulta 21.)

Ympäristömerkittyjen tuotteiden myynti¹⁾

¹⁾ sis. Paperi, Sellu, Vaneri, Sahat ja Profi

Vuonna 2013 kaikista UPM:n paperi-, sellu-, vaneri- ja sahatuotteista 75 % (68 %) oli ympäristömerkittyjä. Luku sisältää FSC- ja PEFC-metsäsertifikaatit, EU:n ympäristömerkit sekä kansalliset ympäristömerkit. UPM:n tavoitteena on lisätä ympäristömerkittyjen tuotteiden osuutta 25 % vuoden 2008 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

UPM haluaa toimittaa asiakkailleen turvallisia ja ympäristön huomioon ottavia tuotteita. Tuoteturvallisuudella on tässä merkittävä rooli. UPM päivitti vuonna 2013 rajoitettujen kemikaalien luettelonsa, joka otettiin käyttöön vuonna 2010. Uusi luettelo sisältää noin 6 000 rajoitettua kemikaalia. Uusi luettelo otetaan käyttöön vuonna 2014 (lue lisää sivulta 41).

UPM FORMIN UUSIA KÄYTTÖKOhteITA

UPM Formi biokomposiittimateriaalia käytettiin monissa uusissa käyttökohteissa vuonna 2013.

Maailman tunnetuimpiin kuuluva huippulaadukkaiden kaiutinten valmistaja, suomalaisyritys Genelec, käyttää UPM Formi -komposiittia uudessa kaiutinmallissaan. Materiaali soveltuu hyvin ruiskuvälämiseen ja sillä on erinomaiset akustiset ominaisuudet. Genelecin tavoitteena oli löytää kestävän kehityksen mukainen materiaali, joka takaisi samalla puhtaan äänenlaadun.

Keittiövalmistaja Puustelli kehitti yhteistyössä UPM:n kanssa kaappeihin runko-osat, jotka lisäävät uusiutuvan luonnonkuidun käyttöä ja vähentävät tuotannon hiilijalanjälkeä 35–45 %.

”UPM:n uusi raaka-aine mullistaa keittiökaappien valmistuksen ja mahdollistaa myös runkojen uusiokäytön. Samalla kuljetuskustannukset alenevat ja energiaa säästyy, kun materiaalin paino kevenee”, kertoo Puustellin toimitusjohtaja Jussi Aine.

Lue lisää UPM Formista:
www.upmformi.com (englanniksi)

SISÄLTÖ

Jäte on tämän päivän uusi materiaali

UPM on sitoutunut maksimoimaan materiaalien uudelleenkäytön ja minimoimaan tuotannossa syntyvän jätteen määrän.

Yhtiö käyttää lähes kaiken tuotantoprosessissa syntyvän orgaanisen jätteen, kuten kuoret ja hakkuutähteet sekä siistauksen ja vesien puhdistamisen kuitupitoiset kiintoaineet, tehtaiden energiantuotantoon.

Suurin osa UPM:n tuottamasta kiinteästä jätteestä on tuhkaa, jota syntyy bioenergian tuotannossa. Huomattava osa tuhkasta käytetään uudelleen esimerkiksi täyteaineena tienrakennuksessa tai maanrakennusaineena. Nykyään noin 90 % UPM:n tuotantojätteestä käytetään uudelleen tai kierrätetään.

UPM:n uusi täyte- ja maanparannusaineeksi soveltuva rakennustuote Cinerit valmistetaan biojätteiden polton sivutuotteena syntyvästä lentotuhkasta. Lentotuhkan käyttäminen kalkin polton sijaan vähentää hiilidioksidipäästöjä merkittävästi.

UPM on kehittänyt innovatiivisia tapoja vähentää jätteen määrää ja käyttää jätettä uudelleen uusien tuotteiden valmistuksessa. Yksi tällaisista tuotteista on UPM BioVerno, uusiutuva diesel, jota valmistetaan sellunvalmistuksen tähteenä syntyvästä raakamäntyöljystä. Lisäksi UPM ProFi -komposiittituotteiden valmistukseen käytetään tarralaminaattien tuotannossa hyödyntämättä jäävää paperia ja muovia.

UPM on myös maailman suurin keräyspaperin käyttäjä graafisten papereiden tuotannossa. Vuonna 2013 paperintuotannossa käytettiin 3,5 miljoonaa tonnia keräyspaperia.

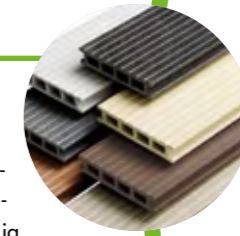
UPM:n tavoitteena on vähentää kiinteän kaatopaikkajätteen määrää 40 % vuoden 2008 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Hanke on edennyt niin hyvin, että tavoitetta nostettiin vuonna 2012.

UPM on maailman suurin keräyspaperin käyttäjä graafisten papereiden tuotannossa.

36 % KAIKESTA UPM:N PAPERINVALMISTUKSESSA KÄYTETTÄVÄSTÄ KUITURAAKA-AINEESTA ON KIERRÄTYSKUITUA

UPM ProFi -komposiittituotteiden valmistukseen käytetään tarralaminaattien tuotannossa hyödyntämättä jäävää paperia ja muovia.

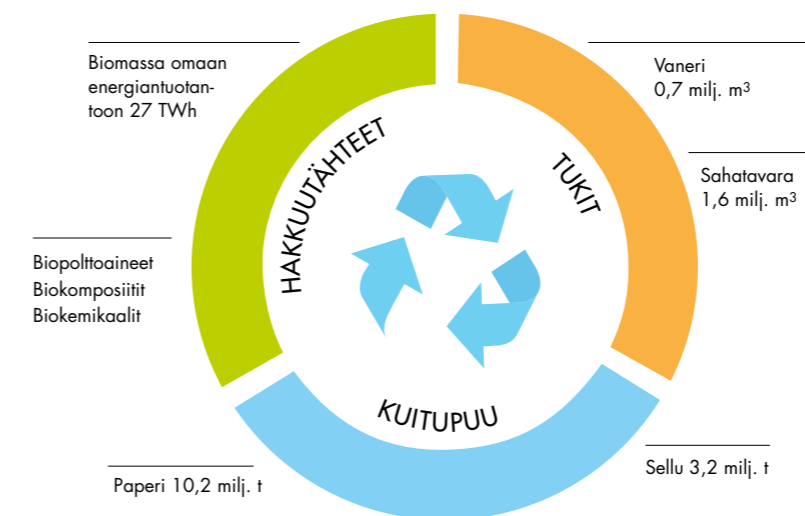
UPM:n uusiutuva diesel, UPM BioVerno, valmistetaan selluntuotannon tähteenä syntyvästä raakamäntyöljystä.

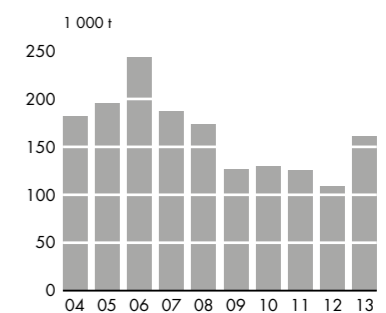
UPM:n uusi rakennustuote Cinerit valmistetaan biojätteiden polton sivutuotteena syntyvästä lentotuhkasta.

LISÄARVOA KESTÄVÄSTI HANKITULLE PUULLE JA BIOMASSALLE

UPM:n kaatopaikkajätteen kokonaismäärä

Kiinteän kaatopaikkajätteen määrä kokonaismäärä on vähentynyt yli 10 % kymmenen viime vuoden aikana. Pitkän aikavälin vähentymisestä huolimatta kaatopaikkajätteen määrä lisääntyi merkittävästi viime vuoden aikana. Lisääntymisen syyinä oli aiempien hyötykäyttämättömyyslupien loppuminen yhdellä tehtaalla. Uusia hyötykäyttämättömyyslupia etsitään aktiivisesti.

Tuotteet • Jäte

Parannusta energiatehokkuudessa ja tunnustusta ilmastotoimenpiteistä

UPM:n tuotteet on valmistettu uusiutuvista raaka-aineista ja ne sitovat hiilidioksidia, joten ne tarjoavat vaihtoehdon fossiilisiin raaka-aineisiin pohjautuville tuotteille. UPM pienentää jatkuvasti hiilijalanjälkeään ja parantaa energiatehokkuuttaan.

UPM:llä on käytössään monipuoliset energialähteet, ja yhtiö hyödyntää hiilidioksidineutraalia energiaa mahdollisimman paljon. UPM:n käyttämistä polttoaineista on biomassapohjaista Suomessa noin 84 % ja maailmanlaajuisesti noin 67 %. UPM on Euroopan toiseksi suurin biomassapohjaisen sähkön tuottaja.

Lisäksi UPM on investoinut merkittävästi uusiutuvaan energiaan vuodesta 2000.

Suurimmat käynnissä olevat hankkeet ovat UPM Schongaun tehtaalle Saksaan rakennettava uusi lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitos, jonka on määrä valmistua vuoden 2014 loppuun mennessä, sekä yhtiön omien vesivoimalaitosten uudistaminen Suomessa. UPM:n investoinnit tuotantolaitosten biomassapohjaiseen sähkön ja lämmön tuotantoon ovat kasvattaneet kapasiteetin yli kaksinkertaiseksi.

Vuonna 2013 UPM Korkeakosken sahalla otettiin käyttöön uusi biolämpölaite, joka tuottaa lämpöenergiaa pelkästään puun kuoresta. Laitos parantaa sahan energiatehokkuutta ympäristövastuullisella tavalla, sillä se hyödyntää sahausprosessista ylijäävää puun kuorta lämmöntuotannossa.

Energiatehokkuuden parantaminen on UPM:lle jatkuva tavoite. Energiatehokkuutta on kehitetty merkittävästi viimeisen 15 vuoden aikana energia-auditoinneilla, innovaatioilla sekä sisäisillä kampanjoilla.

Vuonna 2013 käyttöön otetuilla energiansäästöinvestoinneilla UPM säästi energiakustannuksissa 6,1 miljoonaa euroa. Hiilidioksidipäästöjä vältettiin 32 000 tonnia ja energian kulutus väheni 138 000 MWh. Vuositasolla hankkeiden säästöt ovat 8,7 miljoonaa euroa, 48 000 tonnia ja 195 000 MWh.

UPM:n ilmastomuutokseen liittyvä toiminta sai ulkopuolista tunnustusta vuonna 2013. UPM sijoittui kärkeen pohjoismaisessa Nordic 260 Carbon Disclosure Leadership -indeksissä viidentenä peräkkäisenä vuotena. Indeksi mittaa yritysten ilmastoraportointia.

UPM:n tavoitteena on vähentää fossiilisia hiilidioksidipäästöjä 15 % vuoden 2008 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

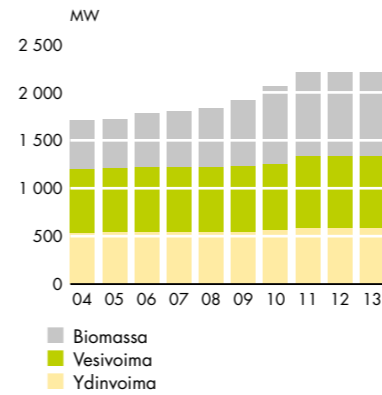
LÄMMÖN JA SÄHKÖN YHTEISTUOTANTO TEHTAILLA, TWh

TWh	2013	2012
Sähkön tuotanto	5,9	6,2
Lämmön tuotanto	29,5	26,9

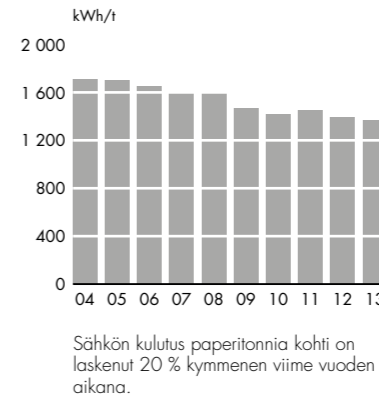
TEHTAIDEN LÄMMÖNTUOTANNON POLTTOAINEET

TWh	2013	2012
Mustalipeä	17,9	16,6
Kuori ja muu biomassa	9,4	8,8
Hiertämöiden lämmön talteenotto	1,4	1,7
Uusiutuvat polttoaineet yhteensä	28,7	27,1
Turve	0,8	0,8
Ostolämpö	0,2	0,4
Maakaasu	8,5	9,1
Öljy	0,7	0,6
Hiili	3,6	3,3
Yhteensä	42,6	41,3

UPM:n vähäpäästöinen energian tuotantokapasiteetti

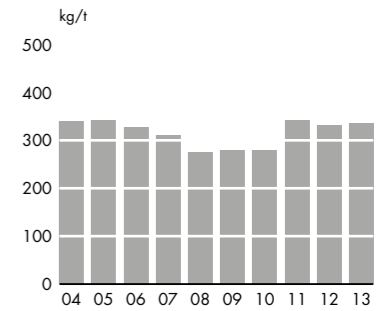

UPM:n sähkönkulutus paperitonnia kohti

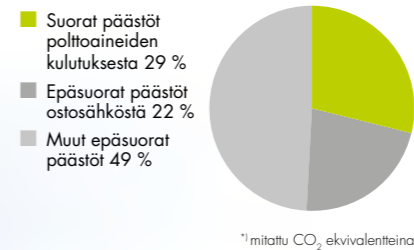
Sähkön kulutus paperitonnia kohti on laskenut 20 % kymmenen viime vuoden aikana.

UPM:n fossiiliset hiilidioksidipäästöt paperitonnia kohti

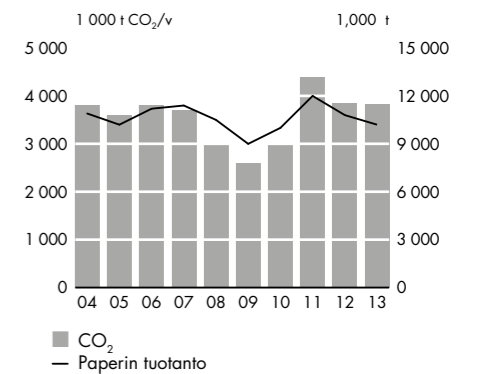
Fossiiliset hiilidioksidipäästöt (CO₂) paperitonnia kohti ovat vähentyneet noin 25 % vuodesta 1990. Huomattavia edistysaskelia on saavutettu sekä investoinneilla uusiutuvaan energiaan että energiatehokkuuden parantamisella. Fossiilisia polttoaineita käyttävien paperitehtaiden osto on kasvattanut hiilidioksidin kokonaispäästöjä ja paperitonnikohtaista määrää vuonna 2011.

Kasviuonekaasupäästöt UPM:n toiminnasta lähteittäin¹

Laskennan mukaan noin 50 % UPM:n suorista ja epäsuorista kasviuonekaasupäästöistä liittyy energiankulutukseen, mutta myös raaka-aineilla, logistiikalla ja myytyjen tuotteiden jatkojalostuksella on merkittävä vaikutus. Lisätietoja www.upm.fi/vastuullisuus.

Paperitehtaiden fossiiliset hiilidioksidipäästöt 2004-2013

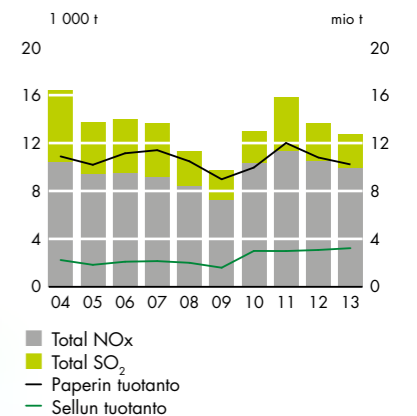
Uusiutuvan energian käyttö ja parantunut energiatehokkuus vähentävät fossiilisten hiilidioksidipäästöjen määrää. Yrityskaupoilla ja paperitehtaiden sulkemisilla tai myynteillä on huomattavan suuri vaikutus kehitykseen.

78 % UPM:N TUOTTAMASTA SÄHKÖSTÄ ON HIILIDIOKSIDINEUTRAALIA

67 % UPM:N KÄYTTÄMISTÄ POLTTOAINEISTA POHJAUTUU UUSIUTUVAAN BIOMASSAAN

HAPPAMOITTAVIEN SAVUKAASUJEN MÄÄRÄ LASKENUT YLI **30 %** KYMMENEN VIIME VUODEN AIKANA

UPM:n happamoittavat savukaasut

Päästöjen kokonaismäärän kasvu johtuu yrityskaupoista vuosina 2010 ja 2011. Vuonna 2013 sellutehtaiden toimenpiteillä oli huomattava vaikutus rikkidioksidin ja typenoksidien määrän vähentymiseen.

UPM varmistaa, että sen käyttämä puu ja puukuitu on kestävästi hankittua

Puu on uusiutuva raaka-aine ja UPM:n liiketoiminnan pääraaka-aine. UPM on sekä merkittävä metsänomistaja että puun ostaja. (Lue lisää puunhankinnasta sivulta 33.)

UPM edistää metsänhoidossaan biologista monimuotoisuutta, luontaisia ekosysteemejä ja hiilen kiertoa. Lisäksi se noudattaa toimintansa kestävän metsänhoidon periaatteita.

UPM varmistaa, että sen käyttämä puu ja puukuitu on kestävästi hankittua. UPM takaa vastuullisen puunhankinnan kolmannen osapuolen varmistamalla puun alkuperän seurantarjestyksen ja metsäsertifiointin avulla.

Kaikki UPM:n omistamat metsät ja eukalyptusviljelmät on FSC- ja/tai PEFC-sertifioitu. Lisäksi UPM:llä on Suomessa FSC-ryhmäsertifikaatti ja Isossa-Britanniassa UKWAS-ryhmäsertifikaatti, joihin yksityiset metsänomistajat voivat liittyä.

UPM:n maailmanlaajuisen monimuotoisuusohjelman tavoitteena on ylläpitää ja lisätä metsien monimuotoisuutta sekä edistää kestävä metsänhoidon parhaita käytäntöjä. UPM toteutti useita monimuotoisuusohjelmaan liittyviä hankkeita sidosryhmien kanssa vuonna 2013. Yhtiö liittyi verkostokumppaniksi saksalaiseen Biodiversity in Good Company -aloitteeseen osana YK:n biodiversiteettiverkosta.

UPM ja WWF jatkoivat Uruguayssa yhteistyötään Uuden sukupolven puuviljelmät -hankkeessa, jolla pyritään kehittämään ja edistämään kestäviä puunviljelykäytäntöjä.

UPM:stä tuli vuonna 2013 materiaaliseurain johtava yritys CDP:n (Carbon Disclosure Project) metsäohjelmassa, jossa arvioidaan yritysten tapaa raportoida metsäkattoon liittyvistä riskeistä.

PAIKALLISTA YHTEISTYÖTÄ BIRDLIFEN KANSSA

UPM toimii yhteistyössä BirdLifen kanssa osana maailmanlaajuisia monimuotoisuusohjelmaansa.

”UPM toimii paikallisesti ja kansainvälisesti yhteistyössä asiantuntijaverkostojen kanssa. BirdLife on maailmanlaajuinen organisaatio, joka kokoaa yhteen laajan ympäristöjärjestöjen ja -asiantuntijoiden verkoston. Meillä on kymmeniä paikallisia hankkeita BirdLifen kanssa erityisesti alueilla, joilla UPM toimii maanomistajana tai joilta se hankkii puuta”, kertoo sidosryhmäsuhtejohtaja Timo Lehesvirta UPM:n Forest Global -organisaatiosta.

UPM käynnisti vuonna 2013 kastanjasirkkusen (*Sporophila cinnamomea*) suojeluhankkeen yhteistyössä Aves Uruguay -järjestön kanssa ruohikkoalueiden lintukannan lisäämiseksi. Lintu tarvitsee korkeaa ruohikkoa pesimä- ja ruokailupaikakseen, mutta paikalliset karjankasvattajat käyttävät samoja alueita karjan laiduntamiseen.

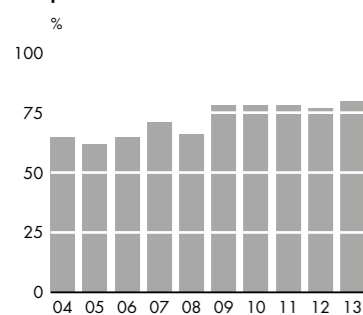
Karjan laiduntaminen estettiin jo vuonna 2012 joillain ruohikkoalueilla Aves Uruguayn asiantuntijoiden tuella. Tuoreiden havaintojen mukaan menetelmä on osoittautunut onnistuneeksi, sillä alueella on havaittu ensimmäistä kertaa sekä koiras- että naaraspuolisia kastanjasirkkusia. Hankkeen seuraavana tavoitteena on laajentaa suojelualuetta.

Suomessa BirdLife kunnosti vanhan lintutornin 200 hehtaarin laajuisella suojelualueella Janakkalan Toivanjoella. Kolme neljäsosaa suojelualueesta sijaitsee UPM:n omistamalla maalla. Toivanjoen alue on osa EU:n Natura 2000 -suojeluverkosta, ja se on merkittävä muuttolintujen levähdysalue.

Isossa-Britanniassa UPM Tilhill on toteuttanut kokeilun, jossa 114 hehtaaria skotlantilaista vaikeakulkuista laidun- ja joutomaata on palautettu metsäksi. Aidattu alue suojaa luonnonvaraisia lajeja, kuten teettä (*Lyrurus tetrix*), jonka elinympäristö on kutistunut huomattavasti. Alueelle on istutettu viimeisen kahden vuoden aikana noin 410 000 puuntainta.

Lue lisää
www.upm.fi/vastuullisuus

Tehtaille toimitetun sertifioidun puun osuus

UPM:n tehtaille toimitetun sertifioidun kuidun osuus on pysynyt tasaisen korkeana eli keskimäärin 80 %:ssa (77 %). UPM:n tavoitteena on lisätä sertifioidun kuidun osuutta tuotannossa 85 %:een vuoteen 2020 mennessä. Hanke on edennyt niin hyvin, että vuoden 2020 tavoitetta nostettiin vuonna 2012.

UPM:N PUU- JA BIOMASSARESURSSIT

UPM:N OMAT METSÄT ¹⁾

	Hehtaaria
Suomi	819 000
Yhdysvallat	75 000
Iso-Britannia	7 000
Yhteensä	901 000

UPM:N PUUVILJELMÄT ¹⁾

	Hehtaaria
Uruguay	234 000

¹⁾ Lisäksi UPM:n hoidossa on 1,5 miljoonaa hehtaaria yksityismetsänomistajien metsiä ja 58 000 hehtaaria puuviljelmää.

80 % UPM:N KÄYTTÄMÄSTÄ PUUSTA ON PERÄISIN SERTIFIOIDUISTA METSISTÄ

83 % UPM:N PAPERISTA TUOTETAAN KUIDUSTA, JOKA TÄYTTÄÄ JOKO FSC- TAI PEFC-SERTIFIOINTIKRITEERIT

Enemmän tuloksia vastuullisella vedenkäytöllä

Vedellä on tärkeä merkitys UPM:n sellun, paperin ja vesivoiman tuotannossa. UPM:n tavoitteena vedenkäytössä on minimoida toiminnan vaikutukset paikallisiin vesistöihin ja suojata veden luonnollista kiertokulkua metsissä. UPM:n kaikki suurimmat tuotantolaitokset sijaitsevat alueilla, joilla vettä on riittävästi.

UPM käyttää vettä vastuullisesti niin määrällisesti kuin laadullisesti. Kaikilla UPM:n sellu- ja paperitehtailla on sekä mekaaniset että biologiset jätevedenpuhdistamot. Paperitehtailla jatkettiin vuonna 2011 käynnistettyä materiaalitehokkuusohjelmaa, jonka tavoitteena on vähentää prosessiveden kulutusta ja kiintoaineksen määrää jätevedessä. (Lue lisää UPM Steyrermühlin tehtaan materiaalitehokkuusohjelman tuloksista sivulta 21.)

INVESTOINTEJA JÄTEVEDENPUHDISTAMOIHIIN

Kestävä vedenkäyttö on yksi UPM:n keskeisistä ympäristöperiaatteista. Vuonna 2013 UPM sai päätökseen investoinnit jätevedenpuhdistamoihin UPM Nordlandin paperitehtaalla Saksassa ja UPM Pietarsaaren sellutehtaalla.

UPM arvioi parhaillaan vedenkäyttöä ja materiaalitehokkuutta usealla tehtaallaan.

”Tärkein tavoitteemme on hyödyntää uusia jätevedenpuhdistamoita mahdollisimman pienin päästöin ja maksimoimalla laitosten energiatehokkuus. Jätevedenpuhdistamoiden laajennukset auttavat saavuttamaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteet ja ovat yhtiön Bioforestrategian mukaisia”, vesiasioista vastaava päällikkö Seija Vatka sanoo.

UPM on laajentanut UPM Nordlandin tehtaan jätevedenpuhdistamoa tehtaan jäteveden kemiallisen ja biologisen hapenkulutuksen vähentämiseksi. Pietarsaaren sellutehtaan jätevedenpuhdistamon uudistus saatiin päätökseen. Uusi puhdistamo parantaa tehtaan tuotantotehokkuutta ja vähentää ympäristövaikutuksia.

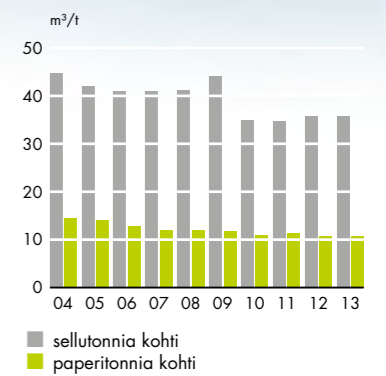
Lue lisää
www.upm.fi/vastuullisuus

Vuonna 2013 UPM sai päätökseen UPM Pietarsaaren tehtaan jätevedenpuhdistamon uudistustyöt. Lue lisää jätevedenpuhdistamoiden kehittämisestä alla.

Selluliiketoiminnassa prosessiveden kulutus on määritelty strategiseksi kehityshankkeeksi. UPM sai vuonna 2013 päätökseen hankkeen, jonka tavoitteena oli parantaa tehtaiden käytössä olevia tuotantoprosesseja ja kehittää uuden sukupolven selluntuotantoprosessi, jossa prosessiveden kulutus sellutonna kohti on nykytasoa pienempi. UPM:n uusimman tehtaan, Uruguayssa sijaitsevan UPM Fray Bentosin, prosessiveden kulutus on teollisuuden pienimpiä.

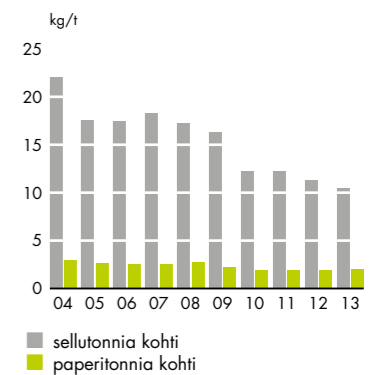
UPM:n tavoitteena on vähentää jäteveden määrää vuoteen 2020 mennessä 15 % ja kemiallisen hapenkulutuksen (COD) määrää sellun ja paperin tuotannossa 20 % vuoden 2008 tasosta. Hanke on edennyt niin hyvin, että vuoden 2020 tavoitetta kiristettiin vuonna 2012.

UPM:n prosessijäteveden määrä

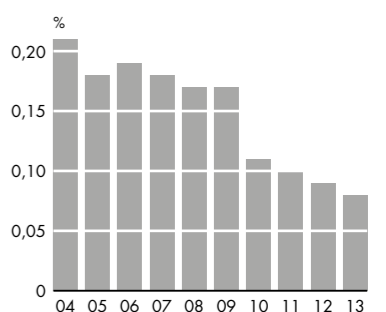
UPM on vähentänyt jäteveden määrää paperitonna kohti 25 % ja sellutonna kohti 20 % kymmenen viime vuoden aikana.

UPM:n kemiallinen hapen kulutus (COD)

Kemiallinen hapenkulutus (COD) on laskenut kymmenen viime vuoden aikana yli 30 % paperitonna kohti ja 50 % sellutonna kohti.

AOX-kuormitus sellutonna kohti

AOX-päästöt valkaistua sellutonna kohti ovat vähentyneet 60 % kymmenen viime vuoden aikana. AOX ilmaisee jäteveden eloperäisiin yhdisteisiin sitoutuneiden halogeenien määrän.

UPM:n materiaalitase 2013

Materiaalitaseessa näkyvät UPM:n globaalit materiaali-, energia- ja päästövirrät. Vuonna 2010 UPM asetti pitkän aikavälin ympäristötavoitteet vuodelle 2020 ja otti käyttöön tunnusluvut, joilla tavoitteiden saavuttamista arvioidaan vuosittain. Vuonna 2012 UPM tarkisti tavoitteitaan ja teki niistä soveltuvin osin entistä tiukempia. UPM pyrkii jatkuvasti vähentämään tuotteidensa koko elinkaaren ympäristövaikutuksia ja arvioi edistymistään vuosittain edellä mainittujen tunnuslukujen avulla.

Vuonna 2013 suurin osa kulutus- ja päästötasoista pysyi ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Huomatavimmat parannukset saavutettiin jätevesi- (COD, AOX) ja ilmapäästöissä (NO_x, SO₂) tehostamisprojektien ja jatkuvan parantamisen avulla.

Raaka-aineet

Biomassa on UPM:n kaikkien liiketoimintojen perusta. Sertifioituilla puun alkuperän seuranta- ja jäljittämällä varmistetaan, että puuraaka-aine on peräisin kestävästi hoidetuista metsistä.

UPM:n Toimintaohje toimittajille (Supplier Code) edellyttää, että toimittajat noudattavat mm. ympäristövaikutuksiin, ihmisoikeuksiin, työvoimakäytäntöihin, työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä tuoteturvallisuuteen liittyviä perusvaatimuksia.

UPM:n tavoitteet liittyvät sertifioitujen kuidun osuuteen tuotannossa ja puun alkuperän seuranta- ja jäljittämisen kattavuuteen.

Energia

Valtaosa UPM:n kuluttamasta sähkö- ja lämpöenergiasta kuluu paperin ja sellun tuotantoon. Sellutehtaat kuitenkin tuottavat enemmän energiaa kuin käyttävät.

UPM on investoinut merkittävästi uusiutuvaan ja hiilidioksidineutraaliin energiaan ja energiantuotannon ympäristökuormituksen vähentämiseen.

UPM:n hiilidioksidipäästöjä koskevat tavoitteet liittyvät energianlähteisiin ja energiatehokkuuteen.

RAAKA-AINEET

	2013
Puu, m ³	26 900 000
Markkinasellu, t	1 600 000
Keräyspaperi, t	3 500 000
Paperi ja koolokostettavaksi, t	180 000
Mineraalit, t	2 500 000
Muovit, sideaineet, hartsit, filmit, t	160 000
Kotitalousjäte ¹⁾ , t	200 000

¹⁾ UPM Shottonin kierrätys- ja lajittelulaitoksella (Material Recovery and Recycling Facility, MRRF) lajitellaan kotitalouden kierrätysjätteitä. Keräyspaperi käytetään uudelleen paperitehtaalla.

Vesi

Vesi on olennainen osa sellun- ja paperinvalmistusprosessia, jossa vettä käytetään prosessissa ja jäähdytykseen. UPM:n muiden yksiköiden vaikutukset ovat hyvin pieniä.

Suurin osa käytetystä vedestä otetaan järvistä tai joista. Pohjavettä käytetään pieniä määriä ja pohjaveden tasoa valvotaan.

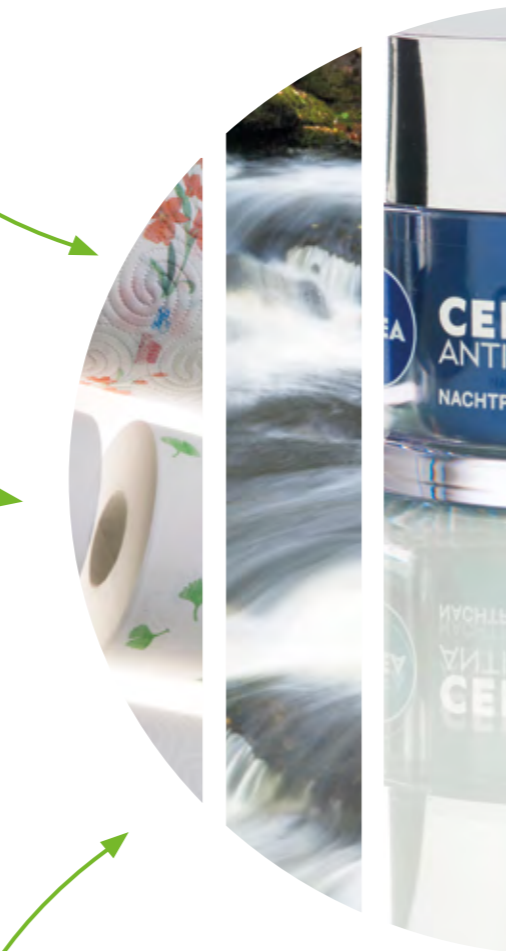
UPM:n tavoitteena on pienentää jäteveden määrää ja sen aiheuttamaa kuormitusta.

ENERGIA

	2013
Fossiiliset polttoaineet, GWh	14 000
Uusiutuvat polttoaineet ¹⁾ , GWh	27 000
Ostosähkö ²⁾ , GWh	14 000
Ostolämpö, GWh	200

¹⁾ 78 % UPM:n prosesseista (esim. kuori, kuituliete, mustalipeä).

²⁾ Sisältää UPM:n osuudet vesi-, ydin- ja lauhdevoimayhtiöistä sekä sähkömarkkinoilta ostetun sähkön.

VEDEN KÄYTTÖ ¹⁾

	2013
Pintavesi, milj. m ³	460
Pohjavesi, milj. m ³	22
Saniteettivedet, milj. m ³	4

¹⁾ Sadevettä ei käytetä prosesseissa, mutta paikallisista olosuhteista riippuen se voidaan kerätä ja johtaa erikseen vesistöihin.

Päästöt ilmaan

UPM:n päästöt ilmaan syntyvät pääasiassa energiantuotannosta yhtiön sellu- ja paperitehtailla.

Päästöjä voidaan vähentää polttoainevalinnoilla, oikealla polttotekniikalla ja savukaasujen puhdistamisella.

UPM:n tavoitteena on vähentää fossiilisia hiilidioksidipäästöjä.

Päästöt vesistöihin

UPM:n suurimmat päästöt vesistöihin aiheutuvat paperin ja sellun tuotannosta.

Kaikki UPM:n jätevedet puhdistetaan mekaanisesti ja biologisesti ennen vesistöihin laskemista.

Jätevesien päästötasoja ja ympäristövaikutuksia säädelään ja valvotaan.

UPM on asettanut tavoitteita tuotantoprosessin jäteveden määrälle ja kemialliselle hapenkulutukselle (COD).

PÄÄSTÖT ILMAAN ¹⁾

	2013
Rikkidioksidi, t	2 800
Typen oksidit, t	9 900
Hiilidioksidi (fossiilinen) ²⁾ , t	3 800 000

¹⁾ Suorat päästöt ilmaan sisältävät päästöt UPM:n voimalaitoksilta sekä UPM:n energiankulutusta vastaavat osuudet yhteisömuotoisissa olevien voimalaitosten päästöistä. Lämmöntuotannossa mukaan lasketaan ulkopuoliset voima- ja kattilalaitokset.

Tuotteet

UPM:n tuotteet perustuvat pääosin uusiutuviin raaka-aineisiin, jotka ovat biohajoavia ja kierrätettäviä.

Kolmansien osapuolten vahvistamat ympäristömerkit kertovat yhtiön hyvästä ympäristösuorituskyvystä.

UPM:n tavoitteena on kasvattaa ympäristömerkittyjen tuotteiden ja sertifioitujen ympäristöjärjestelmien osuutta sekä parantaa ympäristötuoteselosteiden saatavuutta.

Kiinteä jäte

Suuri osa prosessijätteestä hyödynnetään joko raaka-aineena tai energiantuotannossa.

Lähes kaikki tuotantolaitokset ovat vähentäneet kiinteän jätteen määrää ja parantaneet jätteen käsittelyä lajittelemalla jätteet jo niiden syntypaikassa.

UPM:n tavoitteena on vähentää kaatopaikalle päätyvän tuotantojätteen määrää.

PÄÄSTÖT VESISTÖIHIN ¹⁾

	2013
Kemiallinen hapenkulutus ²⁾ , t	77 300
Biologinen hapenkulutus (7 päivää) ²⁾ , t	9 600
Halogenoidut orgaaniset yhdisteet, t	250
Jäteveden määrä, milj. m ³	250

¹⁾ Luvut kattavat sellu- ja paperitehtaat. UPM:n muiden yksiköiden vaikutukset ovat hyvin pieniä.

²⁾ Tiedot sisältävät myös Augsburgin, Caledonianin, Hürthin ja Madisonin paperitehtaiden ulkoisiin puhdistamoihin laskeman jätevesikuorman sekä UPM:n jätevesipuhdistamoiden ulkopuoliset käyttäjät. Kemiallista hapenkulutusta ei mitata Madisonissa. Biologista hapenkulutusta ei mitata Hürthissä.

UPM Hürthin osalta mukaan lasketaan läheisen voimalaitoksen tuottama sähkö.

²⁾ Suorien hiilidioksidipäästöjen lisäksi UPM arvioi ja raportoi epäsuorat hiilidioksidipäästöt ja muut kasvihuonekaasupäästöt. Sähköverkosta ostettu sähkö aiheuttaa UPM:lle 3 miljoonaa tonnia epäsuoria päästöjä. Eri toiminnot, kuten kuljetus ja raaka-aineen tuotanto, aiheuttavat lisäksi 7 miljoonaa tonnia epäsuoria päästöjä. Lisätietoja on UPM:n internetsivustolla.

TUOTTEET

	2013
Paperi ¹⁾ , t	10 000 000
Sellu ¹⁾ , t	1 900 000
Fluff-massa, t	50 000
Jalostusmateriaalit, t	470 000
Vaneri ja viilu, m ³	750 000
Sahatavara, m ³	1 600 000
Lämpö, GWh	800
Sähkö, GWh	4 500
Sivutuotteet (jäte uusiokäyttöön), kuivattonni	1 200 000

¹⁾ Paperin ja kemiallisen sellun määrät poikkeavat paperi- ja sellutehtaiden tuotannon kokonaismäärästä, koska yhtiön sisäisesti käytämä paperi ja kemiallinen sellu on vähennetty myytyjen tuotteiden määrästä.

KIINTEÄ JÄTE ¹⁾

	2013
Kaatopaikat, kuivattonni ²⁾	162 000
Väliaikainen säilytys, kuivattonni	8 000
Kunnallinen jätteenpolto, kuivattonni	700
Ongelmajätteen käsittelylaitos ³⁾ , t	4 200

¹⁾ Sisältää prosessi- ja tuotantojätteet. Luvut sisältävät myös UPM Shottonin kierrätys- ja lajittelulaitoksella lajitellut jätteet. Suurista purku- tai rakennustöistä syntyvät jätteet raportoidaan erikseen, eivätkä ne sisälly näihin lukuihin. Vuonna 2013 UPM Schongaun tehtaalla syntyi poikkeuksellisesti noin 8 000 kuivattonnia rakennusjätettä.

²⁾ Kaatopaikkajätteen määrä kasvoi merkittävästi, noin 50 000 tonnia. Syynä tähän oli, että yhden tuotantolaitoksen mahdollisuudet jätteen uusiokäyttöön päättyivät. Uusia keinoja uusiokäyttöön tutkitaan.

³⁾ Ongelmajäte on pääsääntöisesti öljyä ja muuta öljyjätettä, joka joko uusiokäytetään tai kierrätetään. UPM tekee ongelmajätteen käsittelyssä yhteistyötä paikallisten, lisensoitujen ulkoisten kumppanien kanssa.

GRI-sisältövertailu

UPM soveltaa vastuullisuusraportoinnissaan Global Reporting Initiativen (GRI) yhteiskuntavastuun raportointiohjetta (versio 3.0). Raportointi täyttää GRI:n soveltamistason B+ vaatimukset, mikä kertoo indikaattorien määrästä. Tämä sisältövertailu osoittaa GRI-indikaattoreiden sijainnin vuosikertomuksessa ja yhtiön internet-sivuilla. Laajennettu GRI-sisältövertailu on saatavilla osoitteessa www.upm.fi/vastuullisuus.

- VSK = Vuosikertomus 2012
- Kokonaan raportoitu
- Osittain raportoitu

Sisältö	Tiedot	Raportoitu
1. STRATEGIA JA ANALYYSI		
1.1 Toimitusjohtajan katsaus	VSK sivut 3–4	●
1.2 Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	VSK sivut 7–8, 12, 42	●
2. ORGANISAATION KUVAUS		
2.1 Organisaation nimi	VSK sivu 82	●
2.2 Tärkeimmät tuotteet, palvelut ja tavaramerkit	VSK sivut 1–2, 4	●
2.3 Operatiivinen rakenne	VSK sivut 7, 117	●
2.4 Organisaation pääkonttorin sijainti	VSK sivu 143	●
2.5 Toimintojen maantieteellinen sijainti	VSK sivut 141–142	●
2.6 Organisaation omistus ja juridinen muoto	VSK sivu 82	●
2.7 Markkinoiden kuvaus	VSK sivut 31–32, 97	●
2.8 Organisaation toiminnan laajuus	VSK sivut 1, 132	●
2.9 Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa tai omistuksessa raportointikaudella	VSK sivut 68–69	●
2.10 Raportointikaudella saadut palkinnot	VSK sivut 7, 10, 40, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
3. RAPORTOINTIPERIAAITEET		
Raportin kuvaus		
3.1 Raportointiajanjakso	1. tammikuuta 2013–31. joulukuuta 2013	●
3.2 Edellisen raportin ilmestymisajankohta	26. helmikuuta 2013	●
3.3 Raportointitiheys	Vuosittain	●
3.4 Yhteystiedot	VSK sivu 143	●
Raportin laajuus ja rajaukset		
3.5 Raportin sisällön määrittely	VSK sivut 27, 41	●
3.6 Raportin laskentaratat ja kattavuus	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
3.7 Erityiset rajoitukset raportin laajuudessa tai rajauksessa	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
3.8 Raportointiperiaatteet yhteisyritysten, tytäryhtiöiden, vuokraohteiden, ulkoistettujen toimintojen raportoinnille ja tietojen vertailukelpoisuus	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
3.9 Mittaus- ja laskentaperiaatteet	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
3.10 Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
3.11 Merkittävät muutokset raportin kattavuudessa, rajauksissa tai mittausmenetelmissä	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
Varmennus		
3.13 Periaatteet ja käytäntö raportin ulkopuoliseen varmennukseen	VSK sivut 41, 53	●
4. HALLINTOKÄYTÄNNÖT, SITOUKSET JA VUOROVAIKUTUS		
Hallinto		
4.1 Organisaation hallintorakenne	VSK sivut 54–56, 136–137	●
4.2 Hallituksen puheenjohtajan asema	VSK sivu 136	●
4.3 Hallituksen jäsenten riippumattomuus	VSK sivut 55, 136	●
4.4 Osakkeenomistajien ja henkilöstön vaikutusmahdollisuudet hallituksen toimintaan	VSK sivut 54–56	●
4.5 Organisaation tulosten vaikutus hallituksen ja johdon palkitsemiseen	VSK sivut 55, 58–59	●
4.6 Intressiristiriitojen ehkäiseminen hallitustyöskentelyssä	VSK sivut 54–56	●
4.7 Hallituksen jäsenten pätevyys strategisen johtamisen ja yhteiskuntavastuun alueilla	VSK sivut 54–55, 62	●
4.8 Missio, arvot ja eettiset periaatteet	VSK sivut 6, 33, 40, 57	●
4.9 Hallituksen tavat seurata yhteiskuntavastuun johtamista, mukaan lukien riskienhallinta	VSK sivut 39, 57	●
4.10 Hallituksen oman toiminnan arviointi	VSK sivu 55	●
Ulkopuoliset sitoumukset		
4.11 Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	VSK sivu 138	●
4.12 Sitoutuminen ulkopuolisiin aloitteisiin	VSK sivu 40	●
4.13 Jäsenyydet järjestöissä, yhdistyksissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
Sidosryhmävuorovaikutus		
4.14 Organisaation sidosryhmät	VSK sivut 27–28	●
4.15 Sidosryhmien tunnistaminen ja valinta	VSK sivu 28	●
4.16 Sidosryhmävuorovaikutuksen muodot	VSK sivut 27–29, 31–32	●
4.17 Sidosryhmävuorovaikutuksessa esiin nousseet asiat ja huolenilmaukset	VSK sivut 29, 36	●
5. TOIMINTAA MITTAAVAT INDIKAATTORIT		
TALOUDELLISEN VASTUUN TUNNUSLUVUT		
Lähestymistapa taloudellisen vastuun johtamiseen		
EC1 Taloudellisen lisäarvon luominen ja jakautuminen sidosryhmien kesken	VSK sivu 28	●
EC2 Ilmastonmuutoksen taloudelliset vaikutukset ja riskit sekä mahdollisuudet	VSK sivut 12, 45	○
EC3 Eläkesitoumusten kattavuus	VSK sivut 108–111	●
EC4 Valtiolta saatu taloudellinen tuki	VSK sivut 26, 98	●
Välilliset taloudelliset vaikutukset		
EC9 Välilliset taloudelliset vaikutukset	VSK sivu 37	○

Sisältö	Tiedot	Raportoitu
YMPÄRISTÖVASTUUN TUNNUSLUVUT		
Lähestymistapa ympäristövastuun johtamiseen		
Materiaalit		
EN1 Materiaalien käyttö	VSK sivu 49	●
EN2 Kierrätysmateriaalien käyttö	VSK sivut 33–34, 49	●
Energia		
EN3 Välitön energiankulutus	VSK sivut 45, 49	●
EN4 Välillinen energiankulutus	VSK sivu 49	○
EN5 Energiansäästötoimilla ja energiatehokkuudella saavutetut säästöt	VSK sivu 45	●
EN6 Aloitteet ja toimet energiatehokkaiden tai uusiutuvalla energialla tuotettujen tuotteiden tai palveluiden kehittämiseksi	VSK sivut 25, 45	○
Vesi		
EN8 Vedenotto	VSK sivu 49	●
EN9 Vesilähteet, joihin organisaation vedenkulutus vaikuttaa merkittävästi	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
EN10 Veden kierrätys ja uudelleenkierto	Laajennettu GRI-sisältövertailu	○
Luonnon monimuotoisuus		
EN11 Luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkaita alueita omistetut ja hallinnoidut maa-alueet	VSK sivu 47, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
EN12 Toiminnan vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen sen kannalta rikkailla alueilla	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
EN13 Suojellut tai kunnostetut elinympäristöt	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
EN14 Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät strategiat, toimenpiteet ja suunnitelmat	VSK sivu 47, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
Päästöt ja jätteet		
EN16 Välittömien ja välillisten kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt	VSK sivut 46, 50	●
EN17 Muut merkittävät välilliset kasvihuonekaasupäästöt	VSK sivu 46, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
EN18 Aloitteet, toimet ja saavutukset kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi	VSK sivu 45	●
EN20 Typen ja rikin oksidit ja muut merkittävät päästöt ilmaan jaoteltuna päästölajeittain	VSK sivu 50	●
EN21 Päästöt veteen ja jätevedet päästölajeittain	VSK sivu 50	●
EN22 Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelymenetelmän mukaan	VSK sivu 50	●
EN25 Vesistöt, joihin organisaation päästöillä on merkittävä vaikutus	Laajennettu GRI-sisältövertailu	○
Tuotteet ja palvelut		
EN26 Toimenpiteet tuotteiden ja palveluiden käytönaikaisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi	VSK sivut 23, 25–26, 43–44	●
EN29 Merkittävät kuljetuksiin liittyvät ympäristövaikutukset	Laajennettu GRI-sisältövertailu	○
EN30 Ympäristönsuojelumenot ja ympäristöinvestoinnit	VSK sivu 39	○
SOSIAALISEN VASTUUN TUNNUSLUVUT		
Lähestymistapa sosiaalisen vastuun johtamiseen		
Työntekijät ja työolosuhteet		
Työvoima		
LA1 Henkilöstö työsuhteittain	VSK sivu 36	●
LA2 Henkilöstön vaihtuvuuden kokonaismäärä ja osuus ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain	VSK sivu 36	○
Työntekijöiden ja työnantajan väliset suhteet		
LA4 Työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden osuus työvoimasta	VSK sivu 36	●
LA5 Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitus aika	VSK sivu 37, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
Työterveys- ja turvallisuus		
LA7 Tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot, kuolemaan johtaneet tapaturmat	VSK sivut 37–38	○
LA8 Työntekijöiden, perheiden ja paikallisyhteisön jäsenten valistus vakavista sairauksista	VSK sivu 38	○
Koulutus		
LA10 Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	VSK sivu 36	○
LA11 Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	VSK sivu 36	●
LA12 Kehityskeskustelujen ja suoritusarviointien piirissä oleva henkilöstö	VSK sivu 36	●
Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet		
LA13 Hallintoelinten ja henkilöstöryhmien monimuotoisuus	VSK sivu 36, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
IHMISOIKEUDET		
HR2 Merkittävät toimittajat, joista tehty ihmisoikeusarviointi sekä tästä seuranneet toimenpiteet	VSK sivu 33	○
HR3 Henkilöstön koulutus ihmisoikeuksiin liittyvistä poliitikoista ja toimintakäytännöistä	VSK sivu 40–41	○
HR6 Toiminnot, joissa on merkittävä riski lapsityövoiman käytöstä	VSK sivut 40–41, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
HR7 Toiminnot, joissa merkittävä riski pakko- ja rangaistustyövoiman käytöstä	VSK sivut 40–41, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
HR9 Alkuperäiskansojen oikeuksien rikkomukset ja toteutetut toimenpiteet	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
YHTEISKUNTA		
Paikallisyhteisöt		
SO1 Paikallisyhteisöihin kohdistuvien vaikutusten arviointi ja hallintaan liittyvät ohjelmat	VSK sivu 37	○
Korruptio		
SO3 Henkilöstön koulutus korruptioon liittyvistä poliitikoista ja toimintakäytännöistä	VSK sivu 40–41	○
SO4 Korruptiotapausten yhteydessä toteutetut toimenpiteet	VSK sivu 29	○
Poliittinen vaikuttaminen		
SO6 Poliittisille puolueille, instituutioille ja poliitikoille annetut lahjoitukset	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
SO7 Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina- aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	VSK sivu 72–73	●
Määräystenmukaisuus		
SO8 Merkittävät lakien ja säännösten rikkomuksiin liittyvät sakot ja muut sanktiot	Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
TUOTEVASTUU		
Tuotteisiin liittyvät merkinnät		
PR3 Tuotteisiin ja palveluihin liittyvä pakollinen informaatio ja osuus	VSK sivut 43–44, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●
PR5 Asiakastytyväisyyteen liittyvät toimintakäytännöt ja asiakastytyväisyyskyselyiden tulokset	VSK sivut 31–32, Laajennettu GRI-sisältövertailu	●

Itsearviomme mukaan raportointimme vastaa GRI G3-ohjeiston soveltamistasoa B+. PricewaterhouseCoopers Oy on tarkistanut, että raportointimme vastaa GRI:n soveltamistasoa B+.

GRI-sisältövertailu

Riippumaton varmennusraportti

UPM-Kymmene Oyj:n johdolle

Olemme UPM-Kymmene Oyj:n (jäljempänä myös Yhtiö) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet yritys vastuun toimintaindikaattorit taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristö vastuun alueilla raportointikaudelta 1.1.–31.12.2013. Varmennetut toimintaindikaattorit on esitetty UPM-Kymmene Oyj:n vuosikertomuksessa 2013 ja yhtiön verkkosivuilla ”Vastuullisuus”-osiossa, ja ne on lueteltu GRI-sisältövertailun jaksossa 5 ”Toimintaindikaattorit” (jäljempänä Vastuullisuusraportointi). GRI-sisältövertailu on esitetty Yhtiön vuosikertomuksessa 2013 ja verkkosivuilla.

Rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kohteena on lisäksi ollut AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltaminen UPM-Kymmene Oyj:ssä.

Johdon vastuu

UPM-Kymmene Oyj:n johto vastaa Vastuullisuusraportoinnin laatimisesta raportointikriteeristön eli Yhtiön raportointiohjeiden ja Global Reporting Initiativen laatiman yhteiskuntavastuun G3-raportointiohjeiston mukaisesti.

UPM-Kymmene Oyj:n johto vastaa myös siitä, että Yhtiö soveltaa AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita (sidosryhmien osallistaminen, olennaisten vastuullisuusnäkökohtien määrittäminen, sidosryhmien odotuksiin vastaaminen) AccountAbility:n AA1000 AccountAbility Principles Standard 2008:n mukaisesti.

Varmentajan velvollisuudet

Meidän velvollisuutenamme on esittää suorittamamme työn perusteella johtopäätös Vastuullisuusraportoinnista ja AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta Yhtiössä. Tämä varmennusraportti on laadittu toimeksiannon ehtojen mukaisesti. Vastaamme työstämme, varmennusraportista ja esittämistämme johtopäätöksistä vain UPM-Kymmene Oyj:lle, emme kolmansille osapuolille.

Olemme suorittaneet toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiannon standardin (ISAE) 3000 ”Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus” mukaisesti. ISAE 3000 -standardi edellyttää ammattietuisten periaatteiden noudattamista ja varmennustoimeksiannon suunnittelemista ja suorittamista siten, että saadaan rajoitettu varmuus siitä, ettei tietoomme ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei Vastuullisuusraportointia olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu raportointikriteeristön mukaisesti.

Olemme lisäksi suorittaneet työmme AA1000 Assurance Standard 2008:n mukaisesti. Suorittaaksemme varmennustoimeksiannon Yhtiön kanssa sovitulla tavalla Type 2 -muotoisena AA1000AS (2008) edellyttää varmennustoimeksiannon suunnittelemista ja suorittamista siten, että saadaan rajoitettu varmuus siitä, ettei tietoomme ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei UPM-Kymmene Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltais AA1000

AccountAbility Principles -periaatteita ja etteikö Vastuullisuusraportointi olisi kaikilta olennaisilta osiltaan luotettavaa raportointikriteeristön perusteella.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Varmennustoimeksiannon kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi Vastuullisuusraportointiin sisältyvistä luvuista ja siinä esitettävistä muista tiedoista sekä AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamisesta Yhtiössä. Toimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että Vastuullisuusraportoinnissa on olennainen virheellisyys. Olemme toteuttaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet Yhtiön ylimmän johdon edustajia.
- Haastatelleet Yhtiön työntekijöitä organisaation eri tasoilta koskien olennaisuutta, sidosryhmien odotuksia, niihin vastaamista sekä sidosryhmävuorovaikutusta.
- Arvioineet sidosryhmien osallistamista ja odotuksiin vastaamista Yhtiön dokumentaation ja sisäisen viestinnän perusteella.
- Arvioineet Yhtiössä olennaisiksi määriteltyjä vastuullisuusnäkökohtia sekä arvioineet Vastuullisuusraportointia näiden näkökohtien perusteella.
- Toteuttaneet media-analysin ja internethaun viittauksista Yhtiön raportointikaudella.
- Vierailleet Yhtiön pääkonttorissa ja kolmessa toimipaikassa Itävallassa, Suomessa ja Saksassa.
- Haastatelleet Vastuullisuusraportoinnin sisältämien tietojen keruusta ja raportoinnista vastaavia henkilöitä konsernitasolla ja vierailimme kohteena olleissa toimipaikoissa.
- Arvioineet, miten konsernin työntekijät soveltavat Yhtiön raportointiohjeita ja menettelytapoja.
- Arvioineet kvantitatiivisen tiedon keräämiseen ja yhdistelyyn käytettyjä järjestelmiä ja toimintatapoja.
- Testanneet tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti.
- Testanneet tietojen yhdistelyä ja suorittaneet uudelleenlaskentaa otospohjaisesti.

Johtopäätös

Tässä raportissa kuvaamamme työn perusteella tietoomme ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei UPM-Kymmene Oyj kaikilta olennaisilta osiltaan soveltais AA1000 AccountAbility Principles -periaatteita.

Tietoomme ei myöskään ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, ettei UPM-Kymmene Oyj:n Vastuullisuusraportointia olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu käytetyn raportointikriteeristön mukaisesti tai etteikö Vastuullisuusraportointi olisi kaikilta olennaisilta osiltaan luotettavaa raportointikriteeristön perusteella.

Varmennusraporttiämme luettaessa on otettava huomioon yritys vastuutietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitteet.

Havainnot ja suositukset

Tässä raportissa kuvaamamme työn perusteella raporttoimme seuraavat havainnot ja suositukset, jotka koskevat AA1000 AccountAbility Principles -periaatteiden soveltamista UPM-Kymmene Oyj:ssä. Nämä havainnot ja suositukset eivät vaikuta edellä esittämiimme johtopäätöksiin.

- **Sidosryhmien osallistaminen:** UPM-Kymmene Oyj on edelleen vahvasti sitoutunut sidosryhmien osallistamiseen ja sidosryhmäyhteistyöhön. Yhtiö käy säännöllisesti vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa. Vuonna 2013 Yhtiö vahvisti lähestymistapaansa sidosryhmäyhteistyöhön perustamalla Sidosryhmäsuhteet-funktion. Suosittelemme, että Yhtiö jatkaa tältä pohjalta sidosryhmäyhteistyön systemaattisen johtamisen kehittämistä.
- **Olellaisten vastuullisuusnäkökohtien määrittäminen:** UPM-Kymmene Oyj on kehittänyt olennaisuuden arviointiprosessiaan edelleen. Vuoden 2013 aikana Yhtiö päivitti olennaisuusarvionta ja tunnisti kunkin liiketoiminta-alueen ja myös koko konsernin kannalta kriittiset tekijät. Suosittelemme, että liiketoiminta-alueet otetaan yhä laajemmin mukaan tunnistamis- ja priorisointiprosessiin, jotta voidaan varmistaa jaettu ymmärrys keskeisistä olennaisista näkökohdista.
- **Sidosryhmien odotuksiin vastaaminen:** Sidosryhmien tarpeisiin ja huoliin vastaaminen on keskeistä UPM-Kymmene Oyj:lle, ja se käy ilmi eri viestintäkanavien käyttämisestä vuoropuheluun ja viestien välittämiseen. Yhtiön uusi liiketoimintarakenne ja Sidosryhmäsuhteet-funktio tuovat lisää mahdollisuuksia sidosryhmäyhteistyön vaikuttavuuden lisäämiseen. Suosittelemme, että Yhtiö antaa jatkossa lisää tietoja sidosryhmäyhteistyön vaikutuksista siihen, kuinka Yhtiö on vaastannut olennaisiin vastuullisuusnäkökohtiin.

Varmentajan riippumattomuus ja pätevyys

Noudatamme riippumattomuusvaatimuksia ja muita eettisiä vaatimuksia, jotka sisältyvät IESBA:n (the International Ethics Standards Board for Accountants) antamiin *Eettisiin sääntöihin tilintarkastusammattilaisille*.

Moniammatillisella yritys vastuun ja varmuuden asiantuntijoista koostuvalla tiimillämme on tämän varmennustoimeksiannon suorittamiseksi vaadittavat taidot ja kokemus taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten tietojen varmentamisesta, yritys vastuun strategian ja johtamisen alueella, sosiaalisissa ja ympäristöön liittyvissä kysymyksissä sekä relevantti toimialatuntemus.

Helsingissä 14. päivänä helmikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy

Juha Wahlroos KHT	Sirpa Juutinen Partner Sustainability & Climate Change
----------------------	---

Hallinnointi

UPM-Kymmene Oyj on julkinen listattu osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Suomi. Yhtiön hallinnointi perustuu Suomen osakeyhtiölakiin, arvopaperimarkkinalakiin, UPM:n yhtiöjärjestykseen, NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöihin ja Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin. Tämän lisäksi UPM noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaiseman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksia. Yhtiön hallinnointi perustuu lisäksi hallituksen hyväksymiin menettelytapaohjeisiin ja hallituksen ja sen valiokuntien työjärjestyksiin sekä konsernin johtajiston hyväksymiin täydentäviin sääntöihin ja ohjeisiin.

UPM:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä esitetään Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukainen selvitys sivuilla 136–138. UPM:n 26.2.2014 päivätty Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 47 mukainen palkka- ja palkkioselvitys on nähtävissä yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.upm.fi Sijoittajat-osion kohdassa Hallinnointi.

UPM-KYMMENE OYJ:N HALLINNOINTIRAKENNE

Hallinnointi ja ohjaus

UPM:n hallinnoinnista ja ohjauksesta vastaavat osakkeenomistajia edustava yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja oikeudessa kuvassa esitetyn mukaisesti. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet, ja hallitus nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja avustaa konsernin johtajisto, jonka jäsenet hallitus nimittää.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Vuonna 2013 UPM:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 4. huhtikuuta Helsingissä. Kokoukseen osallistui henkilökohtaisesti tai lakimääräisen edustajan tai valtuutetun asiamiehen edustamana yhteensä 1 769 osakkeenomistajaa, jotka edustivat 42,4 % yhtiön rekisteröidystä osakepääomasta ja äänimäärästä kokouspäivänä.

Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous päättää muun muassa seuraavista asioista:

- yhtiöjärjestyksen muuttamisesta
- tilinpäätöksen hyväksymisestä
- vahvistetun taseen osoittaman voiton käyttämisestä
- vastuuvapauden myöntämisestä toimitusjohtajalle ja hallitukselle
- hallituksen jäsenten valinnasta ja heidän palkitsemisestaan
- yhtiön tilintarkastajan valinnasta ja tilintarkastajan palkitsemisesta.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada haluamansa asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi sillä edellytyksellä, että hän lähettää ehdotuksensa hallitukselle kirjallisena hyvissä ajoin ennen yhtiökokousta, niin että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Pyynnön katsotaan saapuneen ajoissa, jos hallitus on saanut siitä tiedon viimeistään neljä viikkoa ennen yhtiökokouskutsun julkaisemista tai hallituksen työjärjestyksen mukaisesti 15. tammikuuta mennessä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhempi.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on rekisteröity yhtiön

osakkeenomistajaksi kahdeksan arkipäivää ennen yhtiökokousta ja joka on ilmoittautunut kokoukseen yhtiön asettaman ilmoittautumisaikojen loppuun mennessä.

Hallitus

Yhtiön hallitus koostuu vähintään viidestä ja enintään kahdestatoista yhtiökokouksen valitsemasta jäsenestä. Hallituksen jäsenet valitaan yhden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiöjärjestyksessä ei ole hallituksen jäsenten valintaa koskevia muita rajoituksia. Hallituksen työjärjestyksen mukaan yli 70-vuotiaan henkilön valintaa tai uudelleenvalintaa ei ehdoteta ilman erityistä syytä.

Hallituksen jäsenillä on oltava tehtävien edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää hallitustyöskentelyyn niin paljon aikaa kuin voi kohtuudella edellyttää. Hallitus nimittää keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus katsotaan päätösvaltaiseksi, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä ja näistä yksi on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kymmenen ja valitsi hallitukseen uudelleen Matti Alahuhdan, Berndt Brunowin, Karl Grotenfeltin, Wendy E. Lanen, Jussi Pesosen, Ursula Raninin, Veli-Matti Reinikkalan, Kim Wahlin ja Björn Wahlroosin. Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin Piia-Noora Kauppi. Hallituksen jäsenten henkilötiedot, työhistoria ja merkittävimmät luottamustoimet on esitetty sivulla 62 sekä yhtiön internetsivuilla.

Björn Wahlroos valittiin uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi ja Berndt Brunow varapuheenjohtajaksi. Björn Wahlroos on toiminut hallituksen puheenjohtajana siitä lähtien, kun hänet vuonna 2008 valittiin hallitukseen. Berndt Brunow on toiminut varapuheenjohtajana vuodesta 2005.

Hallituksen palkitseminen

Vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous hyväksyi nimitys- ja hallinnointivaliokunnan ehdotuksen hallituksen ja valiokuntien jäsenen palkkioiden pitämisestä ennallaan. Palkkioita ei ole muutettu vuoden 2007 jälkeen. Hallituksen jäsenten palkkiot on esitetty oheisessa taulukossa.

Maksetuista yhteensä 985 000 euron vuosipalkkioista 60 % maksettiin rahana ja 40 % hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun hankittuina yhtiön osakkeina. Yhtiö vastaa hallituksen jäsenille hankittujen yhtiön osakkeiden hankinnasta mahdollisesti aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Yhtiön hallituksen jäsenet eivät saa hallitus- tai valiokuntajäsenyyden perusteella vuosipalkkioiden lisäksi muita taloudellisia etuisuuksia.

Hallituksen työjärjestyksessä hallituksen jäseniä kannustetaan yhtiön osakkeiden pitkäaikaiseen omistukseen. Hallituksen jäsenten osakeomistukset yhtiössä vuoden lopussa käyvät ilmi alla olevasta taulukosta. Ajantasaiset tiedot hallituksen jäsenten osakeomistuksista ja niiden muutoksista ovat nähtävissä yhtiön internetsivuilla.

HALLITUKSEN JÄSENTEN OSAKEOMISTUKSET 31.12.2013	
Hallituksen jäsen	Osakkeet
Matti Alahuhta	55 954
Berndt Brunow	296 867
Karl Grotenfelt	54 121
Piia-Noora Kauppi	5 145
Wendy E. Lane	27 612
Jussi Pesonen	195 294
Ursula Ranin	27 534
Veli-Matti Reinikkala	30 784
Kim Wahl	8 762
Björn Wahlroos	244 654
Yhteensä	946 727

Edellä esitetyt osakeomistukset sisältävät hallituksen jäsenten lähipiirin sekä määräysvalta-yhteisöjen omistamat osakkeet.

SISÄLTÖ

HALLITUKSEN PALKITSEMINEN	2013		2012	
	Vuosipalkkio (euroa)	josta osakkeita (kpl)	Vuosipalkkio (euroa)	josta osakkeita (kpl)
Puheenjohtaja	175 000	8 925	175 000	7 216
Varapuheenjohtaja	120 000	6 120	120 000	4 948
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja	120 000	6 120	120 000	4 948
Jäsenet *)	95 000	4 845	95 000	3 917

*) Toimitusjohtaja ei saa hallituksen jäsenyydestä erilliskorvausta.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Yhtiön nimitys- ja hallinnointivaliokunta arvioi hallituksen jäsenten riippumattomuutta säännöllisesti jäsenten antamien tietojen perusteella. Tammikuussa 2013, ennen hallituksen jäsenten valintaa koskevan ehdotuksen tekemistä varsinaiselle yhtiökokoukselle, valiokunta totesi, että kaikki jäsenehdokkaat olivat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista lukuun ottamatta toimitusjohtaja Jussi Pesosta, joka ei ole riippumaton yhtiöstä. Arviointi tehtiin Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin riippumattomuusvaatimusten pohjalta.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen ja valiokuntien tehtävät ja vastuut määritellään hallituksen ja valiokuntien työjärjestyksissä, jotka hallitus on hyväksynyt. Hallitus arvioi työjärjestyksiä vuoden aikana, ja tämän seurauksena valiokuntien tehtäviä ja vastuita sekä niiden jakautumista valiokuntien välillä selkiytettiin. Muutetut työjärjestykset ovat nähtävissä yhtiön internetsivuilla Sijoittajat-osion kohdassa Hallinnointi.

Työjärjestyksensä mukaan hallitus käsittelee kaikki Suomen lainsäädännön nojalla sen vastuulle kuuluvat asiat. Suomen osakeyhtiölain mukaan hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tämän lisäksi hallituksen vastuulla on muun muassa

- arvioida yhtiön strategista suuntaa ja päättää siitä
- hyväksyä yhtiön ja sen liiketoiminta-alueiden strategiset suunnitelmat ja arvioida suunnitelmien toteuttamista
- arvioida ja hyväksyä taloudelliset tavoitteet ja merkittävät yritys suunnitelmat ja -kaupat asettaa enimmäisrajat investoinneille, sijoituksille, divestoinneille ja taloudellisille sitoumuksille
- valvoa yhtiön strategisten ja toiminnallisten riskien hallintaa sekä sisäistä valvontaa
- nimittää toimitusjohtaja sekä johtajiston jäsenet ja hyväksyä heidän palkkansa ja palkkionsa
- määrittää osinkopolitiikka ja tehdä yhtiökokoukselle ehdotus maksettavasta osingosta.

Työjärjestyksen mukaisesti hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan. Hallituksen itsearviointikysely toteutetaan marraskuussa, ja sen tuloksia käsitellään hallituksen joulukuun kokouksessa.

Hallitus kokoontuu ennalta vahvistetun aikataulun mukaisesti sekä tarvittaessa. Koko-usaikataulu perustuu yhtiön talousraportoinnin aikatauluun, minkä lisäksi hallitus kokoontuu strategia- ja budjettikokouksiin. Hallituksen kokouksessa käsiteltävät asiat perustuvat ennalta laadittuun esityslistaan. Kaikista kokouksista laaditaan pöytäkirja, jonka hallitus tarkastaa ja hyväksyy. Hallitus kokoontui vuoden 2013 aikana yhdeksän kertaa. Jäsenet osallistuivat kokouksiin keskimäärin 97,8-prosenttisesti.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on asettanut keskuudestaan kolme valiokuntaa: tarkastusvaliokunnan, palkitsemisvaliokunnan (aiemmin henkilöstövaliokunta) sekä nimitys- ja hallinnointivaliokunnan. Hallitus nimittää valiokuntien jäsenet ja niiden puheenjohtajat vuosittain. Valiokunnassa on aina vähintään kolme jäsentä. Vuonna 2013 kaikki hallituksen valiokunnat täyttivät Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin ja valiokuntien työjärjestysten niille asettamat riippumattomuus- ja pätevyysvaatimukset. Yhtiön toimitusjohtajaa ei voi nimittää valiokuntien jäseneksi.

Taulukossa seuraavalla sivulla on tietoa valiokuntien kokoonpanosta, kokousten määrästä sekä jäsenten osallistumisesta kokouksiin vuonna 2013.

Valiokuntien tehtävät

Valiokunnat avustavat hallitusta valmistelemalta hallituksen päätösvaltaan kuuluvia asioita. Valiokuntien puheenjohtajat raportoivat valiokuntien toiminnasta hallitukselle säännöllisesti. Lisäksi kaikista valiokuntien kokouksista laaditaan pöytäkirja, joka jaetaan kaikille hallituksen jäsenille.

Tarkastusvaliokunta käsittelee neljännesvuosittain yhtiön taloudellista tulosta ja osavuosikatsausta kyseiseltä jaksolta sekä varmennus- ja lakiasioihin liittyvät raportit, jotka koskevat muun muassa sisäistä valvontaa ja tarkastusta, riskienhallintaa, oikeusriitoja ja muita oikeusprosesseja. Tilintarkastaja osallistuu kaikkiin valiokunnan kokouksiin ja raportoii sille osavuositarkastuksesta sekä esittää selvityksen kertyneistä tilintarkastuspalkkioista ja tilintarkastukseen liittymättömistä maksuista.

Valiokunta kokoontuu lisäksi säännöllisesti sisäisen tarkastajan ja tilintarkastajan kanssa ilman että johdon jäseniä on paikalla.

Valmistellessaan yhtiökokoukselle ehdotusta tilintarkastajan valinnasta tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan pätevyyttä ja riippumattomuutta vuosittain. Lisäksi valiokunta kilpailuttaa tilintarkastuspalvelut säännöllisin väliajoin varmistaakseen tilintarkastuspalvelujen riippumattomuuden ja kustannustehokkuuden.

Palkitsemisvaliokunta käsittelee vuosittain yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin kannustejärjestelmiä ja niihin liittyviä kannustemittareita ja -tavoitteita, arvioi toimitusjohtajan ja muiden ylempien johtajien toimintaa sekä tekee hallitukselle toimitusjohtajan ja muiden ylempien johtajien palkitsemista ja etuja koskevia suosituksia. Lisäksi valiokunta arvioi vuosittain johtotason tehtäviin liittyviä seuraajasuunnittelumenetelmiä ja kehitysstrategioita sekä toimitusjohtajan ja muiden ylempien johtajien seuraajasuunnitelmia ja raportoii niistä hallitukselle.

Valmistellessaan yhtiökokoukselle hallituksen jäsenten valintaa tai uudelleenvalintaa koskevaa ehdotusta nimitys- ja hallinnointivaliokunta arvioi hallituksen kokoonpanoa ja käynnistää mahdollisten uusien hallituksen jäsenten hakuprosessin alkusyksystä. Arvioidessaan hallituksen kokoonpanoa valiokunta harkitsee, onko hallitus riittävän monipuolinen ja edustaako se sopivassa suhteessa erilaista osaamista pystyäkseen vastaamaan yhtiön liiketoimintojen ja strategisten tavoitteiden asettamiin vaatimuksiin. Valiokunta on määritellyt, että hallituksen jäseniltä toivottaviin taitoihin ja pätevyysvaatimuksiin kuuluvat muun muassa olenainen toimialakokemus sekä kokemus rahoituksesta ja kirjanpidosta, kansainvälisestä liike-elämästä, johtamisesta, strategioiden laitimisesta ja yhtiöiden hallinnoinnista.

Valmistellessaan yhtiökokoukselle ehdotusta hallituksen jäsenten palkkioista valiokunta arvioi muun muassa jäsenten palkkioiden kehittymistä sekä palkitsemistasoa muissa saman alan tai kokoluokan yhtiöissä.

Avustaakseen hallitusta hallituksen jäsenten riippumattomuuden arvioimisessa sekä sen arvioimisessa, onko jäsenillä mahdollisuutta käyttää riittävästi aikaa hallitustyöskentelyyn, valiokunta on ottanut käyttöön menettelyn, jossa sille raportoidaan säännöllisesti hallituksen jäsenten työsuhteissa tai luottamustehtävissä tapahtuvista muutoksista. Tämän perusteella valiokunta voi arvioida muutosten vaikutusta jäsenten riippumattomuuteen ja ajankäyttöön.

Valiokuntien tehtävät ja vastuut on määritelty niiden työjärjestyksissä, ja ne on esitelty myös yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä sivuilla 136–138.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT 2013

Valiokunnat	Tarkastusvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta	Nimitys- ja hallinnointivaliokunta
Jäsenet	Karl Grotenfelt (pj.)	Berndt Brunow (pj.)	Björn Wahlroos (pj.)
	Piia-Noora Kauppi (4.4. alkaen)	Ursula Ranin	Matti Alahuhta
	Wendy E. Lane	Veli-Matti Reinikkala	Karl Grotenfelt
	Kim Wahl		
Kokousten lukumäärä	5	6	4
Osallistumis-%	95	100	100

Toimitusjohtaja

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan. Jussi Pesonen on toiminut yhtiön toimitusjohtajana tammikuusta 2004 alkaen. Hallitus on hyväksynyt hänen johtajasopimuksensa, joka sisältää taloudelliset edut ja muut palvelussuhteen ehdot. Jussi Pesonen on ollut myös UPM:n hallituksen jäsen maaliskuusta 2007 lähtien.

Toimitusjohtaja vastaa hallitukselle esittävien yhtiön strategia- ja liiketoimintasuunnitelmien kehittämisestä sekä yhtiön juoksevasta hallinnosta ja johtamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varmistaa, että varainhoito on järjestetty luotettavasti. Toimitusjohtaja toimittaa hallitukselle tiedot, joita se tarvitsee tehtäviensä hoitamista varten.

Toimitusjohtaja voi ryhtyä epätavallisiin tai luonteeltaan tai laajuudeltaan mittaviin toimenpiteisiin vain hallituksen valtuuttamana, paitsi jos hallituksen hyväksynnälle tarvittava aika aiheuttaisi yhtiölle tilanteen, jossa yhtiön toiminnalle aiheutuu olennaista haittaa; tällöin toimitusjohtajan on neuvoteltava toimistaan etukäteen hallituksen puheenjohtajan kanssa.

Tiedot toimitusjohtajan taloudellisista etuuksista, eläkeiästä ja erorahasta ovat sivulla 58.

JOHTAJISTO

Toimitusjohtaja Jussi Pesonen			
Talous- ja rahoitusjohtaja ¹⁾	Tapio Korpeinen	UPM Biorefining	Heikki Vappula
Lakiasiaintohtaja	Juha Mäkelä	UPM Energy	Tapio Korpeinen
Strategiajohtaja	Kari Ståhlberg	UPM Raflatac	Tapio Kolunsarka
Teknologiajohtaja ²⁾	Jyrki Ovaska	UPM Paper Asia	Kim Poulsen
Henkilöstöjohtaja	Riitta Savonlahti	UPM Paper ENA	Bernd Eikens
Sidosryhmäsuhdejohtaja ³⁾	Pirkko Harrela	UPM Plywood	Mika Sillanpää

^[1] Mukaan lukien talous, rahoitus, sijoittajasuhteet, tietohallinto, hankinta ja kiinteistöt (ml. metsät Suomessa)

^[2] Mukaan lukien investointihallinto, T&K ja uusien liiketoimintojen kehitys (biokomposiitit, biokemikaalit)

^[3] Mukaan lukien viestintä, yhteistyösuhteet ja yritysvastuu sekä ympäristöasiat

Hallinnointi

HALLINNOINTI 54–64

mä, joka koostuu talous- ja rahoitusjohtajasta sekä strategia-, teknologia- ja lakiasiainfunktioiden johtajista.

Yhtiön kullakin liiketoiminta-alueella ja funktiolla on oma johtoryhmänsä, jonka tehtävänä on avustaa kyseisen liiketoiminta-alueen tai funktion johtajaa strategioiden, budjettien, kaupallisten strategioiden, liiketoiminnan kehityssuunnitelmien ja kyseisen liiketoiminta-alueen tai funktion toimintamallin ja organisaation valmistelussa ja toteuttamisessa.

Tilintarkastaja

Varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan tarkastamaan yhtiön kirjanpitoa ja hallintoa. Tilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi alkaa yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Vuoden 2013 yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi uudelleen KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Juha Wahlroos, KHT.

Tilintarkastuspalkkio

Varsinainen yhtiökokous hyväksyy yhtiön tilintarkastajan palkkion hallituksen tarkastusvaliokunnan valmisteleman ehdotuksen perusteella. Vuoden 2013 yhtiökokous päätti, että tilintarkastuspalkkio maksetaan tarkastusvaliokunnan hyväksymiä laskuja vastaan Yhtiökokouksen jälkeen tarkastusvaliokunta hyväksyi vuotuisen tilintarkastussuunnitelman, mukaan lukien ehdotuksen tilintarkastajan palkkioksi ja tilintarkastukseen liittymättömien palkkioiden enimmäismääräksi. Valiokunta käsitteli myös neljännesvuosittain tilintarkastajan tilintarkastuspalkkiota ja muita palkkiota koskevan raportin, vertasi palkkiota yhtiölle toimitettuihin laskuihin ja hyväksyi kyseiset laskut. Tilintarkastajalle maksetut palkkiot on esitetty alla olevassa taulukossa.

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT			
milj. euroa	2013	2012	
Tilintarkastus	2,6	2,9	
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	0,1	0,0	
Veroneuvonta	0,9	1,0	
Muut palvelut	0,1	0,5	
Yhteensä	3,7	4,4	

Sisäinen valvonta ja tarkastus

Sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että yhtiön toiminta on tehokasta ja kannattavaa, taloudelliset ja muut tiedot ovat luotettavia ja yhtiö noudattaa asiaankuuluvia säädöksiä ja toimintaperiaatteita. Yhtiön hallitus vastaa tar-

kastusvaliokunnan avustuksella yhtiön sisäisen valvontajärjestelmän seurannasta. Yhtiön johtajisto on hyväksynyt sisäisen valvonnan säännöt. Taloudellista raportointia koskevaa sisäistä valvontaa on kuvattu yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä sivuilla 136–138.

Sisäinen tarkastus avustaa hallitusta sen valvontavelvollisuuden täyttämässä varmistamalla, että konsernin valvontatoimenpiteet on suunniteltu ja otettu käyttöön asianmukaisesti. Sisäinen tarkastus on hallinnollisesti toimitusjohtajan alainen yksikkö, mutta se on suoraan yhteydessä tarkastusvaliokuntaan ja raportoi sille neljännesvuosittain konsernin valvontajärjestelmien riittävydestä ja tehokkuudesta. Sisäisen tarkastuksen toiminnan peruseriaatteet on määriteltä hallituksen vahvistamassa sisäisen tarkastuksen työjärjestyksessä. Sisäisen tarkastuksen toiminta kattaa kaikki konsernin liiketoiminnot, yksiköt, yhtiöt, prosessit ja funktiot.

Menettelytapaohjeet

Hallitus hyväksyy yhtiön menettelytapaohjeet, jotka ohjaavat yhtiön johtamista ja hallinnointia. Näitä menettelytapaohjeita ovat toimintaohje, tiedonantopolitiikka, riskienhallintapolitiikka, rahoituspolitiikka ja sisäpiiriohje sekä hyväksymispolitiikka, jossa määritellään sopimusten, kaupankäynnin ja investointien hyväksymistä koskevat menettelytavat.

Toimintaohje (Code of Conduct)

Toimintaohje on UPM:n kaiken toiminnan perusta, ja se määrittää kaikkien UPM:n työntekijöiden tavan toimia. Toimintaohjeessa käsitellään lakien noudattamista ja tietojen julkistamista, eturistiriitoja, lahjoja ja lahjuksia, henkilöstökäytäntöjä, ihmisoikeuskysymyksiä ja ympäristöasioita. Toimintaohjeen vastainen toiminta johtaa kurinpidollisiin toimiin ja tarvittaessa työsuhteen lopettamiseen. Toimintaohjetta täydentävät konsernin johtajiston hyväksymät yksityiskohtaisemmat säännöt ja ohjeet. Näitä ovat esimerkiksi lahjonnavastaiset säännöt, kilpailulainsäädännön noudattamista koskevat säännöt, sopimusten hallinnointisäännöt, henkilöstösäännöt, ympäristösäännöt sekä tasavertaisuussääntö.

Tiedonantopolitiikka

Yhtiön tiedonantopolitiikan tarkoituksena on taata oikeudenmukainen julkinen tiedottaminen sekä varmistaa, että tiedonjulkaisu on täsmällistä ja yhdenmukaista joka tasolla. Yhtiön ulkoinen raportointi noudattaa periaatetta, jonka mukaan kaiken julkistetun tiedon tulee olla oikeata ja täydellistä, ja se on julkaistava samanaikaisesti kaikille markki-

naosapuolille. Julkistettavan tiedon tulee olla paikkansa pitävää, merkityksellistä ja selkeää, eikä se saa olla harhaanjohtavaa. Tieto tulee julkistaa viipymättä.

Tiedottamisvelvoitteidensa täyttämisen varmistamiseksi yhtiö on perustanut tiedonantotyöryhmän (Disclosure Committee), joka valvoo ulkoista tiedottamista ja määrittää sitä koskevat ohjeet. Työryhmä valvoo tiedonantojen yleistä sisältöä, mukaan lukien taloudellisten tietojen säännöllistä ja kertaluonteista julkistamista, tietojen julkistamista ajallaan sekä niiden lainmukaisuutta. Tiedonantotyöryhmään kuuluu talous- ja rahoitusjohtaja sekä sijoittajasuhteista, viestinnästä ja lakiasioista vastaavat johtajat.

Riskienhallintapolitiikka

UPM:n riskienhallintapolitiikka sisältää yhtiön riskienhallintajärjestelmän tavoitteet, roolit ja vastuut sekä määrittelee UPM-konsernin riskienhallintatoimenpiteet. Poliitiikka koskee kaikkia liiketoiminta-alueita, tehtaita ja funktioita. Jokainen yksikkö vastaa riskien tunnistamisesta ja riskienhallinnan käytännön toteutuksesta. Konsernin johtajisto valvoo riskien ja riskikeskittymien kehitystä. Kuvaus yhtiön strategisista, operatiivisista, taloudellisista ja vaaratekijöihin liittyvistä riskeistä on hallituksen toimintakertomuksessa sivuilla 67–77.

Rahoituspolitiikka

Konsernin rahoituspolitiikka sisältää UPM-konsernin rahoitustoimintoja koskevat säännöt. Poliitikassa määritellään myös rahoitustoimintoihin liittyvien vastuiden jakautuminen, annetaan ohjeet rahoitusriskien tunnistamiseen, mittaamiseen ja hallintaan sekä asetetaan rajat sallituille taloudellisille riskeille altistumisista koskien.

Sisäpiiriohje

Yhtiön sisäpiiriohjeessa määritetään yhtiön sisäpiiriläisiä ja sisäpiiriasioiden hallinnointia koskevat säännöt. Ohjetta muutettiin viimeksi vuonna 2013.

Yhtiö noudattaa arvopaperilainsäädäntöä ja muita yhtiötä koskevia säännöksiä, kuten NASDAQ OMX Helsinki Oy:n, Keskuskauppakamarin ja Elinkeinoelämän keskusliiton laatimaa sisäpiiriohjetta.

Yhtiön julkisiin sisäpiiriläisiin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, liiketoiminta-alueiden johtajat sekä päävastuullinen tilintarkastaja. Julkiseen sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden omistustiedot ovat julkisia, ja ne ovat nähtävillä yhtiön internetsivuilla ja saatavilla Euroclear Finland Oy:stä.

Tiettyjä kaupankäyntirajoituksia sovelletaan yhtiön sisäpiiriläisiin, joihin kuuluvat sekä julkiset että pysyvät sisäpiiriläiset eli yhtiön

palveluksessa olevat henkilöt, joilla on säännöllinen pääsy sisäpiiritietoon. Sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön osakkeilla suljettujen ikkunoiden aikaan. Suljetut ikkunat ovat ajanjaksoja, jotka alkavat neljä viikkoa ennen yhtiön vuosi- tai neljännesvuosituloksen julkistamispäivää, kyseinen päivä mukaan lukien. Kaupankäynti on sallittua avoimen ikkunan aikaan eli kolmen viikon ajanjaksolla, joka alkaa yhtiön vuosi- tai neljännesvuosituloksen julkistamispäivän jälkeisenä ensimmäisenä arkipäivänä. Avoimen ja suljetun ikkunan välisiä ajanjaksoja kutsutaan lupakausiksi. Niiden aikana kaupan-

Johdon palkitseminen

<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>	<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>
---	--

Toimitusjohtajan ja johtajiston jäsenten kokonaispalkitseminen koostuu peruspalkasta ja eduista, lyhyen aikavälin kannustepalkkioista ja osakepalkkiojärjestelmien mukaisista osakepohjaisista pitkän aikavälin kannustepalkkioista.

Palkitsemisen päätöksentekojärjestys

Hallitus päättää toimitusjohtajan palkitsemisesta hallituksen palkitsemisvaliokunnan laatiman ehdotuksen perusteella.

Toimitusjohtaja esittelee johtajiston jäsenten palkitsemisehdotuksen palkitsemisvaliokunnalle, joka laatii ehdotuksen yhtiön hallituksen päätettäväksi.

Hallitus hyväksyy kannustinjärjestelmien ehdot, jotka palkitsemisvaliokunta valmistele riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijoita kuullen.

käyntiin tarvitaan yhtiön sisäpiirihallinnolta etukäteen hankittava lupa. Tarvittaessa perustetaan hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä ja asetetaan niihin perustuvia kaupankäyntirajoituksia. Henkilöt, joilla on sisäpiiritietoa, eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla. Yhtiön sisäpiirihallinto valvoo kaupankäyntirajoitusten noudattamista.

Sisäpiiritiedon käyttämistä koskevien epäilyjen välttämiseksi yhtiön julkisia sisäpiiriläisiä ohjeistetaan käyttämään Finanssivalvonnan kaupankäyntiohjeiden mukaisia kaupankäyntiohjelmia.

<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>	<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>
--	--

<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>	<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>
--	--

Toimitusjohtajan taloudelliset edut

Palkitsemisvaliokunta arvioi vuosittain toimitusjohtajan toimintaa ja esittelee arviointinsa perusteella suosituksen toimitusjohtajalle maksettavasta kokonaispalkkiosta hallituksen hyväksyttäväksi. Toimitusjohtajan vuosipalkka ja muut taloudelliset edut on esitetty alla olevassa taulukossa.

TOIMITUSJOHTAJAN PALKAT, PALKKIOT JA MUUT EDUT			
1 000 euroa	2013	2012	
Palkka ja edut			
Palkka	1 059	1 059	
Kannustepalkkiot	553	508	
Edut	26	36	
Yhteensä	1 638	1 603	
Eläkekulut			
Lakisääteinen työeläkejärjestelmä	282	276	
Vapaaehtoinen lisäeläkejärjestely	677	672	
Yhteensä	959	948	

Lisäksi vuonna 2013 toimitusjohtajan eläkkeeseen on maksettu 1,1 miljoonan euron kertasuoritus takautuvan vastuun katteeksi.

Hyväksymispolitiikka

Hyväksymispolitiikassa määritellään rahan käyttöä koskevat rajat, joiden puitteissa eri organisaatiotasot voivat hyväksyä investointeja, myyntejä ja riskejä sekä solmia normaalin liiketoiminnan piiriin kuuluvia merkittäviä myynti-, osto-, vuokra- ja palvelusopimuksia. Poliitikassa määriteltyjä periaatteita sovelletaan yhtiön liiketoiminta-alueiden ja funktioiden yksityiskohtaisemmissa ohjeissa. Poliitikkaa muutettiin viimeksi vuonna 2013.

<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>	<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>
--	--

<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>	<p>Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita. Yhtiön johdon palkitsemisen perusteena on käytetty yhtiön tulokseen perustuvia mittareita.</p>
--	--

Johtajasopimuksensa mukaisesti toimitusjohtaja Jussi Pesosen eläkeikä on 60 vuotta. Toimitusjohtajan tavoite-eläke on 60 % kymmenen viimeisen työvuoden keskimääräisestä indeksoidusta ansiosta laskettuna Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän mukaan. Eläkeiän alentamisesta 60 vuoteen aiheutuvat kulut kateetaan lakisääteistä työeläkettä täydentävällä vapaaehtoisella etuusperusteisella lisäeläkkeellä. Jos toimitusjohtaja lopettaa yhtiön palveluksessa ennen 60 vuoden ikää, hänellä on täysi vapaakirjaoikeus vapaaehtoisen eläkevakuutuksen mukaiseen ansaittuun eläkkeeseen.

Jos yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan toimitushteen, hänelle maksetaan 24 kuukauden peruspalkkaa vastaava irtisanomiskorvaus irtisanomisajalta maksettavan kuuden kuukauden palkan lisäksi. Jos toimitusjohtaja irtisanoutuu itse, irtisanomisajalta maksettavan palkan lisäksi ei makseta muita korvauksia.

Jos yhtiön määräysvallassa tapahtuu muutos, toimitusjohtaja voi irtisanoa palvelusopimuksensa kolmen kuukauden kuluessa määräysvallan muutoksen aiheuttaneesta tapahtumasta ja saada 24 kuukauden peruspalkkaansa vastaavan korvauksen.

Johtajiston taloudelliset edut

Palkitsemisvaliokunta arvioi johtajiston jäsenten toimintaa vuosittain toimitusjohtajan tekemän arvioinnin ja esityksen perusteella ja esittelee arviointinsa mukaisen suosituksen johtajiston jäsenille maksettavasta kokonaispalkkiosta hallituksen hyväksyttäväksi. Johtajiston vuotuinen palkka ja muut taloudelliset edut on esitelty alla olevassa taulukossa.

JOHTAJISTON PALKAT, PALKKIOT JA MUUT EDUT (POIS LUKIEN TOIMITUSJOHTAJA *)

1 000 euroa	2013	2012
Palkka ja edut		
Palkka	3 396	2 975
Kannustepalkkiot	1 067	496
Edut	137	121
Yhteensä	4 600	3 592
Eläkekulut		
Lakisääteinen työeläkejärjestelmä	740	522
Vapaaehtoinen lisäeläkejärjestely	531	456
Yhteensä	1 271	978

*1 11 jäsentä vuoden 2013 lopussa, 8 jäsentä vuonna 2012.

Johtajiston jäsenet ovat asuinmaansa lainsäädännön mukaisen eläkejärjestelmän piirissä. Lakisääteisiä eläkkeitä täydennetään maksuperusteisilla vapaaehtoisilla lisäeläkkeillä. Eläkeikä on 63 vuotta. Johtajilla, jotka ovat kuuluneet johtajistoon 1.1.2010 lähtien, on täysi vapaakirjaoikeus kertyneeseen rahan- ja johtajilla, jotka ovat tulleet johtajiston jäseniksi 1.1.2010 jälkeen, on täysi vapaakirjaoikeus heidän kuuluttuaan johtajistoon viiden vuoden ajan.

Johtajiston jäsenille maksetaan irtisanomiskorvaus, jos yhtiö irtisanoo heidän työsuhteen ennen eläkeikää. Irtisanomiskorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa, minkä lisäksi irtisanomisajalta maksetaan kuuden kuukauden palkka, jollei irtisanomisilmoitusta anneta yksinomaan työnteijästä johtuvista syistä.

Jos yhtiön määräysvallassa tapahtuu muutos, jokainen johtajiston jäsen voi irtisanoa työsuhteen kuukauden kuluessa määräysvallan muutoksen aiheuttaneesta tapahtumasta ja saada 24 kuukauden peruspalkkaansa vastaavan korvauksen.

TULOSPERUSTEINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ (PSP)

Osakepalkkio-ohjelma	PSP 2011-2013	PSP 2012-2014	PSP 2013-2015
Osoittajien lukumäärä	30	27	36
Annettavien osakkeiden enimmäismäärä:			
Toimitusjohtaja	0	219 000	219 000
Muut johtajiston jäsenet	0	355 000	385 000
Muut avainhenkilöt	0	560 000	595 000
Osakkeiden enimmäismäärä yhteensä	0	1 134 000	1 199 000
Osakkeiden antamisvuosi	2014	2015	2016
Ansaintakriteeri	Liiketoiminnan rahavirta ja osakekohtainen tulos	Liiketoiminnan rahavirta ja osakekohtainen tulos	Liiketoiminnan rahavirta ja osakekohtainen tulos

Osakepalkkioiden enimmäismäärät on ilmaistu palkkioiden bruttoarvona. Osakepalkkioista vähennetään asianmukaiset verot ennen kuin osakkeet toimitetaan ohjelmiin osallistujille.

BONUSPERUSTEINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ (DBP)

Osakepalkkio-ohjelma	DBP 2011	DBP 2012	DBP 2013
Osoittajien lukumäärä ohjelman alkaessa	520	580	560
Annettavien osakkeiden enimmäismäärä ohjelman alkaessa	1 200 000	1 800 000	1 640 000
Osoittajien lukumäärä 31.12.2013	445	550	530
Arvioitu annettavien osakkeiden määrä 31.12.2013	335 000	640 000	254 000
Osakkeiden antamisvuosi	2014	2015	2016
Ansaintakriteeri	Osoittajan vuositavoitteet	Osoittajan vuositavoitteet	Konsernin/liiketoimintaryhmän EBITDA

Osakepalkkioiden enimmäismäärät on ilmaistu palkkioiden bruttoarvona. Osakepalkkioista vähennetään asianmukaiset verot ennen kuin osakkeet toimitetaan ohjelmiin osallistujille.

Lyhyen aikavälin kannustepalkkiot

Vuonna 2013 toimitusjohtajan ja johtajiston lyhyen aikavälin kannustepalkkiot oli sidottu konsernin tai liiketoimintaryhmän ennalla määrittäytyen taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen (70 % kannustepalkkiosta) ja johtajiston jäsenen henkilökohtaisten ja turvallisuuden parantamiseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseen (yhteensä 30 % kannustepalkkiosta). Vuotuinen kannustepalkkion enimmäismäärä oli 100 % entisen johtoryhmän jäsenen perusvuosipalkasta ja 70 % johtajiston jäsenen perusvuosipalkasta. Toimitusjohtajan vuotuisen kannustepalkkion enimmäismäärä oli 150 % perusvuosipalkasta. Vuoden 2013 kannustepalkkiojärjestelmässä taloudellinen tavoite määrytyi EBITDA-tunnusluvun perusteella.

1.11.2013 voimaan tulleen yhtiön uuden liiketoimintarakenteen myötä ohjelma on mukautettu vastaamaan uutta rakennetta vuoden 2014 alusta lähtien.

Pitkän aikavälin kannustepalkkiot

Vuodesta 2011 alkaen yhtiön pitkän aikavälin kannustepalkkiot ovat koostuneet tulosperusteisesta osakkeiden osakepalkkiojärjestelmästä ylimmälle johdolle ja bonusperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä muille avainhenkilöille.

Tulosperusteinen osakepalkkiojärjestelmä

Tulosperusteinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista kolmen vuoden ohjelmista. Järjestelmä on suunnattu johtajistolle ja muille keskeisissä tehtävissä toimiville johtajille. Osakepalkkiojärjestelmässä annettavien osakkeiden määrä perustuu konsernin tuloskehitykseen kolmen vuoden ansaintajaksolla. Ansaitut osakkeet luovutetaan ansaintajakson päätyttyä. Tulosperusteiset osakepalkkio-ohjelmat on esitelty yllä olevassa taulukossa.

Bonusperusteinen osakepalkkiojärjestelmä

Bonusperusteinen osakepalkkiojärjestelmä on suunnattu yhtiön muille avainhenkilöille ja se koostuu vuosittain alkavista ohjelmista. Kukin ohjelma koostuu yhden vuoden ansainta-ajasta ja kahden vuoden rajoitusajaksosta. Rajoitusjakson aikana, ennen osakkeiden luovuttamista, ansaittujen palkkio-osakkeiden määrää oikaistaan kertyneillä mahdollisilla osingoilla sekä muilla kaikille osakkeenomistajille jaetuilla pääomilla. Ensimmäinen bonusperusteinen osakepalkkio-ohjelma alkoi vuoden 2011 alussa, ja ansaitut osakkeet luovutetaan keuhällä 2014. Bonusperusteiset osakepalkkio-ohjelmat on esitelty yllä olevassa taulukossa.

JOHTAJISTON JÄSENTEN OSAKE- JA OPTIO-OMISTUKSET 2013

Nimi	2013	Osakkeita	2007B optioita	2007C optioita
Jussi Pesonen*)	1.1. 31.12.	195 294 195 294	170 000 0	360 000 200 000
Bernd Eikens*) (Johtajiston jäsen 1.11. alkaen)	1.11. 31.12.	21 536 21 536	- -	23 714 0
Pirkko Harrela	1.1. 31.12.	35 488 35 488	20 000 0	70 000 70 000
Tapio Kolunsarka*) (Johtajiston jäsen 1.9. alkaen)	1.9. 31.12.	13 140 10 000	- -	- -
Tapio Korpeinen*)	1.1. 31.12.	45 792 45 792	70 000 0	180 000 30 000
Juha Mäkelä	1.1. 31.12.	32 068 32 068	40 000 0	100 000 50 000
Jyrki Ovaska	1.1. 31.12.	64 612 64 612	95 000 0	180 000 60 000
Kim Poulsen*) (Johtajiston jäsen 2.5. alkaen)	2.5. 31.12.	- -	- -	- -
Riitta Savonlahti	1.1. 31.12.	24 570 16 570	27 205 0	70 000 5 000
Mika Sillanpää*) (Johtajiston jäsen 1.11. alkaen)	1.11. 31.12.	9 000 9 000	- -	10 000 10 000
Kari Ståhlberg (Johtajiston jäsen 1.11. alkaen)	1.11. 31.12.	4 212 4 212	- -	40 875 20 875
Jussi Vanhanen (Johtajiston jäsen 31.8. asti)	1.1. 31.8.	45 792 25 792	25 000 0	180 000 180 000
Heikki Vappula*)	1.1. 31.12.	25 920 10 000	40 000 0	180 000 0
Harmut Wurster (Johtajiston jäsen 31.10. asti)	1.1. 31.10.	38 692 38 692	- -	70 000 0

*) UPM:n julkiseen sisäpiiriin kuuluvat johtajat. Heidän yllä esitetyt osakeomistuksensa sisältävät heidän lähipiirinsä ja määräysvaltaohjeistajansa omistamat osakkeet.

Optio-ohjelma

Vuoden 2007 optio-ohjelma sisälsi alun perin kolme optiosarjaa (2007A, 2007B ja 2007C), jotka oikeuttivat optionhaltijat merkitsemään enintään 15 miljoonaa yhtiön osaketta. Kukin optiosarjan merkintäaika oli kaksi vuotta, ja viimeinen merkintäaika päättyi 31.10.2014 (2007C). 2007C-optioilla voidaan merkitä enintään 4 500 500 yhtiön osaketta 10,49 euron merkintähintaan. Johtajiston jäsenten optio-omistukset käyvät ilmi oheisesta taulukosta. Ohjelma on korvattu tulos- ja bonusperusteisilla osakepalkkiojärjestelmillä.

Osaakeomistusta koskeva suositus

Hallitus kannustaa johtajistoa suoraan osakeomistukseen yhtiössä ja on antanut suosituksen johtajiston osakeomistuksesta. Hallitus suosittelee, että toimitusjohtaja omistaisi kahden vuoden ja muut johtajiston jäsenet yhden vuoden bruttomääräistä peruspalkkaa vastaavan määrän yhtiön osakkeita.

Hallitus 31.12.2013

BJÖRN WAHLROOS

BERNDT BRUNOW

JUSSI PESONEN

VELI-MATTI REINIKKALA

MATTI ALAHUHTA

URSULA RANIN

PIIA-NOORA KAUPPI

KIM WAHL

Björn Wahlroos

Puheenjohtaja
Jäsen ja puheenjohtaja vuodesta 2008
Nimitys- ja hallinnointivaliokunnan puheenjohtaja
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1952
Kauppatiet. tri

Sampo Oyj:n konsernijohtaja 2001–2009. Mandatum Pankki Oyj:n hallituksen puheenjohtaja 1998–2000, Mandatum & Co Oyj:n toimitusjohtaja ja hallituksen varapuheenjohtaja 1992–1997 ja Suomen Yhdyspankin johtokunnan jäsen ja varatoimitusjohtaja 1985–1992. Ennen vuotta 1985 taloustieteen professori.

Sampo Oyj:n, Nordea Bank AB:n (publ) ja Hanken Svenska handelshögskolanin hallitusten puheenjohtaja.

Berndt Brunow

Varapuheenjohtaja
Jäsen vuodesta 2002, varapuheenjohtaja vuodesta 2005
Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1950
Dipl. ekon.

Oy Karl Fazer Ab:n toimitusjohtaja 2002–2007. Sanitec Oyj:n toimitusjohtaja 2000–2002. Yli 20 vuotta johtotehtäviä Finnpapissa ja UPM-Kymmene Oyj:ssä.

Lemminkäinen Oyj:n ja Oy Karl Fazer Ab:n hallitusten puheenjohtaja. Hartwall Capital Oy Ab:n hallituksen jäsen.

Matti Alahuhta

Jäsen vuodesta 2008
Nimitys- ja hallinnointivaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1952
Tekn. tri

KONE Oyj:n pääjohtaja vuodesta 2006 ja KONE Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2003. KONE Oyj:n toimitusjohtaja 2005–2006. Nokia Oyj:n varatoimitusjohtaja 2004, Nokia Mobile Phonesin toimitusjohtaja 1998–2003 ja Nokia Telecommunicationsin toimitusjohtaja 1993–1998.

Outotec Oyj:n ja Aalto-yliopiston säätiön hallitusten puheenjohtaja. International Institute for Management Developmentin (IMD, Switzerland) hallituksen jäsen. Elinkeinoelämän Keskusliitto ry:n (EK:n) hallituksen varapuheenjohtaja.

Karl Grotenfelt

Jäsen vuodesta 2004
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, nimitys- ja hallinnointivaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1944
OTK, varatuomari

Famigro Oyj:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1986. A. Ahlström Osakeyhtiön palveluksessa lakiasianjohtajana, hallinnollisena ja paperiteollisuuden johtajana 1970–1986.

Piia-Noora Kauppi

Jäsen vuodesta 2013
Tarkastusvaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1975
OTK

Finanssialan Keskusliitto ry:n toimitusjohtaja vuodesta 2009. Euroopan parlamentin ja parlamentin usean eri valiokunnan jäsen 1999–2008, Suomen valtuuskunnan vetäjä Euroopan parlamentin EPP-ED -ryhmässä 2004–2008. Kokoomuksen eduskuntaryhmän lainopillinen neuvonantaja 1997–1999.

Sulava Oyj:n ja Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan hallitusten jäsen. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön ja Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiön hallintoneuvoston jäsen. Euroopan Pankkiyhdistyksen (EBF) työvaliokunnan puheenjohtaja.

Wendy E. Lane

Jäsen vuodesta 2005
Tarkastusvaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1951
MBA (Harvard)

Amerikkalaisen sijoitusyhtiö Lane Holdings, Inc:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1992. Johtajana Donaldson, Lufkin & Jenrette Securities Corp:ssa 1981–1992. Investointipankkiirina Goldman, Sachs & Co:n palveluksessa 1977–1980.

Laboratory Corporation of American ja Willis Group Holdings PLC:n hallitusten jäsen.

Jussi Pesonen

Jäsen vuodesta 2007
Riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista, ei-riippumaton yhtiöstä
s. 1960
Dipl. ins.

UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja vuodesta 2004. UPM-Kymmene Oyj:n operatiivisista toiminoista vastaava varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies 2001–2004. Useita eri johtotehtäviä UPM:n paperitoimialoilla 1987–2001.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ja Metsäteollisuus ry:n hallitusten puheenjohtaja. Maailman kestävä kehityksen yritysneuvoston World Business Council for Sustainable Developmentin (WBCSD) Forest Solutions Groupin (FSG) puheenjohtaja. Euroopan paperiteollisuusjärjestö CEPI:n (Confederation of European Paper Industries) ja East Office of Finnish Industries Oyj:n hallitusten jäsen.

Ursula Ranin

Jäsen vuodesta 2006
Palkitsemisvaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1953
OTK, varatuomari, dipl. ekon.

Nokia-konsernin palveluksessa lakiasianttehtävissä 1984–2005. Nokian lakiasianjohtaja 1994–2005 ja vuodesta 1996 myös hallituksen sihteeri.

Veli-Matti Reinikkala

Jäsen vuodesta 2007
Palkitsemisvaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1957
eMBA

ABB:n Process Automation -liiketoimintaryhmän johtaja ja ABB-konsernin johtokunnan jäsen vuodesta 2006. ABB Process Automation -liiketoimintalueen johtaja 2005. ABB-konsernin Automation Technologies -liiketoimintaryhmän johtaja Kiinassa 2003–2004. ABB Drives -yhtiön johtaja 1997–2002. ABB Industryn talousjohtaja 1994–1996. Ennen vuotta 1994 erilaisia tehtäviä paperi- ja pakkausteollisuusyrityksissä Suomessa.

Kim Wahl

Jäsen vuodesta 2012
Tarkastusvaliokunnan jäsen
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
s. 1960
MBA (Harvard), BA (San Diego)

Norjalaisen sijoitusyhtiö Stromstangen AS:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2009. Eurooppalaisen pääomasijoitusyhtiö IK Investment Partnersin hallituksen varapuheenjohtaja ja perustaja 1989–2009. Osakas, Yritysrahoitus, Goldman, Sachs & Co. 1986–1989. Ennen vuotta 1986 kansainvälisen markkinoinnin tehtävissä ja talousanalyttikkona Norjan kauppakommissiossa, Merrill Lynchilla ja Norsk Hydron Petroleum-divisioonnassa.

DND Bank ASA:n ja Intermediate Capital Group plc:n hallitusten jäsen. Voxtra AS:n ja Voxtra-säätiön hallitusten puheenjohtaja. Kansainvälisen kauppakorkeakoulu INSEADin apulaisprofessori.

Johtajisto

JUSSI PESONEN   TAPIO KOLUNSARKA   RIIHTA SAVONLAHTI   PIRKKO HARRELA   JUHA MÄKELÄ   BERND EIKENS
 TAPIO KORPEINEN   MIKA SILLANPÄÄ   HEIKKI VAPPULA   JYRKI OVASKA   KIM POULSEN   KARI STÄHLBERG

Jussi Pesonen

Toimitusjohtaja
 Dipl. ins.
 s. 1960
 Johtajiston jäsen vuodesta 2001.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1987.

Useita eri johtotehtäviä paperitoimialoilla 1987–2001. Varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies 2001–2004. Toimitusjohtaja vuodesta 2004.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ja Metsäteollisuus ry:n hallitusten puheenjohtaja. Maailman kestävän kehityksen yritysneuvoston World Business Council for Sustainable Developmentin (WBCSD) Forest Solutions Groupin (FSG) puheenjohtaja. Euroopan paperiteollisuusjärjestö CEPI:n (Confederation of European Paper Industries) ja East Office of Finnish Industries Oy:n hallitusten jäsen.

Tapio Korpeinen

Talous- ja rahoitusjohtaja, UPM Energy -liiketoiminta-alueen johtaja
 Dipl. ins., MBA
 s. 1963
 Johtajiston jäsen vuodesta 2008.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2005.

Erilaisia johtotehtäviä Jaakko Pöyry Consulting-issa Suomessa ja Pohjois-Amerikassa 1991–1998 ja 1999–2005. A.T. Kearneyn palveluksessa Suomessa 1998–1999 ja McKinsey & Companyn palveluksessa Ruotsissa 1988–1990. UPM:n kehitysjohtaja ja strategiajohtaja 2005–2008. Energia ja sellu -liiketoimintaryhmän johtaja 2008–2010. Talous- ja rahoitusjohtaja vuodesta 2010.

Pohjolan Voima Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Teollisuuden Voima Oy:n ja Kemijoki Oy:n hallitusten jäsen. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman hallintoneuvoston jäsen.

Heikki Vappula

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen johtaja
 Kauppat. maist.
 s. 1967
 Johtajiston jäsen vuodesta 2010.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2006.

Balance Consulting Oy:n myyntipäällikkö 1992–1993. Johdon laskentatoimen analyttikko, Nokia Oyj 1993–1995, useita johtotehtäviä Nokia Networks Oy:ssä Suomessa, Tanskassa, Isossa-Britanniassa ja Unkarissa 1996–2002, Nokia Mobile Phonesin toimitusketjun hallinnasta vastaava johtaja 2002–2006. UPM:n hankintajohtaja 2006–2010. Energia ja sellu -liiketoimintaryhmän johtaja 2010–2013.

Metsäteollisuus ry:n hallituksen jäsen.

Tapio Kolunsarka

UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen johtaja
 Dipl. ins., kauppat. maist.
 s. 1975
 Johtajiston jäsen vuodesta 2013.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2002.

McKinsey & Companyn konsultti 2000–2002. Useita johtotehtäviä UPM Raflatacissa Suomessa ja Yhdysvalloissa 2002–2008. UPM Raflatac:n Euroopasta vastaava johtaja 2008–2011. UPM Raflatac:n EMEA-alueesta vastaava johtaja 2011–2013.

Kim Poulsen

UPM Paper Asia -liiketoiminta-alueen johtaja
 Kauppat. maist.
 s. 1966
 Johtajiston jäsen vuodesta 2013.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2011.

Koskisen Oy:n johtaja 1993–1996. Useita johtotehtäviä Finnforest Oyj:ssä Suomessa, Isossa-Britanniassa ja Saksassa 1996–2006. Paloheimo-konsernin ja Fenestra Oy:n toimitusjohtaja 2006–2010. UPM:n vaneriliiketoiminnasta vastaava johtaja 2011–2013. Paperiliiketoiminnan Aasian-Tyynenmeren alueesta ja yhteistyösuhteista vastaava johtaja 2013.

Bernd Eikens

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen johtaja
 Tekniikan tohtori
 s. 1965
 Johtajiston jäsen vuodesta 2013.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1998.

Prosessi-insinööri International Paper Co:ssa 1996–1998. Useita johtotehtäviä UPM Nordland Papierissa 1998–2005. UPM-Kymmenen Pohjois-Amerikan paperiliiketoimintojen johtaja 2005–2008. UPM-Kymmenen paperiliiketoiminnan toimitusketjusta vastaava johtaja 2008–2013.

Euroopan painopaperituottajien järjestön EUROGRAPHIN ja Madison Paper Industries -yhtiön hallitusten puheenjohtaja. Johann Bunte Bauunternehmung GmbH & Co. KG:n hallituksen jäsen.

Mika Sillanpää

UPM Plywood -liiketoiminta-alueen johtaja
 Dipl. ins.
 s. 1958
 Johtajiston jäsen vuodesta 2013.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1985.

Useita johtotehtäviä UPM Raflatacissa Suomessa ja Ranskassa 1985–2000. UPM Raflatac:n Euroopasta vastaava johtaja 2001–2003. UPM Raflatac:n strategiajohtaja 2003–2008. UPM Raflatac:n hankintajohtaja 2008–2013.

Kari Ståhlberg

Strategiajohtaja
 Dipl. ins.
 s. 1971
 Johtajiston jäsen vuodesta 2013.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2007.

Liikkeenjohdon konsultti Jaakko Pöyry Consulting Oy:ssä 1998–2000. M&A neuvonantaja JP Capital International Limitedissä Isossa-Britanniassa 2000–2006. Suomen Teollisuussijoitus Oy:n sijoituspäällikkö 2006–2007. Johtaja, yrityskaupat, UPM-Kymmene 2007–2010. Strategiajohtaja 2010–2013.

Juha Mäkelä

Lakiasiaintoimittaja
 OTK
 s. 1952
 Johtajiston jäsen vuodesta 2008.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2005.

Erilaisia tehtäviä asianajotoimistoissa 1991–1996. Erilaisissa lakimiestehtävissä KONE Oyj:ssä 1997–2004.

Kemijoki Oy:n hallintoneuvoston jäsen.

Jyrki Ovaska

Teknologijaohjohtaja
 Dipl. ins.
 s. 1958
 Johtajiston jäsen vuodesta 2002.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1984.

Useita johtotehtäviä Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ssä ja UPM:n Painopaperit-toimialalla 1984–2001. Toimialajohtaja, UPM:n Hieno- ja erikoispaperit 2002–2003. Toimialajohtaja, UPM:n Aikakauslehtipaperit 2004–2008. Paperiliiketoimintaryhmän johtaja 2008–2013.

Amerikkalaisen kauppakamarin AmCham Finlandin hallituksen jäsen.

Riitta Savonlahti

Henkilöstöjohtaja
 Kauppat. maist.
 s. 1964
 Johtajiston jäsen vuodesta 2004.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 2004.

Henkilöstötehtäviä ABB:ssä 1990–1994. Nokia Oyj:n Salon matkapuhelintehtaan henkilöstöpäällikkö 1995–2000. Raisio Yhtymä Oyj:n henkilöstöjohtaja 2000–2001. Elcoteq Network Oyj:n henkilöstöjohtaja 2001–2004.

Itella Oyj:n ja Management Institute of Finland Oy:n hallitusten jäsen.

Pirkko Harrela

Sidosryhmäsuhdejohtaja
 Fil. maist.
 s. 1960
 Johtajiston jäsen vuodesta 2004.
 UPM-Kymmenen palveluksessa vuodesta 1985.

Viestinnän eri tehtäviä Finnpapissa ja UPM:n Painopaperit-toimialalla 1985–2002. UPM-konsernin viestintäjohtaja 2003–2013.

Tilinpäätös 2013

- 67 Hallituksen toimintakertomus
- 77 Hallituksen voitonjakoehdotus

- 78 Konsernitilinpäätös, IFRS
  - 78 Konsernin tuloslaskelma ja konsernin laaja tuloslaskelma
  - 79 Konsernin tase
  - 80 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
  - 81 Konsernin rahavirtalaskelma
  - 82 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimisperusteet	20 Biologiset hyödykkeet
2 Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvoihin liittyvät epävarmuustekijät	21 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä
3 Rahoitusriskien hallinta	22 Myytävissä olevat sijoitukset
4 Segmentti-informaatio	23 Pitkäaikaiset rahoitusvarat
5 Yrityshankinnat ja -myynnit sekä rahavirtalaskelman liitetiedot	24 Muut pitkäaikaiset varat
6 Liiketoiminnan muut tuotot	25 Vaihto-omaisuus
7 Liiketoiminnan kulut	26 Myyntisaamiset ja muut saamiset
8 Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakuut	27 Oma pääoma
9 Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	28 Laskennalliset verot
10 Poistot ja arvonalentumiset	29 Eläkevelvoitteet
11 Nettovoitot myytävissä olevista sijoituksista	30 Varaukset
12 Rahoituskulut	31 Korolliset velat
13 Tuloverot	32 Muut velat
14 Tulos/osake	33 Ostovelat ja muut velat
15 Osakekohtainen osinko	34 Rahoitusinstrumentit ryhmittäin
16 Liikearvo	35 Rahoitusjohdannaiset
17 Muut aineettomat hyödykkeet	36 Tärkeimmät tytäryritykset ja yhteiset toiminnot
18 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	37 Osakeperusteiset maksut
19 Sijoituskiinteistöt	38 Liiketoimet lähipiiriin kanssa
	39 Vastuusitoumukset
	40 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

- 121 Emoyhtiön tilinpäätös
- 127 Tietoja osakkeista
- 131 Tunnusluvut 2004–2013
- 133 Tiedot vuosineljänneksittäin 2012–2013
- 135 Tilintarkastuskertomus

Hallituksen toimintakertomus

Markkinaympäristö vuonna 2013

Maaillmantalouden kasvu säilyi vuonna 2013 suurelta osin edellivuoden matalalla tasolla. Yhdysvaltojen hidastuva kasvu kumosi euroalueen vahvistumisen vaikutuksen. Talouskasvu suurissa kehittyvissä talouksissa, kuten Kiinassa, Intiassa ja Brasiliassa pysyi edellivuoden tasolla. Maailmanlaajuinen bruttokansantuotteen kasvu oli noin 3 % vuonna 2013.

Euroalue nousi taantumasta toisella neljänneksellä, ja luottamus kasvunäkymiin vahvistui vuoden jälkipuoliskolla. Vuoden jälkipuoliskon kasvun hienoisesta vahvistumisesta huolimatta vuosi 2013 osoittautui lähes yhtä heikoksi kuin 2012. Euroalue elpyi vähitellen julkisen talouden velkakiirisistä, mutta realitaloutta pidättelivät säästöohjelmat ja heikot työmarkkinat.

Yhdysvalloissa fiskaalipoliittisen jyrkänteen välttäminen ja rahapolitiikan keventämisen laajentaminen yhdessä asunto- ja työmarkkinoiden jatkuvan elpymisen kanssa paransivat kasvunäkymiä. Yhdysvaltain taloudessa jatkui vuonna 2013 maltillinen kasvu, vaikkakin hieman edellivuotta hitaampana.

Kiinassa talouskasvu oli samalla tasolla kuin edellisvuonna ja Kiinan hallitus pyrki tasapainottamaan taloutta vähentämällä riippuvuutta investoinneista ja viennistä ja tukemalla kulutusta.

Euro vahvistui vuonna 2013 moniin tärkeisiin valuuttoihin nähden, mikä heikensi eurooppalaisen vientiteollisuuden kilpailukykyä. Euro vahvistui Yhdysvaltain dollariin nähden vuoden jälkipuoliskolla ja oli keskimäärin 3 % vahvempi kuin edellisvuonna. Euro vahvistui myös Englannin puntaan nähden ja huomattavasti Japanin jeniin nähden. Kehittyvien maiden valuutat heikentyivät vuonna 2013 samaan aikaan, kun Yhdysvalloissa keskusteltiin elvyttävän rahapolitiikan kiristämisestä.

UPM:n liiketoimintojen osalta euroalueen taantuma vaikutti edelleen negatiivisesti UPM:n Euroopan graafisten paperien markkinoihin erityisesti vuoden 2013 ensimmäisellä puoliskolla. Maailmanlaajuisilla sellu- ja tarramateriaalimarkkinoilla liiketoimintaolosuhteet säilyivät suotuisina ja kysyntä kasvoi vuoden aikana. Suomen vesitilanne normalisoitui ennätyskellisen hyvän edellivuoden jälkeen, minkä seurauksena vesivoiman saatavuus heikkeni. Vuoden toisen puoliskon aikana oli myös näkyvissä varhaisia merkkejä tiettyjen rakennusalan tuotteiden kysynnän elpymisestä Euroopassa.

Uudet raportoivat segmentit

UPM otti 1.11.2013 käyttöön uuden liiketoimintarakenteen. Raportointi uuden rakenteen mukaan alkoi vuoden 2013 viimeisestä neljänneksestä. Vertailuajanjaksojen taloudelliset tiedot on oikaistu vastaamaan uutta liiketoiminta-alueiden ja raportoitavien segmenttien rakennetta.

Tunnuslukuja

	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	10 054	10 492
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	1 155	1 312
% liikevaihdosta	11,5	12,5
Liikevoitto/tappio, milj. euroa	548	-1 318
ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	683	556
% liikevaihdosta	6,8	5,3
Voitto/tappio ennen veroja, milj. euroa	475	-1 271
ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	610	471
Kauden voitto/tappio, milj. euroa	335	-1 122
Tulos per osake, euroa	0,63	-2,14
ilman kertaluonteisia eriä, euroa	0,91	0,74
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,63	-2,13
Oman pääoman tuotto, %	4,5	neg.
ilman kertaluonteisia eriä, %	6,4	4,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,8	neg.
ilman kertaluonteisia eriä, %	6,0	4,2
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	1,39	1,98
Oma pääoma per osake kauden lopussa, euroa	14,08	14,18
Velkaantumisaste kauden lopussa, %	41	43
Korolliset nettovelat kauden lopussa, milj. euroa	3 040	3 210
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, milj. euroa	11 583	11 603
Investoinnit, milj. euroa	362	357
Investoinnit ilman yritysostoja ja osakehankintoja, milj. euroa	329	347
Henkilöstö kauden lopussa	20 950	22 180

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

Taloudellista kehitystä kuvaavat ja osakekohtaiset tunnusluvut on esitetty tilinpäätöksessä.

Tulos

Vuosi 2013 verrattuna 2012

Vuoden 2013 liikevaihto oli 10 054 miljoonaa euroa, 4 % vähemmän kuin vuoden 2012 liikevaihto 10 492 miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku oli seurausta alemmista paperin toimitusmääristä ja hinnoista.

EBITDA oli 1 155 (1 312) miljoonaa euroa eli 11,5 (12,5) % liikevaihdosta. EBITDAn lasku johtui pääasiassa UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen paperin alemmista keskihinnoista ja alemmista toimitusmääristä. Muuttuvat ja kiinteät kustannukset laskivat UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueella merkittävästi, mutta se ei riittänyt kompensoimaan alempia paperin hintoja ja toimitusmääriä vuoden alussa.

Konsernin kiinteät kustannukset laskivat 134 miljoonaa euroa vertailuajanjaksoon nähden.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 683 (556) miljoonaa euroa eli 6,8 (5,3) % liikevaihdosta. Raportoitu liikevoitto oli 548 miljoonaa euroa (tappio 1 318 miljoonaa euroa) eli 5,5 % liikevaihdosta. Poistot olivat 545 (2 614) miljoonaa euroa ja ilman kertaluonteisia eriä 542 (803) miljoonaa euroa.

Liikevoittoon sisältyy kertaluonteisia kuluja nettona yhteensä 135 miljoonaa euroa. UPM Paper ENA -liiketoiminta-alue kirjasi rakennejärjestelykuluja nettona 59 miljoonaa euroa. Rakennejärjestelykulut liittyivät pääasiassa UPM Docellesin tehtaan rakennejärjestelyihin sekä Rauma PK3- ja Ettringen PK4 -paperikoneiden sulkemiseen. UPM Raflatac -liiketoiminta-alueella kirjattiin 15 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja. Globaalien funktioiden uudelleenjärjestelyistä ja muista UPM:n kannattavuusohjelman toimenpiteistä kirjattiin nettona 27 mil-

joonan euron rakennejärjestelykulut Muussa toiminnassa. UPM kirjasi 40 miljoonan euron saamisen arvonalentumisen Suomen tullin jätettyä tutkimatta UPM:n hakemus vuoden 2012 energiaverojen lakisäätöistä palauttamisesta. UPM on valittanut viranomaispäätöksestä.

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 68 (45) miljoonaa euroa.

Voitto ennen veroja oli 475 miljoonaa euroa (tappio 1 271 miljoonaa euroa) ja voitto ilman kertaluonteisia eriä 610 miljoonaa euroa (471 miljoonaa euroa). Korkokulut ja muut rahoituskulut nettona olivat 84 miljoonaa euroa (2 miljoonaa euroa; lukuun sisältyy kertaluonteisena eränä 105 miljoonan euron osinkotuotto Pohjolan Voima Oy:stä). Kursieroista ja käypien arvojen muutoksesta tuli 10 (11) miljoonan euron voitto.

Tuloverot olivat 140 miljoonaa euroa (149 miljoonaa euroa positiiviset). Kertaluonteisten erien nettovaikutus tuloveroihin oli 10 miljoonaa euroa negatiivinen (230 miljoonaa euroa positiivinen), mukaan lukien 120 miljoonan euron kulu, joka liittyi muutokseen laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyydessä Kanadassa, sekä 76 miljoonan euron tuotto, joka liittyi Suomen yritysverokannan muutokseen 24,5 %:sta 20,0 %:iin.

Vuoden 2013 voitto oli 335 miljoonaa euroa (1 122 miljoonan euron tappio) ja tulos osaketta kohti 0,63 (-2,14) euroa. Tulos osaketta kohti ilman kertaluonteisia eriä oli 0,91 (0,74) euroa.

Liiketoiminnan rahavirta osaketta kohti oli 1,39 (1,98) euroa.

Rahoitus

Vuonna 2013 liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja ja rahoitusta oli 735 (1 040) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma kasvoi 128 miljoonaa euroa (laski 34 miljoonaa euroa) katsauskauden aikana pääasiassa lyhytaikaisten velkojen vähenemisen vuoksi.

Velkaantumisaste 31.12.2013 oli 41 (43) %. Korollinen nettovelka oli kauden lopussa 3 040 (3 210) miljoonaa euroa.

UPM:n rahavarat ja käyttämättömät luottolimiitit olivat 31.12.2013 yhteensä 1,8 miljardia euroa.

Henkilöstö

Vuonna 2013 UPM:n palveluksessa oli keskimäärin 21 898 (23 151) henkilöä. Vuoden alussa henkilöstön määrä oli 22 180 ja viimeisen neljänneksen lopussa 20 950.

Lisätietoja (tilintarkastamaton) henkilöstöstä on julkaistu UPM:n vuoden 2013 vuosikertomuksessa.

Investoinnit

Vuonna 2013 investoinnit ilman yritysostoja ja osakehankintoja olivat 329 (347) miljoonaa euroa eli 3,3 (3,3) % liikevaihdosta. Operatiiviset investoinnit olivat 209 (248) miljoonaa euroa.

UPM investoi parhaillaan Lappeenrannassa biojalostamoon, joka tuottaa uusiutuvaa dieseliä raakamäntööljystä. Biojalostamo tuottaa vuosittain noin 100 000 tonnia kehittyntä uusiutuvaa dieseliä liikennekäyttöön. Dieseltuotannon arvioidaan alkavan vuoden 2014 kesällä. Kokonaisinvestointi on noin 150 miljoonaa euroa.

UPM rakentaa uutta lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitosta UPM Schongaun tehtaan yhteyteen Saksassa. Tavoitteena on vähentää merkittävästi energiakustannuksia sekä turvata tehtaan energiahuolto. Suunnitelman mukaan uusi laitos otetaan käyttöön vuoden 2014 lopussa. Kokonaisinvestointi on noin 85 miljoonaa euroa.

UPM Pietarsaaren sellutehtaan uuden jätevedenpuhdistamon investointi saatiin päätökseen joulukuussa 2013. Kokonaisinvestointi oli 32 miljoonaa euroa.

UPM rakentaa uutta puuvapaita erikoispapereita valmistavaa paperikonetta UPM Changshun tehtaalle Kiinassa. Uusi paperikone valmistaa tarrapaperia ja päällystämätöntä, puuvapaata hienopaperia. Kokonaisinvestointi on 3 000 miljoonaa Kiinan juania (noin 390 miljoonaa euroa), ja koneen odotetaan käynnistyvän vuonna 2015.

UPM ilmoitti kesäkuussa osallistuvansa Pohjolan Voima Oy:n osakeantiin Olkiluoto 3 -yksikön rahoittamiseksi. UPM:n osuus osakeannista on 119 miljoonaa euroa, mistä 31 miljoonaa euroa maksettiin vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Osakeannin jäljelle jäävä osa toteutetaan tulevien vuosien aikana hankkeen rahoitustarpeen mukaan.

Paperiliiketoiminnan ja funktioiden uudelleenjärjestelyt

UPM ilmoitti tammikuussa 2013 suunnittelevansa painopaperikapasiteettinsa pysyvää vähentämistä 850 000 tonnilla Euroopassa vuoden 2013 aikana. UPM ilmoitti myös Euroopan paperiliiketoiminnan sekä globaalien funktioiden uudelleenjärjestelyjä koskevista suunnitelmista. Uudelleenjärjestelyjen seurauksena arvioitiin saavutettavan 90 miljoonan euron vuotuiset säästöt kiinteissä kustannuksissa. Kertaluonteisten uudelleenjärjestelykulujen arvioitiin olevan 100 miljoonaa euroa. 82 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluista kirjattiin vuoden 2013 tuloksissa.

Tuotanto UPM Stracelin tehtaalla päättyi tammikuussa 2013. Tehdas valmisti 270 000 tonnia päällystettyä aikakauslehtipaperia vuodessa. Tehdas laitteen ja osa tehtaan maa-alueesta myytiin Blue Paper SAS:lle toukokuussa. Uusi omistaja aikoo tuottaa Stracelissa aallotus- ja pintakartonkia kierrätyskuidusta.

UPM Rauman paperikone 3 Suomessa ja UPM Ettringenin paperikone 4 Saksassa suljettiin pysyvästi huhtikuussa 2013. Molemmilla koneilla valmistettiin päällystämätöntä aikakauslehtipaperia yhteensä 420 000 tonnia vuodessa.

Paperintuotanto UPM Docellesin paperitehtaalla Ranskassa lopetettiin pysyvästi tammikuussa 2014. Docellesin tehdas valmisti 160 000 tonnia päällystämätöntä hienopaperia vuodessa.

Uusi liiketoimintarakenne terävöittää toiminnan painopisteitä ja mahdollistaa muutokset liike-toimintaportfoliossa

UPM ilmoitti 6.8.2013 uudistavansa liiketoimintarakenteensa ja tavoittelevansa selvää parannusta yhtiön kannattavuuteen. Yhtiö pyrkii myös yksinkertaistamaan ja edelleen kehittämään liiketoimintaportfoliotaan.

UPM:n uusi liiketoimintarakenne muodostuu seuraavista liiketoiminta-alueista ja raportointisegmenteistä: UPM Biorefining, UPM Energy, UPM Raflatac, UPM Paper Asia, UPM Paper ENA (Eurooppa ja Pohjois-Amerikka) ja UPM Plywood. Metsät ja puunhankinta raportoidaan yhtiön Muussa toiminnassa. Uusi rakenne astui voimaan 1.11.2013.

Uusien paperiliiketoiminta-alueiden johto on sijoittunut markkina-alueiden keskelle. UPM Paper Asia toimii Shanghaissa Kiinassa ja UPM Paper ENA Augsburgissa Saksassa. UPM:n pääkonttori säilyy Helsingissä.

Muutokset liiketoimintarakenteessa selkeyttävät tavoitteita ja tarvittavia toimenpiteitä kussakin liiketoiminnassa. Uusi rakenne myös lisää yhtiön toiminnan läpinäkyvyyttä.

UPM pyrkii samalla yksinkertaistamaan liiketoimintaportfoliotaan ja tuomaan liiketoimintojensa todellisen arvon esille. Näitä mahdollisuuksia tutkitaan samaan aikaan kannattavuuden parantamisen ja kasvuhankkeiden kehittämisen yhteydessä. Myös muutokset omistussuh-teissa voivat olla mahdollisia.

Yksinkertaistetulla rakenteella parannetaan kannattavuutta

UPM ilmoitti 6.8.2013 identifioineensa kannattavuutta parantavia toimenpiteitä yhteensä 200 miljoonan euron edestä nykyisissä liiketoiminoissaan. Kukin liiketoiminta toteuttaa kannattavuuden parantamisen tähtäävää ohjelmaa, joka sisältää yksinkertaistetun liiketoimintamallin sekä säästöjä muuttuvissa ja kiinteissä kustannuksissa. Suunnitellut toimenpiteet eivät sisällä uusia kapasiteetin sulkemisia tässä vaiheessa.

Kannattavuusohjelmaan kuuluu jäljelle jäävä osuus 90 miljoonan euron tammikuussa 2013 julkistetuista kustannussäästöistä sekä uudesta liiketoimintarakenteesta seuraavat kannattavuuden parannustoimenpiteet. Ohjelman koko vaikutuksen arvioidaan toteutuvan vuoden 2014 loppuun mennessä verrattuna vuoden 2013 toisen vuosineljänneksen tulokseen.

Vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä kannattavuusohjelmaan kuuluvat toimenpiteet laskivat UPM:n kustannuksia 24 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa, että noin 48 % vuosittaisista säästöistä saavutettiin.

UPM on käynyt yhteistoimintaneuvotteluita yhtiön globaaleissa funktioissa, puunhankinnassa ja metsätaloudessa sekä UPM Paper

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

ENA-liiketoiminnan kasvuhankkeita koskevat määrälliset tavoitteet.

ENA-liiketoiminnassa. Suunnitelmien kokonaisvaikutuksen arvioitiin olevan enintään 275 työtehtävää, joista 195 Suomessa ja 80 muissa maissa. Neuvotteluiden päättymisen jälkeen suunnitelmien kokonaisvai- kutuksen odotetaan olevan noin 215 työtehtävää, joista 135 Suomessa ja 80 muissa maissa vuosina 2014–2015.

UPM seuraa ja päivittää ohjelman edistymistä osavuosisikauksissaan.

Seuraavan kolmen vuoden kasvuhankkeet

UPM ilmoitti 6.8.2013 seuraavan kolmen vuoden kasvuhankkeitaan koskevat määrälliset tavoitteet.

Biopolttoaineet, puuvapaat erikoispaperit Kiinassa ja UPM Raflata- cin jatkuva kasvu luovat edellytykset yhtiön kasvulle tulevina vuosina. Lisäksi UPM näkee mahdollisuuksia laajentaa nykyisten sellutehtai- densa tuotantokapasiteettia noin 10 %. Näiden kasvuhankkeiden myötä yhtiö tavoittelee 200 miljoonan euron lisäystä EBITDAan, kun kaikki hankkeet on toteutettu.

Kokonaisinvestointitarve näihin hankkeisiin on 680 miljoonaa euroa, mukaan lukien aiemmin ilmoitetut yhteensä 540 miljoonan euron inves- toinnit Changshun paperikoneeseen ja Lappeenrannan biojalostamoon. Tästä 132 miljoonaa euroa on jo investoitu, ja jäljellejäävä investointikus- tannus seuraavan kolmen vuoden aikana on 548 miljoonaa euroa.

Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

UPM ilmoitti 22.1.2014 sulkevensa pysyvästi UPM Docellesin paperi- tehtaan Ranskassa. Tuotanto päättyi taammikuun loppuun mennessä. Neuvottelut henkilöstön edustajien kanssa saatiin päätökseen 13.12.2013 ja Ranskan viranomaiset hyväksyivät henkilöstön muutosturvan 13.1.2014.

Docellesin tehdas työllisti 161 henkilöä ja valmisti 160 000 tonnia päällystämätöntä puuvapaata paperia vuodessa. Tehtaan rakennemu- tostoisista kirjattiin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä 25 miljo- nan euron kulut.

Näkymät vuodelle 2014

Euroopan talouskasvun odotetaan säilyvän alhaisena vuonna 2014, mutta parantuvan kuitenkin viime vuoden tasosta. Yhdysvaltojen ja kehittyvien markkinoiden talouskasvun odotetaan edelleen kehittyvän Eurooppaa suotuisammin.

Tällaisen taloudellisen toimintaympäristön arvioidaan tukevan maailmanlaajuisien sellu- ja tarramateriaalimarkkinoiden sekä paperin kysyntää Aasiassa. Euroopan taloustilanteen hienoinen parantuminen voi lieventää jo kaksi vuotta jatkunutta kysynnän heikkenemistä Euroo- pan graafisten paperien markkinoilla ja edistää puutuotteiden kysyntää Euroopassa. Suomen vesivarannot ovat lähellä pitkäaikaista keskiarvoa, ja sähkön termiinhinta Suomessa vuoden 2014 alkupuoliskolle on hie- man toteutuneita vuoden 2013 alkupuoliskon markkinahintoja alempi.

UPM:n liiketoiminta näyttää vakaalta vuoden 2014 alkupuoliskolla. Vakaat näkymät UPM Energy-, UPM Raflatac-, UPM Paper Asia- ja UPM Plywood -liiketoiminta-alueilla luovat perustan UPM:n kannat- tavuuskehitykselle vuoden 2014 alkupuoliskolla verrattuna vuoden 2013 loppupuoliskoon.

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen kannattavuuden odotetaan parantuvan käynnissä olevien säästötoimenpiteiden ansiosta. Ensimmäi- sen vuosipuoliskon pienemmät toimitusmäärät, joihin liittyy kausivaih- telu, vaikuttavat taloudelliseen kehitykseen kielteisesti verrattuna vu- den 2013 jälkipuoliskoon.

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen alkuvuoden näkymät ovat vakaat. Kapasiteetin lisäykset maailman sellumarkkinoilla voivat vaikut- taa kielteisesti markkinatasapainoon vuonna 2014 riippuen uusien teh- taiden käynnistämisajankohdista.

Liiketoiminta-alueiden katsaukset

UPM Biorefining

Vuosi 2013 verrattuna 2012

UPM Biorefining -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä nousi 300 (248) miljoonaan euroon. Liikevaihto kasvoi 1 % ja oli

Liiketoimintatiedot miljoonina euroina.

1 988 (1 970) miljoonaa euroa. Sellun toimitukset kasvoivat 1 % ja olivat 3 163 000 (3 128 000) tonnia.

Liikevoitto nousi sellun korkeampien myyntihintojen ja suurempien toimitusmäärien ansiosta. Sahaliiketoiminnassa kustannustehokkuus parani sahojen uudelleenjärjestelyjen ansiosta. Kiinteät kustannukset laskivat huolimatta UPM:n uusiutuvan dieselin, UPM BioVernon, markkinoille tulon valmistelusta.

UPM myi heinäkuussa Pestovon sahan Venäjällä.

UPM Biorefining	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	1 988	1 970
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	435	391
% liikevaihdosta	21,9	19,8
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa	15	15
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	1	2
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	–152	–191
Liikevoitto, milj. euroa	306	205
% liikevaihdosta	15,4	10,4
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ²⁾	6	–43
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	300	248
% liikevaihdosta	15,1	12,6
Toimitukset, sellu, GWh	3 163	3 128
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	2 825	2 806
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	10,6	8,8

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyri- tysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

²⁾ Vuoden 2013 kertaluonteiset erät liittyvät rakennejärjestelyistä kirjattuihin 2 miljoonan euron kuluihin sekä 8 miljoonan euron kertaluonteiseen tuottoon aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä. Vuoden 2012 kertaluonteiset erät 43 miljoonaa euroa koostuvat rakennejärjestelykuluista saha- ja jatkojalostelli- ketoiminnossa, sisältäen 31 miljoonan euron arvonalentumisen.

Markkinat

Sellun markkinahinnat nousivat vuoden 2013 ensimmäisellä puoliskolla. Havupuusellun (NBSK) ja lehtipuusellun (BHKP) markkinahinnat eriytyivät vuoden toisella puoliskolla. Tasapainoiset markkinaolosuhteet tukivat havupuusellun markkinahintojen lisäkorotuksia vuoden 2013 jälkipuoliskolla. Euromääräinen hinta säilyi vakaana Yhdysvaltain dollarin ja euron vaihtosuhteen heiketessä. Lehtipuusellun markkinahin- nat laskivat vuoden toisella puoliskolla markkinoiden kapasiteetin kasvun ja siitä seuranneen tarjonnan ja kysynnän välisen tasapainon muuttumisen myötä.

Havupuusellun (NBSK) keskimääräinen markkinahinta vuonna 2013 oli 646 (634) euroa/tonni ja lehtipuusellun (BHKP) 596 (585) euroa/tonni. Vuoden lopussa havupuusellun markkinahinta oli 656 (613) euroa/tonni ja lehtipuusellun 557 (587) euroa/tonni.

Maailemanlaajuiset sellutoimitukset kasvoivat 2 % edellisvuodesta. Toimitukset Kiinaan ja Pohjois-Amerikkaan kasvoivat 5 %, kun taas toi- mitukset Länsi-Eurooppaan pysyivät entisellä tasolla.

Sahatavaran kysyntä kasvoi vuonna 2013. Kysynnän kasvua edisti vienti Aasiaan ja Pohjois-Afrikkaan. Kysyntä Euroopassa säilyi melko vakaana.

UPM Energy

Vuosi 2013 verrattuna 2012

UPM Energy -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski 186 (217) miljoonaan euroon. Liikevaihto laski 3 % ja oli 466 (482) miljoonaa euroa. Sähkön kokonaismyynti oli 8 925 (9 486) GWh.

Liiketoimintatiedot miljoonina euroina.

Liikevoiton lasku oli pääasiassa seurausta alemmista vesivoiman tuotantomääristä. Keskimääräinen sähkön myyntihinta nousi 2 % ja oli 46,1 (45,2) euroa/MWh.

UPM Energy	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	466	482
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	198	228
% liikevaihdosta	42,5	47,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	–1	–
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	–11	–11
Liikevoitto, milj. euroa	186	217
% liikevaihdosta	39,9	45,0
Kertaluonteiset erät, milj. euroa	–	–
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	186	217
% liikevaihdosta	39,9	45,0
Toimitukset, sähkö, GWh	8 925	9 486
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	2 882	3 266
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	6,5	6,6

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyri- tysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

Markkinat

Suomen vesivarannot vaihtelivat vuonna 2013 ja olivat keskimäärin heikommät kuin vuonna 2012. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla vesiva- rannot olivat pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella. Kolmannella neljänneksellä pitkään jatkunut kuiva sää kuitenkin heikensi vesivarant- oja, kun taas viimeisen neljänneksen sateinen sää palautti vesivarannot lähelle normaalitasoa vuoden loppuun mennessä.

Suomen keskimääräinen aluehinta Pohjoismaisessa sähköpörssissä vuonna 2013 oli 41,2 euroa/MWh, mikä on 13 % korkeampi kuin edellis- vuoden vastaavana ajanjaksona (36,6 euroa/MWh). Suomen aluehinta oli Nord Pool -järjestelmän hintaa korkeampi, sillä Suomen ja Ruotsin välisten siirtolinjojen kunnossapitotyöt rajoittivat tuontia ja samaan aikaan Venäjän tuonti säilyi vähäisenä.

Kivihiilen hinnat laskivat edellisvuodesta. Hiilidioksidin päästö- kauppahinta oli ajanjakson lopussa 4,7 euroa/tonni, mikä oli 30 % alempi kuin samana ajankohtana edellisvuonna (6,7 euroa/tonni). Suo- men alueen sähkön termiinhinta vuodeksi eteenpäin oli joulukuussa 38,9 euroa/MWh, mikä oli 11 % alempi kuin samana ajankohtana edel- lisvuonna (43,5/MWh).

UPM Raflatac

Vuosi 2013 verrattuna 2012

UPM Raflatac -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 75 (81) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 1 % ja oli 1 213 (1 202) miljoonaa euroa.

Liikevoitto laski edellisvuodesta pääasiassa alemman myyntikatteen vuoksi. Liiketoiminnan laajentaminen mahdollisti toimitusten lisäänty- misen, mikä ylitti kiinteiden kustannusten kasvun vaikutukset.

Heinäkuussa UPM ilmoitti suunnitelmista supistaa tarralaminaatti- tuotannon kapasiteettia Euroopassa, Etelä-Afrikassa ja Australiassa.

Liiketoimintatiedot miljoonina euroina.

UPM Raflatac	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	1 213	1 202
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	109	115
% liikevaihdosta	9,0	9,6
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	–36	–34
Liikevoitto, milj. euroa	60	78
% liikevaihdosta	4,9	6,5
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ²⁾	–15	–3
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	75	81
% liikevaihdosta	6,2	6,7
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	532	524
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	14,1	15,5

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyri- tysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

²⁾ Vuoden 2013 kertaluonteiset erät sisältävät 15 miljoonaa euroa uudelleenjärjeste- lykuluja, sisältäen 2 miljoonan euron arvonalentumisen. Vuoden 2012 kertaluon- teiset erät 3 miljoonaa euroa liittyvät rakennejärjestelyistä kirjattuihin kuluihin.

Markkinat

Tarralaminaattien maailmanlaajuisen kysynnän kasvu parani vuoden kulussa makrotalouden vähittäisen vaikkakin hitaan elpymisen myötä. Länsi-Euroopassa kysynnän arvioidaan kasvaneen hieman, erityisesti vuoden jälkipuoliskolla, kun taas Pohjois-Amerikassa kysynnän arvioi- daan kasvaneen maltillisesti koko vuoden ajan. Itä-Euroopassa, Aasias- sa ja Latinalaisessa Amerikassa kasvu jatkui, mutta alhaisemmalla tasolla.

UPM Paper Asia

Vuosi 2013 verrattuna 2012

UPM Paper Asia -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 80 (101) miljoonaa euroa.

Liikevaihto oli 1 108 (1 131) miljoonaa euroa. Paperin toimitusmää- rät säilyivät lähes edellisvuoden tasolla ja olivat 1 378 000 (1 370 000) tonnia.

Liikevoitto laski vuonna 2013 pääasiassa hienopaperin hintojen laskun vuoksi. Toimitusmäärät säilyivät edellisvuoden tasolla.

UPM Paper Asia	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	1 108	1 131
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	161	185
% liikevaihdosta	14,5	16,4
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	–81	–84
Liikevoitto, milj. euroa	80	101
% liikevaihdosta	7,2	8,9
Kertaluonteiset erät, milj. euroa	–	–
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	80	101
% liikevaihdosta	7,2	8,9
Toimitukset, paperi, 1 000 t	1 378	1 370
Sijoitettu pääoma (keskimäärin), milj. euroa	882	915
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	9,1	11,0

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyri- tysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

UPM:n markkinat vuonna 2013

UPM:n markkinat vuonna 2012

UPM:n markkinat vuonna 2011

UPM:n markkinat vuonna 2010

UPM:n markkinat vuonna 2009

UPM:n markkinat vuonna 2008

UPM:n markkinat vuonna 2007

UPM:n markkinat vuonna 2006

UPM:n markkinat vuonna 2005

UPM:n markkinat vuonna 2004

UPM:n markkinat vuonna 2003

UPM:n markkinat vuonna 2002

UPM:n markkinat vuonna 2001

UPM:n markkinat vuonna 2000

UPM:n markkinat vuonna 1999

UPM:n markkinat vuonna 1998

UPM:n markkinat vuonna 1997

UPM:n markkinat vuonna 1996

UPM:n markkinat vuonna 1995

UPM:n markkinat vuonna 1994

UPM:n markkinat vuonna 1993

UPM:n markkinat vuonna 1992

UPM:n markkinat vuonna 1991

UPM:n markkinat vuonna 1990

UPM:n markkinat vuonna 1989

UPM:n markkinat vuonna 1988

UPM:n markkinat vuonna 1987

UPM:n markkinat vuonna 1986

UPM:n markkinat vuonna 1985

UPM:n markkinat vuonna 1984

UPM:n markkinat vuonna 1983

UPM:n markkinat vuonna 1982

UPM:n markkinat vuonna 1981

UPM:n markkinat vuonna 1980

UPM:n markkinat vuonna 1979

UPM:n markkinat vuonna 1978

UPM:n markkinat vuonna 1977

UPM:n markkinat vuonna 1976

UPM:n markkinat vuonna 1975

UPM:n markkinat vuonna 1974

UPM:n markkinat vuonna 1973

UPM:n markkinat vuonna 1972

UPM:n markkinat vuonna 1971

UPM:n markkinat vuonna 1970

UPM:n markkinat vuonna 1969

UPM:n markkinat vuonna 1968

UPM:n markkinat vuonna 1967

UPM:n markkinat vuonna 1966

UPM:n markkinat vuonna 1965

UPM:n markkinat vuonna 1964

UPM:n markkinat vuonna 1963

UPM:n markkinat vuonna 1962

UPM:n markkinat vuonna 1961

UPM:n markkinat vuonna 1960

UPM:n markkinat vuonna 1959

UPM:n markkinat vuonna 1958

UPM:n markkinat vuonna 1957

UPM:n markkinat vuonna 1956

UPM:n markkinat vuonna 1955

UPM:n markkinat vuonna 1954

UPM:n markkinat vuonna 1953

UPM:n markkinat vuonna 1952

UPM:n markkinat vuonna 1951

UPM:n markkinat vuonna 1950

UPM:n markkinat vuonna 1949

UPM:n markkinat vuonna 1948

UPM:n markkinat vuonna 1947

UPM:n markkinat vuonna 1946

UPM:n markkinat vuonna 1945

UPM:n markkinat vuonna 1944

UPM:n markkinat vuonna 1943

UPM:n markkinat vuonna 1942

UPM:n markkinat vuonna 1941

UPM:n markkinat vuonna 1940

UPM:n markkinat vuonna 1939

UPM:n markkinat vuonna 1938

UPM:n markkinat vuonna 1937

UPM:n markkinat vuonna 1936

UPM:n markkinat vuonna 1935

UPM:n markkinat vuonna 1934

UPM:n markkinat vuonna 1933

UPM:n markkinat vuonna 1932

UPM:n markkinat vuonna 1931

UPM:n markkinat vuonna 1930

UPM:n markkinat vuonna 1929

UPM:n markkinat vuonna 1928

UPM:n markkinat vuonna 1927

UPM:n markkinat vuonna 1926

UPM:n markkinat vuonna 1925

UPM:n markkinat vuonna 1924

UPM:n markkinat vuonna 1923

UPM:n markkinat vuonna 1922

UPM:n markkinat vuonna 1921

UPM:n markkinat vuonna 1920

UPM:n markkinat vuonna 1919

UPM:n markkinat vuonna 1918

UPM:n markkinat vuonna 1917

UPM:n markkinat vuonna 1916

UPM:n markkinat vuonna 1915

UPM:n markkinat vuonna 1914

UPM:n markkinat vuonna 1913

UPM:n markkinat vuonna 1912

UPM:n markkinat vuonna 1911

UPM:n markkinat vuonna 1910

UPM:n markkinat vuonna 1909

UPM:n markkinat vuonna 1908

UPM:n markkinat vuonna 1907

UPM:n markkinat vuonna 1906

UPM:n markkinat vuonna 1905

UPM:n markkinat vuonna 1904

UPM:n markkinat vuonna 1903

UPM:n markkinat vuonna 1902

UPM:n markkinat vuonna 1901

UPM:n markkinat vuonna 1900

UPM:n markkinat vuonna 1899

UPM:n markkinat vuonna 1898

UPM:n markkinat vuonna 1897

UPM:n markkinat vuonna 1896

UPM:n markkinat vuonna 1895

UPM:n markkinat vuonna 1894

UPM:n markkinat vuonna 1893

UPM:n markkinat vuonna 1892

UPM:n markkinat vuonna 1891

UPM:n markkinat vuonna 1890

UPM:n markkinat vuonna 1889

UPM:n markkinat vuonna 1888

UPM:n markkinat vuonna 1887

UPM:n markkinat vuonna 1886

UPM:n markkinat vuonna 1885

UPM:n markkinat vuonna 1884

UPM:n markkinat vuonna 1883

UPM:n markkinat vuonna 1882

UPM:n markkinat vuonna 1881

UPM:n markkinat vuonna 1880

UPM:n markkinat vuonna 1879

UPM:n markkinat vuonna 1878

UPM:n markkinat vuonna 1877

UPM:n markkinat vuonna 1876

UPM:n markkinat vuonna 1875

UPM:n markkinat vuonna 1874

UPM:n markkinat vuonna 1873

UPM:n markkinat vuonna 1872

UPM:n markkinat vuonna 1871

UPM:n markkinat vuonna 1870

UPM:n markkinat vuonna 1869

UPM:n markkinat vuonna 1868

UPM:n markkinat vuonna 1867

UPM:n markkinat vuonna 1866

UPM:n markkinat vuonna 1865

UPM:n markkinat vuonna 1864

UPM:n markkinat vuonna 1863

UPM:n markkinat vuonna 1862

UPM:n markkinat vuonna 1861

UPM:n markkinat vuonna 1860

UPM:n markkinat vuonna 1859

UPM:n markkinat vuonna 1858

UPM:n markkinat vuonna 1857

UPM:n markkinat vuonna 1856

UPM:n markkinat vuonna 1855

UPM:n markkinat vuonna 1854

UPM:n markkinat vuonna 1853

UPM:n markkinat vuonna 1852

UPM:n markkinat vuonna 1851

UPM:n markkinat vuonna 1850

UPM:n markkinat vuonna 1849

Markkinat

Hienopaperien hinnat laskivat Aasiassa vuoden 2013 aikana. Lasku tasaantui vuoden loppua kohti ja valikoiduilla markkinoilla toteutettiin hinnankorotuksia. Markkinahinnat olivat keskimäärin alemmat kuin edellisvuonna, minkä lisäksi joitain UPM:n tärkeimmistä markkinoista haittasi negatiivinen valuuttavaikutus. Toimistopaperin hinnat säilyivät melko vakaina. Hienopaperin kysyntä kasvoi Aasiassa vuonna 2013 vain hieman. Kasvu kuitenkin vaihteli tuote- ja markkinasegmentistä riippuen. Kaikissa tärkeimmissä hienopaperilajeissa oli Aasiassa ylikapasiteettia.

Tarrapaperien maailmanlaajuinen kysyntä kohentui hieman vuoden kuluessa ja oli noin 4 % edellisvuotta korkeampi. Aasiassa ja muilla kehittyvillä markkinoilla kysyntä kasvoi edelleen noin kaksi kertaa vuoden 2013 keskimääräistä maailmanlaajuista kysynnän kasvua nopeammin. Tarrapaperin hinnat säilyivät vakaina.

UPM Paper ENA

Vuosi 2013 verrattuna 2012

UPM Paper ENA -liiketoiminta-alueen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 0 miljoonaa euroa (tappio 81 miljoonaa euroa).

Liikevaihto oli 5 560 (6 192) miljoonaa euroa.

Paperitoimitukset laskivat 6 % ja olivat 8 910 000 (9 501 000) tonnia osittain UPM Tervasaaren ja UPM Pietarsaaren tehtaiden pakkauspa-periliiketoiminnan myynnin seurauksena.

Liikevoitto nousi pääasiassa poistojen alentumisen ansiosta. Kiinteiden ja muuttuvien kustannusten lasku ei riittänyt täysin kumoamaan paperin keskihintojen ja toimitusten laskun vaikutusta. Kannattavuuteen vaikutti osittain myös monien markkinoiden epäsuotuisa kurssikehitys.

Kaikkien paperitoimitusten keskihinta euroina oli noin 4 % alempi kuin vuonna 2012.

UPM Paper ENA	2013	2012
Liikevaihto, milj. euroa	5 560	6 192
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	232	400
% liikevaihdosta	4,2	6,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	1	1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	−233	−2 261
Liikevoitto, milj. euroa	−59	−1 905
% liikevaihdosta	−1,1	−30,8
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ²⁾	−59	−1 824
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	0	−81
% liikevaihdosta	0,0	−1,3
Toimitukset, paperi, 1 000 t	8 910	9 501
Sijoitetun pääoman (keskimäärin), milj. euroa	2 672	4 732
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	0,0	−1,7

^[1] EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

^[2] Vuoden 2013 kertaluonteiset erät sisältävät 25 miljoonan euron kulun liittyen Ranskassa sijaitsevan UPM Docellesin tehtaan rakennejärjestelyihin sekä 34 miljoonaa euroa nettokuluja liittyen lähinnä muihin käynnissä oleviin rakennejärjestelyihin. Vuoden 2012 kertaluonteiset erät sisältävät 1 771 miljoonan euron arvonalentumisen, josta 783 miljoonaa euroa liittyy liikearvoon ja 988 miljoonaa euroa muuhun käyttöomaisuuteen Euroopan graafisissa papereissa, 60 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja, joista 8 miljoonaa euroa arvonalennuksia Stracelin tehtaan sulkemiseen liittyen, sekä 20 miljoonaa euroa muita rakennejärjestelykuluja. Lisäksi kertaluonteiset erät sisältävät 35 miljoonan euron nettovoiton, joka sisältää 51 miljoonan euron myyntivoiton Pietarsaaren ja Tervasaaren tehtaiden pakkauspaperitoiminnan myynnistä sekä 16 miljoonan euron kulun myytyihin toimintoihin liittyvästä liikearvosta.

UPM:n markkinat vuonna 2013

UPM:n markkinat vuonna 2012

UPM:n markkinat vuonna 2011

UPM:n markkinat vuonna 2010

UPM:n markkinat vuonna 2009

UPM:n markkinat vuonna 2008

UPM:n markkinat vuonna 2007

UPM:n markkinat vuonna 2006

UPM:n markkinat vuonna 2005

UPM:n markkinat vuonna 2004

UPM:n markkinat vuonna 2003

UPM:n markkinat vuonna 2002

UPM:n markkinat vuonna 2001

UPM:n markkinat vuonna 2000

UPM:n markkinat vuonna 1999

UPM:n markkinat vuonna 1998

UPM:n markkinat vuonna 1997

UPM:n markkinat vuonna 1996

UPM:n markkinat vuonna 1995

UPM:n markkinat vuonna 1994

UPM:n markkinat vuonna 1993

UPM:n markkinat vuonna 1992

UPM:n markkinat vuonna 1991

UPM:n markkinat vuonna 1990

UPM:n markkinat vuonna 1989

UPM:n markkinat vuonna 1988

UPM:n markkinat vuonna 1987

UPM:n markkinat vuonna 1986

UPM:n markkinat vuonna 1985

UPM:n markkinat vuonna 1984

UPM:n markkinat vuonna 1983

UPM:n markkinat vuonna 1982

UPM:n markkinat vuonna 1981

UPM:n markkinat vuonna 1980

UPM:n markkinat vuonna 1979

UPM:n markkinat vuonna 1978

UPM:n markkinat vuonna 1977

UPM:n markkinat vuonna 1976

UPM:n markkinat vuonna 1975

UPM:n markkinat vuonna 1974

UPM:n markkinat vuonna 1973

UPM:n markkinat vuonna 1972

UPM:n markkinat vuonna 1971

UPM:n markkinat vuonna 1970

UPM:n markkinat vuonna 1969

UPM:n markkinat vuonna 1968

UPM:n markkinat vuonna 1967

UPM:n markkinat vuonna 1966

UPM:n markkinat vuonna 1965

UPM:n markkinat vuonna 1964

UPM:n markkinat vuonna 1963

UPM:n markkinat vuonna 1962

UPM:n markkinat vuonna 1961

UPM:n markkinat vuonna 1960

UPM:n markkinat vuonna 1959

UPM:n markkinat vuonna 1958

UPM:n markkinat vuonna 1957

UPM:n markkinat vuonna 1956

UPM:n markkinat vuonna 1955

UPM:n markkinat vuonna 1954

UPM:n markkinat vuonna 1953

UPM:n markkinat vuonna 1952

UPM:n markkinat vuonna 1951

UPM:n markkinat vuonna 1950

UPM:n markkinat vuonna 1949

UPM:n markkinat vuonna 1948

UPM:n markkinat vuonna 1947

UPM:n markkinat vuonna 1946

Yhteiskunnalliset vastuut

Yhteiskunnalliset vastuut

Yhteiskunnalliset vastuut

hintaan. Välimiesoikeuden odotetaan antavan lopullisen päätöksensä vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. UPM ei ole kirjannut saamia välimiesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella.

Neste Oil Oyj, suomalainen liikennepolttoaineita valmistava yhtiö (Neste) on jättänyt vahvistuskanteen UPM:ää vastaan Helsingin käräjä-oikeudessa kesäkuussa 2013. Neste pyytää tuomioistuinta vahvistaamaan, että se nauttii patenttinsa perusteella suojaa teknologialle, jota Neste väittää UPM:n aikovan käyttää UPM:n Kaukaan tehdasalueelle rakennettavassa biojalostamossa. Kanne liittyy samaan Nesteen patenttiin, jota vastaan UPM on jättänyt mitätöimiskanteen joulukuussa 2012. Mitätöimiskanne jätettiin prosessuaalisena, ennakkolisena toimenpiteenä aiheettomien oikeudellisten prosessien välttämiseksi. UPM pitää Nesteen kannetta perusteettomana.

UPM on osakkaana rakenteilla olevassa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa, Pohjolan Voima Oy:n osakeomistuksensa kautta. Pohjolan Voima Oy on Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) enemmistöosakas 58,47 %:n omistusosuudella. UPM:n epäsuora osuus Olkiluoto 3:sta on noin 31 %. Olkiluoto 3 -laitoksen kaupallisen sähköntuotannon piti alkuperäisen suunnitelman mukaan alkaa huhtikuun lopussa 2009. Hanke on kuitenkin viivästynyt. AREVA-Siemens -konsortiolta (Laitostoimittaja), joka rakentaa Olkiluoto 3:n kiinteähintaisella avaimet käteen -sopimuksella, saatujen tilanneraporttien perusteella TVO on ilmoittanut aikovansa valmistautua mahdollisuuteen, että säännöllisen sähköntuotannon käynnistämistä saatetaan lykätä vuoteen 2016. Laitostoimittaja on vastuussa aikataulusta. Laitostoimittaja aloitti joulukuussa 2008 Olkiluoto 3 -voimalan viivästy mistä ja siihen liittyviä kustannuksia koskevan välimiesmenettelyn kansainvälisen kauppakamarin välimiesoikeudessa. Laitostoimittaja toimitti vuoden 2013 lopussa kansainvälisen kauppakamarin välimiesoikeudelle päivitetyn vaatimuksen, joka koski hankkeen viivästy mistä ja siitä aiheutuvia kustannuksia. Päivitetty, vuoden 2011 kesäkuun loppuun ulottuva rahamääräinen vaatimus on kokonaisuudessaan noin 2,7 miljardia euroa yhdessä aiemman vaatimuksen kanssa. Summa sisältää muun muassa laitostoimitussopimuksen viivästettyjä maksueriä noin 70 miljoonaa euroa sekä viivästyskorkoja noin 700 miljoonaa euroa ja saamatta jäänyttä voittoa noin 120 miljoonaa euroa. Laitostoimittajan edellinen rahamääräinen vaatimus oli noin 1,9 miljardia. TVO on todennut laitostoimittajan aiemmin toimittaman kanteen aiheettomaksi ja perusteettomaksi. TVO tutkii nyt saadun uuden aineiston ja vastaa siihen aikanaan. TVO on toimittanut välimiesmenettelyssä kanteen ja vastineen Olkiluoto 3 -hankkeen viivästy misestä ja siihen liittyvistä kustannuksista. TVO:n syyskuussa 2012 välimiesmenettelyyn toimittaman kanteen rahamääräinen arvio TVO:n kustannuksista ja menetyksistä oli noin 1,8 miljardia euroa, mikä sisälsi TVO:n varsinaisen vaatimuksen ja arvioidun osan. Välimiesmenettely voi jatkua useita vuosia. Vaatimusten ja vastavaatimusten rahamäärät voivat muuttua tänä aikana. TVO ei ole kirjannut saamia eike varauksia välimiesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella.

Riskit

Riskienhallinta

UPM:ssä riskienhallinnalla tarkoitetaan systemaattisia ja ennakoivia toimia, joilla analysoidaan ja hallitaan liiketoimintoihin liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia. Riskejä myös vältetään huolellisella suunnittelulla ja tulevaisuuden projektien ja liiketoimintaympäristön arvioinnilla. UPM pyrkii siirtämään riskejä omalta vastuultaan vakuutusjärjestelyillä, mikäli riskien suuruus ylittää UPM:n riskinkantokyvyn. Vakuutusehdot rajoittavat vakuutusten kattavuutta.

Alla on lueteltu merkittävimmät riskit, jotka saattavat heijastua olennaisesti UPM:n liiketoimintaan ja taloudelliseen tulokseen. Ne on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, rahoitus- ja vahinkoriskeihin.

Yhteiskunnalliset vastuut

Yhteiskunnalliset vastuut

Yhteiskunnalliset vastuut

Strategiset riskit

Kilpailu, markkinat ja asiakkaat. Energian, sellun, sahatavaran, paperin, tarratuotteiden, vanerin ja biopolttoaineiden markkinat ovat suhdanneherkkiä ja hyvin kilpailtuja. Kaikilla näillä markkinoilla hintataso määräytyy kysynnän ja tarjonnan yhteisvaikutuksen perusteella. Muutokset kysynnässä (esimerkiksi loppukäyttökohteiden kysynnän lisääntyminen tai vähentyminen ja asiakasmieltymysten muuttuminen) tai tarjonnassa (esimerkiksi uuden tuotantokapasiteetin tulo markkinoille tai vanhan kapasiteetin sulkeminen) voivat vaikuttaa sekä UPM:n toimitusmääriin että hintatasoon. Markkinahintojen kehitykseen vaikuttaa myös kilpailijoiden toiminta.

Lisäksi UPM:n kannattavuuteen vaikuttaa korvaavien tai vaihtoehtoisten tuotteiden kannattavuus. Erityisesti graafisten papereiden kysyntä kypsillä markkinoilla tulee arvioiden mukaan laskemaan edelleen sähköisen median suosion kasvaessa.

Kuluttajien lisääntynyt ympäristötietoisuus saattaa myös vaikuttaa UPM:n tuotteiden kulutukseen joko myönteisesti tai kielteisesti riippuen tuotealueesta.

UPM myy osan tuotteistaan useille pääasiakkaille. Suurimman asiakkaan osuus UPM:n liikevaihdosta vuonna 2013 oli noin 3 %. Kymmenen suurimman asiakkaan osuus UPM:n liikevaihdosta oli noin 14 %.

Fuusiot, yrityskaupat ja liiketoimintaportfolion muutokset. UPM:n strategisena pyrkimyksenä on lisätä niiden kasvavien liiketoimintojen osuutta, joiden pitkän aikavälin kasvunäkymät ovat positiiviset. Tämä voi edellyttää uusien liiketoimintojen ostamista tai olemassa olevien liiketoimintojen myymistä. Fuusioihin ja yrityskauppoihin osallistumiseen sisältyy riskejä, jotka liittyvät muun muassa siihen, saadaanko myynti toteutettua onnistuneesti, pystytäänkö hankitun yrityksen toiminta ja henkilöstö integroimaan onnistuneesti ja saavutetaanko yritysoston tai -myynnin liiketaloudelliset tavoitteet.

Sääntelykehys. UPM:n toimintaan sovelletaan lukuisia lakeja ja säännöksiä.

UPM:n liiketoimintojen, kuten biopolttoaine-, paperi- ja energialiiketoiminnan, kannattavuus on suurelta osin riippuvainen voimassa olevasta sääntelykehyksestä. Sääntelyyn, suoraan tai välilliseen verotukseen tai tukiin tehtävät muutokset voivat vaikuttaa suoraan UPM:n kannattavuuteen. Lisäksi sääntely voi rakenteellisesti rajoittaa tai haitata UPM:n valmiuksia kilpailla raaka-aineista.

UPM:n ympäristöprosessit ja -hallinto perustuvat lakien ja säännösten noudattamiseen kaikilta osin. Yhtiö tekee jatkuvasti ympäristöön liittyviä investointeja, auditointeja ja mittauksia. UPM ei tällä hetkellä ole osallisena merkittävässä juridisissa menettelyissä, jotka liittyvät ympäristöasioihin, mutta huomattavien ympäristöön liittyvien kustannusten ja vastuiden riski liittyy olennaisesti teolliseen toimintaan.

Politiittiset ja toimintaympäristöriskit. UPM:llä on merkittävää tuotantoa Suomessa, Saksassa, Isossa-Britanniassa, Ranskassa ja Yhdysvalloissa. Kansallinen ja/tai Euroopan laajuinen hidas talouskehitys vaikuttaa näissä maissa haitallisesti UPM:n kannattavuuteen. Lisäksi UPM:n kannattavuutta voivat haitata (eurooppalaiset ja/tai kansalliset) poliitikat, jotka heikentävät talouskasvua tai UPM:n kilpailukykyä (esimerkiksi tiukka sääntely tai välittömän tai välillisen verotuksen korottaminen). Kehittyneissä maissa paikallisen poliittisen järjestelmän ja sääntelyn vähäinen avoimuus ja ennakoitavuus voivat tehdä maassa investoimisesta ja toimimisesta epävarmaa ja riskialtista.

UPM:llä on tuotantoa monissa kehittyvien markkinoiden maissa, kuten Kiinassa, Uruguayssa, Venäjällä ja Brasiliassa. Kehittyvien markkinoiden maissa poliittisen, talous- ja sääntelyjärjestelmän avoimuuden puutteet ja ennakoimattomuus voivat tehdä investoimisesta ja toimimisesta epävarmaa ja riskialtista. Kehittyvien maiden epävarmuustekijöihin voi kuulua muun muassa epäedullista verotuskohtelua, kaupan rajoituksia, inflaatiota, valuuttavaihteluita ja kansallistamista.

Operatiiviset riskit

Tuloksen epävarmuus. Merkittävimmät UPM:n tuloksen epävarmuudet liittyvät yhtiön tuotteiden myyntihintoihin ja toimitusmääriin, sekä päätuotantopanosten kustannuksiin ja valuuttakursseihin. Useimmat näistä ovat riippuvaisia yleisestä talouskehityksestä. Keskeiset tuloksen

Yhteiskunnalliset vastuut

Yhteiskunnalliset vastuut

Yhteiskunnalliset vastuut

herkkyystekijät ja konsernin kustannusrakenne on esitetty vuoden 2013 vuosikertomuksessa, sivu 11.

Merkittävien tuotantopanosten saatavuus ja hinta. Ulkopuoliset toimittajat toimittivat vuonna 2013 noin 85 % UPM:n käyttämästä puusta. Muut tuotantopanokset, kuten kemikaalit, täyteaineet ja keräyspaperi, hankitaan ulkopuolisilta toimittajilta. Merkittävimpien tuotantopanosten toimituskatkot vaikuttaisivat valmistustoimintaan. Seurauksena voisi olla esimerkiksi tuotannon keskeyttäminen tai vähentäminen, tuotevalikoiman muuttaminen, merkittävimpien tuotantopanosten hinnankorotukset tai puun saatavuus- ja hintavaihtelut. On myös epävarmaa, kuinka EU:n ehdotettu energiapaketti tulee vaikuttamaan kuidun ja energian saatavuuteen tai hintaan.

Hankkeiden toteuttaminen. UPM:n liiketoiminnoissa, kuten energia-, sellu-, paperi- tai biopolttoaineliiketoiminnassa, toteutettavat investointihankkeet ovat usein laajoja ja niiden valmistuminen voi kestää useita vuosia. UPM:llä on kokemusta tällaisten hankkeiden toteuttamisesta monissa liiketoiminnoissa ja monilla alueilla ympäri maailman. Yhtiö noudattaa hankkeiden toteutuksessa määrätietoista suunnittelua, projektinhallintaa ja seurantaa. Laajoihin hankkeisiin osallistuminen sisältää riskejä, jotka voivat liittyä esimerkiksi kustannusten ylittymiseen, hankkeen viivästy miseen tai investoinnin liiketaloudellisten tavoitteiden saavuttamisen.

Liikekumppanit. UPM työskentelee nykyisin monien liikekumppanien kanssa ilman määräysvaltaa strategisesta suunnasta ja liiketoiminnasta. Erittäin kilpailtu markkinatilanne ja esimerkiksi biopolttoaineiden ja bioenergian kehitystyö on omiaan lisäämään liikekumppanien merkitystä korkeamman tehokkuuden saavuttamisessa. Liikekumppanit voivat kuitenkin aiheuttaa kannattavuusriskejä, esimerkiksi kumppanuusyhtiön sisällä tapahtuvien muutosten kautta tai yhteisyrityksen toimintamuutosten vuoksi.

Kyky hankkia ja pitää palveluksessa ammattitaitoista työvoimaa.

Kasvun jatkuminen ja toiminnan tehokkuuden parantaminen edellyttävät ammattitaitoisia työntekijöitä. Koska ei ole varmaa, että tulevaisuudessa saadaan riittävästi ammattitaitoista työvoimaa, UPM arvioi jatkuvasti työhönotto-, palkkaus- ja urakehityskäytäntöjään ja valittujen toimenpiteiden avulla yhtiö pystyy palkkaamaan ja pitämään palveluksessaan ammattitaitoisia ihmisiä.

Rahoitusriskit

Valuuttakurssien ja korkojen muutokset. Altistuminen valuuttariskeille vaikuttaa ensisijaisesti vientitoimintaan siltä osin kuin liikevaihto on muuna valuuttana kuin siinä, jossa tuotantokustannukset syntyvät. Osa UPM:n myynnistä ja ostosta on muuna valuuttana kuin euroina (lähinnä Yhdysvaltojen dollareina ja Englannin puntina). Vaihtokurssien vaihteluille altistumisen hallitsemiseksi yhtiö seuraa tilannetta tarkasti. Samanaikaisesti yhtiö suojautuu riskeiltä erilaisten rahoitusinstrumenttien avulla, kuten käyttämällä valuuttatermiinisopimuksia ja valuutanvaihtosopimuksia. Myös korkojen muutokset voivat vaikuttaa huomattavasti yhtiön sellaisen omaisuuden (esimerkiksi biologisten hyödykkeiden, myytävissä olevien sijoitusten, kuten energiavarojen) arvoihin, jotka arvostetaan käypään arvoon.

Pääoman ja likviditeetin saatavuus. UPM:n pääoman saatavuus riippuu rahoitusmarkkinoilla vallitsevista olosuhteista ja konsernin taloudellisesta tilanteesta. Mikäli jompikumpi näistä tekijöistä huononee dramaattisesti, pääoman hinta ja saatavuus voivat vaarantua. Näiden riskien toteutumismahdollisuuksia lieventää UPM:llä oleva likviditeetireservi, joka muodostuu vahvistetuista monivuotisista lainalimiteistä. UPM:n myytävissä olevat sijoitukset on kirjattu taseeseen käyvin arvoin. Muutoksilla käytetyissä oletuksissa (esimerkiksi sähkön hintaennuste ja Olkiluoto 3 ydinvoimalaitoksen käynnistysaikataulu) voi olla merkittävä vaikutus UPM:n taloudelliseen asemaan.

Maksukyvyttömyys. Tuotteiden myyntiin liittyy riski, että asiakkaat eivät maksa tuotteita tai täytä muita velvoitteitaan. UPM seuraa ja pyrkii minimoimaan asiakkaiden luottoriskejä useiden ohjelmien avulla. Vakuutukset kattavat valtaosan myyntisaatavista.

Lisätietoja rahoitusriskeistä ja pitkäaikaisten lainojen erääntymisaikataulusta on konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 3 ja 31.

Yhteiskunnalliset vastuut

Yhteiskunnalliset vastuut

Yhteiskunnalliset vastuut

Vahinkoriskit

UPM:llä on ympäri maailmaa huomattava määrä tuotantolaitoksia, joista valtaosa on sen omia. UPM on myös Suomen suurin yksityinen metsänomistaja. UPM:n toimintaa uhkaavia vahinkoriskejä ovat muun muassa työterveys- ja työturvallisuusriskit, ympäristöriskit, tulipalo, luonnonilmiöt ja yritysturvallisuusriskit. UPM hallitsee näitä riskejä ennalta määritellyillä toimintatavoilla ja vahingon ennaltaehkäisyohjelmilla. Vakuutettava vahinkoriskejä katetaan myös UPM:n vakuutusohjelmalla.

Tutkimus ja kehitys

UPM:n Biofore-strategian kulmakivi on käyttää uusiutuvaa metsäbiomassaa monipuolisesti ja yhdistää se innovointiin, resurssitehokkuuteen ja kestävään kehitykseen. Innovaatiot ovat keskeisessä roolissa uusien resurssitehokkaiden tulevaisuuden tuotteiden kehitysprosessissa, kun korvataan uusiutumattomia materiaaleja uusiutuvilla, kierrätettävillä ja ympäristön huomioon ottavilla vaihtoehdoilla.

Vuonna 2013 tutkimuksen ja kehityksen suorat kustannukset olivat noin 38 (45) miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 0,4 (0,4) prosenttia konsernin liikevaihdosta. Suurin osa UPM:n tutkimus- ja kehitysvaroista kohdennetaan uusien teknologioiden ja liiketoimintojen kehittämiseen. Sisältäen liiketoiminnan negatiivisen rahavirran sekä kehittyvien liiketoimintojen investoinnit, yhteensä UPM käytti kehittyvien ja nykyisten liiketoimintojen tutkimukseen ja kehitykseen noin 155 (81) miljoonaa euroa, mikä on 20,6 (8,0) % UPM:n liiketoiminnan rahavirrasta.

Biopolttoaineet

UPM keskittyi vuonna 2013 voimakkaasti uusiutuvan UPM BioVerno -dieselin markkinoille tulon valmisteluun. UPM toteutti laajat päästö-, suorituskyky- ja kulutustestit yhdessä Teknologian tutkimuskeskus VTT:n kanssa. Yksi tutkimustyön pitkän aikavälin tavoitteista on laajentaa biopolttoaineen tuotantoa uusilla prosesseilla ja raaka-aineilla, kuten pyrolyysiöljyllä ja kiinteällä biomassalla.

Biokomposiitit

UPM yhdisti vuonna 2013 kaksi komposiittiyksikköään, UPM ProFin ja UPM Formin, ja muodosti niistä UPM Biocomposites -yksikön. UPM ProFi- ja UPM Formi -komposiiteissa yhdistyvät luonnonkuitujen ja muovin parhaat ominaisuudet. Niiden pääraaka-aineina käytetään sellukuituja ja polymeerejä, jotka voivat olla joko kierrätettyjä tai ensiökuituja. Komposiitit voidaan kierrättää ja ne ovat myrkyttömiä.

UPM ProFi -terassilautojen tuotevalikoimaa täydennettiin vuonna 2013 uudella umpiprofiililaudalla.

UPM Formi -komposiitilla voidaan korvata muovi monissa sovelluksissa, kuten kalusteissa, kuluttajaelektroniikassa ja korkealaatuisissa kaiuttimissa. UPM Formi valmistetaan sellukuidusta ja muovista. Biokompositissa noin puolet öljypohjaisesta muovista korvataan sellukuidulla.

UPM Biocomposites kehitti vuonna 2013 uusia materiaali- ja pinnoitusteknologioita, joissa kaksi eri komposiittia yhdistetään tuotteen laadun ja tuotantoprosessien kustannustehokkuuden parantamiseksi.

Biokemikaalit

UPM yhdisti vuonna 2013 biokemikaaleja koskevat liiketoimintahankkeensa ja muodosti UPM Biochemicals -yksikön. Yksikkö kehittää puupohjaisia kemiallisia rakenneaineita, toiminnallisia kemikaaleja ja biofibrillejä.

UPM:n biokemikaalien tuotekehitys on esikaupallisessa vaiheessa. UPM kehittää ja testaa teollisuussovelluksia aktiivisesti suomalaisten ja ulkomaisten kumppaneidensa kanssa tavoitteenaan kehittää teollisen mittakaavan konsepteja.

Vuonna 2013 UPM jatkoi biofibrillien kehitystyötä pilotti- ja teollisen mittakaavan sovellusten kehittämiseksi. UPM allekirjoitti yhteistyösopimuksen Ashland Inc:n kanssa UPM:n biofibrillitekologiaa sisältävien tuotteiden kehittämiseksi ja kaupallistamiseksi. UPM ja Ashland kehittävät biofibrillien käyttömahdollisuuksia erilaisissa teollisissa sovelluksissa.

UPM allekirjoitti yhteistyösopimuksen myös Renmatix Inc:n kanssa tavoitteenaan kehittää Renmatixin vesipohjaista Plantrose™-prosessia, jolla muunnetaan puupohjaista biomassaa sokerivälituotteiksi. Sokerivälituotteita voidaan jalostaa edelleen biokemikaaleiksi. Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteena on tarjota tietyille öljypohjaisille kemikaaleille teollisessa mittakaavassa valmistettuja, kustannuskilpailukykyisiä vaihtoehtoja.

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

Ulkopuoliset verkostot

UPM:n tärkeä kumppani Teknologian ja innovaatioiden kehittämisskeskus Tekes tukee useita yhtiön tutkimushankkeita, kuten biopolttoainesiin, energiategokkaisiin teknologioihin ja biokemikaaleihin liittyvän osaamisen laajentamista sekä biofibrilliteknologian kehittämistä.

Euroopan komissio ja biotalouden teollisuudenalat käynnistivät vuonna 2013 julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusohjelman (Public Private Partnership), jonka tavoitteena on tukea biojalostamokonsep-teja ja biotalouden kasvua Euroopassa. Kumppanuusohjelman rahoituksen ansiosta tulevia investointeja uusiin alueisiin, kuten biokemikaaleihin, biokomposiitteihin ja biofibrilleihin, voidaan nopeuttaa merkittävästi.

UPM:n immateriaalioikeuksia koskevat hakemukset ovat lisääntyneet viime vuosina huomattavasti. Patenttien rekisteröimisen merkitys korostaa uusissa liiketoiminnoissa tapahtuneesta edistymisestä.

UPM on osakkaana Suomen metsäalan yhteisessä strategisen huip-puosaamisen keskittymässä Finnish Bioeconomy Cluster FIBIC -organi-saatiossa. FIBIC:n tutkimusohjelmat keskittyvät biotalouteen ja uusiutuviin materiaaleihin perustuvien tuotteiden kehittämiseen ja tukevat siten UPM:n omaa tutkimus- ja kehitystyötä.

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

Liiketoimintojen tutkimus ja kehitys

UPM Biorefining

UPM vähentänyt merkittävästi prosessiveden kulutusta sellutehtaillaan. UPM:n uusimmalla tehtaalla Uruguayn Fray Bentosissa prosessiveden kulutus on alan pienimpiä.

Puuviljelmätoimintojen kehitystyössä panostetaan puunjalostusoh-jelman vahvistamiseen ja uusien pakkasta kestävien eukalyptuskloonien kehittämiseen. Kehitystyön tarkoituksena on luoda lisäarvoa ja parantaa kannattavuutta.

UPM Sellu tehosti vuonna 2013 yhteisiä kehityshankkeita asiakkai-den kanssa pääasiassa Euroopassa ja Kiinassa.

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM Energy

UPM Energy keskittyy biomassapohjaisten energiategnologioiden tehokkuuden ja kustannuskilpailukyvyn kehittämiseen.

Tavoitteen saavuttamiseksi UPM Energy osallistuu useisiin tutki-musohjelmiin. Ohjelmissa etsitään uusia, innovatiivisia ratkaisuja, joilla voidaan parantaa biopolttoaineseoksia käyttävien, laajamittaisten ener-gianmuuntojärjestelmien suunnittelua ja toimintaa.

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM Raflatac

UPM Raflatac laajensi erikoistuotevalikoimaansa tuomalla markkinoille uusia korkean lisäarvon tuotteita. Vuonna 2013 lanseerattiin uusia viinietiketöintiin sopivia liimoja sekä erilaisia ratkaisuja turvaetiketöin-tiin. Tuotantoa laajennettiin myös nuoltaviin ja tarrapostimerkkeihin sekä monikerroksisiin filmilaminaatteihin.

Standardituotteissa pääpaino, erityisesti Aasian markkinoilla, suun-tautui nykyisten tuotteiden kehittämiseen tavoitteena parempi kustan-nustehokkuus ja suorituskyky. Filmituotteissa kustannustehokkuutta parannettiin tuomalla markkinoille uusia, yhä ohuempia filmimateriaa-leja.

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM Paper Asia

UPM:n Aasian tutkimus- ja kehityskeskus Changshussa vastaa paikal-listen raaka-aineiden tutkimuksesta, ja tukee yhtiön tuotantolaitoksia Kiinassa ja Aasian-Tyynenmeren alueella. Tutkimus- ja kehitystyö keskittyy pääasiassa paperituotteisiin. Tarrapaperin tutkimus ja kehitys keskittyy asiakaskohitaisiin ratkaisuihin, tehokkuuden parantamiseen ja kestävän kehityksen mukaisiin teknologisiin ratkaisuihin.

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM Paper ENA

Tutkimus- ja kehitystoiminnassa pyritään ensisijaisesti kehittämään kustannustehokkuutta vuonna 2011 käynnistetyn materiaalitehokkuus-ohjelman kautta. Yhtenä tavoitteena on vähentää paperitehtaiden ve-denkulutusta. UPM etsii myös keinoja jätteiden käytön tehostamiseksi, jotta paperitehtailla syntyvää siistausjätettä ja tuotannossa hyödyntä-mättä jäävää materiaalia voitaisiin käyttää ja kierrättää.

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM Plywood

UPM Plywoodin tuote- ja teknologiakehitys keskittyi uusien asiakasläh-töisten ratkaisujen luomiseen sekä aiemmin kehitettyjen käyttösovellus-ten kaupallistamiseen ja pilotointiin.

Betonimuottien loppukäyttökohteissa tutkimus- ja kehitystyö kes-kittyi entistä taloudellisempiin tuotteisiin, joilla on hyvät käyttöominais-suudet. Ajoneuvojen lattiamateriaaleissa käytettävien jäykkien rakentei-den kehitystyötä jatkettiin valikoiduille asiakkaille tehtävin koeasennuk-sin.

Ympäristö

Vuonna 2013 UPM:n ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 29 (35) miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen investointi oli UPM Pietarsaaren sellutehtaan biologisen jätevedenpuhdistamon uudistustyö.

UPM:n ympäristönsuojelukustannukset olivat yhteensä 134 (133) miljoonaa euroa (poistot mukaan lukien), ja ne koostuivat pääasiassa jätevesien puhdistamisen ja jätehuollon kustannuksista.

Vuonna 2013 UPM:n tuotantolaitoksilla ei sattunut vakavia ympä-ristövahinkoja. Useita vähäisiä, tilapäisiä poikkeamia lupaehdoista kui-tenkin tapahtui. UPM raportoi poikkeamista viipymättä viranomaisille ja ryhtyi tarvittaviin toimiin niiden korjaamiseksi ja vastaavien tilantei-den ennaltaehkäisemiseksi. Toimet ovat osa UPM:n sisäistä Clean Run -kampanjaa, jonka tavoitteena on parantaa ympäristösuorituskykyä sekä edistää ja ylläpitää ympäristötietoisuutta.

Tuotteiden koko elinkaari otetaan huomioon

UPM:n tuotteet valmistetaan uusiutuvista, biohajoavista ja kierrätettä-vistä raaka-aineista. UPM:n liiketoiminnot ovat ottaneet ekodesignin tuotekehitysprosessiensa lähtökohdaksi. Ekosuunnittelussa ympäristö-näkökulmat integroidaan järjestelmällisesti tuotteen suunnitteluun jo hyvin varhaisessa vaiheessa kattaen tuotteen koko elinkaaren.

Lähes kaikilla UPM:n tuotantolaitoksilla ja yhtiön puunhankin-nassa on käytössä ympäristö-, laatu- sekä työterveys ja -turvallisuusjär-jestelmät, jotka on sertifioitu ISO 9001-, ISO 14001- ja OHSAS 18001 -standardien mukaan. Kaikki UPM:n sellu- ja paperitehtaat Euroopassa sekä UPM Fray Bentosin sellutehdas Uruguayssa on sertifioitu EU:n vapaaehtoisen EMAS -asetuksen (EU Eco-Management and Audit Scheme) mukaisesti. Vuonna 2013 UPM Changshun paperitehdas sai EMAS-sertifioinnin ensimmäisenä paperitehtaana Kiinassa).

UPM on suurin EU:n ympäristömerkin saaneiden sanomalehti- ja kopiopaperien sekä graafisten paperien valmistaja. Vuonna 2013 UPM sai EU:n ympäristömerkin viestintäpalkinnon ympäristömerkin yleisen tunnettuuden lisäämisestä

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

Jäte on tämän päivän materiaali

Nykyään yli 90 % UPM:n tuotantojätteestä käytetään uudelleen tai kierrätetään. UPM on kehittänyt innovatiivisia tapoja vähentää jätteen määrää ja käyttää jätettä uudelleen uusissa tuotteissa, kuten UPM BioVerno, uusiutuva diesel ja UPM ProFi –komposiittituotteissa, joiden valmistuksessa käytetään osin tarralaminaattien tuotannossa syntyvää jätettä. UPM on myös maailman suurin graafisia papereita keräyskui-dusta valmistava paperiyhtiö. Vuonna 2013 paperintuotannossa käytet-tiin 3,5 miljoonaa tonnia keräyspaperia.

Kiinteän kaatopaikkajätteen kokonaismäärä on vähentynyt yli 10 % viimeisen kymmenen vuoden aikana. Pitkän aikavälin vähentymisestä huolimatta kaatopaikkajätteen määrä lisääntyi merkittävästi viime vuo-den aikana. Lisääntymisen syynä oli aiempien hyötykäyttömahdolli-suuksien loppuminen yhdellä tehtaalla. Uusia hyötykäyttömahdolli-suuksia etsitään aktiivisesti.

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM varmistaa, että sen käyttämä puu ja puukuitu on kestävästi hankittua

Kaikki UPM:n omistamat metsät ja eukalyptusviljelmät on FSC- ja/tai PEFC-sertifioitu. UPM takaa vastuullisen puunhankinnan kolmannen osapuolen varmistamalla puun alkuperän seurantarjestelmän avulla. 80 (77) % UPM:n käyttämästä puusta on peräisin sertifioiduista metsis-tä. 83 % UPM:n paperista tuotetaan kuidusta, joka täyttää joko FSC- tai PEFC-sertifointikriteerit.

UPM toteutti useita monimuotoisuusohjelmaan liittyviä hankkeita sidosryhmien kanssa vuonna 2013. Yhtiö liittyi verkostokumppaniksi saksalaiseen Biodiversity in Good Company –aloitteeseen osana YK:n biodiversiteettiverkostoa. UPM ja WWF jatkoivat Uruguayssa yhteis-työtään Uuden sukupolven puuviljelmät -hankkeessa, jolla pyritään kehittämään ja edistämään kestäviä puunviljelykäytäntöjä.

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

Energiansäästöä ja tunnustusta ilmastotoimenpiteistä

Fossiiliset hiilidioksidipäästöt (CO₂) paperitonnia kohti ovat vähentyneet noin 25 % vuodesta 1990. UPM:llä on käytössään monipuoliset energia-lähteet, ja yhtiö hyödyntää hiilidioksidineutraalia energiaa mahdollisim-man paljon. UPM:n käyttämistä polttoaineista on biomassapohjaista Suomessa 84 % ja maailmanlaajuisesti 67 %. UPM on Euroopan toiseksi suurin biomassapohjaisen sähkön tuottaja.

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

UPM:n ympäristösuojelukustannukset

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa UPM-Kymmene Oyj:n 8.4.2014 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2013 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella jaetaan osinkoa 0,60 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.4.2014 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 24.4.2014.

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2013 olivat 2 923 698 889,92 euroa. Osinkoehdotuksen julkistamispäivänä 30.1.2014 yhtiöllä on 529 301 897 osaketta. Yhtiön hallussa olevat 230 737 osaketta sisältyvät

edellä mainittuun osakemäärään. Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa. Tämän perusteella ehdotetun osingon kokonaismäärä olisi yhteensä 317,4 miljoonaa euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Ehdotettu voitonjako ei hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Vuoden 2013 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä tammikuun 30. päivänä 2014

Björn Wahlroos
Puheenjohtaja

Berndt Brunow

Matti Alahuhta

Karl Grotenfelt

Piia-Noora Kauppi

Wendy E. Lane

Jussi Pesonen
Toimitusjohtaja

Ursula Ranin

Veli-Matti Reinikkala

Kim Wahl

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2013	2012 oikaistu *)
Liikevaihto	4	10 054	10 492
Liiketoiminnan muut tuotot	6	60	110
Liiketoiminnan kulut	7	-9 091	-9 353
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	8	68	45
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	9	2	2
Poistot ja arvonalentumiset	10	-545	-2 614
Liikevoitto/tappio	4	548	-1 318
Voitot myytävissä olevista osakkeista, netto	11	1	38
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset	12	10	11
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	12	-84	-2
Voitto/tappio ennen veroja		475	-1 271
Tuloverot	13	-140	149
Kauden voitto/tappio		335	-1 122
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		335	-1 122
Määräysvallattomille omistajille		-	-
		335	-1 122
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta/tappiosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	14	0,63	-2,14
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	14	0,63	-2,13

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2013	2012 oikaistu *)
Kauden voitto/tappio		335	-1 122
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		69	-98
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		-219	-14
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus		77	4
Rahavirran suojaukset		-28	46
Myytävissä olevat sijoitukset		58	-672
		-112	-636
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä	13, 27	-43	-734
Kauden laaja tulos yhteensä		292	-1 856
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		292	-1 856
Määräysvallattomille omistajille		-	-
		292	-1 856

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot on esitetty liitetiedossa 13.

Muiden laajan tuloksen erien erittely on esitetty liitetiedossa 27.

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

*) Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien takautuva soveltaminen.

Konsernin tase

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.		1.1.2012 oikaistu *)
		2013	2012 oikaistu *)	
Varat				
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo	16	219	222	1 022
Muut aineettomat hyödykkeet	17	342	366	467
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	18	4 757	5 089	6 505
Sijoituskiinteistöt	19	40	39	39
Biologiset hyödykkeet	20	1 458	1 476	1 513
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	21	22	20	28
Myytävissä olevat sijoitukset	22	2 661	2 587	3 345
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	23	282	441	423
Laskennalliset verosaamiset	28	564	739	529
Muut pitkäaikaiset varat	24	142	87	81
		10 487	11 066	13 952
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	25	1 327	1 388	1 439
Myyntisaamiset ja muut saamiset	26	1 948	1 982	2 016
Tuloverosaamiset		50	21	26
Rahavarat	3	787	486	512
		4 112	3 877	3 993
Myytävänä oleviksi luokitellut varat		–	–	24
Varat yhteensä		14 599	14 943	17 969
Oma pääoma ja velat				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma	27	890	890	890
Omat osakkeet		–2	–2	–2
Muuntoerot		6	148	158
Arvonmuutos- ja muut rahastot	27	2 256	2 232	2 857
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 226	1 207	1 199
Kertyneet voitot		3 073	2 980	4 511
		7 449	7 455	9 613
Määräysvallattomien omistajien osuus		6	6	6
Oma pääoma yhteensä		7 455	7 461	9 619
Pitkäaikaiset velat				
Laskennalliset verovelat	28	501	612	702
Eläkeveloitteet	29	680	745	641
Varaukset	30	189	207	327
Korolliset velat	31	3 485	3 724	3 972
Muut velat	32	164	142	79
		5 019	5 430	5 721
Lyhytaikaiset velat				
Lyhytaikaiset korolliset velat	31	643	417	906
Ostovelat ja muut velat	33	1 419	1 566	1 682
Tuloverovelat		63	69	37
		2 125	2 052	2 625
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin varoihin liittyvät velat		–	–	4
Velat yhteensä		7 144	7 482	8 350
Oma pääoma ja velat yhteensä		14 599	14 943	17 969

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

*) Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien takautuva soveltaminen.

◀◀ SISÄLTÖ ◀ TILINPÄÄTÖS

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Liite	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								
		Osake- pääoma	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kerty- neet voitto- varat	Yh- teensä	Määräys- vallatto- mien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2012		890	–2	161	129	1 199	5 084	7 461	16	7 477
Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien vaikutus, veroilla vähennettynä		–	–	–3	2 728	–	–573	2 152	–10	2 142
Oma pääoma 1.1.2012 (oikaistu *)		890	–2	158	2 857	1 199	4 511	9 613	6	9 619
Kauden voitto/tappio		–	–	–	–	–	–1 122	–1 122	–	–1 122
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä		–	–	–	–	–	–98	–98	–	–98
Muuntoerot		–	–	–14	–	–	–	–14	–	–14
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn netto-sijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä		–	–	4	–	–	–	4	–	4
Rahavirran suojaukset, veroilla vähennettynä		–	–	–	46	–	–	46	–	46
Myytävissä olevat sijoitukset, veroilla vähennettynä		–	–	–	–672	–	–	–672	–	–672
Kauden laaja tulos yhteensä		–	–	–10	–626	–	–1 220	–1 856	–	–1 856
Osakkeiden merkintä optioilla		–	–	–	–	8	–	8	–	8
Osakeperusteisten maksujen kustannus, veroilla vähennettynä		–	–	–	1	–	5	6	–	6
Osingonjako	15	–	–	–	–	–	–315	–315	–	–315
Muut erät		–	–	–	–	–	–1	–1	–	–1
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä		–	–	–	1	8	–311	–302	–	–302
Oma pääoma 31.12.2012	27	890	–2	148	2 232	1 207	2 980	7 455	6	7 461
Oma pääoma 1.1.2013		890	–2	148	2 232	1 207	2 980	7 455	6	7 461
Kauden voitto/tappio		–	–	–	–	–	335	335	–	335
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, veroilla vähennettynä		–	–	–	–	–	69	69	–	69
Muuntoerot		–	–	–219	–	–	–	–219	–	–219
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn netto-sijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä		–	–	77	–	–	–	77	–	77
Rahavirran suojaukset, veroilla vähennettynä		–	–	–	–28	–	–	–28	–	–28
Myytävissä olevat sijoitukset, veroilla vähennettynä		–	–	–	58	–	–	58	–	58
Kauden laaja tulos yhteensä		–	–	–142	30	–	404	292	–	292
Osakkeiden merkintä optioilla		–	–	–	–	19	–	19	–	19
Osakeperusteisten maksujen kustannus, veroilla vähennettynä		–	–	–	–6	–	9	3	–	3
Osingonjako	15	–	–	–	–	–	–317	–317	–	–317
Muut erät		–	–	–	–	–	–3	–3	–	–3
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä		–	–	–	–6	19	–311	–298	–	–298
Oma pääoma 31.12.2013	27	890	–2	6	2 256	1 226	3 073	7 449	6	7 455

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

*) Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien takautuva soveltaminen.

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2013	2012 oikaistu *)
Liiketoiminnan rahavirrat			
Kauden voitto/tappio		335	-1 122
Oikaisut	5	750	2 278
Saadut korot		3	7
Maksetut korot		-50	-83
Saadut osingot		2	15
Muut rahoituserät, netto		-20	-16
Maksetut verot		-157	-73
Käyttöpääoman muutos	5	-128	34
Liiketoiminnan nettorahavirrat		735	1 040
Investointien rahavirrat			
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-337	-379
Liiketoimintojen ja tytäryritysten hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	5	-	-10
Osakkuus- ja yhteisyritysosakkeiden hankinta		-1	-
Myytävissä olevien sijoitusten hankinta		-31	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset		33	100
Tytäryritysten luovutukset	5	-2	-7
Osakkuus- ja yhteisyritysosakkeiden luovutukset		-	3
Myytävissä olevien sijoitusten luovutukset		1	150
Muiden pitkäaikaisten varojen muutos		40	-39
Saadut osingot		-	110
Investointien nettorahavirrat		-297	-72
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten velkojen nostot		553	140
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset		-323	-937
Lyhytaikaisten velkojen muutos		-64	110
Osakkeiden merkintä optioilla		19	8
Maksetut osingot		-317	-315
Rahoituksen nettorahavirrat		-132	-994
Rahavarojen muutos			
		306	-26
Rahavarat kauden alussa		486	512
Rahavarojen muuntoero		-5	-
Rahavarojen muutos		306	-26
Rahavarat kauden lopussa		787	486

Liitetiedot ovat osa tätä tilinpäätöstä.

*) Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien takautuva soveltaminen.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

(Liitetiedoissa kaikki luvut ovat miljoonia euroja, ellei muutoin ilmoitettu.)

1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Jäljempänä on lueteltu merkittävimmät tilinpäätösperiaatteet, joita on sovellettu konsernitilinpäätöksen laatimisessa:

Päätoiminnot

UPM-Kymmene Oyj (”emoyhtiö” tai ”yhtiö”) yhdessä sen tytäryritysten kanssa (”UPM tai ”konserni”) on maailmanlaajuisesti toimiva metsäteollisuuskonserni, jonka liiketoiminnasta pääosan muodostaa paperi sisältäen erityisesti paino- ja kirjoituspapereiden valmistuksen ja myynnin. Konsernin liiketoiminta jakaantuu kolmeen ryhmään: Energia ja sellu, Paperi sekä Tekniset materiaalit. UPM raportoi taloudelliset tiedot seuraaville liiketoiminta-alueille (segmenteille): UPM Biorefining, UPM Energy, UPM Raflatac, UPM Paper Asia, UPM Paper ENA, UPM Plywood sekä Muu toiminta. Toiminnot ovat keskittyneet Euroopan unioniin sekä Pohjois- ja Etelä-Amerikkaan ja Aasiaan. Valmistusta konsernilla on yhteensä 14 maassa.

UPM-Kymmene Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Yhtiön rekisteröity osoite on Alvar Aallon katu 1, 00100 Helsinki, mistä jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa.

Emoyhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 30. tammikuuta 2014 tämän konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta.

Laatimisperusta

UPM:n konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan Unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) ja IFRIC-tulkintojen mukaan.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta biologisia hyödykkeitä, myytävissä olevia sijoituksia sekä eräitä muita rahoitussuhteita ja -velkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon. Osakeperusteiset maksut on kirjattu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä.

Tilinpäätöksen laatiminen edellyttää laskenta-arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laatimishetken varojen ja velkojen määrään, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kuluja määrään raportointikaudella. Laskenta-arvioita on käytetty tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta määritettäessä, mm. tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja sekä tuloeroja ja muita eräitä määritettäessä. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista. Lisäksi tilinpäätöstä laadittaessa johto joutuu käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Merkittävää harkintaa ja merkittäviä arvioita ja oletuksia edellyttävät tilinpäätöksen alueet on esitetty liitetiedossa 2.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryritykset

UPM:n konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö UPM-Kymmene Oyj:n ja sen tytäryritysten tilinpäätökset. Tytäryrityksiksi katsotaan ne yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on yrityksessä määräysvalta, jos sillä on yritystä koskeva valta; se altistuu yrityksen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy käyttämään yritystä koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamansa tuoton määrään.

Liiketoimintojen yhdistäminen käsitellään hankintamenetelmällä.

Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattavaksi otettujen velkojen ja liikkeeseen laskettuihin oman pääoman ehtoisten instrumenttien hankintahetken käypään arvoon. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta velkajärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettoarvosta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettoarvonsuuden käyvän arvon, merkitään taseeseen liikearvoksi. Jos määrä on pienempi kuin hankinnan kohteen yksilöitävissä olevan nettoarvonsuuden käypä arvo ja kyseessä on edullinen kauppa, kirjataan erotus tulosvaikutteisesti (ks. ”Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet” kohta Liikearvo).

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutettujen omaisuuserän arvonalentumisesta. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Jos konsernin määräysvalta tytäryrityksessä lakkaa arvostetaan mahdollinen jäljelle jäävä osuus käypään arvoon ja kirjanpitoarvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti.

Yhteiset toiminnot

Yhteinen toiminto on yhteisjärjestely, jossa osapuolilla, joilla on yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Yhteinen määräysvalta on sopimukseen perustuva järjestely, koskien määräysvallan pitämistä yhteisenä, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä.

Konserni yhdistelee osuutensa yhteisen toiminnon varoista, veloista, tuotoista ja kuluista. Varoja, velkoja, tuottoja ja kuluja käsitellään kirjanpidossa asianomaisia eräitä koskevien IFRS-standardien mukaisesti. Yhteisten toimintojen kanssa toteutetut liiketoimet kirjataan konsernitilinpäätökseen vain yhteisen toiminnon muiden osapuolien osuuksien osalta.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta joissa sillä ei ole määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy yleensä silloin, kun konserni omistaa 20–50 % äänimäärästä. Yhteisyritykset ovat yhteisjärjestelyjä, joissa osapuolilla, joilla on yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettoarvonsuuteen.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä lasketaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen ja ne on alun perin kirjattu hankintamenuun. Tämän metodin mukaan konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tilikauden voitosta tai tappiosta esitetään tuloslaskelmassa ja osuus muussa laajassa tuloksessa tapahtuneista muutoksista esitetään muun laajan

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

toteutumishetkellä. Sisäisesti kehitettyjen ohjelmistojen kehitysvaiheeseen liittyvät kehitysmenot aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin. Aktivoidut kehitysmenot sisältävät materiaalin ja palveluiden välittömät ulkoiset menot sekä osuuden ohjelmistojen kehitysryhmien yleiskustannuksista. Aineettomiin hyödykkeisiin aktivoidut ohjelmistojen kehityskustannukset poistetaan tasapoistoina taloudellisen pitoajan kuluessa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Erillisinä hankitut patentit, tavaramerkit ja lisenssit, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, esitetään taseessa kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoonsa. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet tai muut aineettomat hyödykkeet kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Hankintameno kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Päästöoikeudet

Konserni osallistuu kasvihuonepäästöjen vähentämiseen tähtääviin hallitusohjelmiin. Hallituksilta vastikkeetta saadut päästöoikeudet on kirjattu aineettomiksi hyödykkeiksi hankintahetken käypään arvoon. Päästöoikeuksista ei tehdä poistoja, mutta ne kirjataan korkeintaan tilinpäätöspäivän markkinahintaan. Julkisina avustuksina saadut päästöoikeudet on kirjattu taseeseen tuolennakoiksi ja tuloutettu systemaattisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin ajalla, jolle vastaavat päästöoikeudet on myönnetty. Toteutuneita päästöjä vastaavat kulut on kirjattu tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin ja esitetty taseen varauksissa. Päästöoikeudet ja niihin liittyvät varaukset kirjataan pois taseesta, kun ne toimitetaan veloitteiden kattamiseksi tai myydään. Mahdolliset myyntivoitot tai -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon. Hankittujen tytäryritysten aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Poistot lasketaan tasapoistoina, ja kirjanpitoarvo oikaistaan mahdollisilla arvonalentumisilla. Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Kuvitus: J. K. Paavola

Vieraan pääoman menot, jotka johtuvat ehdot täyttävän hyödykkeen rakentamisesta aktivoidaan käyttöomaisuuteen siltä ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön. Muut rahoituskulut kirjataan kuluksi.

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Muiden aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot perustuvat seuraaviin arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset	25–40 vuotta
Raskaat koneet	15–20 vuotta
Kevyet koneet ja laitteet	5–15 vuotta

Kuvitus: J. K. Paavola

Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoai-koja muutetaan vastaavasti.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon tai käsitellään erillisenä hyödykkeenä vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Uudella korvattujen hyödykkeiden kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Kooltaan merkittävät uudistus- ja parannushankkeet poistetaan kyseisen hyödykkeen jäljellä olevan vaikutusajan loppuun mennessä tai seuraavan uudistus- tai parannushankkeen alkuun mennessä, riippuen siitä kumpi on aiemmin.

Käyttöomaisuuden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen myyntituloitten ja tasearvon erotukse-na. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

◀◀ SISÄLTÖ

◀ TILINPÄÄTÖS

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

IFRS 5 -standardin mukaisesti lopetetuiksi toiminnoiksi luokitellut käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan niiden tasearvoon tai sitä alem-paan, myyntikustannuksilla vähennettyyn käypään arvoon.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset kirjataan käypään arvoon, kun avustuksen saaminen ja kaikkien siihen liittyvien ehtojen täyttyminen on kohtuullisen varmaa. Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset on vähennetty hyödykkeen hankintamenosta ja kirjattu pienentämään hyödykkeestä kirjattavia poistoja. Muut julkiset avustukset on kirjattu tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt sisältävät sijoituksia kiinteistöihin, kuten asuinhuoneistoja ja muita tiloja, jotka ovat kolmansien osapuolien käytössä.

Sijoituskiinteistöjä käsitellään pitkäaikaisena sijoituksena ja ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon. Poistot lasketaan tasapoistoina, ja kirjanpitoarvoa oikaistaan mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Taloudelliset pitoajat ovat samat kuin aineellisilla käyttöomaisuushyödykkeillä. Sijoituskiinteistöt esitetään taseessa hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Biologiset hyödykkeet

Biologiset hyödykkeet (kasvava puusto) arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Varsinaisen puuston, pois lukien nuoret taimikot, käypä arvo perustuu odotettavissa olevien, jatkuvien puustosta saatavien ja aiheutuvien rahavirtojen nykyarvoon. Nuorten taimikoiden arvo perustuu niiden toteutuneisiin perustamiskustannuksiin. Jatkuvat toiminnot, joita ovat hakkuut ja puuston kasvatus yhden kiertoajan kuluessa, perustuvat konsernin metsätalouden ohjeistukseen. Laskelmissa otetaan huomioon puuston tuleva kasvu, metsien ympäristönsuojelliset rajoitukset ja muut tekijät. Hakkuu-tulojen ja metsien kasvatuskustannusten laskenta perustuu ajankohdan vallitsevaan hinta- ja kustannustasoon sekä konsernin näkemykseen tulevasta hinta- ja kustannuskehityksestä.

Kasvun ja hakkuiden sekä hintojen, diskonttauskoron, kustannusten ja muiden tekijöiden aiheuttamat muutokset puuston käyvässä arvossa sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja saamiset ja myytävissä olevat sijoitukset. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä rahoitusvarojen käyttötarkoituksen perusteella.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sijoituksen rahavirtoihin ovat lakanneet tai siirretty toiselle osapuolelle ja konserni on siirtänyt omistukseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Kaikki käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Konserni ei ole luokitellut rahoitusvaroja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi (käyvän arvon vaihtoehdon soveltaminen).

Lainat ja saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin, elleivät ne eräänny 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Yhtiön myöntämät lainat, joilla on määrätty eräpäivä, arvoste-taan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käytäen, ja joilla ei ole määrättyä eräpäivää, arvostetaan hankintamenoon. Lainasaamisille tehdään arvonalennus, mikäli tasearvo on suurempi kuin arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Myyntisaamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon vähennettynä

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

arvonalentumisella. Myyntisaamisista kirjataan arvonalennus tuloslaskelmaan, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan täysimääräisenä alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, velallisen todennäköinen konkurssi sekä maksuorituksen viivästyminen yli 90 päivää ovat viitteitä myyntisaamisten arvonalentumisesta. Aiemmin kirjatuista arvonalennustappioista myöhemmin takaisinsaadut määrät kirjataan tulosvaikutteisesti tuloslaskelmaan.

Myytävissä olevat sijoitukset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on nimenomaisesti määritelty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Myytävissä olevat sijoitukset sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevien sijoitusten ostot ja myynnit kirjataan kirjanpitoon selvityspäivänä, jolloin omaisuuserä siirtyy konsernille tai jona konserni siirtää sen toiselle osapuolelle. Sijoitukset merkitään alun perin kirjanpitoon niiden hankintamenoon sisältäen transaktiomenot, ja ne arvostetaan myöhemmin käypään arvoon.

Myytävissä oleviksi luokiteltujen sijoitusten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset merkitään muuhun laajaan tulokseen. Kun myytävissä olevaksi luokiteltu sijoitus myydään tai siitä kirjataan arvonalennus, omaan pääomaan vähennettynä käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan myytävissä olevien sijoitusten nettovoittoihin tai -tappioihin.

Konserni arvioi aina tilinpäätöspäivänä, onko joidenkin rahoitus-saamisten tai niiden ryhmän arvonalentuminen objektiivisesti todennettavissa. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen alentuminen alle hankintahinnan huomioidaan arvonalentumista määritettäessä. Kun arvonalentuminen todetaan, kirjataan kumulatiivinen tappio, joka lasketaan hankintahinnan ja nykyisen käyvän arvon erotuksena vähennettynä aikaisemmin kirjatuilla arvonalentumisilla, pois omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Myytävissä oleviin sijoituksiin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloksen kautta.

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Kuvitus: J. K. Paavola

Työsuhde-etuudet

Eläke-etuudet

Konsernilla on eri puolilla maailmaa erilaisia eläkejärjestelyjä, jotka noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Osa näistä järjestelyistä on etuuspohjaisia, jolloin niissä määritellään eläketurvaa koskevat etuudet, työkyvyttömyyskorvaukset ja työsuhteen irtisanomisen yhteydessä maksettavat etuudet. Eläke-edut määräytyvät yleensä henkilöstön palvelusajan ja loppupalkan perusteella. Eläkejärjestelyt rahoitetaan yleensä joko suorituksina eläkevakuutusyhtiöille tai eläkesäätiöille vakuutusmatemaattisiin eläkevastuulaskelmiin perustuen. Lisäksi konsernilla on maksupohjaisia järjestelyjä. Suurin osa Suomen eläkejärjestelyistä luokitellaan maksupohjaisiksi.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä taseeseen kirjattuna eläkevastuuna esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyvällä arvolla. Eläkevastuun laskevat riippumattomat vakuutusmatemaatikot vuosittain. Vastuu määritetään käyttäen ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method); eläkevastuun nykyarvo saadaan diskonttaamalla arvioidut rahavirrat nykyarvoonsa käyttäen korkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa, jotka on laskettu liikkeelle samassa valuutassa kuin eläkevastuu tullaan suorittamaan. Joukkovelkakirjalainojen maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Eläkemenoit kirjataan tuloslaskelman henkilöstökuluihin jaksottaen kustannukset työntekijöiden palvelusajalle. Muutokset vakuutusmatemaattisissa olettamissa ja vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, jotka syntyvät kokemusperusteisista tarkistuksista kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella jolla ne syntyvät. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot ja veloitteen täyttämisestä aiheutuvat voitot tai tappiot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Maksupohjaisissa eläkejärjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiölle, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Konsernin suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee.

Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Muutamat konsernin yhtiöt ovat järjestäneet eläkeläisilleen terveydenhuoltoon liittyviä sekä muita etuuksia. Terveydenhuoltoon liittyvän etuuden saamisen ehtona on tavallisesti työskentely eläkeikään asti ja tietty vähimmäispalveluksessaoloaika. Arvioidut järjestelyjen kustannukset jaksotetaan työssäoloajalle käyttäen samaa laskentatapaa, jota sovelletaan etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen laskennassa. Vastuun laskevat yhtiöstä riippumattomat vakuutusmatemaatikot.

Osakeperusteiset maksut

Konsernin pitkän aikavälin kannustepalkkioina konserni on myöntänyt optio-oikeuksia ylimmälle johdolle sekä avainhenkilöille. Vuodesta 2011 konsernin pitkän aikavälin kannustepalkkiot muodostuvat tulosperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä ylimmälle johdolle ja bonusperusteisesta palkkiojärjestelmästä muille avainhenkilöille. Nämä palkitsemisohjelmat kirjataan suoritustavasta riippuen joko omana pääomana tai käteisvaroina maksettavina osakeperusteisina liiketoimina. Henkilöstölle myönnettyjen optioiden ja osakkeiden käyvät arvot kirjataan henkilöstösisivukuluksi oikeuden syntymisajanjakson aikana.

Myönnettyt optiot arvostetaan käypään arvoon Black-Scholes optiohinnoittelumallilla myöntämispäivänä. Optioehtoihin liittyvät ei-markkinaperusteiset ehdot on sisällytetty toteutettavien optioiden arvioituun lukumäärään. Toteutettavien optioiden arvioitu lukumäärä tarkastetaan neljännesvuosittain ja mahdollisten muutosten vaikutukset kirjataan tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan.

Optioita toteutettaessa saatavat maksut vähennettynä niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla kirjataan omaan pääomaan.

Tulosperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä annettavien UPM:n osakkeiden määrä perustuu konsernin tuloskehitykseen ja bonusperusteisessa palkkiojärjestelmässä ohjelmaan osallistuvien vuosituloitteisiin. Osakkeen käypä arvo on sen markkinahinta myöntöpäivänä. Suori-

tus tapahtuu osakkeiden ja käteisvarojen yhdistelmänä, johon konserni voi käyttää hallussa olevia omia osakkeita tai ostaa ne markkinoilta.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Mikäli konserni odottaa varauksen tulevan katetuksi, esimerkiksi vakuutus sopimuksesta, saatava korvaus merkitään taseeseen erillisenä saatavana, mutta vain, jos korvauksen saaminen on käytännöllisesti katsoen varmaa.

Uudelleenjärjestely- ja henkilöstökuluaraukset

Uudelleenjärjestelyt kirjataan kaudelle, jolloin konserni tulee laillisesti tai tosiasiallisesti velvolliseksi maksusuoritukseen ja kun suunnitelma uudelleenjärjestelystä on julkistettu. Työsuhteen päättymiseen liittyvät korvaukset kirjataan, kun konsernin suunnitelma on ilmoitettu järjestyln piirissä oleville työntekijöille. Konsernin jatkuvaan liiketoimintaan liittyvistä kuluista ei tehdä varauksia etukäteen.

Ympäristökuluaraukset

Vuosikuluiksi kirjataan menot, jotka syntyvät korjattaessa olosuhteita, jotka johtuvat aikaisempien tilikausien toiminnoista ja jotka eivät enää kerrytä tuloja nykyhetkellä tai tulevaisuudessa. Ympäristökustannusten varaukset kirjataan perustuen nykyisiin tulkintoihin ympäristönsuojelulaeista ja -säännöksistä, kun on todennäköistä, että velvoite on aiheutunut ja kyseisen veloitteen arvo on kohtuullisesti arvioitavissa. Varauksiin ei sisällytetä kolmannen osapuolen korvauksia.

Päästöoikeudet

Aiheutuneista päästöistä syntyvät päästöoikeuksien palautusveloitteet kirjataan varauksiin vastuun syntyhetkellä. Päästöoikeuksien varaukset on kirjattu omistettujen päästöoikeuksien kirjanpitoarvoihin perustuen. Jos päästöjä toteutuu päästöoikeuksia enemmän, arvostetaan ylimenevä osuus tilinpäätöspäivän markkinahintaan.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) luokitellaan myytävänä oleviksi ja arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan ja myynti on erittäin todennäköinen. Poistot näistä omaisuuseristä lopetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on yhteisön osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä merkittävää liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta, on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä merkittävästä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, tai on tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen. Lopetetun toiminnon tulos verojen jälkeen esitetään omana eräänään konsernin tuloslaskelmassa.

Osinko

Konsernin tilinpäätöksessä osingonjako emoyhtiön omistajille on kirjattu velaksi sille raportointikaudelle, jonka aikana emoyhtiön osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon jaettavaksi.

Osakekohtainen tulos

Laimentamattoman osakekohtaisen tuloksen laskennassa käytetään tilikauden painotettua keskimääräistä osakemäärää. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden keskimääräistä lukumäärää oikaistaan optioiden laimennusvaikutuksella.

Uusien ja uudistettujen IFRS-standardien, tulkintojen sekä standardien muutosten käyttöönotto

Vuonna 2013 voimaantulleet uudet ja uudistetut IFRS-standardit, tulkinnat sekä standardien muutokset

Vuonna 2013 konserni on ottanut käyttöön sekä ottanut käyttöön ennen niiden pakollista voimaantuloa seuraavat uudet, uudistetut ja muutetut standardit ja tulkinnat:

Muutos IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardiin poistaa ns. ”putki-menetelmän” soveltamisen mahdollisuuden, sekä määrittelee korkokustannuksen velvoitteen ja järjestelyyn kuuluvien varojen nettoerälle. Käytönoton yhteydessä kaikki konsernin vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu takautuvasti, ja korkomenot ja järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto korvattu nettokorolla, joka lasketaan etuuspohjaisesta nettovelasta (tai -omaisuuserästä) diskonttauskorkoa käyttäen.

Uusi IFRS 10 Konsernitilinpäätös -standardi rakentuu olemassa oleville periaatteille, määrittäessään määräysvallan ratkaisevaksi tekijäksi, kun määritellään, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätöseen. Lisäksi standardi antaa lisäohjeistusta määrittelyn tueksi tapauksissa, joissa määräysvaltaa on vaikea arvioida. Uusi IFRS 11 -standardi sisältää ohjeistusta siitä kuinka yhteisjärjestelyjä käsitellään, pohjautuen realistisemmin järjestelystä johtuviin oikeuksiin ja veloitteisiin eikä sen oikeudelliseen muotoon. IFRS 11 -standardin mukaan yhteisjärjestely luokitellaan, joko yhteiseksi toiminnoksi tai yhteisyritykseksi, riippuen järjestelyn osapuolten oikeuksista ja veloitteista. Lisäksi yhteisyritysten suhteellinen yhdistely ei ole enää sallittua. IFRS 12 -standardi on uusi standardi, joka kattaa kaiken tyyppisiä osuuksia koskevat liitetietovaatimukset. Standardi koskee yhteisjärjestelyjä, osakkuusyrityksiä, erityistä tarkoitusta varten luotuja sijoitusvälineitä ja muita taseen ulkopuolisia välineitä. Uudistettu IAS 27 -standardi sisältää erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een ja uudistettu IAS 28 -standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsitte-lystä pääomaosuus-menetelmällä IFRS 11 -standardin julkaisemisen seurauksena. Uusien ja uudistettujen standardien käyttöönoton seurauksena Pohjolan Voima Oy:n (PVO) vesivoima- (A), ydinvoima- (B, B2) ja lämpövoimaosakkeet (C, C2, H, M ja V) sekä Kemijoki Oy:n ja Länsi-Suomen Voima Oy:n (LSV) osakkeet luokitellaan rahoitus-omaisuudeksi (myytävissä olevat sijoitukset) ja arvostetaan käypään arvoon. PVO:n lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitos Wisapower Oy (G7-osakkeet) konsolidoidaan IFRS 10:n mukaisesti tytäryrityksenä. UPM:n omistus muissa PVO:n lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa (G-, G2-, G3-, G4- ja G9-osakkeet), 50 % omistusosuus Madison Paper Industries -paperitehtaassa (MPI) Yhdysvalloissa sekä eräät muut sijoitukset konsolidoidaan yhteisenä toimintona IFRS 11 mukaisesti. Aiemmin kaikki PVO:n osakkeet on käsitelty osakkuusyrityksenä ja MPI yhteisyrityksenä ja konsolidoitu pääomaosuusmenetelmällä. LSV on käsitelty tytäryrityksenä.

Muutos IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen - muut laajan tuloksen erät edellyttää muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemistä sen mukaan, ovatko ne mahdollisesti tulevaisuudessa kirjattavissa tulosvai- kutteisiksi (luokittelun muutoksista johtuvat oikaisut). Standardin muut- os on vaikuttanut muiden laajan tuloksen erien esitystapaan.

Uuden IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen -standardin tarkoi- tuksena on lisätä yhdenmukaisuutta ja vähentää monimutkaisuutta. Standardi sisältää täsmällisen käyvän arvon määritelmän sekä käyvän arvon määrittämistä ja liitetietoja koskevat vaatimukset, jotka koskevat kaikkia IFRS-standardeja. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, vaan sen sijaan annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä, kun sen käyttö salli- taan tai sitä vaaditaan muissa IFRS-standardeissa.

IAS 12 Tuloverot -standardin muutos: IAS 12 vaati aikaisemmin yhteisöä arvioimaan, mikä osa taseessa käypään arvoon arvostetun erän kirjanpitoarvosta on kerrytettävissä jatkuvasta käytöstä ja mikä osa omaisuuserän myynnistä. Muutoksen mukaan tiettyjen käypään arvoon arvostettujen omaisuuserien kirjanpitoarvon oletetaan lähtökohtaisesti kertyvän omaisuuserän myynnistä. Oletus soveltuu laskennallisiin veroi- hin, jotka syntyvät sijoituskiinteistöistä, aineellisista käyttöomaisuus-

hyödykkeistä ja aineettomista hyödykkeistä, jotka arvostetaan käyvän arvon mallilla tai uudelleenarvostusmallilla. Standardilla muutoksella ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tulkinta IFRIC 20 Pintamaan poistamisesta aiheutuvat menot avo- louhoksen tuotantovaiheessa ei ole merkityksellinen konsernin toiminn- oille.

Muutos IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot - Rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentäminen toisistaan laajentaa nykyisiä liitetietovaatimuksia niin että yhteisöjen tulee antaa numeerista tietoa taseessa nettomääräisesti esitetyistä rahoitusinstrumenteista sekä niistä rahoitusinstrumenteista, jotka ovat ’master netting’ tai vastaavanlaisen sopimusjärjestelyn alaisia huolimatta siitä, että ne on esitetty taseessa bruttomääräisinä.

Muutos IFRS 10, 11 ja 12 siirtymäsääntöihin helpottaa siirtymä- sääntöjä siten, että oikaistuja vertailutietoja vaaditaan vain yhdeltä tili- kaudelta. Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömiä strukturoituja yhteisöjä koskevia vertailutietoja ei tarvitse esittää IFRS 12:n käyttöö- ottoa edeltäviltä kausilta. Muutoksella ei ole ollut vaikutusta konserniti- linpäätökseen.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (2009–2011) koskevat yhteensä viittä standardia ja yhtä tulkintaa. Muutoksilla ei ole ollut vai- kutusta konsernitilinpäätökseen.

Seuraavassa esitetään laatomisperiaatteiden muutosten vaikutukset konsernin 2012 tilinpäätöslaskelmiin:

		Q1-Q4/2012
milj. euroa		
Liikevaihto		54
Liiketoiminnan muut tuotot		2
Liiketoiminnan kulut		–13
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista		16
Poistot ja arvonalentumiset		–27
Liikevoitto/tappio		32
Korko- ja muut rahoituskulut, netto		103
Voitto/tappio ennen veroja		135
Tuloverot		–3
Kauden voitto/tappio		132
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa		0,25
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa		0,25

Vaikutus konsernin laajaan tuloslaskelmaan

		Q1-Q4/2012
milj. euroa		
Kauden voitto/tappio		132
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutus- matemaattiset voitot ja tappiot		–98
Myytävissä olevat sijoitukset		–635
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähen- nettyinä		–733
Kauden laaja tulos yhteensä		–601

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

Vaikutus konsernin taseeseen

milj. euroa	31.12.2012	1.1.2012
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Muut aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	9	9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	243	263
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-569	-689
Myytavissä olevat sijoitukset	2 440	3 085
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	10	8
Laskennalliset verosaamiset	53	21
Muut pitkäaikaiset varat	-163	-157
	2 023	2 540
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	11	10
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-2	13
Rahavarat	18	17
	27	40
Varat yhteensä	2 050	2 580

OMA PÄÄOMA JA VELAT**Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma**

Muuntoerot	-3	-3
Arvonmuutos- ja muut rahastot	2 093	2 728
Kertyneet voitot	-540	-573
	1 550	2 152

Määräysvallattomien omistajien osuus

	-10	-10
--	-----	-----

Oma pääoma yhteensä

	1 540	2 142
--	-------	-------

Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	15	27
Eläkevelvoitteet	269	151
Varaukset	2	1
Korolliset velat	203	222
Muut velat	-2	-
	487	401

Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	21	23
Ostovelat ja muut velat	2	15
Tuloverovelat	-	-1
	23	37

Velat yhteensä

	510	438
--	-----	-----

Oma pääoma ja velat yhteensä

	2 050	2 580
--	-------	-------

Vaikutus konsernin rahavirtalaskelmaan

milj. euroa	Q1-Q4/2012
Liiketoiminnan rahavirrat	
Kauden voitto/tappio	132
Oikaisut	-93
Maksetut korot	-3
Käyttöpääoman muutos	-10
Liiketoiminnan nettorahavirrat	26
Investointien rahavirrat	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5
Muiden pitkäaikaisen varojen muutos	-2
Investointien nettorahavirrat	-7

Rahoituksen rahavirrat	
Pitkäaikaisen velkojen nostot	14
Pitkäaikaisen velkojen lyhennykset	-27
Lyhytaikaisen velkojen muutos	-5
Rahoituksen nettorahavirrat	-18

Rahavarojen muutos	1
Rahavarat kauden alussa	17
Rahavarojen muutos	1
Rahavarat kauden lopussa	18

Myöhemmin voimaan tulevat uudet ja uudistetut standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin, joita konserni ei vielä ole ottanut käyttöön ennen niiden pakollista voimaantuloa

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi sisältää ohjeistuksia kirjaamisesta, arvostamisesta, taseesta poiskirjaamisesta sekä suojauslaskennasta. IASB täydentää kokonaisvaltaista standardiprojektiaan eri vaiheiden valmistuessa. Projektin tarkoituksena on lopulta korvata IAS 39 kokonaan uudella rahoitusinstrumentistandardilla. IFRS 9 säilyttää eri arvostusperusteet, mutta niitä on yksinkertaistettu määräämällä rahoitusvaroilta kaksi arvostusryhmää: jaksotettu hankintameno ja käypä arvo. Luokittelu riippuu yhteisön liiketoimintamallista ja rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen ominaispiirteistä. Uuden standardin mukaan rahoitusvelkojen kirjaamisen ja arvostamisen tulisi pysyä samana lukuun ottamatta niitä rahoitusvelkoja, joihin sovelletaan käyvän arvon optiota. IFRS 9 esittelee uuden suojauslaskentamallin, joka tuo yhtiön riskienhallinnan ja tilinpäätöksen suojauslaskennan lähemmäs toisiaan. IFRS 9 -standardin pakollinen voimaantulopäivä lisätään standardiin kaikkien vaiheiden valmistuttua ja kun lopullinen standardi on julkaistu. IFRS 9 -standardin käyttöönotolla odotetaan olevan joitakin vaikutuksia konsernin rahoitusvarojen tilinpäätöspäätöksiin. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutos IAS 32 Rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentäminen toisistaan tulee voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutos selventää säännöksiä, jotka koskevat rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentämistä toisistaan. Konserni on selvittämässä standardin muutoksen vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutos IFRS 10 Konsernitilinpäätös -standardiin tulee voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksen seurauksena monien rahastojen ja vastaavanlaisten yhteisöjen ei enää tarvitse konsolidoida sijoituskohteita. Asiaa koskevia muutoksia tehtiin IFRS 10:een, IFRS 12:een ja IAS 27:ään. Muutos ei ole merkityksellinen konsernin toiminnolle.

IFRIC 21 Julkiset maksut -tulkinta tulee voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Tulkinnassa selvennetään velan kirjaimiskriteereitä julkisen maksun yhteydessä. Tulkinta koskee IAS 37:n mukaan kirjattavia julkisia maksuja sekä niitä, joissa maksun ajankohta ja määrä ovat tiedossa. Tulkinnalla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutos IAS 36 Omaisuuserien arvon alentuminen: kerrytettävissä olevasta rahamäärästä esitettävät tiedot tulee voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IFRS 13 lisäsi IAS 36 liitetietovaatimuksia arvoltaan alentuneiden omaisuuserien kerrytettävissä olevia rahamääriä koskevista tiedoista. Muutos selventää, että tiedot on esitettävä arvoltaan alentuneista omaisuuseristä vain, jos niiden arvo perustuu käypään arvoon vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla. Muutoksella ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutos IAS 39 tulee voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutos tuo helpotuksen, jonka mukaan suojauslaskentaa voidaan tiettyjen kriteerien täytyessä jatkaa, kun johdannaispimuksen uudeksi osapuoleksi tulee lain tai säädösten muutosten vuoksi keskusvastaapuoli. Muutoksella ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IAS 19 Etuuspohjaiset järjestelyt: työntekijöiden maksusuoritukset tulevat voimaan 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutos selventää sellaisten maksusuoritusten, jotka liittyvät työsuoritukseen ja joiden määrä ei vaihtelee työntekijän työssäoloajan perusteella, vähentämisen ansaittujen etuuskustannusten määrästä sillä kaudella, jona työ suoritetaan. Muutoksilla ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (2010–2012) tulevat voimaan 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IFRS-parannusten kokoelma vuosilta 2010-2012 koskee yhteensä seitsemää standardia. Muutoksilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (2011–2013) tulevat voimaan 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IFRS-parannusten kokoelma vuosilta 2011-2013 koskee yhteensä neljää standardia. Muutoksilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

2 Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät**Arvon alentumistestaus**

Konsernissa testataan arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain liikearvo, keskeneräisiä aineettomia hyödykkeitä, ja aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen käyttöaika. Muun pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistestauksia tehdään silloin, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Arvoina testauksissa käytetään tulevia diskontattuja rahavirtoja, jotka voidaan saada omaisuuserän käytöllä ja sen mahdollisella myymisellä. Mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää omaisuuden kerrytettävissä olevan rahavirran tai käyvän arvon, kirjataan erotuksesta arvonalennuskulu. Toteutuneet rahavirrat voivat poiketa arvioituista diskontatuista tulevista rahavirroista, koska yhtiön omaisuuserien pitkät taloudellinen käyttöaika, tuotteiden ennustettujen myyntihintojen, tuotantokustannusten sekä laskelmissa käytetyn diskonttauskoron muutokset voivat johtaa merkittävien arvonalennuskulujen kirjaamiseen. Lisätietoja arvonalentumistestauksesta on esitetty liitetiedossa 16.

Biologiset hyödykkeet

Konserni omistaa noin 1,1 miljoonaa hehtaaria metsäalueita ja puuviljelmä, joiden kasvava puusto (biologiset hyödykkeet) arvostetaan tilinpäätöshetkellä käypään arvoon. Varsinaisen puuston, pois lukien nuoret taimikot, käypä arvo perustuu odotettavissa olevien, jatkuvien puustosta saatavien ja aiheutuvien rahavirtojen nykyarvoon. Käyvän arvon määrittämiseen vaikuttavat mm. yhtiön arvio puuston kasvusta, hakkuista ja hintakehityksestä sekä diskonttauskoron, joiden muuttuminen voi johtaa huomattavaan biologisten hyödykkeiden arvomuutoskirjaukseen konsernin tuloslaskelmassa. Biologiset hyödykkeet on esitetty liitetiedossa 20.

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä työntekijöidensä eläkkeelle jäämisen tai työsuhteen päättymisen varalta. Työsuhde-etuuksiin liittyvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia oletuksia kuten diskonttauskoron, eläkejärjestelyjen varojen odotettu tuotto sekä arvioidut tulevat palkkatason muutokset. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta tai henkilökunnan palvelusajan pituudesta. Huomattavat erot toteutumissa tai huomattavat muutokset oletamuksissa voivat vaikuttaa etuus pohjaisiin velvoitteisiin ja kuluihin tulevilla tilikausilla. Eläkevelvoitteet on esitetty liitetiedossa 29.

Ympäristövaraukset

Konsernin toiminta perustuu pääosin raskaaseen prosessiteollisuuteen, mikä edellyttää laajojen tehdaslaitosten rakentamista. Tuotannossa käytetään muiden raaka-aineiden ohella huomattavasti mm. kemikaaleja, vettä ja energiaa. Konsernin toimintaa säätelevät lukuisat ympäristöön liittyvät lait ja määräykset. Konserni pyrkii toimimaan jätevesien sekä kasvihuonepäästöjen ja kaatopaikkajätteiden käsittelyssä ympäristöön liittyvien säädösten mukaisesti. Konserni on kirjanpidossaan varautunut toiminnalle tavanomaisiin ympäristönsuojeluun liittyviin kustannuksiin. Odottamattomat tapahtumat tuotantoprosesseissa ja jätteiden käsittelyssä voivat aiheuttaa yhtiölle merkittäviä menetyksiä liiketoiminnassa sekä lisäkustannuksia. Varaukset on esitetty liitetiedossa 30.

Tuloverot

Johdon arviointia edellytetään määrittäessä tuloverojen ja laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen määrää. Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä laskennallisten verosaamisten kirjausperusteet. Tätä varten arvioidaan, miten todennäköisesti tytäryhtiöillä on kerrytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot tai käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää. Ennusteissa käytettävät tekijät voivat poiketa toteutuneista, mikä voi johtaa merkittäviin verosaamisten kulukirjauksiin tuloslaskelmassa. Tuloverot on esitetty liitetiedossa 13 ja laskennalliset verot liitetiedossa 28.

Oikeudelliset vastuut

Johdon arviointia edellytetään parhaillaan käynnissä oleviin oikeudenkäynteihin liittyvien varusten arvostamisessa ja kirjaamisessa. Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Oikeudenkäyntien vaikeasti ennakoitavasta luonteesta johtuen oikeudenkäynnin todellinen kustannus voi poiketa merkittävästi alkuperäisestä arviosta. Oikeudelliset vastuut on esitetty liitetiedossa 39.

Myytavissä olevat sijoitukset

Konsernin myytävissä olevat sijoitukset koostuvat sijoituksista noteeraamattomiin osakkeisiin, jotka arvostetaan taseessa käypään arvoon. Käyvän arvon arviointia edellyttää johdon harkintaa ja arviointia useita arvioissa käytetyistä tekijöistä (esim. diskonttauskorot, sähkön hintaennuste ja Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitoksen käynnistysaikataulu), jotka voivat poiketa todellisista lopputuloksista, ja voivat johtaa myytävissä olevan sijoituksen arvon sekä oman pääoman merkittävään muutokseen. Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat on esitetty liitetiedossa 3 ja myytävissä olevat sijoitukset liitetiedossa 22.

3 Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille: valuutta-, korko-, luotto- ja likviditeettirisille.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten turvata omalta osaltaan konsernin tuloskehitys. Rahoitustoiminnon tavoitteet ja limitit on määritelty yhtiön hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoitusriskien hallinnassa käytetään erilaisia rahoitusinstrumentteja rahoituspolitiikan asettamissa rajoissa. Käytössä on vain instrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan jatkuvasti ja luotettavasti seurata.

Rahoituksen hoito ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin rahoitus- ja riskienhallintaosastolle. Keskeytymisen tavoitteena on tehokas riskienhallinta, kustannussäästöt ja kassanhallinnan optimointi.

Valuuttariski

Konserni altistuu valuuttariskille, joka syntyy valuuttamääräisistä tulevaisuudessa suoritettavista kaupallisista maksuista, taseessa olevista valuuttamääräisistä veloista ja saatavista sekä translaatorisistä, joka aiheutuu sijoituksista ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Suurimmat valuuttariskit liittyvät Yhdysvaltojen dollariin, Ison-Britannian puntaan ja Japanin jeniin.

Konsernin valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa valuuttakurssimuutosten aiheuttamaa epävarmuutta rahavirroissa, tuloksessa ja taseessa suojaamalla sovittuihin ja ennustettuihin liiketoimiin liittyviä sekä taseeseen sisältyviä valuuttariskejä.

Taso 2: muut syöttötiedot kuin tason 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot).

Hyödykejohtannaiset, joilla käydään kauppaa toimivilla markkinoilla, arvostetaan raportointikauden päättämispäivän markkinahintoihin ja luokitellaan tasolle 1.

Tason 2 rahoitusinstrumenttien (esim. OTC-johdannaisten) käyvät arvot on arvioitu seuraavasti: korkotermiinien ja -futuuriin käyvät arvot perustuvat raportointikauden päättämispäivän markkinahintoihin; valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat raportointikauden päättämispäivän termiinhintoihin; valuuttaoptiot arvostetaan raportointikauden päättämispäivän markkinahintaan; koron- ja valuutanvaihtosopimukset arvostetaan tulevien rahavirtojen nykyarvoon ja hyödykejohtannaiset arvostetaan raportointikauden päättämispäivän markkinahintoihin. Johdannaisten, joille ei ole saatavissa markkinahintaa (kuten kytketyt johdannaiset), käyvän arvon arvioimisessa käytetään soveltuvia arvostusmenetelmiä ja taustaoletuksia, jotka perustuvat raportointikauden päättämispäivän markkinanoteerauksiin. Tunnistettuja kytkettyjä johdannaista seurataan konsernissa ja niiden käypien arvojen muutokset kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Konsernin johto on määritellyt konsernissa käytettävät käyvän arvon arvioimisen toimintatavat ja arvostusprosessit. Käyvät arvot määritetään vuosineljänneksittäin asianomaisen liiketoiminta-alueen tai funktion toimesta. Konsernin talousjohto arvioi määriteltyjä käypä arvoja hallituksen tarkastusvaliokunnan valvonnassa.

Tasolle 3 luokiteltavat myytävissä olevat sijoitukset on esitetty liitetiedossa 22 ja biologiset hyödykkeet liitetiedossa 20.

Seuraavassa taulukossa esitetään käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat

milj. euroa	Käyvät arvot 31.12.2013			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Kaupankäyntijohdannaiset	1	56	–	57
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	101	307	–	408
Myytävissä olevat sijoitukset	–	–	2 661	2 661
31.12.	102	363	2 661	3 126

Velat				
Kaupankäyntijohdannaiset	20	166	–	186
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	104	43	–	147
31.12.	124	209	–	333

milj. euroa	Käyvät arvot 31.12.2012			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Kaupankäyntijohdannaiset	1	92	–	93
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	78	417	–	495
Myytävissä olevat sijoitukset	–	–	2 587	2 587
31.12.	79	509	2 587	3 174

Velat				
Kaupankäyntijohdannaiset	12	124	–	136
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	66	38	–	104
31.12.	78	162	–	240

Tasojen välillä ei ole ollut siirtoja.

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostettuja rahoitusvaroista ja -veloista 31.12.2013

milj. euroa	Myytävissä olevat sijoitukset
Alkusaldo	2 587
Lisäykset	31
Siirrot tasolle 3	1
Siirrot tasolta 3	–
Voitot ja tappiot	
Tuloslaskelmassa (voitot myytävissä olevista sijoituksista, netto)	–1
Laajassa tuloslaskelmassa (myytävissä olevat sijoitukset)	43
Loppusaldo	2 661

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostettuja rahoitusvaroista ja -veloista 31.12.2012

milj. euroa	Myytävissä olevat sijoitukset			Muut saamiset	Yhteensä
	3 345	3	3 348		
Alkusaldo	3 345	3	3 348		
Lisäykset	33	–	33		
Siirrot tasolle 3	–	–	–		
Siirrot tasolta 3	–	–	–		
Voitot ja tappiot					
Tuloslaskelmassa (voitot myytävissä olevista sijoituksista, netto)	–109	–3	–112		
Laajassa tuloslaskelmassa (myytävissä olevat sijoitukset)	–682	–	–682		
Loppusaldo	2 587	–	2 587		

4 Segmentti-informaatio

Konsernin johto on määritellyt toimintasegmentit perustuen raportteihin, joita konsernin ylin operatiivinen päätöksentekijä säännöllisesti seuraa. Konsernin toimitusjohtaja on määritelty konsernin ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi.

Konsernin toimintasegmentit on organisoitu tuotteiden perusteella. UPM ilmoitti elokuussa 2013 uudistavansa liiketoimintarakenteensa ja tavoittelevansa selvää parannusta yhtiön kannattavuuteen. Yhtiö pyrkii myös yksinkertaistamaan ja edelleen kehittämään liiketoimintaportfoliotaan. 1.11.2013 alkaen UPM:n uusi liiketoimintarakenne muodostuu seuraavista liiketoiminta-alueista ja raportointisegmenteistä: UPM Biorefining, UPM Energy, UPM Raflatac, UPM Paper Asia, UPM Paper ENA (Eurooppa ja Pohjois-Amerikka) ja UPM Plywood. Metsät ja puunhankinta, UPM Biocomposites ja UPM Biochemicals -liiketoimintayksiköt ja konsernipalvelut raportoidaan yhtiön Muussa toiminnassa. Raportointi uuden rakenteen mukaan alkoi vuoden viimeisestä neljänneksestä. Vertailuvuoden raportoidut tiedot on muutettu vastamaan uutta liiketoiminta-alueiden ja raportoitavien segmenttien rakennetta.

Raportoitavat segmentit

UPM Biorefining

UPM Biorefining-segmentti muodostuu sellu-, saha- ja biopoltoaineliiketoiminnoista. Sen vuosittainen tuotantokapasiteetti on 3,3 miljoonaa tonnia sellua, joka valmistetaan neljällä nykyaikaisella sellutehtaalla Suomessa ja Uruguayssa. Lisäksi liiketoimintaan kuuluvat puuviljelmät, neljä sahaa Suomessa sekä rakenteilla oleva biojalostamo Lappeenrannassa.

UPM Energy

UPM Energy-segmentti vastaa energiatuotannon lisäksi fyysisen sähkön kaupasta ja käy kauppaa sähkön johdannaismarkkinoilla. Segmentti koostuu UPM:n vesivoimaloista ja osuiksista energiayhtiöissä. UPM Energyn tuotantokapasiteetti on 1,6 GW.

UPM Raflatac

UPM Raflatac-segmentti valmistaa tarramateriaaleja tuote- ja informaatioetiketointiin.

UPM Paper Asia

UPM Paper Asia-segmentti muodostuu Changshun paperitehtaasta sekä Tervasaaren ja Jämsänkosken tehtaiden tarrapaperituotannosta. UPM Paper Asian tuotantokapasiteetti on 1,4 miljoonaa tonnia hieno- ja erikoispapereita.

UPM Paper ENA

UPM Paper ENA-segmentti tuottaa aikakauslehti-, sanomalehti- ja hienopaperia 19 nykyaikaisella tehtaalla Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. UPM Paper ENA:n tuotantokapasiteetti on 10,2 miljoonaa tonnia.

UPM Plywood

UPM Plywood-segmentin tuotantokapasiteetti on noin miljoona kuutiometriä vaneria ja viilua Suomessa, Venäjällä ja Virossa.

Muu toiminta

Muu toiminta sisältää metsät ja puunhankinnan, UPM Biocomposites ja UPM Biochemicals -liiketoimintayksiköt sekä konsernipalvelut.

Kustakin segmentistä raportoitava informaatio vastaa konsernin toimitusjohtajan segmenttien tuloksellisuuden arvioimiseksi sekä resurssien kohdentamiseksi käyttämää konsernin sisäistä raportointia.

Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu ensisijaisesti segmentin liikevoittoon. Yhteinen toiminto Madison Paper Industries (MPI) on raportoitu tytäryhtiönä UPM Paper ENA -segmentin segmenttiraportoinnissa. Lisäksi realisoitumattomien hyödykejohtannaisen käyvän arvon muutoksia ei allokoida segmenteille. Muilta osin segmenttien liikevoitto on määritelty konsernin tilinpäätöstä vastaavalla tavalla. Segmenttien väliset myynnit tapahtuvat markkinahintaan.

Konsernin toimitusjohtajalle raportoitavien varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaiset. Varat ja velat kohdistetaan segmenteille segmentin toimintojen perusteella. Kohdistamattomat varat ja velat muodostuvat muista myytävissä olevista sijoituksista, kuin energiaosakkeista, pitkäaikaisista rahoitusvaroista, laskennallisista verosaamisista ja -veloista, muista pitkäaikaisista varoista, tuloverosaamisista ja -veloista, rahavaroista, myytävänä oleviksi luokitelluista varoista ja varoihin liittyvistä veloista, eläkevelvoitteista, varauksista, korollisista veloista ja muista veloista.

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

Segmenttikohtaiset tiedot 1.1.–31.12.2013

milj. euroa	UPM Biorefining	UPM Energy	UPM Raflatac	UPM Paper Asia	UPM Paper ENA	UPM Plywood	Muu toiminta	Eliminoinnit ja täsmä- tykset ⁸⁾	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	1 299	222	1 210	914	5 451	402	496	60	10 054
Konsernin sisäinen myynti	689	244	3	194	109	27	-6	-1 260	-
Myynti yhteensä ¹⁾	1 988	466	1 213	1 108	5 560	429	490	-1 200	10 054
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1	-1	-	-	1	-	1	-	2
Liikevoitto	306	186	60	80	-59	21	-42	-4	548
Rahoituskulut, netto									-73
Tuloverot									-140
Tilikauden voitto/tappio									335
Kertaluonteiset erät liikevoitossa ²⁾	6	-	-15	-	-59	-	-67	-	-135
Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä	300	186	75	80	-	21	25	-4	683
Varat ³⁾	2 946	2 984	616	937	3 013	299	1 677	-247	12 225
Osakkuus- ja yhteisyritykset ³⁾									2 374
Varat yhteensä									14 599
Velat ⁴⁾	156	22	108	67	451	25	214	-196	847
Kohdistamattomat velat									6 297
Velat yhteensä									7 144
Muut erät									
Poistot	152	11	33	81	229	22	13	-3	538
Arvonalentumiset	-	-	3	-	4	-	-	-	7
Investoinnit ⁵⁾	159	39	13	22	97	10	23	-1	362
Investoinnit ilman yritys- ja osakehankintoja	158	7	13	22	92	9	29	-1	329
Sijoitettu pääoma, 31.12. ⁶⁾	2 790	2 962	508	870	2 562	274	1 463	154	11 583
Sijoitettu pääoma, keskimäärin	2 825	2 882	532	882	2 672	286	1 533	-19	11 593
Sijoitetun pääoman tuotto, ilman kertaluonteisia erä % ⁷⁾	10,6	6,5	14,1	9,1	-	7,3	1,6	21,1	6,0
Henkilöstö vuoden lopussa	2 376	92	2 869	1 457	11 081	2 455	735	-115	20 950
Henkilöstö keskimäärin	2 539	95	2 905	1 510	11 695	2 507	760	-113	21 898

¹⁾ Konsernin liikevaihto koostuu pääosin tavaroiden myynnistä.

²⁾ Vuoden 2013 kertaluonteiset erät UPM Biorefining -segmentissä liittyvät rakennejärjestelyistä kirjattuihin 2 miljoonan euron kuluihin sekä 8 miljoonan euron kertaluonteiseen tuottoon aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä. UPM Raflatac -segmentin kertaluonteiset erät sisältävät 15 miljoonaa euroa uudelleenjärjestelykuluja, sisältäen 2 miljoonan euron arvonalentumisen. UPM Paper ENA -segmentin kertaluonteiset erät sisältävät 25 miljoonan euron kulun liittyen Ranskassa sijaitsevan UPM Docellesin tehtaan rakennejärjestelyihin sekä 34 miljoonaa euroa nettokuluja liittyen lähinnä muihin käynnissä oleviin rakennejärjestelyihin. Muun toiminnan kertaluonteiset erät sisältävät 40 miljoonan euron saamisen arvonalentumisen Suomen tullin jätettyä tutkimatta UPM:n hakemus vuoden 2012 energiaverojen lakisäätöisestä palauttamisesta. Lisäksi kertaluonteiset erät sisältävät 27 miljoonaa euroa kuluja liittyen globaalien funktioiden uudelleenjärjestelyihin.

³⁾ Segmentin varat sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, biologiset hyödykkeet, sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin, myytävissä olevat sijoitukset, vaihto-omaisuuden sekä myyntisaamiset.

⁴⁾ Segmentin velat sisältävät ostovelat ja saadut ennakot.

⁵⁾ Investoinnit sisältävät liiketoimintojen yhdistämisestä syntyneen liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, sekä sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin sekä muihin osakkeisiin.

⁶⁾ Segmentin sijoitettu pääoma on segmentin varat vähennettynä segmentin veloilla. Eliminoinnit ja täsmätykset sisältävät kohdistamattomat varat ja kohdistamattomat korottomat velat.

⁷⁾ Sijoitetun pääoman tuotto-% laskentakaava; segmentit: Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä/Sijoitettu pääoma (keskimäärin) x 100, konserni: (Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut-kertaluonteiset erät)/(Oma pääoma + korolliset velat (keskimäärin)) x 100.

⁸⁾ Eliminoinnit ja täsmätykset sisältävät sisäisen liikevaihdon ja sisäisen varastokatteen eliminoinnin sekä MPI:n yhdistelyn yhteisenä toimintona. Lisäksi realisoitumattomien hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutokset, joita ei allokoida segmenteille sisältyvät täsmätyksiin.

Segmenttikohtaiset tiedot 1.1.–31.12.2012

milj. euroa	UPM Biorefining	UPM Energy	UPM Raflatac	UPM Paper Asia	UPM Paper ENA	UPM Plywood	Muu toiminta	Eliminoinnit ja täsmä- tykset ⁸⁾	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	1 110	253	1 202	967	6 171	371	536	-118	10 492
Konsernin sisäinen myynti	860	229	-	164	21	22	4	-1 300	-
Myynti yhteensä ¹⁾	1 970	482	1 202	1 131	6 192	393	540	-1 418	10 492
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	2	-	-	-	1	-	-1	-	2
Liikevoitto	205	217	78	101	-1 905	2	13	-29	-1 318
Rahoituskulut, netto									47
Tuloverot									149
Tilikauden voitto/tappio									-1 122
Kertaluonteiset erät liikevoitossa ²⁾	-43	-	-3	-	-1 824	-	-4	-	-1 874
Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä	248	217	81	101	-81	2	17	-29	556
Varat ³⁾	2 944	2 917	654	969	3 307	315	1 727	-219	12 614
Osakkuus- ja yhteisyritykset ³⁾									2 329
Varat yhteensä									14 943
Velat ⁴⁾	172	27	129	83	510	22	200	-173	970
Kohdistamattomat velat									6 512
Velat yhteensä									7 482
Muut erät									
Poistot	160	11	34	84	472	22	13	-2	794
Arvonalentumiset	31	-	-	-	1 788	-	1	-	1 820
Investoinnit ⁵⁾	95	6	36	28	152	15	25	-	357
Investoinnit ilman yritys- ja osakehankintoja	95	6	26	28	148	15	29	-	347
Sijoitettu pääoma, 31.12. ⁶⁾	2 772	2 890	525	886	2 798	293	1 527	-88	11 603
Sijoitettu pääoma, keskimäärin	2 806	3 266	524	915	4 732	300	1 561	-299	13 805
Sijoitetun pääoman tuotto, ilman kertaluonteisia erä % ⁷⁾	8,8	6,6	15,5	11,0	-1,7	0,7	1,1	9,7	4,2
Henkilöstö vuoden lopussa	2 674	101	2 873	1 504	11 861	2 531	747	-111	22 180
Henkilöstö keskimäärin	2 862	100	2 770	1 543	12 549	2 583	854	-110	23 151

¹⁾ Konsernin liikevaihto koostuu pääosin tavaroiden myynnistä.

²⁾ Vuoden 2012 kertaluonteiset erät UPM Biorefining -segmentissä 43 miljoonaa euroa koostuvat rakennejärjestelykuluista saha- ja jatkojalosteliiketoiminnoissa, sisältäen 31 miljoonan euron arvonalentumisen. UPM Raflatac -segmentin kertaluonteiset erät 3 miljoonaa euroa liittyvät rakennejärjestelyistä kirjattuihin kuluihin. UPM Paper ENA -segmentin kertaluonteiset erät sisältävät 1 771 miljoonan euron arvonalentumisen, josta 783 miljoonaa euroa liittyi liikearvoon ja 988 miljoonaa euroa muuhun käyttöomaisuuteen Euroopan graafisissa papereissa, 60 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja, joista 8 miljoonaa euroa arvonalennuksia Stracelin tehtaan sulkemiseen liittyen, sekä 20 miljoonaa euroa muita rakennejärjestelykuluja. Lisäksi kertaluonteiset erät sisältävät 35 miljoonan euron nettovoiton, joka sisältää 51 miljoonan euron myyntivoiton Pietarsaaren ja Tervasaaren tehtaiden pakkauspaperitoiminnan myynnistä sekä 16 miljoonan euron kulun myytyihin toimintoihin liittyvästä liikearvosta. Muun toiminnan kertaluonteiset erät sisältävät 22 miljoonaa euroa rakennejärjestelyistä kirjattuja kuluja, 6 miljoonaa euroa sakkujen palautusta sekä 12 miljoonan euron myyntivoiton RFID-liiketoiminnan myynnistä.

³⁾ Segmentin varat sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, biologiset hyödykkeet, sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin, myytävissä olevat sijoitukset, vaihto-omaisuuden sekä myyntisaamiset.

⁴⁾ Segmentin velat sisältävät ostovelat ja saadut ennakot.

⁵⁾ Investoinnit sisältävät liiketoimintojen yhdistämisestä syntyneen liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoituskiinteistöt, sekä sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin sekä muihin osakkeisiin.

⁶⁾ Segmentin sijoitettu pääoma on segmentin varat vähennettynä segmentin veloilla. Eliminoinnit ja täsmätykset sisältävät kohdistamattomat varat ja kohdistamattomat korottomat velat.

⁷⁾ Sijoitetun pääoman tuotto-% laskentakaava; segmentit: Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä/Sijoitettu pääoma (keskimäärin) x 100, konserni: (Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut-kertaluonteiset erät)/(Oma pääoma + korolliset velat (keskimäärin)) x 100.

⁸⁾ Eliminoinnit ja täsmätykset sisältävät sisäisen liikevaihdon ja sisäisen varastokatteen eliminoinnin sekä MPI:n yhdistelyn yhteisenä toimintona. Lisäksi realisoitumattomien hyödykejohtannaisten käyvän arvon muutokset, joita ei allokoida segmenteille sisältyvät täsmätyksiin.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Myynti konsernin ulkopuolelle asiakkaan sijainnin mukaan

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Saksa	1 788	1 885
Suomi	1 011	952
Iso-Britannia	915	1 035
Ranska	454	534
Muut EU-maat	1 900	2 023
Muu Eurooppa	563	558
Yhdysvallat	1 077	1 121
Kanada	50	48
Kiina	715	677
Uruguay	43	48
Muu maailma	1 538	1 611
Yhteensä	10 054	10 492

Varat yhteensä maittain

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Saksa	1 252	1 369
Iso-Britannia	294	317
Suomi	9 344	9 247
Ranska	152	151
Muut EU-maat	347	350
Muu Eurooppa	96	111
Yhdysvallat	421	463
Kanada	20	164
Kiina	767	753
Uruguay	1 626	1 725
Muu maailma	280	293
Yhteensä	14 599	14 943

Investoinnit maittain

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Saksa	52	55
Iso-Britannia	9	11
Suomi	242	197
Ranska	5	7
Puola	1	7
Muu Eurooppa	6	17
Pohjois-Amerikka	7	19
Kiina	21	16
Uruguay	17	26
Muu maailma	2	2
Yhteensä	362	357

5 Yrityshankinnat ja -myynnit sekä rahavirtalaskelman liitetiedot

Yrityshankinnat

Vuonna 2013 ei tehty yrityshankintoja.

UPM hankki 31.8.2012 Gascogne-konsernilta sen Sveitsissä sijaitsevan tarraliikennetoiminnan. Kauppa tukee UPM:n kasvua Euroopan erikoistuotemarkkinoilla.

Jos liiketoiminta olisi yhdistetty konserniin 1.1.2012 alkaen, se olisi kasvattanut konsernin liikevaihtoa 20 miljoonalla eurolla.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenvedo luovutetusta vastikkeesta sekä hankinta-ajankohtana kirjatuista hankituista nettovaroista:

milj. euroa	31.8.2012
Luovutettu vastike, rahavarat, yhteensä	10
Aineettomat hyödykkeet (liite 17)	1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (liite 18)	5
Vaihto-omaisuus	5
Pitkäaikaiset velat	-1
<u>Laskennalliset verot, netto (liite 28)</u>	<u>0</u>
<u>Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä</u>	<u>10</u>
<u>Liikearvo</u>	<u>0</u>

Yritysmyyntit

Vuonna 2013 ei tehty yritysmyyntejä.

Maaliskuussa 2012 UPM sai päätökseen RFID-liiketoimintansa myynnin SMARTRAC N.V:lle. UPM sai OEP Technologie B.V:n kautta 10,6 %:n välillisen osuuden SMARTRACista. OEP Technologie B.V. on One Equity Partnersin omistama holding-yhtiö ja yksi SMARTRACin suurimmista osakkeenomistajista. Kaupasta kirjattiin 12 miljoonan euron myyntivoitto. UPM:n RFID-yhtiöt, UPM RFID Oy, UPM RFID Inc. ja UPM Raflatac RFID Co. Ltd, jotka kuuluvat Muuhun toimintaan, luokiteltiin myytävänä oleviksi varoiksi ja niihin liittyviksi veloiksi 31.12.2011.

Elokuussa 2012 UPM myi sulkemansa Albbuckin paperitehtaan Saksalaiselle Karl Groupille. UPM lopetti graafisten papereiden tuotannon tehtaalla pysyvästi tammikuussa 2012. Albbuck kuului Paperi-segmenttiin.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenvedo vuoden 2012 yritysmyyntien nettovaroista:

milj. euroa	2012
Muut aineettomat hyödykkeet (liite 17)	3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (liite 18)	19
Laskennalliset verosaamiset (liite 28)	7
Muut pitkäaikaiset varat	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21
Rahavarat	7
Myytävänä oleviksi luokitellut varat	24
Eläkevelvoitteet (liite 29)	-20
Varaukset (liite 30)	-32
Ostovelat ja muut velat	-4
<u>Myytävänä oleviksi luokiteltuihin varoihin liittyvät velat</u>	<u>-4</u>
<u>Nettovarallisuus</u>	<u>22</u>
<u>Myyntivoitto</u>	<u>11</u>
Saatu vastike yhteensä	33
Saatu vastike osakkeina	-32
Saatu vastike rahavaroina	1
<u>Luovutettujen tytäryhtiöiden rahavarat</u>	<u>-8</u>
<u>Luovutusten nettorahavirta</u>	<u>-7</u>

Konsernin rahavirtalaskelman liitetiedot

Oikaisut

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	-68	-45
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-2	-2
Poistot ja arvonalentumiset	545	2 614
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot, netto	-19	-87
Rahoituskulut, netto	74	-9
Verot	140	-149
Rakennejärjestelyvarausten muutos	-13	-77
Muut oikaisut (sisältää energiaverosaatavan peruutusta vuonna 2013)	93	33
Yhteensä	750	2 278

Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Vaihto-omaisuus	33	51
Lyhytaikaiset saamiset	12	-54
Lyhytaikaiset korottomat velat	-173	37
Yhteensä	-128	34

Vuoden 2013 maksetut verot olivat 161 (87) miljoonaa euroa, josta 157 (73) miljoonaa euroa sisältyi liiketoiminnan rahavirtaan ja 4 (14) miljoonaa euroa investointien rahavirtaan.

6 Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	19	59
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	5	4
Muut vuokratuotot	10	11
Saadut päästöoikeudet (liite 7)	16	22
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	32	5
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	-36	-10
Muut erät	14	19
Yhteensä	60	110

7 Liiketoiminnan kulut

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	37	1
Valmistus omaan käyttöön	-9	-17
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat	5 801	5 991
Rahavirran suojauslaskennassa olevat johdannaiset	13	42
Ulkopuoliset palvelut ¹⁾	902	853
	6 716	6 886

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	1 047	1 068
Osakeperusteiset maksut (liite 37)	8	8
Henkilösivukulut		
Eläkekulut – etuusperusteiset järjestelyt (liite 29)	27	31
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	119	120
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (liite 29)	2	1
Muut henkilösivukulut ²⁾	123	140
	271	292
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratulot	59	62
Päästöoikeuskulut (liite 6)	9	7
Pitkäaikaisten varojen luovutustappiot	2	6
Muut liiketoiminnan kulut ³⁾	951	1 040
	1 021	1 115
Liiketoiminnan kulut yhteensä	9 091	9 353

¹⁾ Ulkopuoliset palvelut muodostuvat pääasiassa myytyjen tuotteiden jakelukulun- nuksista.

²⁾ Muihin henkilösivukuluihin sisältyy pääasiassa lakisäteisiä sosiaalikuluja, mutta ei eläkekuluja.

³⁾ Muut liiketoiminnan kulut sisältävät mm. energia- ja kunnossapitokuluja, palveluja sekä yhtiön hallintoon liittyviä kuluja.

Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät tutkimus- ja kehityksenot olivat 38 (45) miljoonaa euroa.

Julkiset avustukset

Vuonna 2013 konserni kirjasi julkisia avustuksia pitkäaikaisten varojen vähennykseksi 1 (1) miljoonaa euroa, liittyen ympäristöinvestointeihin Saksassa ja kierrätyslaitokseen Iosssa-Britanniassa. Vuonna 2013 liiketoiminnan kulujen vähennykseksi kirjatut julkiset avustukset, yhteensä 11 (11) miljoonaa euroa, liittyivät pääosin tutkimus- ja kehityshankkeisiin. Lisäksi konserni sai julkisena avustuksena päästöoikeuksia, liite 17.

Hallituksen ja konsernin johtajiston palkat ja palkkiot

Vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti yhtiön toimivaan johtoon kuulumattomille hallituksen jäsenille on maksettu palkkioita seuraavasti: hallituksen puheenjohtajalle on maksettu palkki- ona 175 000 (175 000) euroa vuodessa, hallituksen varapuheenjohtajalle sekä tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 120 000 (120 000) euroa vuodessa kullekin ja muille jäsenille 95 000 (95 000) euroa vuodessa. Vuonna 2013 ja 2012 60 % palkkion määrästä on maksettu rahana ja 40 %:a vastaavalla osuudella hallituksen jäsenille on hankittu yhtiön osakkeita. Vuonna 2013 hallituksen puheenjohtajalle luovutettiin 8 925 (7 216) yhtiön osaketta, hallituksen varapuheenjohtajalle sekä tarkastus- valiokunnan puheenjohtajalle 6 120 (4 948) osaketta kullekin, ja muille hallituksen jäsenille, paitsi Jussi Pesoselle, 4 845 (3 917) osaketta kulle- kin.

Hallituksen jäsenten osakeomistus (kpl) ja palkkiot

	Osakeomistus 31.12.2013¹⁾	Palkkiot (1 000 euroa) 2013	2012
Hallituksen jäsenet			
Björn Wahlroos, puheenjohtaja	244 654	175	175
Berndt Brunow, varapuheenjohtaja	296 867	120	120
Matti Alahuhta	55 954	95	95
Karl Grotenfelt	54 121	120	120
Piia-Noora Kauppi	5 145	95	–
Wendy E. Lane	27 612	95	95
Ursula Ranin	27 534	95	95
Veli-Matti Reinikkala	30 784	95	95
Kim Wahl	8 762	95	95
Jussi Pesonen toimitusjohtaja	195 294	–	–
Yhteensä	946 727	985	890

¹⁾ Yllä esitetyt osakeomistukset sisältävät perheenjäsenten sekä/tai määräysvalta-yhteisöjen omistamat osakkeet.

Konsernin johtajiston palkat, palkkiot ja muut etuudet

1 000 euroa	1.1. – 31.12. 2013	2012
Toimitusjohtaja Jussi Pesonen		
Palkat ja etuudet		
Palkka	1 059	1 059
Kannustepalkkiot	553	508
Etuudet	26	36
Yhteensä	1 638	1 603

Eläkekulut		
Lakisääteinen työeläkejärjestelmä	282	276
Vapaaehtoinen lisäeläkejärjestely	677	672
Yhteensä	959	948

Lisäksi vuonna 2013 toimitusjohtajan eläkkeeseen on maksettu 1,1 miljoonan euron kertasuoritus takautuvan vastuun katteeksi.

Johtajiston jäsenet (lukuun ottamatta toimitusjohtajaa)¹⁾

Palkat ja etuudet		
Palkka	3 396	2 975
Kannustepalkkiot	1 067	496
Etuudet	137	121
Yhteensä	4 600	3 592

Eläkekulut		
Lakisääteinen työeläkejärjestelmä	740	522
Vapaaehtoinen lisäeläkejärjestely	531	456
Yhteensä	1 271	978

¹⁾ 11 jäsentä 2013, 8 jäsentä 2012.

Toimitusjohtajan ja johtajiston jäsenten kokonaisansiot koostuvat peruspalkasta ja eduista, lyhyen aikavälin kannustepalkkioista ja pitkän aikavälin kannustepalkkioista osakepalkkiojärjestelmien ja optio-ohjelmien perusteella.

Toimitusjohtajan ja johtajiston lyhyen aikavälin kannustepalkkiot on sidottu konsernin tai liiketoimintaryhmän ennalta määrättyjen taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen ja johtajiston jäsenen henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Vuotuinen kannustepalkkion enimmäismäärä on 100 % johtoryhmän jäsenen perusvuosipalkasta ja 70 % johtajiston jäsenen perusvuosipalkasta. Toimitusjohtajan vuotuisen kannustepalkkion enimmäismäärä on 150 % perusvuosipalkasta.

Konsernin johtajiston osakeperusteisten maksujen kirjatut kulut olivat 1,4 (2,2) miljoonaa euroa.

Toimitusjohtajasopimuksen mukaisesti toimitusjohtaja Jussi Pesonen eläkeikä on 60 vuotta. Toimitusjohtajan tavoite-eläke on 60 % viimeisen kymmenen työvuoden keskimääräisestä indeksoidusta ansiosta

laskettuna Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän mukaan. Eläkeiän alentamisesta 60 vuoteen aiheutuvat kulut katetaan lakisääteistä työeläkettä täydentävällä vapaaehtoisella etuus pohjaisella lisäeläkkeellä.

Mikäli toimitusjohtaja lopettaa yhtiön palveluksessa ennen 60 vuoden ikää, hänellä on täysi vapaakirjaoikeus vapaaehtoisien eläkevakuutuksen mukaiseen ansaittuun eläkkeeseen. Muiden johtajiston jäsenten eläkeikä on 63 vuotta. Toimitusjohtajan etuus pohjaisen eläkejärjestelyn kulut vuonna 2013 olivat 0,5 (0,3) miljoonaa euroa. Järjestelyn varat olivat 4,6 miljoonaa euroa ja velvoitteet 3,8 miljoonaa euroa. Muut johtajiston jäsenet ovat maksuperusteisen eläkejärjestelyn piirissä.

Mikäli yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan toimitusuhteen, hänelle maksetaan 24 kuukauden peruspalkkaa vastaava irtisanomiskorvaus irtisanomisajalta maksettavan kuuden kuukauden palkan lisäksi. Jos toimitusjohtaja irtisanoutuu itse, irtisanomisajalta maksettavan palkan lisäksi ei makseta erorahaa. Johtajiston muiden jäsenten irtisanomiskorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa, minkä lisäksi heille maksetaan irtisanomisajalta kuuden kuukauden palkka lukuun ottamatta tilannetta, jossa irtisanomisilmoitus on annettu työntekijästä johtuvista syistä.

Jos yhtiön määräysvallassa tapahtuu toimi- tai työsopimuksissa määritelty muutos, jokainen konsernin johtajiston jäsen voi irtisanoa työsopimuksensa yhden kuukauden tai toimitusjohtajan kohdalla kolmen kuukauden kuluessa määräysvallan muutoksen aiheuttaneesta tapahtumasta lukien ja saada 24 kuukauden peruspalkkaansa vastaavan korvauksen.

Tilintarkastajan palkkiot

milj. euroa	1.1. – 31.12. 2013	2012
Tilintarkastus	2,6	2,9
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	0,1	–
Veroneuvonta	0,9	1,0
Muut palvelut	0,1	0,5
Yhteensä	3,7	4,4

8 Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut

milj. euroa	1.1. – 31.12. 2013	2012
Biologisten hyödykkeiden hakkuut	–88	–98
Käyvän arvon muutos	156	143
Yhteensä	68	45

9 Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista

milj. euroa	1.1. – 31.12. 2013	2012
Osakkuusyrietykset	3	1
Yhteisyritykset	–1	1
Yhteensä	2	2

10 Poistot ja arvonalentumiset

milj. euroa	1.1. – 31.12. 2013	2012
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Aineettomat oikeudet	17	30
Muut aineettomat hyödykkeet	28	46
	45	76

Poistot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä		
Rakennukset	81	110
Koneet ja kalusto	390	579
Muut aineelliset hyödykkeet	19	27
	490	716

Poistot sijoituskiinteistöistä		
Rakennukset	3	2

Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset		
Liikearvo	–	783
Aineettomat oikeudet	–	49
Muut aineettomat hyödykkeet	–	26
Päästöoikeudet	4	8
	4	866

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumiset		
Maa-alueet	–	34
Rakennukset	–	301
Koneet ja kalusto	3	603
Muut aineelliset hyödykkeet	–	16
	3	954

Yhteensä	545	2,614
-----------------	------------	--------------

Heinäkuussa 2013 UPM Raflatac ilmoitti suunnitelmistaan vähentää tarralaminaattituotannon kapasiteettia Euroopassa, Etelä-Afrikassa ja Australiassa. 3 miljoonan euron arvonalennus kirjattiin UPM Raflatac -segmentin aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä.

Vuoden 2012 neljännen neljänneksen aikana UPM laati aiemman Paperiliiketoiminta-alueen liikearvon arvonalennuslaskelman. Jatkuneet talousvaikeudet Euroopassa ovat merkittävästi vaikuttaneet paperin kulutukseen, kiihdyttäen paperin loppukäyttöihin liittyvää rakenteellista muutosta sekä laskien edelleen painopapereiden kysyntää Euroopassa. Korkeat kustannukset ja merkittävä ylikapasiteetti ovat edelleen haasteita markkinoilla toimiville yrityksille. Näissä olosuhteissa UPM ei ole pystynyt parantamaan graafisten paperiensa kannattavuutta tavoitteidensa mukaisesti Euroopassa. UPM:n johto ei odottanut riittävän merkittävää parannusta Liiketoiminnan kannattavuudessa lähitulevaisuudessa. Arvonalentumislaskelman tuloksena UPM kirjasi 783 miljoonan euron arvonalennuksen, joka liittyy liikearvoon, sekä 988 miljoonan euron arvonalennuksen aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä, aineettomista oikeuksista ja muista aineettomista hyödykkeistä Euroopan graafisten papereiden toiminnoissa UPM Paper ENA -segmentissä. Laskelmat tehtiin Käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla kuluilla –menetelmällä käyttämällä 2 % inflaatiota, 2,9 %:n myynnin negatiivista reaalikasvua ja verojen jälkeen 7,81 % diskonttaus korkoa.

Lisäksi UPM Paper ENA -segmentissä tehtiin 8 miljoonan euron muu arvonalennus aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä.

Kesäkuussa 2012 UPM ilmoitti, että se tekee uudelleenjärjestelyjä sahatoiminnossa ja jatkojalostustoiminnossa Suomessa. UPM Biorefining -segmentissä kirjattiin 31 miljoonan euron arvonalennus aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä ja muista aineettomista hyödykkeistä.

11 Nettovoitot myytävissä olevista sijoituksista

milj. euroa	1.1. – 31.12. 2013	2012
Käypien arvojen muutokset	–	4
Myynnin yhteydessä realisoituneet nettovoitot ¹⁾	1	34
Yhteensä	1	38

¹⁾ Vuonna 2012 sisältää 34 miljoonan euron verovapaan myyntivoiton Metsä Fibre Oy:n osakkeiden myynnistä.

12 Rahoituskulut

milj. euroa	1.1. – 31.12. 2013	2012
-------------	-------------------------------	-------------

Valuuttakurssivoitot ja -tappiot sekä käyvän arvon muutokset		
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	–190	–14
Käyvän arvon suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvän arvon muutos	–124	–12
Käyvän arvon suojauslaskennassa suojattujen lainojen korkoriskistä aiheutuva käyvän arvon muutos	126	8
Kurssierot jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta veloista	105	39
Kurssierot lainoista ja saamisista	93	–10
	10	11

Korko- ja muut rahoituskulut, netto		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatusta veloista	–146	–170
Korkotuotot johdannaisista	85	85
Korkotuotot lainoista ja saamisista	5	7
Nettovoitot muista pitkäaikaisista rahoitusvaroista	–	–9
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	–	117
Muut rahoituskulut	–28	–32
	–84	–2
Yhteensä	–74	9

Liikevoittoon sisältyvät johdannaissopimuksista johtuvat nettovoitot ja -tappiot

milj. euroa	1.1. – 31.12. 2013	2012
Rahavirran suojauslaskennassa olevat johdannaiset	75	–45
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	32	5
Yhteensä	107	–40

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot

milj. euroa	1.1. – 31.12. 2013	2012
Liikevaihto	56	–75
Liiketoiminnan muut tuotot	–36	–10
Nettorahoituserät	4	–
Yhteensä	24	–85

13 Tuloverot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Tilikauden ja edellisten tilikausien tuloverot		
Tuloverot toiminnasta	123	125
Laskennallisten verojen muutos (liite 28)	17	-274
Tuloverot yhteensä	140	-149

Tuloveron täsmäytyslaskelma

Voitto (tappio) ennen veroja	475	-1 271
Suomen lakisääteisen verokannan 24,5 % vero	116	-311
Suomen ja ulkomaiden verokantojen välinen ero	-6	-58
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tulot	-42	78
Verotuksessa vähennyskelvottomat tappiot	32	97
Osakkuusyriyten tulokset	-	1
Verolainsäädännön muutos	-80	-6
Muutos laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyydessä	129	53
Muut	-9	-3
Tuloverot yhteensä	140	-149

Efektiivin verokanta	29,5%	11,7%
----------------------	-------	-------

Voitto ennen veroja vuosina 2013 ja 2012 sisältää verovapaalla alueella toimivan tytäryhtiön tuloa.

Vuonna 2013 verolainsäädännön muutos sisältää 76 miljoonaa euroa tuottoa verokannan muutoksesta Suomessa ja 5 miljoonaa euroa tuottoa verokannan muutoksesta Iossa-Britanniassa. 120 miljoonan euron muutos laskennallisten verojen hyödynnettävyydessä liittyy laskennallisten verosaamisten arvioidun hyödynnettävyyden uudelleenarviointiin Kanadassa.

Vuonna 2012 voitto ennen veroja sisältää 34 miljoonan euron verovapaan myyntivoiton Metsä Fibre Oy:n osakkeiden myynnistä, sekä 11 miljoonan euron verovapaan osingon Metsä Fibreltä ja 105 miljoonaa euroa Pohjolan Voima Oy:ltä. Lisäksi voitto ennen veroja sisältää UPM Paper ENA -segmentin liikearvon 591 miljoonan euron arvonalentumisen, johon ei liity laskennallista veroa. Verolainsäädännön muutos sisältää 6 miljoonaa euroa tuottoa liittyen verokannan muutokseen Iossa-Britanniassa. Verotuksessa vähennyskelvottomat tappiot ja muutos laskennallisten verosaamisten hyödynnettävyydessä liittyvät laskennallisten verosaamisten uudelleenarviointiin UPM Paper ENA -segmentin käyttöomaisuuden arvonalentumisten yhteydessä.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

milj. euroa	1.1. – 31.12.					
	2013		2012			
	Ennen veroja	Verojen Ennen veroja	Ennen veroja	Verojen Ennen veroja		
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmateriaalit voitot ja tappiot	103	-34	69	-136	38	-98
Muuntoerot	-219	-	-219	-14	-	-14
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	102	-25	77	5	-1	4
Rahavirran suojaukset	-36	8	-28	58	-12	46
Myytävisissä olevat sijoitukset	43	15	58	-682	10	-672
Muut laajan tuloksen erät	-7	-36	-43	-769	35	-734

14 Tulos/osake

	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio, milj. euroa	335	-1 122
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, 1 000 kpl	527 818	525 434
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,63	-2,14

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärää oikaistaan optioiden vaikutuksella.

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio, milj. euroa	335	-1 122
Tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemista varten, milj. euroa	335	-1 122

Keskimääräinen painotettu osakemäärä, 1 000 kpl	527 818	525 434
Optioiden vaikutus ¹⁾	-	1 042
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, laimennettu, 1 000 kpl	527 818	526 476
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,63	-2,13

¹⁾ Laimennusvaikutus on laskettu, jotta voidaan määritellä niiden osakkeiden lukumäärä, jotka olisivat olleet hankittavissa käypään arvoon (osakkeiden vaihdon keskihinnalla) liikkeeseen laskettujen osakeoptioiden merkintähintaan perustuen. Edellä mainittua osakkeiden lukumäärää verrataan niiden osakkeiden lukumäärään, jotka olisivat liikkeeseen laskettuna, mikäli kaikki optioilla merkittävisissä olevat osakkeet olisi merkitty. Laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskennassa ei ole huomioitu 5,0 (9,0) miljoonaa optioilla merkittävisissä olevaa osaketta, koska niillä ei ole ollut laimentavaa vaikutusta.

15 Osakekohtainen osinko

Vuonna 2013 maksetut osingot olivat 317 miljoonaa euroa (0,60 euroa osaketta kohden) ja vuonna 2012 315 miljoonaa euroa (0,60 euroa osaketta kohden). Vuodelta 2013 hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,60 euroa osaketta kohti, jota vastaava kokonaisosinko on 317 miljoonaa euroa.

16 Liikearvo

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Kirjanpitoarvo 1.1.	222	1 022
Muuntoerot	-3	-1
Vähennykset	-	-16
Arvonalentumiset	-	-783
Kirjanpitoarvo 31.12.	219	222

Liikearvo segmenteittäin

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
UPM Biorefining	198	201
UPM Rafflatac	7	7
UPM Plywood	13	13
Muu toiminta	1	1
Yhteensä	219	222

Arvonalentumistestaus

Yhtiö laatii arvonalentumistestauslaskelmat toimintasegmentti- tai sitä alemmalla liiketoimintayksikkötasolla vuosittain. Keskeisiä oletuksia laskelmissa ovat liiketoiminnan kasvunäkymät, tuotteiden hinnat, kustannuskehitys ja käytetty diskonttauskorko.

Liiketoiminnan kasvunäkymät perustuvat yleisiin kyseistä liiketoimintaa koskeviin ennusteisiin. Laskelmissa on käytetty kymmenen vuoden ennusteita, koska yhtiön liiketoiminnalle on luonteenomaista pääomavaltaisuudesta johtuva pitkäjänteisyys sekä markkinoiden syklisyys. Tuotteiden hintaennusteissa ja kustannuskehityksessä on otettu huomioon johdon seuraaville kolmelle vuodelle laatimat ennusteet sekä seitsemälle seuraavalle vuodelle tehdyt arviot. Ennusteissa on otettu huomioon konsernin viimeaikainen kannattavuuskehitys. Lisäksi konsernin tekemät investointipäätökset ja kannattavuusohjelmat sekä kyseistä alaa tuntevien asiantuntijoiden näkemykset pitkän ajan kysyntä- ja hintakehityksestä on huomioitu arvioita laadittaessa.

Vuonna 2012 Paperissa (aiempi toimintasegmentti), UPM kirjasi 783 miljoonan euron arvonalennuksen, joka liittyy liikearvoon, sekä 988 miljoonan euron arvonalennuksen Euroopan graafisten paperien aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä, aineettomista oikeuksista ja muista aineettomista hyödykkeistä. Arvonalennuksen jälkeen paperitoiminnoissa ei ole liikearvoa. Käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville kuluilla -arvostusmenetelmä perustui diskontattuihin rahavirtoihin. Keskeisinä oletuksina laskelmissa käytettiin 2 % inflaatiota, 2,9 %:n myynnin negatiivista reaalkasvua ennustejaksolle, ja verojen jälkeen 7,81 % diskonttauskorkoa.

Rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmille kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty yksiköiden käyttöarvojen perusteella.

Diskonttauskorkojen määrittämisessä on käytetty laskenta-ajankohdan keskimääräistä painotettua pääomakustannusta ottaen huomioon liiketoimintakohtaiset riskit. Vuoden 2013 testauksissa ennen veroja määriteltynä diskonttauskorkona on käytetty Suomen sellutoiminnoissa 10,06 (10,83) % ja Uruguayn sellutoiminnoissa 8,48 (8,63) %. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on herkin sellun myyntihinnalle ja puuraaka-ainekustannukselle. Vuoden 2013 lopussa Suomen sellutoiminnoissa ennustejaksolle selluhintojen yli 11,4 %:n lasku johtaisi liikearvon arvonalentumiseen. Konserni uskoo, ettei mikään mahdollinen muutos puuraaka-ainekustannuksissa johtaisi kirjanpitoarvoa pienempään kerrytettävään rahamäärään. Vuoden 2013 lopussa Uruguayn sellutoiminnoissa ennustejaksolle selluhintojen yli 4,5 %:n lasku tai yli 13 %:n puukustannusten nousu johtaisi liikearvon arvonalentumiseen. Selluhintojen yli 6 %:n lasku tai yli 18 %:n puukustannusten nousu johtaisi koko liikearvon arvonalentumiseen.

17 Muut aineettomat hyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	536	530
Lisäykset	3	3
Vähennykset	-1	-5
Yritysmyyntit	-	-1
Siirrot erien välillä	2	10
Muuntoerot	-4	-1
Hankintameno 31.12.	536	536

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-294	-214
Poistot	-17	-30
Arvonalentumiset	-	-49
Vähennykset	2	6
Siirrot erien välillä	8	-8
Muuntoerot	1	1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-300	-294

Kirjanpitoarvo 1.1.	242	316
Kirjanpitoarvo 31.12.	236	242

Muut aineettomat hyödykkeet ¹⁾

Hankintameno 1.1.	669	661
Lisäykset	13	34
Yrityshankinnat	-	1
Vähennykset	-15	-30
Yritysmyyntit	-	-5
Siirrot erien välillä	8	8
Muuntoerot	-2	-
Hankintameno 31.12.	673	669

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-582	-547
Poistot	-28	-45
Arvonalentumiset	-	-26
Vähennykset	15	28
Yritysmyyntit	-	5
Siirrot erien välillä	2	3
Muuntoerot	2	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-591	-582

Kirjanpitoarvo 1.1.	87	114
Kirjanpitoarvo 31.12.	82	87

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Hankintameno 1.1.	12	15
Lisäykset	7	10
Siirrot erien välillä	-6	-13
Hankintameno 31.12.	13	12

Kirjanpitoarvo 1.1.	12	15
Kirjanpitoarvo 31.12.	13	12

Päästöoikeudet

Hankintameno 1.1.	40	30
Lisäykset ²⁾	2	36
Vähennykset ja veloitteen täyttämisen	-24	-23
Yritysmyyntit	-	-3
Hankintameno 31.12.	18	40

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-15	-8
Arvonalentumiset	-4	-8
Vähennykset	12	-
Yritysmyyntit	-	1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-7	-15

Kirjanpitoarvo 1.1.	25	22
Kirjanpitoarvo 31.12.	11	25

Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä	342	366
---	------------	------------

¹⁾ Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin aktivoituista tietokoneohjelmista.

²⁾ Lisäykset sisältävät vastikkeetta saadut päästöoikeudet.

Vedenkäyttöoikeudet

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy UPM Energy -segmenttiin kuuluvien vesivoimalaitosten vedenkäyttöoikeuksia 189 (189) miljoonaa euroa, joilla arvioidaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, koska yhtiöllä on sopimusperusteisesti oikeus hyödyntää vesivaroja voimalaitosten energiantuotannossa. Näiden vedenkäyttöoikeuksien arvot testataan vuosittain arvonalentumisen varalta kunkin vesivoimalaitoksen odotettavissa olevien rahavirtojen perusteella.

18 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	683	694
Lisäykset	11	19
Vähennykset	-5	-8
Yritysmyyntit	-	-9
Siirrot erien välillä	-3	-7
Muuntoero	-16	-6
Hankintameno 31.12.	670	683

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-34	-12
Arvonalentumiset	-	-34
Vähennykset	-	1
Yritysmyyntit	-	4
Siirrot erien välillä	-	7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-34	-34

Kirjanpitoarvo 1.1.	649	682
Kirjanpitoarvo 31.12.	636	649

Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	3 598	3 739
Lisäykset	17	15
Yrityshankinnat	-	4
Vähennykset	-105	-112
Yritysmyyntit	-	-27
Siirrot erien välillä	9	-22
Muuntoero	-30	1
Hankintameno 31.12.	3 489	3 598

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 352	-2 121
Poistot	-81	-110
Arvonalentumiset	-	-301
Vähennykset	101	107
Yritysmyyntit	-	27
Siirrot erien välillä	-14	46
Muuntoero	13	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 333	-2 352

Kirjanpitoarvo 1.1.	1 246	1 618
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 156	1 246

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	15 184	16 580
Lisäykset	84	136
Yrityshankinnat	-	1
Vähennykset	-691	-636
Yritysmyyntit	-	-505
Siirrot erien välillä	32	-390
Muuntoero	-105	-2
Hankintameno 31.12.	14 504	15 184

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-12 291	-12 699
Poistot	-390	-579
Arvonalentumiset	-6	-603
Vähennykset	684	613
Yritysmyyntit	-	492
Siirrot erien välillä	32	487
Muuntoero	71	-2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-11 900	-12 291

Kirjanpitoarvo 1.1.	2 893	3 881
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 604	2 893

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	910	971
Lisäykset	5	4
Vähennykset	-44	-62
Yritysmyyntit	-	-3
Siirrot erien välillä	5	-
Muuntoero	-3	-
Hankintameno 31.12.	873	910

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-770	-791
Poistot	-19	-27
Arvonalentumiset	-	-16
Vähennykset	43	63
Yritysmyyntit	-	2
Siirrot erien välillä	-7	-1
Muuntoero	1	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-752	-770

Kirjanpitoarvo 1.1.	140	180
Kirjanpitoarvo 31.12.	121	140

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Hankintameno 1.1.	161	144
Lisäykset	216	138
Vähennykset	-66	-1
Siirrot erien välillä	-70	-120
Muuntoero	-1	-
Hankintameno 31.12.	240	161

Kirjanpitoarvo 1.1.	161	144
Kirjanpitoarvo 31.12.	240	161

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	4 757	5 089
---	-------	-------

Rahoitusleasingjärjestelyt

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing-sopimuksilla hankittua omaisuutta:

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Rakennukset		
Hankintameno	3	3
Kertyneet poistot	-2	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	1	3

Koneet ja kalusto		
Hankintameno	330	335
Kertyneet poistot	-126	-112
Kirjanpitoarvo 31.12.	204	223

Vuokratut hyödykkeet yhteensä	205	226
-------------------------------	-----	-----

Rakennusaikaiset korot

Vuonna 2013 pitkäaikaiseen omaisuuteen aktivoidut vieraan pääoman menot olivat 2 (1) miljoonaa euroa. Poistot aktivoiduista vieraan pääoman menoista olivat 4 (6) miljoonaa euroa vuonna 2013. Vuosina 2013 ja 2012 myytyyn omaisuuteen ei liittynyt vieraan pääoman aktivoituja menoja.

Käytetty keskimääräinen korkokanta 2,33 (3,95) %, edustaa hankkeiden rahoittamiseen käytetyn lainan kustannuksia.

19 Sijoituskiinteistöt

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Hankintameno 1.1.	67	75
Lisäykset	5	7
Vähennykset	-	-7
Siirrot erien välillä	-1	-8
Hankintameno 31.12.	71	67

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-28	-36
Poistot	-3	-2
Vähennykset	-	3
Siirrot erien välillä	-	7

Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-31	-28
--	-----	-----

Kirjanpitoarvo 1.1.	39	39
Kirjanpitoarvo 31.12.	40	39

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot määritetään vuosittain 31.12. konsernin tekemän arvion perusteella, ja ne vastaavat toimivien markkinoiden markkina-arvoa oikaistuna kiinteistöjen luonteesta johtuvilla tekijöillä.

Suomessa sijaitsevien sijoituskiinteistöjen käypä arvo 31.12.2013 oli 31 (29) miljoonaa euroa ja muissa maissa sijaitsevien sijoituskiinteistöjen 11 (11) miljoonaa euroa.

Tuloslaskelman kirjatut erät

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Vuokratuotot	5	4
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa	-3	-2

Tuleviin korjauksiin tai sijoituskiinteistöjen hankintaan liittyviä sopimusvelvoitteita ei ollut.

Kaikki sijoituskiinteistöihin kuuluva varallisuus on vuokrattu kolmansille osapuolille muilla vuokrasopimuksilla.

20 Biologiset hyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
1.1.	1 476	1 513
Lisäykset	8	10
Vähennykset	-38	-44
Biologisten hyödykkeiden hakkuut	-88	-98
Käyvän arvon muutos	108	101
Siirrot erien välillä	2	-
Muuntoerot	-10	-6
31.12.	1 458	1 476

Konserni omistaa Suomessa noin 820 000 hehtaaria metsää ja Yhdysvalloissa noin 75 000 hehtaaria sekä Uruguayssa noin 234 000 hehtaaria puuviljelmiä. Biologiset hyödykkeet (kasvava puusto) arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Käyvän arvon määrittäminen perustuu rahavirtojen nykyarvoon. Arvostuksessa käytettyjä keskeisiä tekijöitä ovat arvioidut puuston kasvu ja kantohinnat sekä käytetty diskonttauskorko. Kantohintaennusteet perustuvat johdon laskenta-ajankohdan hinnoista tehtyihin arvioihin puuston koko kasvuaikalle, 100 vuoteen asti Suomessa ja Yhdysvalloissa, ja 10 vuoteen Uruguayssa. Rahavirtoja oikaistaan myyntiin ja tulevaisuuden riskeihin liittyvillä kustannuksilla. Nuoret taimikot arvostetaan hankintamenon mukaisesti.

Käyvän arvon laskelmissa käytetty diskonttauskorko ennen veroja on vuonna 2013 7,50 (7,50) % Suomen metsien arvoon ja 10,00 (10,00) %:n korko Uruguayn puuviljelmien arvoon. Yhden prosenttiyksikön lasku (nousu) käytetyssä diskonttauskorossa olisi kasvattanut (pienentänyt) biologisten hyödykkeiden käypää arvoa noin 210 miljoonaa euroa.

21 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
1.1.	20	28
Lisäykset	1	-
Vähennykset	-	-3
Osuus tuloksista verojen jälkeen (liite 9)	2	2
Saadut osingot	-1	-7
31.12.	22	20

Osuuksiin osakkuusyrityksissä sisältyy 31.12.2013 liikearvoa 1 (1) miljoonaa euroa.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Osakkuusyritykset	16	13
Yhteisyritykset	6	7
31.12.	22	20

UPM:llä ei ole yksittäisiä olennaisia osakkuus- tai yhteisyrityksiä.

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Myynnit	2	4
Ostot	80	80
Pitkäaikaiset saamiset	8	7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1	4
Ostovelat ja muut velat	2	4

Lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä ¹⁾

1.1.	7	4
Tilikauden aikana myönnettyt lainat	1	3
31.12.	8	7

¹⁾ Osakkuus- ja yhteisyrityksille myönnettyt lainat sisältävät sekä lyhyt- että pitkä-aikaisia saamisia.

22 Myytävissä olevat sijoitukset

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
1.1.	2 587	3 345
Lisäykset	31	33
Vähennykset	–1	–147
Siirrot erien välillä	1	–
Käyvän arvon muutokset	43	–644
31.12.	2 661	2 587

31.12.2013 myytävissä olevat sijoitukset koostuvat vain sijoituksista noteeraamattomiin osakkeisiin.

Merkittävimmät myytävissä olevat sijoitukset

	Osakkeiden lukumäärä	Konsernin omistusosuus %	Kirjanpitoarvo, milj. euroa	
			2013	2012
Pohjolan Voima Oy, A-sarja	8 176 191	61.24	407	387
Pohjolan Voima Oy, B-sarja	4 140 132	58.11	1 313	1 264
Pohjolan Voima Oy, B2-sarja	1 303 570	50.69	306	311
Kemijoki Oy	100 797	4.13	443	446
Länsi-Suomen Voima Oy	10 220	51.10	109	93
OEP Technologie B.V.	243 670	10.86	35	34
Muut ¹⁾	–	–	48	52
31.12.			2 661	2 587

¹⁾ Sisältää Pohjolan Voima Oy:n C-, H-, M- ja V- sarjan osakkeet.

UPM Energy -segmentin myytävissä olevien sijoitusten (Pohjolan Voima Oy:n A-, B-, B2-, C-, C2-, H-, M- ja V-osakkeet, Kemijoki Oy:n osakkeet ja Länsi-Suomen Voima Oy:n osakkeet) käyvän arvon määrittely perustuu diskontatun rahavirran malliin. Konsernin arvio sähkön hinnasta perustuu fundamenttipohjaiseen simulointiin Suomen aluehinnasta. Sähkön hinnan 5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 356 miljoonaa euroa ylös- tai alaspäin. Mallissa käytetty 5,79 %:n diskonttokorkokanta on määritetty käyttäen painotettua keskimääräistä pääomakustannusta. Diskonttaustekijässä 0,5 %:n nousu tai lasku muuttaisi omaisuuden arvoa noin 340 miljoonaa euroa alas- tai ylöspäin. Muut omaisuuden arvostukseen liittyvät epävarmuus- ja riskitekijät koskevat Olkiluoto 3-ydinvoimalan kiinteähintaisen, avaimet käteen -projektin käynnistysaikataulua ja siihen liittyvää, meneillään olevaa välimiesmenettelyä voimalan toimittajan AREVA-Siemensin ja voimalan omistajan Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) välillä. UPM:n epäsuora osuus Olkiluoto 3:n kapasiteetista on noin 31 % PVO B2-osakkeiden kautta. Välimiesmenettelyn mahdollista tulosta ei ole otettu huomioon arvon määrittämisessä. Muutoksilla toimintaa koskevassa sääntelyssä ja verotuksessa voi myös olla vaikutusta energiaomistusten arvoon.

Myytävissä oleviin sijoituksiin sisältyvän myynti- ja takaisinvuokraussopimuksen käypä arvo oli 14 miljoonaa euroa.

OEP Technologie B.V.:n osakkeiden käypä arvo perustuu osakkeisiin liittyvän myyntioption diskontattuun arvoon.

Pohjolan Voima Oy, B- ja B2-sarjat liittyvät osakeomistuksiin Teollisuuden Voima Oyj:ssä, joka käyttää ja rakentaa ydinvoimaloita Olkiluodossa, Suomessa. Ydinvoimalan toiminta aiheuttaa mahdollisia kustannuksia ja vastuuta liittyen ydinvoimalan käytöstä poistamiseen ja purkamiseen sekä käytetyn polttoaineen varastointiin ja loppusijoitukseen. Toimintaa säätelevät kansainvälinen, Euroopan unionin sekä paikallinen ydinvoiman käyttöä koskeva lainsäädäntö ja hallinnolliset määräykset. Suomen ydinvastuulain mukaan ydinlaitoksen käyttäjä on ankarassa vastuussa vahingoista, jotka aiheutuvat ydintapahtumasta käyttäjän ydinlaitoksessa tai tapahtuvat ydinpolttoaineiden kuljetuksen aikana. Ydinvoimaloita omistavien ja käyttävien voimayhtiöiden osakkeenomistajat eivät ole vastuussa ydinvastuulain mukaan. Suomessa käytetyn polttoaineen käsittelystä, varastoinnista ja loppusijoituksesta, vähä- ja keskiaktiivisen jätteen käsittelystä ja ydinvoimalan käytöstä poistamisesta tulevaisuudessa aiheutuvat kustannukset ovat käyttäjän vastuulla. Käyttäjälle aiheutuvat ydinvoimalan käytöstä poistamiseen ja purkamiseen sekä käytetyn polttoaineen varastointiin ja loppusijoitukseen liittyvät kustannukset korvataan valtion perustamasta rahastosta, johon ydinvoimaloiden käyttäjät suorittavat vuosittaisen maksuosuuden. Mainittuun rahastoon maksettujen varojen on tarkoitus kattaa arvioidut tulevat kustannukset, jotka on huomioitu niihin liittyvien myytävissä olevien sijoitusten käyvässä arvossa.

23 Pitkäaikaiset rahoitusvarat

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä	8	7
Muut lainasaamiset	35	42
Johdannaissopimukset	239	392
31.12.	282	441

Muihin lainasaamisiin liittyvä maksimiluottoriski on niiden kirjanpitoarvo.

24 Muut pitkäaikaiset varat

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt (liite 29)	88	30
Muut pitkäaikaiset varat	54	57
31.12.	142	87

25 Vaihto-omaisuus

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Aineet ja tarvikkeet	565	568
Keskeneräiset tuotteet	39	44
Valmiit tuotteet/tavarat	684	737
Ennakkomaksut	39	39
31.12.	1 327	1 388

26 Myyntisaamiset ja muut saamiset

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Myyntisaamiset	1 398	1 426
Lainasaamiset	10	6
Muut saamiset	154	131
Johdannaissopimukset	226	196
Siirtosaamiset	160	223
31.12.	1 948	1 982

Myyntisaamisten ikäjakauma

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Erääntymättömät	1 191	1 200
Erääntyneet 1–30 päivää	137	164
Erääntyneet 31–90 päivää	37	35
Erääntyneet yli 90 päivää	33	27
31.12.	1 398	1 426

Arvioidessaan myyntisaamisten realisointiarvoa konserni huomioi myyntisaamisten luottokelpoisuudessa tapahtuneet muutokset. Tilinpäätöshetkellä ei ole viitteitä siitä, että maksuvelvolliset eivät pystyisi täyttämään velvoitteitaan liittyen myyntisaamisiin, jotka eivät ole erääntyneet tai joiden arvo ei ole alentunut. Myyntisaamisista kirjattu arvonalentuminen oli vuonna 2013 17 (14) miljoonaa euroa ja se sisältyy muihin liiketoiminnan kuluihin. Myyntisaamisten arvonalentumiskirjaus tehdään, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan erääntyneitä saamisiaan.

Myyntisaamisiin ja muihin saamisiin liittyvä maksimiluottoriski, ottamatta huomioon luottotappioriskiä pienentäviä eriä, on niiden kirjanpitoarvo.

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Henkilöstökulut	11	8
Korkotuotot	2	1
Muut	141	122
31.12.	154	131

27 Oma pääoma

Osakepääoma

milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä (1 000)	Osakepääoma
Merkitty optiolla	1 151	–
31.12.2012	526 124	890
Merkitty optiolla	3 177	–
31.12.2013	529 302	890

Osakkeet

31.12.2013 yhtiön osakkeiden lukumäärä oli 529 301 897. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Osakeyhtiölain mukaisesti sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakkeiden merkintähinnan, jollei yhtiö nimenomaisesti ole toisin päättänyt.

Omat osakkeet

4.4.2013 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen hankkimaan enintään 51 000 000 omaa osaketta. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

31.12.2013 yhtiön hallussa oli 230 737 (230 737) omaa osaketta eli 0,04 (0,04) % osakemäärästä. 211 481 osaketta on palautunut vuonna 2011 osakeannin yhteydessä vastikkeetta yhtiön haltuun, osana Myllykoski-yrityskauppaan liittyviä sopimusjärjestelyjä ja 19 256 osaketta konsernin osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti työsuhteiden päättymisen yhteydessä vuonna 2012.

Valtuudet osakkeiden lukumäärän korottamiseen

4.4.2013 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista ja/tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja/tai osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavin ehdoin: (i) Valtuutuksen nojalla hallitus voi antaa uusia osakkeita ja luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita enintään 25 000 000 kappaletta. Tähän lukuun sisältyvät myös ne osakkeet, jotka voidaan antaa erityisten oikeuksien nojalla. (ii) Uudet osakkeet ja osakkeisiin oikeuttavat erityiset oikeudet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa, kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla. Valtuutus on voimassa 4.4.2016 saakka.

27.3.2007 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti UPM:llä on 31.12.2013 yksi optiosarja, joka oikeuttaa haltijansa merkitsemään yhteensä enintään 5 000 000 yhtiön osaketta. Edellä mainittujen lisäksi hallituksella ei ole muita voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirjalainan tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Vuonna 2013 3 175 987 (1 151 572) osaketta merkittiin optio-oikeuksien 2007B perusteella ja 1 500 optio-oikeuksien 2007C perusteella.

Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksille 2007B päättyi 31.10.2013. Koko merkintäaikana 4 330 009 osaketta merkittiin optio-oikeuksien 2007B perusteella.

Mikäli kaikki jäljellä olevat 4 998 500 vuoden 2007 optio-oikeutta merkitään yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta 4 998 500 osakkeella, eli 0,94 %.

Osakeantivaltuutuksella ja optio-oikeuksilla tehtävillä merkinnöillä yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta yhteensä 5,67 %, eli 29 998 500 osakkeella 559 300 397 osakkeeseen.

Lunastusvelvollisuuslauseke

UPM-Kymmene Oyj:n yhtiöjärjestyksen 12 §:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, yksin tai toisen osakkeenomistajan kanssa, saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia yhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit yhtiöjärjestyksen 12 §:ssä tarkemmin määrätyn edellytyksin.

Lunastusvelvollisuuslausekkeen määräysten muuttamista tai poistamista tarkoittava yhtiökokouksen päätös on pätevä vain, mikäli sitä ovat kannattaneet osakkeenomistajat, joilla on vähintään kolme neljännestä annetuista äänistä ja kokouksessa edustettuina olevista osakkeista.

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

Arvonmuutos- ja muut rahastot

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Myytävissä olevien sijoitusten arvonmuutosrahasto	2 152	2 094
Suojausrahasto	-21	7
Vararahasto	53	53
Ylikurssirahasto	50	50
Osakeperusteiset maksut	22	28
31.12.	2 256	2 232

Suojausrahaston muutos

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Suojausrahasto 1.1.	7	-39
Kirjattu suojausrahastoon	33	25
Siirretty liikevaihtoon	-85	9
Siirretty liiketoiminnan kuluihin	14	25
Siirretty rahoituskuluihin	2	2
Verot kirjauksista suojausrahastoon	-9	-15
Verot siirroista tuloslaskelmaan	17	-
Suojausrahasto 31.12.	-21	7

Muiden laajan tuloksen erien erittely

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	69	-98
Muuntoerot	-219	-14
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	77	4
Rahavirran suojaukset		
voitot/tappiot käypään arvoon arvostamisesta	24	10
luokittelun muutos	-52	36
	-28	46
Myytävissä olevat sijoitukset		
voitot/tappiot käypään arvoon arvostamisesta	58	1
luokittelun muutos	-	-673
	58	-672
Muut laajan tuloksen erät	-43	-734

28 Laskennalliset verot

Täsmäytyslaskelma laskennallisen verosaamisen ja -velan muutoksista tilikaudella 2013

milj. euroa	1.1.2013	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot	Yritysmyyntit ja -ostot	31.12.2013
Laskennalliset verosaamiset						
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	221	-8	-	-	-	213
Vaihto-omaisuus	40	-13	-	-	-	27
Eläkevelvoitteet ja varaukset	164	-12	-18	1	-	135
Muut väliaikaiset erot	68	-39	-	1	-	30
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	368	-103	-	-13	-	252
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	861	-175	-18	-11	-	657
Laskennalliset verovelat						
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	366	-127	-	-	-	239
Biologiset hyödykkeet	224	-26	-	-	-	198
Eläkevelvoitteet ja varaukset	5	-3	16	-	-	18
Muut väliaikaiset erot	139	-2	2	-	-	139
Laskennalliset verovelat yhteensä	734	-158	18	-	-	594
Laskennalliset verot taseessa						
Laskennalliset verosaamiset	739	-146	-18	-11	-	564
Laskennalliset verovelat	612	-129	18	-	-	501
Nettoverovelka	-127	17	36	11	-	-63

Laskennalliset verosaamiset vähennetään laskennallisista verovelloista, mikäli on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verovelkoja tilikauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamia vastaan ja jos laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Täsmäytyslaskelma laskennallisen verosaamisen ja -velan muutoksista tilikaudella 2012

milj. euroa	1.1.2012	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot	Yritysmyyntit ja -ostot	31.12.2012
Laskennalliset verosaamiset						
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	77	146	-	-	-2	221
Vaihto-omaisuus	23	17	-	-	-	40
Eläkevelvoitteet ja varaukset	135	-2	36	-1	-4	164
Muut väliaikaiset erot	42	27	-	-	-1	68
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	407	-38	-	-1	-	368
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	684	150	36	-2	-7	861
Laskennalliset verovelat						
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	471	-105	-	-	-	366
Biologiset hyödykkeet	232	-8	-	-	-	224
Eläkevelvoitteet ja varaukset	7	-	-2	-	-	5
Muut väliaikaiset erot	147	-11	3	-	-	139
Laskennalliset verovelat yhteensä	857	-124	1	-	-	734
Laskennalliset verot taseessa						
Laskennalliset verosaamiset	529	183	36	-2	-7	739
Laskennalliset verovelat	702	-91	1	-	-	612
Nettoverovelka	173	-274	-35	2	7	-127

Konsernilla oli 31.12.2013 verotuksellisia liiketappioita 831 (1 250) miljoonaa euroa, joista yhtiö on kirjannut laskennallista verosaamista. Verotuksellisista liiketappioista 678 (569) miljoonaa euroa aiheutui Saksan tytäryhtiöistä ja 74 (569) miljoonaa euroa Kanadan tytäryhtiöstä. Saksassa liiketappiot eivät vanhene. Muissa maissa liiketappiot vanhenevat eri aikoina ja eri suuruisina. Ne liiketappiot, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista ei siksi ole kirjattu laskennallista verosaamista, olivat 903 (373) miljoonaa euroa vuonna 2013. Nämä aiheutuvat etupäässä Kanadan tytäryhtiöstä, sekä tietyistä Saksan tytäryhtiöistä.

Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu suomalaisten tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden jakamatta olevista voittovaroista, koska nämä voidaan jakaa ilman veroseuraamuksia.

Lisäksi konserni ei kirjaa laskennallista verovelkaa muiden kuin suomalaisten tytäryritystensä jakamatta olevista voittovaroista sikäli kuin kyseiset tulot on tarkoitus investoida pysyvästi kyseisiin liiketoimintoihin tai ne voidaan jakaa ilman veroseuraamuksia.

29 Eläkevelvoitteet

Konsernilla on maissa, joissa se toimii useita etuuspohjaisia ja maksupohjaisia eläkejärjestelyjä, joiden osalta noudatetaan kyseisten maiden paikallisia säännöstöjä ja käytäntöjä. Etuuspohjaiset järjestelyt ovat 90 %:sti Suomessa, Isossa-Britanniassa ja Saksassa. Konsernilla on etuuspohjaisia velvoitteita myös Itävallassa, Hollannissa, Ranskassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa. Noin neljäsosa konsernin henkilöstöstä maailmanlaajuisesti kuuluu etuuspohjaisten järjestelyjen piiriin.

Suomessa työnantajien tulee vakuuttaa henkilöstönsä työntekijöiden eläkelain (TyEL) mukaisesti. Työeläkettä katurutetaan työuran aikana vanhuuseläkettä ja työkyvyttömyyseläkettä varten. Työntekijöiden edut voidaan vakuuttaa joko vakuutusyhtiössä tai työnantajan perustamassa eläkekassassa tai eläkesäätiössä. Noin 92 % Suomen henkilöstön eläke-etuuksista on vakuutettu vakuutusyhtiössä, jolloin edut luokitellaan maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Henkilöstöstä noin 8 %:n TyEL -vakuutukset on hoidettu konsernin oman, Kymin eläkesäätiön kautta. Eläkesäätiön kautta hoidetut etuudet luokitellaan etuuspohjaisiksi järjestelyiksi, joissa eläke riippuu työntekijän keskimääräisestä palkasta. TyEL-säätiön hallinnossa ovat edustettuina sekä työnantaja että työntekijät. Säätiölle on valittu valtuutettu asiamies, joka huolehtii säätiön säännönmukaisista toimista. Säätiön toimintaa valvoo Finanssivalvonta.

Isossa-Britanniassa konsernilla on etuuspohjainen eläkejärjestely, joka on suljettu uusilta jäseniltä eikä uutta eläkekertymää synny. Konsernilla on myös maksupohjainen järjestely, joka on avoin koko henkilöstölle. Eläkejärjestely toimii konsernista erillisen ja riippumattoman säätiön (Trust) hallinnoimana.

Saksassa etuuspohjaisten järjestelyjen piiriin kuuluvat työntekijät ovat oikeutettuja eläkkeeseen, joka perustuu palveluvuosiin ja loppupalkkaan. Edut kattavat turvan myös työkyvyttömyys- ja kuolemantapauksissa.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ja muut pitkäaikaiset etuudet 31.12.2013

milj. euroa	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	736	-	-	736
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	503	29	-	532
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-717	-	-	-717
Etuuspohjainen nettovelka	522	29	-	551
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	-	-	41	41
Etuuspohjaiset varat taseen varoissa (liite 24)	88	-	-	88
Velka taseessa yhteensä	610	29	41	680

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ja muut pitkäaikaiset etuudet 31.12.2012

milj. euroa	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	727	-	-	727
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	569	31	-	600
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-659	-	-	-659
Etuuspohjainen nettovelka	637	31	-	668
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	-	-	47	47
Etuuspohjaiset varat taseen varoissa (liite 24)	30	-	-	30
Velka taseessa yhteensä	667	31	47	745

Eläke- ja muiden työsuhteen jälkeisten etuuksien nettovelka maittain 31.12.2013

milj. euroa	Suomi	Saksa	Iso-Britannia	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	294	29	381	32	736
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-	447	-	85	532
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-380	-2	-305	-30	-717
Nettovelka	-86	474	76	87	551

Eläke- ja muiden työsuhteen jälkeisten etuuksien nettovelka maittain 31.12.2012

milj. euroa	Suomi	Saksa	Iso-Britannia	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	314	-	366	47	727
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-	515	-	85	600
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-342	-	-289	-28	-659
Nettovelka	-28	515	77	104	668

Velvoitteen nykyarvo ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 2013

milj. euroa	Velvoitteen nykyarvo			Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo			Netto
	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Yhteensä	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Yhteensä	
1.1.2013	1 296	31	1 327	-659	-	-659	668
Kauden työsuorituksen perustuva meno	12	1	13	-	-	-	13
Järjestelyn supistamiset	-3	-	-3	-	-	-	-3
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno sekä voitot ja tappiot velvoitteen täyttämistä	1	-	1	-	-	-	1
Korkokulu (+) korkotuotto (-)	39	1	40	-22	-	-22	18
Yhteensä sisältyy henkilöstökuluihin (liite 7)	49	2	51	-22	-	-22	29
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen väestötilastollisten oletusten muutoksesta	-	-1	-1	-	-	-	-1
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen taloudellisten oletusten muutoksesta	-51	-	-51	-	-	-	-51
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen kokemusperäisistä muutoksista	4	1	5	-	-	-	5
Järjestelyn varoihin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-	-	-	-56	-	-56	-56
Uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot (-) ja tappiot (+) jotka sisältyvät muihin laajan tuloksen eriin	-47	-	-47	-56	-	-56	-103
Maksetut etuudet	-50	-3	-53	46	3	49	-4
Velvoitteen täyttämiset	-	-	-	3	-	3	3
Työnantajan suoritusjärjestelyyn	-	-	-	-35	-3	-38	-38
Muuntoerot	-9	-1	-10	6	-	6	-4
31.12.2013	1 239	29	1 268	-717	-	-717	551

Velvoitteen nykyarvo ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 2012

milj. euroa	Velvoitteen nykyarvo			Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo			Netto
	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Yhteensä	Eläke-etuudet	Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	Yhteensä	
1.1.2012	1 119	31	1 150	-595	-	-595	555
Kauden työsuorituksen perustuva meno	11	-	11	-	-	-	11
Järjestelyn supistamiset	-3	-	-3	-	-	-	-3
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno sekä voitot ja tappiot velvoitteen täyttämistä	1	-	1	-	-	-	1
Korkokulu (+) korkotuotto (-)	49	1	50	-27	-	-27	23
Yhteensä sisältyy henkilöstökuluihin (liite 7)	58	1	59	-27	-	-27	32
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen väestötilastollisten oletusten muutoksesta	1	-1	-	-	-	-	-
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen taloudellisten oletusten muutoksesta	186	5	191	-	-	-	191
Etuuspohjaisen velvoitteen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot johtuen kokemusperäisistä muutoksista	-8	-	-8	-	-	-	-8
Järjestelyn varoihin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-	-	-	-47	-	-47	-47
Uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot (-) ja tappiot (+) jotka sisältyvät muihin laajan tuloksen eriin	179	4	183	-47	-	-47	136
Maksetut etuudet	-46	-5	-51	46	5	51	-
Velvoitteen täyttämiset	-1	-	-1	2	-	2	1
Työnantajan suoritusjärjestelyyn	-	-	-	-33	-3	-36	-36
Työntekijöiden suoritusjärjestelyyn	-	-	-	-	-2	-2	-2
Yritysmuunnit (liite 5)	-20	-	-20	-	-	-	-20
Muuntoerot	7	-	7	-5	-	-5	2
31.12.2012	1 296	31	1 327	-659	-	-659	668

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

Merkittävimmät painotetut vakuutusmatemaattiset oletukset 31.12.

	Suomi		Saksa		Iso-Britannia		Muut maat	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Diskonttauskorko %	2,95	2,50	2,95	2,50	4,50	4,65	3,62	3,02
Inflaatioaste %	2,00	2,00	2,00	2,00	2,25	2,35	2,05	2,05
Tuleva palkankorotus %	2,50	3,00	2,50	2,50	N/A	N/A	2,63	2,64
Tuleva eläkkeiden korotus %	2,26	2,26	2,00	2,00	3,25	3,20	1,10	1,09
Arvioitu jäljellä oleva työssäoloaika vuosina	10,3	11,2	12,6	12,5	12,0	13,0	9,1	8,7

Etuuspohjaisen veloitteen herkkyyshanalyysi merkittävässä painotetuissa oletuksissa tapahtuville muutoksille

	Oletuksen muutos	Vaikutus etuuspohjaiseen veloitteeseen	
		Lisäys	Vähennys
Diskonttauskorko %	0,5 %	7,3 %:n vähennys	8,5 %:n lisäys
Tuleva palkankorotus %	0,5 %	1,1 %:n lisäys	0,9 %:n vähennys
Tuleva eläkkeiden korotus %	0,5 %	4,5 %:n lisäys	4,0 %:n vähennys
Odotettavissa oleva elinikä	Yhden vuoden lisäys	3,3 %:n lisäys	–

Etuuspohjaisen veloitteen duraation painotettu keskiarvo on 16,7 vuotta.

Yllä esitetyt herkkyyshanalyysit perustuvat siihen, että oletusten muutokset tapahtuvat toisista erillään, muiden oletusten pysyessä muuttumattomina. Samaa ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa arvostusmenetelmää (projected unit method) on sovellettu sekä eläkevastuiden että herkkyyshanalyysien laskennassa.

Eläke- ja muiden työsuhteen jälkeisten järjestelyjen varojen luokittelu

	2013			2012		
	Noteeratut yhtiöt %	Noteeraamat-tomat yhtiöt %	Yhteensä %	Noteeratut yhtiöt %	Noteeraamat-tomat yhtiöt %	Yhteensä %
Rahamarkkinasijoitukset						
Eurooppa	2	–	2	–	–	–
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit						
Eurooppa	29	–	29	31	–	31
Yhdysvallat	2	–	2	–	–	–
Muut maat	3	–	3	4	–	4
Oman pääoman ehtoiset instrumentit						
Eurooppa	14	–	14	19	–	19
Yhdysvallat	12	–	12	9	–	9
Muut maat	31	–	31	29	–	29
Kiinteistöt						
Eurooppa	–	7	7	–	8	8
Yhteensä	93	7	100	92	8	100

Suomessa järjestelyjen varoihin sisältyy yhtiön osakkeita käyvältä arvoltaan 0,7 (0,5) miljoonaa euroa. Arvioituiden maksusuoritukset konsernin etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin vuonna 2014 ovat 31 miljoonaa euroa ja muihin työsuhteen jälkeisiin järjestelyihin 3 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät riskit

Merkittävimmät konsernin etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät riskit ovat diskonttauskoron muutokset, varojen volatiliiteetti, inflaatio, palkkojen kehitys sekä edunsaajien odotettavissa oleva elinikä.

Diskonttauskorko

Diskonttauskoron perusteena käytetään korkoa, joka perustuu yritysten liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjojen tuottoon. Tuoton vähentymisen lisää etuuspohjaista veloitetta. Diskonttauskoron 0,5%:n vähennys lisää konsernin veloitetta 108 miljoonalla eurolla.

Varojen volatiliiteetti

Konserni altistuu järjestelyjen varojen muutoksille, erityisesti eläkesäätiöidensä kautta Suomessa ja Isossa-Britanniassa. Säätiöiden varojen arvo muodostaa 90 % koko konsernin etuuspohjaisten järjestelyjen varojen arvosta.

Inflaatoriski

Suomessa maksussa olevat eläkkeet on sidottu TyEL-indeksiin, joka riippuu inflaatiosta (80 %) ja yleisestä palkkatason noususta (20 %). Korkeampi inflaatio kasvattaa TyEL-indeksiä, joka lisää työnantajan

maksua TyEL-tasausjärjestelmään. TyEL-indeksin kasvu ei suoranaisesti kasvata järjestelyn vastuita, koska sen vaikutus katetaan tasausjärjestelmän kautta.

Isossa-Britanniassa maksussa olevat eläkkeet on sidottu vähittäismyynti-indeksiin (Retail Price Index), kun taas eläkekertymä on sidottu kuluttajahintaindeksiin (Consumer Price Index). Kyseisten indeksien 0,5 %:n nousu lisää veloitetta noin 26 miljoonalla eurolla.

Saksassa eläke-etuudet on sidottu kuluttajahintaindeksiin.

Palkkariski

Suomessa palkkoihin liittyvä riski koskee sitä 8 %:a henkilöstöstä, joka on vakuutettu TyEL-eläkesäätiön kautta.

Isossa-Britanniassa etuuspohjaiset järjestelyt ovat suljettuja ja palkkoihin liittyvät muutokset eivät vaikuta järjestelyn vastuisiin.

Saksassa osaan etuisuuksista palkkojen muutoksella on suora vaikutus, osaan palkkojen muutoksella ei ole vaikutusta.

Odotettavissa oleva elinikä

Kuolevuusodotuksen muutoksella on vaikutus konsernin etuuspohjaisen veloitteen määrään. Jos odotettavissa oleva elinikä nousee vuodella, se lisää vastuiden määrää Suomessa 11 miljoonalla eurolla, Isossa-Britanniassa 10 miljoonalla eurolla ja Saksassa 17 miljoonalla eurolla.

30 Varaukset

	Uudelleen-järjestely-varaukset	Henkilöstö-kulu-varaukset	Ympäristökulu-varaukset	Päästö-oikeudet, varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
milj. euroa						
1.1.2013	73	84	25	10	15	207
Uudet varaukset ja varausten lisäykset	19	81	–	8	7	115
Siirrot erien välillä	–3	3	–	–	–	–
Käytetyt varaukset	–25	–62	–3	–9	–3	–102
Käyttämättömien varausten peruutukset	–14	–13	–2	–	–2	–31
31.12.2013	50	93	20	9	17	189
1.1.2012	147	118	23	15	23	326
Uudet varaukset ja varausten lisäykset	36	55	7	8	6	112
Yritysmyyntit	–31	–	–1	–	–	–32
Siirrot erien välillä	–2	2	–	–	–	–
Käytetyt varaukset	–72	–88	–4	–12	–11	–187
Käyttämättömien varausten peruutukset	–5	–3	–	–1	–3	–12
31.12.2012	73	84	25	10	15	207

Varaukset

Uudelleenjärjestelyvarauksiin sisältyy pääasiallisesti suljettujen tehtaiden purkamiseen liittyviä kuluja. Henkilöstökuluvaraukset liittyvät toimintojen uudelleenjärjestelyihin pääasiallisesti Saksassa, Suomessa ja Ranskassa. Suomessa varauksiin sisältyy myös työttömyys- ja työkyvyttömyyseläkejärjestelyjä.

Työttömyyseläkevaraus kirjataan 2-3 vuotta ennen eläkkeen myöntämistä ja maksamista.

Varausten lisäykset vuonna 2013 liittyvät pääasiassa UPM Docelle-sin tehtaan rakennejärjestelyihin sekä Rauma PK3- ja Ettringen PK4 -paperikoneiden sulkemiseen UPM Paper ENA -segmentissä sekä UPM Raflatac-segmentin rakennejärjestelyihin. Lisäksi varauksia kirjattiin globaalien funktioiden uudelleenjärjestelyistä ja muista UPM:n kannattavuusohjelman toimenpiteistä.

Varausten lisäykset vuonna 2012 liittyvät pääasiassa Stracelin paperitehtaan sulkemiseen Ranskassa, ja uudelleenjärjestelyihin UPM Paper ENA -segmentissä sekä Suomen saha- ja jatkojalostustoiminnoissa.

Ympäristökuluvaraukset sisältävät vanhoihin tehdasalueisiin ja kaatopaikkojen maisemointiin liittyviä veloitteita.

Konserni osallistuu kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtääviin hallitusohjelmiin. Vuonna 2013 konserni on kirjannut aiheuttamistaan päästöistä 9 (10) miljoonan euron varauksen kattaakseen päästöoikeuksien palautusveloitteen päästöoikeuksia toimittamalla. Konsernilla on hallussaan aineettomiin oikeuksiin kirjattuna 11 (25) miljoonan euron arvosta päästöoikeuksia sekä 14 miljoonan euron lyhytaikainen saaminen vuoden 2013 päästöoikeuksien jakelun viivästyisestä johtuen.

Jako pitkä- ja lyhytaikaisiin varauksiin

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Pitkäaikaiset varaukset	83	100
Lyhytaikaiset varaukset	106	107
Yhteensä	189	207

31 Korolliset velat

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Joukkovelkakirjalainat	955	1 492
Lainat rahoituslaitoksilta	1 655	1 178
Eläkelainat	323	414
Rahoitusleasingvelat	270	310
Johdannaissopimukset	100	106
Muut lainat	171	214
Muut velat	11	10
	3 485	3 724

Lyhytaikaiset korolliset velat

Pitkäaikaisten velkojen lyhytaikainen osuus	512	269
Johdannaissopimukset	82	33
Muut velat ¹⁾	49	115
	643	417
Korolliset velat yhteensä	4 128	4 141

¹⁾ Vuosi 2012 sisältää liikkeeseen laskettuja yritystodistuksia 75 miljoonaa euroa.

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

Korollisten velkojen sopimuksiin perustuvien lyhennysten ja korkokulujen rahavirrat 31.12.2013

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat							
Lyhennykset	363	–	–	300	181	341	1 185
Korot	73	53	53	53	28	212	472
	436	53	53	353	209	553	1 657
Lainat rahoituslaitoksilta							
Lyhennykset	29	333	233	317	300	496	1 708
Vahvistetut luottolimiitit	–	–	–	–	–	–	–
Korot	28	30	30	32	27	6	153
	57	363	263	349	327	502	1 861
Eläkelainat							
Lyhennykset	74	74	74	74	74	–	370
Korot	17	13	10	6	3	–	49
	91	87	84	80	77	–	419
Rahoitusleasingvelat							
Lyhennykset	39	171	30	4	4	61	309
Korot	6	6	1	1	1	2	17
	45	177	31	5	5	63	326
Muut velat							
Lyhennykset	1	2	2	2	1	150	158
Korot	6	6	6	6	3	63	90
	7	8	8	8	4	213	248
Koronvaihtosopimukset (velat)							
Lyhennykset	19	–	–	67	4	18	108
Korot	–1	–1	–1	–	2	37	36
	18	–1	–1	67	6	55	144
Lyhytaikaiset velat							
Lyhennykset	49						49
Korot	–						–
	49						49
Takaukset, lyhennykset	5						5
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, pl. luottolimiitit	506	580	339	697	560	1 048	3 730

Korollisten velkojen sopimuksiin perustuvien lyhennysten ja korkokulujen rahavirrat 31.12.2012

milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	2018+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat							
Lyhennykset	–	379	–	–	306	562	1 247
Korot	76	76	55	55	55	258	575
	76	455	55	55	361	820	1 822
Lainat rahoituslaitoksilta							
Lyhennykset	110	30	323	223	307	327	1 320
Vahvistetut luottolimiitit	–	–	–	–	–	–	–
Korot	18	17	18	14	13	9	89
	128	47	341	237	320	336	1 409
Eläkelainat							
Lyhennykset	141	74	74	74	74	74	511
Korot	22	17	13	10	6	3	71
	163	91	87	84	80	77	582
Rahoitusleasingvelat							
Lyhennykset	18	39	172	30	4	65	328
Korot	6	6	6	1	1	4	24
	24	45	178	31	5	69	352
Muut velat							
Lyhennykset	2	2	2	2	2	188	198
Korot	9	6	6	6	6	69	102
	11	8	8	8	8	257	300
Koronvaihtosopimukset (velat)							
Lyhennykset	74	–	12	–	–	62	148
Korot	27	1	–	1	1	24	54
	101	1	12	1	1	86	202
Lyhytaikaiset velat							
Lyhennykset	115						115
Korot	–						–
	115						115
Takaukset, lyhennykset	5	–	–	–	–	–	5
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, pl. luottolimiitit	271	524	571	329	693	1 216	3 604

Luvut perustuvat tilinpäätöspäivän valuuttakursseihin ja korkoihin.

Yllä esitettyjen rahavirtaperusteisten lyhennysten ja niitä vastaavien tase-erien ero muodostuu pääosin tase-eriin sisällyvistä käyvän arvon oikaisusta.

Korollisiin velkoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat

				31.12.	
Kiinteä-	Korko-	Alkuperäinen	2013	2012	
korkoiset	%	lainan määrä, milj.milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	
1997–2027	7.450	USD	375	342	408
2000–2030	3.550	JPY	10 000	80	103
2002–2014	5.625	USD	500	374	404
2002–2017	6.625	GBP	250	329	354
2003–2018	5.500	USD	250	203	224
Yhteensä 31.12.			1 328	1 493	
Lyhytaikainen osuus			373	1	
Pitkäaikainen osuus			955	1 492	

Pitkäaikaisten lainojen käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauslaskennasta aiheutuva kumulatiivinen käyvän arvon oikaisu on yhteensä 211 (337) miljoonaa euroa, mikä on lisännyt lainojen tasearvoa.

Vastaavasti suojaukseen käytettyjen johdannaisopimusten positiivinen käypä arvo saamisissa ilman kertynyttä korkoa on 229 (352) miljoonaa euroa, ja negatiivinen käypä arvo veloissa 1 (0) miljoonaa euroa. Käyvän arvon suojauksen tehostomasta osuudesta aiheutunut tilikauden tulosvaikutus oli voittoa 2 miljoonaa euroa (tappiota 4 miljoonaa euroa).

Korolliset nettovelat

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Korolliset velat yhteensä	4 128	4 141

Korolliset rahoitusvarat

Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	11	19
Johdannaiset	212	347
Muut saamiset	31	31
	254	397
Lyhytaikaiset		
Lainasaamiset	9	4
Muut saamiset	11	11
Johdannaiset	24	33
Rahavarat	790	486
	834	534
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	1 088	931
Korolliset nettovelat	3 040	3 210

Rahoitusleasingvelat

31.12.2013 konsernilla on yksi myynti- ja takaisinvuokraussopimus ja kuusi rahoitusleasingopimusta koskien voimalaitoksia. Konsernilla on myös rahoitusleasingopimuksella hankittu jäteveden käsittelylaitoksen käyttöoikeus. Konserni on lisäksi vuokrannut pitkäaikaisilla sopimuksilla tiettyjä aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä.

Vähimmäisleasingmaksut

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Enintään 1 vuosi	45	24
1–5 vuotta	218	259
Yli 5 vuotta	63	69
	326	352
Tulevat rahoituskulut	–17	–24
Rahoitusleasingvelat – Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	309	328

Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Enintään 1 vuosi	39	18
1–5 vuotta	209	245
Yli 5 vuotta	61	65
Yhteensä	309	328

32 Muut velat

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Johdannaisopimukset	66	53
Muut	98	89
Yhteensä	164	142

¹⁾ Muodostuu pääasiassa saaduista ennakkomaksuista ja lunastusveloitteisesta velasta, jonka ei arvioida erääntyvän 12 kuukauden kuluessa.

33 Ostovelat ja muut velat

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Saadut ennakot	16	13
Ostovelat	831	956
Siirtovelat	414	440
Johdannaisopimukset	85	48
Muut lyhytaikaiset velat	73	109
Yhteensä	1 419	1 566

Ostovelat ja muut velat erääntyvät 12 kuukauden kuluessa.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Henkilöstökulut	188	181
Korkokulut	35	39
Välilliset verot	8	8
Muut ¹⁾	183	212
Yhteensä	414	440

¹⁾ Muodostuu pääasiassa asiakashyvytyksistä.

34 Rahoitusinstrumentit ryhmittäin

2013 milj. euroa Tase-erä	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat ja velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitus- varat	Suojaus- laskennan alaiset johdan- naiset	Jaksotettuun hankinta- menoon arvostetut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käyvät arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Myytävissä olevat sijoitukset	-	-	2 661	-	-	2 661	2 661	22
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Lainasaamiset	-	43	-	-	-	43	43	23
Johdannaissopimukset	3	-	-	236	-	239	239	23
						282	282	23
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset								
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	1 568	-	-	-	1 568	1 568	26
Siirtosaamiset	-	154	-	-	-	154	154	26
Johdannaissopimukset	54	-	-	172	-	226	226	26
						1 948	1 948	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	57	1 765	2 661	408	-	4 891	4 891	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset korolliset velat								
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	-	3 385	3 385	3 489	31
Johdannaissopimukset	75	-	-	25	-	100	100	31
						3 485	3 589	31
Muut velat								
Muut velat	-	-	-	-	98	98	98	32
Johdannaissopimukset	7	-	-	59	-	66	66	32
						164	164	32
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Lyhytaikaiset korolliset velat								
Korolliset velat	-	-	-	-	561	561	561	31
Johdannaissopimukset	82	-	-	-	-	82	82	31
						643	643	31
Ostovelat ja muut velat								
Ostovelat ja muut velat	-	-	-	-	920	920	920	33
Siirtovelat	-	-	-	-	414	414	414	33
Johdannaissopimukset	22	-	-	63	-	85	85	33
						1 419	1 419	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	186	-	-	147	5 378	5 711	5 815	

2012 milj. euroa Tase-erä	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat rahoitusvarat ja velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitus- varat	Suojaus- laskennan alaiset johdan- naiset	Jaksotettuun hankinta- menoon arvostetut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpito- arvot	Käyvät arvot	Liite
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Myytävissä olevat sijoitukset	-	-	2 587	-	-	2 587	2 587	22
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
Lainasaamiset	-	49	-	-	-	49	49	23
Johdannaissopimukset	4	-	-	388	-	392	392	23
						3 028	3 028	23
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
Myyntisaamiset ja muut saamiset								
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	1 655	-	-	-	1 655	1 655	26
Siirtosaamiset	-	131	-	-	-	131	131	26
Johdannaissopimukset	89	-	-	107	-	196	196	26
						1 982	1 982	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	93	1 835	2 587	495	-	5 010	5 010	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset korolliset velat								
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	-	3 618	3 618	3 345	31
Johdannaissopimukset	82	-	-	24	-	106	106	31
						3 724	3 451	31
Muut velat								
Muut velat	-	-	-	-	89	89	89	32
Johdannaissopimukset	6	-	-	47	-	53	53	32
						142	142	32
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
Lyhytaikaiset korolliset velat								
Korolliset velat	-	-	-	-	384	384	384	31
Johdannaissopimukset	33	-	-	-	-	33	33	31
						417	417	31
Ostovelat ja muut velat								
Ostovelat ja muut velat	-	-	-	-	1 078	1 078	1 078	33
Siirtovelat	-	-	-	-	440	440	440	33
Johdannaissopimukset	15	-	-	33	-	48	48	33
						1 566	1 566	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	136	-	-	104	5 609	5 849	5 576	

Pitkäaikaisten velkojen käyvät arvot on arvioitu seuraavasti:

Noteerattujen joukkovelkakirjalainojen käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen käyvät arvot perustuvat arvioitujen tulevien maksujen diskontattuun nykyarvoon.

Lyhytaikaisten rahoitusvarojen ja velkojen kirjanpitoarvon katsotaan olevan lähellä käypää arvoa.

35 Rahoitusjohdannaiset

Rahoitusjohdannaisten käyvät nettoarvot

	2013		2012			
	Positiiviset käyvät	Negatiiviset käyvät	Positiiviset käyvät	Negatiiviset käyvät	nettoarvot	nettoarvot
milj. euroa						
Koronvaihtosopimukset						
Käyvän arvon suojauslaskenta	183	-1	182	308	-	308
Suojauslaskennan ulkopuolella	32	-	32	34	-	34
Valuuttatermiinisopimukset						
Rahavirran suojauslaskenta	60	-18	42	42	-14	28
Nettosijoitusten suojauslaskenta	18	-	18	23	-	23
Suojauslaskennan ulkopuolella	23	-31	-8	35	-42	-7
Valuuttaoptiosopimukset						
Suojauslaskennan ulkopuolella, ostetut	-	-	-	-	-	-
Suojauslaskennan ulkopuolella, asetetut	-	-	-	-	-	-
Valuutanvaihtosopimukset						
Rahavirran suojauslaskenta	-	-24	-24	-	-24	-24
Käyvän arvon suojauslaskenta	46	-	46	44	-	44
Suojauslaskennan ulkopuolella	-	-135	-135	23	-82	-59
Hyödykejohdannaissopimukset						
Rahavirran suojauslaskenta	101	-104	-3	78	-66	12
Suojauslaskennan ulkopuolella	2	-20	-18	1	-12	-11
Korkotermiinisopimukset						
Suojauslaskennan ulkopuolella	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	465	-333	132	588	-240	348

Rahoitusjohdannaisia ei ole netotettu konsernitilinpäätöksessä. Kaikkia rahoitusjohdannaisia koskee ISDA tai vastaava yleinen nettoutusjärjestely.

Käyvät nettoarvot vastapuolittain

	31.12.2013		
	Positiiviset käyvät	Negatiiviset arvot	Käyvät nettoarvot
milj. euroa			
Rahoitusjohdannaiset	248	-116	132

Johdannaissopimusten nimellisarvot

	31.12.	
	2013	2012
milj. euroa		
Koronvaihtosopimukset	1 609	1 629
Valuuttatermiinisopimukset	4 973	4 994
Valuuttaoptiosopimukset	33	23
Valuutanvaihtosopimukset	804	882
Hyödykesopimukset	490	400
Korkotermiinisopimukset	2 332	3 755

Johdannaissopimusten rahoitusvakuudet olivat 10 miljoonaa euroa, josta 8 miljoonaa euroa liittyy hyödykesopimuksiin ja 2 miljoonaa euroa korkotermiinisopimuksiin.

36 Tärkeimmät tytäryritykset ja yhteiset toiminnot 31.12.2013

Tytäryritys, rekisteröintimaa	Konsernin omistusosuus %
Blandin Paper Company, US	100,00
Forestal Oriental S.A., UY	100,00
Gebrüder Lang GmbH Papierfabrik, DE	100,00
LLC UPM Ukraine, UA	100,00
MD Papier GmbH, DE	100,00
Nordland Papier GmbH, DE	100,00
NorService GmbH, DE	100,00

Tytäryritys, rekisteröintimaa	Konsernin omistusosuus %
nortrans Speditionsgesellschaft mbH, DE	100,00
OOO UPM-Kymmene, RU	100,00
OOO UPM-Kymmene Chudovo, RU	100,00
PT UPM Raflatac Indonesia, ID	100,00
Rhein Papier GmbH, DE	100,00
Steyrer Mühl Sägewerks-gesellschaft m.b.H. Nfg KG, AT	100,00
Tilhill Forestry Ltd, GB	100,00
UPM (China) Co., Ltd, CN	100,00
UPM AG, CH	100,00
UPM AS, EE	100,00
UPM Asia Pacific Pte. Ltd, SG	100,00
UPM France S.A.S., FR	100,00
UPM GmbH, DE	100,00
UPM Manufatura e Comércio de Produtos Florestais Ltda, BR	100,00
UPM Raflatac (Changshu) Co., Ltd, CN	100,00
UPM Raflatac (S) Pte Ltd, SG	100,00
UPM Raflatac Canada Holdings Inc., CA	100,00
UPM Raflatac Co., Ltd, TH	100,00
UPM Raflatac Iberica S.A., ES	100,00
UPM Raflatac Inc., US	100,00
UPM Raflatac Mexico S.A. de C.V., MX	100,00
UPM Raflatac NZ Limited, NZ	100,00
UPM Raflatac Oy, FI	100,00
UPM Raflatac Pty Ltd, AU	100,00
UPM Raflatac s.r.l., AR	100,00
UPM Raflatac Sdn. Bhd., MY	100,00
UPM Raflatac South Africa (Pty) Ltd, ZA	100,00
UPM Raflatac Sp.z.o.o., PL	100,00
UPM S.A., UY	91,00
UPM Sales GmbH, DE	100,00
UPM Sales Oy, FI	100,00
UPM Silvesta Oy, FI	100,00
UPM Sähkönsiirto Oy, FI	100,00
UPM-Kymmene (UK) Ltd, GB	100,00
UPM-Kymmene A/S, DK	100,00
UPM-Kymmene AB, SE	100,00
UPM-Kymmene Austria GmbH, AT	100,00
UPM-Kymmene B.V., NL	100,00
UPM-Kymmene Inc., US	100,00
UPM-Kymmene India Private Limited, IN	100,00
UPM-Kymmene Japan K.K., JP	100,00
UPM-Kymmene Kagit Urunleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Sti, TR	99,99
UPM-Kymmene Otepää AS, EE	100,00
UPM-Kymmene S.A., ES	100,00
UPM-Kymmene Seven Seas Oy, FI	100,00
UPM-Kymmene S.r.l., IT	100,00
UPM-Kymmene Wood Oy, FI	100,00
Werla Insurance Company Ltd, MT	100,00
Wisapower Oy, FI	89,98

Taulukko sisältää tytäryritykset, joiden liikevaihto on yli 2 miljoonaa euroa.

Yhteinen toiminto, rekisteröintimaa	Konsernin omistusosuus %
Oy Alholmens Kraft Ab (Pohjolan Voima Oy, G-sarja), FI	27,88
EEVG Entsorgungs- und Energieverwertungsgesellschaft m.b.H., AT	50,00
Järvi-Suomen Voima Oy (Pohjolan Voima Oy, G3-sarja), FI	50,00
Kainuun Voima Oy, FI	50,00
Kaukaan Voima Oy (Pohjolan Voima Oy, G9-sarja), FI	54,00
Kymin Voima Oy (Pohjolan Voima Oy, G2-sarja), FI	76,00
Madison Paper Industries, US	50,00
Rauman Biovoima Oy (Pohjolan Voima Oy, G4-sarja), FI	71,95

37 Osakeperusteiset maksut

Osakeoptiot

Varsinainen yhtiökokous 27.3.2007 hyväksyi hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeuksien määrä oli enintään 15 000 000 kappaletta ja niillä voi merkitä UPM-Kymmene Oyj:n osakkeita yhteensä enintään 15 000 000 kappaletta. Optio-oikeuksista 5 000 000 oli merkitty tunnuksella 2007A, 5 000 000 tunnuksella 2007B ja 5 000 000 on merkitty tunnuksella 2007C. Optio-oikeuksilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika oli optio-oikeudella 2007A 1.10.2010–31.10.2012, optio-oikeudella 2007B 1.10.2011–31.10.2013 ja optio-oikeudella 2007C 1.10.2012–31.10.2014.

Osakkeen merkintähinta on UPM-Kymmene Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskimääräinen NASDAQ OMX Helsingin pörssissä optio-oikeudella 2007A ajalla 1.4. – 31.5.2008, eli 12,40 euroa osakkeelta, optio-oikeudella 2007B ajalla 1.4. – 31.5.2009, eli 6,24 euroa osakkeelta, ja optio-oikeudella 2007C ajalla 1.4. – 31.5.2010, eli 10,49 euroa osakkeelta.

Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksille 2007A päättyi 31.10.2012. Koko merkintäaika 300 osaketta merkittiin optio-oikeuksien 2007A perusteella.

Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksille 2007B päättyi 31.10.2013. Koko merkintäaika 4 330 009 osaketta merkittiin optio-oikeuksien 2007B perusteella.

Osakepalkkiot

Vuodesta 2011 alkaen konsernin pitkän aikavälin kannustepalkkiot ovat koostuneet tulosperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Performance Share Plan, PSP) ja pitkän aikavälin bonusperusteisesta palkkiojärjestelmästä (Deferred Bonus Plan, DBP).

Tulosperusteinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista kolmen vuoden mittaisista ohjelmista. Se on suunnattu johtajistolle

Myönnettyjen osakeoptioiden määrien muutokset

	2013		2012	
	Keskimääräinen toteutushinta, euroa	Optioiden määrä	Keskimääräinen toteutushinta, euroa	Optioiden määrä
Ulkona olevat 1.1.	8,71	7 734 478	9,71	13 437 750
Myönnetty optiot	-	-	-	-
Palautetut optiot	-	-	10,49	-299 000
Toteutetut optiot	6,24	-3 177 487	6,24	-1 151 572
Ruennetut optiot	6,24	-55 491	12,40	-4 252 700
Ulkona olevat 31.12.	10,49	4 501 500	8,71	7 734 478
Toteutettavissa olevat optiot 31.12.		4 501 500		7 734 478

Painotettu keskimääräinen jäljellä oleva voimassaoloaika oli 10 ja 17 kuukautta vuosien 2013 ja 2012 lopussa.

Ulkona olevat osakeoptio-ohjelmat 31.12.2013

	Ohjelma/Optioiden jako	Tunnus	Toteutushinta		Optioiden kokonaismäärä	Myönnetty määrä	Toteutusajankohta	Oikeuden syntymisen
			1.1.	31.12.				
2007/2010		C	10,49	10,49	5 000 000	4 850 000	1.10.2012–31.10.2014	Oikeus ansaittu

ja muissa keskeisissä tehtävissä toimiville johtajille. Osakepalkkiojärjestelmässä annettavien UPM:n osakkeiden määrä perustuu konsernin tuloskehitykseen kolmen vuoden ansaintajakson aikana. Ansaitut osakkeet annetaan ansaintajakson päättymisen jälkeen. Järjestelmän ansaintajaksojen 2011–2013, 2012–2014 ja 2013–2015 ansaintakriteerit perustuvat konsernin liiketoiminnan rahavirtaan ja osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Järjestelmän perusteella maksettavien osakkeiden enimmäismäärä ohjelman alkaessa ansaintajakson 2011–2013 ajalta on 813 000 osaketta, ansaintajakson 2012–2014 ajalta 1 324 000 osaketta ja ansaintajakson 2013–2015 ajalta 1 359 000 osaketta.

Bonusperusteinen pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmä on suunnattu muille konsernin avainhenkilöille. Kukin vuosittain alkava ohjelma koostuu yhden vuoden ansainta-ajasta ja kahden vuoden rajoitusajasta. Rajoitusajaksi aikana, ennen osakkeiden luovuttamista, ansaittujen palkkio-osakkeiden määrää oikaistaan rajoitusajaksi aikana kertyneillä mahdollisilla osingoilla sekä muilla kaikille osakkeenomistajille jaetuilla pääomilla. Ansaintajaksojen 2011, 2012 ja 2013 osakekanustee perustuvat ohjelmiin osallistuvien vuosittaisiin. Järjestelmän perusteella maksettavien osakkeiden lukumäärä perustuu UPM:n vuosittaisen julkistamista välittömästi seuraavien viiden kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettuun yhtiön osakkeen keskimääräiseen. Vuoden 2013 lopun osakekurssilla, 12,28 euroa, laskettuna maksettavien osakkeiden määrä ansaintajaksolta 2013 on arviolta 254 000 osaketta. Maksettavien osakkeiden arvioitu määrä ansaintajaksolta 2012 on noin 640 000 osaketta ja ansaintajaksolta 2011 noin 335 000 osaketta, lukuun ottamatta mahdollista osinkokorjausta.

Edellä ilmoitetut tulosperusteisen ja bonusperusteisen osakepalkkiojärjestelmän mukaiset arvioidut osakkeiden enimmäismäärät on ilmaistu palkkioiden bruttoarvona, josta vähennetään asianomaiset verot ennen kuin osakkeet toimitetaan järjestelmien piirissä oleville. Arvioidun verojaksotusvelan määrä oli 6,9 (1,8) miljoonaa euroa.

38 Liiketoimet lähipiirin kanssa

Hallitus ja konsernin johtajisto

UPM:llä ei ole ollut merkittäviä liiketapahtumia hallituksen ja konsernin johtajiston jäsenten (johtoon kuuluvat avainhenkilöt), heidän läheisten perheenjäsentensä tai organisaatioiden kanssa, joihin hallituksen ja konsernin johtajiston jäsenillä tai näillä läheisillä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta. Hallitukselle tai konsernin johtajiston jäsenille ei ollut myönnetty lainoja 31.12.2013 ja 31.12.2012. Hallituksen ja konsernin johtajiston osake- ja optio-omistukset on esitetty sivuilla 56 ja 59. Hallituksen ja konsernin johtajiston palkat ja palkkiot on esitetty liitetiedossa 7.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Konsernin osti vuonna 2013 lähes 610 000 (590 000) tonnia keräyspaperia osakkuus- ja yhteisyrityksiltä. Suomessa konserni ottaa osaa valmistajan vastuuseen kierrätyspaperin keräämisessä 33,1 %:n omistuksellaan Paperinkeräys Oy:ssä. Itävallassa keräyspaperiyhtiö Austria Papier Recycling G.m.b.H:ssa konsernilla on 33,3 %:n omistus ja Italiassa keräyspaperiyhtiö LCI s.r.l:ssä 50,0 %:n omistus. Ostot näiltä kolmelta yhtiöltä vastaavat noin 64 (75) % kaikista keräyspaperiostoista osakkuus- ja yhteisyrityksiltä. Keräyspaperin ostot perustuvat markkinahintoihin.

Konsernin liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa on esitetty liitetiedossa 21.

Eläkesäätiöt

Konsernilla on Suomessa Kymin Eläkesäätiö, joka on erillinen juridinen yksikkö. Säätiön eläkejärjestelyiden piiriin kuuluu noin 8 % Suomen henkilöstöstä. Yhtiö maksoi vuonna 2013 säätiölle kannatusmaksuina 11 (11) miljoonaa euroa. Säätiö hallinnoi ja sijoittaa kannatusmaksuina kerättyjä eläkevastuun katteena olevia varoja. Säätiön varojen käypä arvo 31.12.2013 oli 337 (300) miljoonaa euroa, josta 51 % oli sijoitettu oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, 37 % vieraan pääoman ehtoihin instrumentteihin ja 12 % kiinteistöihin ja rahamarkkinasijoituksiin.

Isossa-Britanniassa eläkejärjestelyt ovat yhtiöstä erillisen ja riippumattoman säätiön (Trust) hallinnoimia. Säätiön etuusjärjestelyt koostuvat useista etuuspohjaisista järjestelyistä, jotka ovat suljettuja sekä maksupohjaisesta järjestelystä, joka on avoin koko henkilöstölle. Yhtiö maksoi vuonna 2013 etuuspohjaisiin järjestelyihin kannatusmaksuina 5 (5) miljoonaa euroa. Järjestelyn vakuutusmatemaattinen arvostus tehdään kolmen vuoden välein. Edellisen, vuoden 2013 huhtikuussa tapahtuneen arvostuksen mukaisesti konserni on päättänyt nostaa vuosittaisia kannatusmaksuja 5 miljoonasta eurosta 6 miljoonaan euroon vuoden 2014 maaliskuusta lähtien. Seuraava vakuutusmatemaattinen arvostus tehdään huhtikuussa 2016. Säätiön varojen käypä arvo 31.12.2013 oli 305 (288) miljoonaa euroa, josta 66 % oli sijoitettu oman pääoman ehtoihin instrumentteihin, 28 % vieraan pääoman ehtoihin instrumentteihin ja 6 % kiinteistöihin ja rahamarkkinasijoituksiin.

Tytäryritykset ja yhteiset toiminnot

Konsernin tärkeimmät tytäryritykset ja yhteiset toiminnot on esitetty liitetiedossa 36.

39 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset

Konserni on vastaajana tai kantajana useissa sen toimintaan liittyvissä oikeusmenettelyissä, joissa on esitetty enimmäkseen kaupallisista asioista johtuvia korvausvaateita.

Metsähallitus (suomalainen valtionyhtiö, joka hallinnoi valtion omistamia maa-alueita) jätti 31.3.2011 vahingonkorvauskanteen UPM:ää ja kahta muuta suomalaista metsäyhtiötä vastaan. Kanne liittyy Suomen markkinaoikeuden 3.12.2009 antamaan päätökseen, jossa vastaajien todetaan syyllistyneen kilpailusääntöjen rikkomiseen suomalaisilla raakapuumarkkinoilla. Metsähallituksen lisäksi markkinaoikeuden päätöstä koskevia kanteita ovat jättäneet yksityishenkilöt ja yhtiöt sekä kunnat ja seurakunnat. UPM:ltä ja kahdelta muulta yhtiöltä vaaditaan yhteisvastuullisesti yhteensä pääomaltaan 208 miljoonan euron vahingonkorvausta tai vaihtoehtoisesti UPM:ltä erikseen yhteensä 38 miljoonan euron vahingonkorvausta. Pääomaan liittyvien vaatimusten lisäksi kantajat esittävät myös arvonlisäveroon ja korkoihin liittyviä vaatimuksia. UPM pitää vaatimuksia täysin perusteettomina. UPM ei ole kirjannut varauksia näihin kanteisiin liittyen.

Marraskuussa 2012 UPM käynnisti välimiesmenettelyn Metsäliitto-osuuskuntaa ja Metsä Board Oyj:tä vastaan. UPM:n mukaan Metsäliitto ja Metsä Board ovat rikkoneet Metsä Fibre Oy:tä koskevassa osakassopimuksessa määrättyä myötämyyntilauseketta myydessään Metsä Fibre Oy:n osakkeita Itochu Corporationille. UPM vaatii Metsäliitolta ja Metsä Boardilta pääomaltaan 58,5 miljoonan euron vahingonkorvausta. Metsäliitto ja Metsä Board myivät 24,9 %:n omistuksen Metsä Fibrestä Itochu Corporationille 472 miljoonan euron hintaan. Itochun kanssa tehdyn kaupan yhteydessä Metsäliitto käytti osto-oikeuden ja osti UPM:n 11 % omistusoikeuden Metsä Fibrestä 150 miljoonan euron hintaan. Välimiesoikeuden odotetaan antavan lopullisen päätöksensä vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. UPM ei ole kirjannut saamia välimiesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella.

Neste Oil Oyj, suomalainen liikennepolttoaineita valmistava yhtiö (Neste) on jättänyt vahvistuskanteen UPM:ää vastaan Helsingin käräjäoikeudessa kesäkuussa 2013. Neste pyytää tuomioistuinta vahvistamaan, että se nauttii patenttinsa perusteella suoja teknologialle, jota Neste väittää UPM:n aikovan käyttää UPM:n Kaukaan tehdasalueelle rakennettavassa biojalostamossa. Kanne liittyy samaan Nesteen patenttiin, jota vastaan UPM on jättänyt mitätöimiskanteen joulukuussa 2012. Mitätöimiskanne jätettiin prosessuaalisena, ennakkollisena toimenpiteenä aiheuttomien oikeudellisten prosessien välttämiseksi. UPM pitää Nesteen kannetta perusteettomana.

UPM on osakkaana rakenteilla olevassa ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa, Pohjolan Voima Oy:n osakeomistuksensa kautta. Pohjolan Voima Oy on Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) enemmistöosakas 58,47 %:n omistuosuudella. UPM:n epäsuora osuus Olkiluoto 3:sta on noin 31 %. Olkiluoto 3 -laitoksen kaupallisen sähköntuotannon piti alkuperäisen suunnitelman mukaan alkaa huhtikuun lopussa 2009. Hanke on kuitenkin viivästynyt. AREVA-Siemens -konsortiolta (Laitostoimittaja), joka rakentaa Olkiluoto 3:n kiinteähintaisella avaimet käteen -sopimuksella, saatujen tilanneraporttien perusteella TVO on ilmoittanut aikovansa valmistautua mahdollisuuteen, että säännöllisen sähköntuotannon käynnistämistä saatetaan lykätä vuoteen 2016. Laitostoimittaja on vastuussa aikataulusta. Laitostoimittaja aloitti joulukuussa 2008 Olkiluoto 3 -voimalan viivästymistä ja siihen liittyviä kustannuksia koskevan välimiesmenettelyn kansainvälisen kauppakamarin välimiesoikeudessa. Laitostoimittaja toimitti vuoden 2013 lopussa kansainvälisen kauppakamarin välimiesoikeudelle päivitetyn vaatimuksen, joka koski hankkeen viivästymistä ja siitä aiheutuvia kustannuksia. Päivitetty, vuoden 2011 kesäkuun loppuun ulottuva rahamääräinen vaatimus on kokonaisuudessaan noin 2,7 miljardia euroa yhdessä aiemman vaatimuksen kanssa. Summa sisältää muun muassa laitostoimitussopimuksen viivästettyjä maksueriä noin 70 miljoonaa euroa sekä viivästyskorjoja noin 700 miljoonaa euroa ja saamatta jäänyttä voittoa noin 120

miljoonaa euroa. Laitostoimittajan edellinen rahamääräinen vaatimus oli noin 1,9 miljardia. TVO on todennut laitostoimittajan aiemmin toimittaman kanteen aiheettomaksi ja perusteettomaksi. TVO tutkii nyt saadun uuden aineiston ja vastaa siihen aikanaan. TVO on toimittanut välimiesmenettelyssä kanteen ja vastineen Olkiluoto 3 -hankkeen viivästymisestä ja siihen liittyvistä kustannuksista. TVO:n syyskuussa 2012 välimiesmenettelyyn toimittaman kanteen rahamääräinen arvio TVO:n kustannuksista ja menetyksistä oli noin 1,8 miljardia euroa, mikä sisälsi TVO:n varsinaisen vaatimuksen ja arvioidun osan. Välimiesmenettely voi jatkaa useita vuosia. Vaatimusten ja vastavaatimusten rahamäärät voivat muuttua tänä aikana. TVO ei ole kirjannut saamia eikä varauksia välimiesmenettelyssä esitettyjen vaatimusten perusteella.

Muut vastuusitoumukset

UPM tekee tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuksia, joiden perusteella tarjotaan taloudellisia tai suoritustakeita kolmansille osapuolille. Niiden maksujen enimmäismäärät, joista UPM on vastuussa, on sisällytetty alla olevaan taulukkoon kohtaan "Muut vastuusitoumukset".

Konserni on myös tehnyt sopimuksia tarjotakseen rahoitus- tai suoritustakeita kolmansille osapuolille tiettyjen sellaisten yhtiöiden puolesta, joissa konsernilla on määräysvallaton osuus. Tällaisia sopimuksia tehdään ensisijaisesti näiden yhtiöiden luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi. Konsernilla ei ole näihin takuisiin liittyviä vakuuksia tai muita korvauksia. Niiden maksujen enimmäismäärät, joista UPM on vastuussa osakkuusyritystensä puolesta, on merkitty alla olevaan taulukkoon kohtaan "Takaukset osakkuusyritysten puolesta". Konsernilla on periaate olla antamatta takauksia kolmansien osapuolten puolesta.

Vastuusitoumukset

milj. euroa	2013	31.12. 2012
Omien velkojen vakuudeksi		
Kiinnitykset ja pantit	357	570
Muiden puolesta		
Takaukset	5	5
Muut vastuusitoumukset		
Vuokrasopimusvastuut, erääntyminen seuraavien 12 kuukauden aikana	57	57
Vuokrasopimusvastuut, erääntyminen yli 12 kuukauden kuluttua	339	365
Muut vastuusitoumukset	141	123
Yhteensä	899	1 120

Kiinnitykset ja pantit	357	570
Takaukset	5	5
Vuokrasopimusvastuut	396	422
Muut vastuusitoumukset	141	123
Yhteensä	899	1 120

Omien sitoumusten vakuudeksi annettuun kiinnitettyyn omaisuuteen kuuluu aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä, teollisuuskiinteistöjä ja metsämaata.

Lisäksi UPM on sitoutunut osallistumaan Pohjolan Voima Oy:n osakeantiin Olkiluoto 3 -yksikön rahoittamiseksi. UPM:n osuus osakeannista on 119 miljoonaa euroa, mistä 31 miljoonaa euroa maksettiin vuoden 2013 toisella neljänneksellä. Osakeannin jäljelle jäävä osa toteutetaan tulevien vuosien aikana hankkeen rahoitustarpeen mukaan.

Muut vuokrasopimukset, joissa konserni vuokralle ottajana

Konserni vuokraa toimisto-, tuotanto- ja varastotiloja erilaisilla ei purettavissa olevilla muilla vuokrasopimuksilla. Tiettyissä sopimuksissa on jatko-optiot eripituisia ajanjaksoja varten.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

milj. euroa	2013	31.12. 2012
Alle vuoden	57	57
1–2 vuotta	42	45
2–3 vuotta	35	37
3–4 vuotta	31	32
4–5 vuotta	29	29
Yli 5 vuotta	202	222
Yhteensä	396	422

Keskeneräisiin investointeihin liittyvät merkittävimmät sitoumukset, joita ei ole kirjattu kirjanpitoon

milj. euroa	Kokonais- kustannus	Sitoumukset 31 .12. 2013	2012
Changshu PK3	390	381	388
Biojalostamo/Kaukas	150	27	123
Voimalaitos/Schongau	85	40	74
Jätevesipuhdistamo/Pietarsaari	13	11	–

40 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

UPM ilmoitti 22.1.2014 sulkevansa pysyvästi UPM Docellesin paperitehtaan Ranskassa. Tuotanto päättyi tammikuun loppuun mennessä. Neuvottelut henkilöstön edustajien kanssa saatiin päätökseen 13.12.2013 ja Ranskan viranomaiset hyväksyivät henkilöstön muutosturvan 13.1.2014.

Docellesin tehdas työllisti 161 henkilöä ja valmisti 160 000 tonnia päällystämätöntä puuvapaata paperia vuodessa. Tehtaan rakennemuutostoinnista kirjattiin vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä 25 miljoonan euron kulut.

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

Emoyhtiön tilinpäätös

(suomalainen tilinpäätöskäytäntö)

Tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2013	2012
Liikevaihto	1	3 715	4 132
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-4	-189
Valmistus omaan käyttöön		7	14
Liiketoiminnan muut tuotot	2	113	273
Materiaalit ja palvelut			
Aineet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-2 377	-2 411
Varastojen muutos		17	-11
Ulkoiset palvelut		-107	-154
		-2 467	-2 576
Henkilöstökulut	3		
Palkat ja palkkiot		-372	-382
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-68	-69
Muut henkilösivukulut		-20	-24
		-460	-475
Poistot ja arvonalentumiset	4		
Suunnitelman mukaiset poistot		-239	-265
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		-25	-4
		-264	-269
Liiketoiminnan muut kulut	3	-432	-955
Liikevoitto		208	-45
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista			
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		2	9
Tuotot osuuksista omistusyhteyksyrityksissä		-	104
Tuotot muista osakkeista ja osuuksista		-	11
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä		10	23
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muut korkotuotot saman konsernin yrityksiltä		4	7
Muut korkotuotot muilta		-	3
Muut rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä		94	1
Muut rahoitustuotot muilta		30	9
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Korkokulut saman konsernin yrityksille		-39	-38
Korkokulut muille		-39	-56
Muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille		-	-13
Muut rahoituskulut muille		-3	-3
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		59	57
Voitto ennen satunnaisia eriä		267	12
Satunnaiset erät	5		
Satunnaiset tuotot		35	48
Satunnaiset kulut		-31	-117
Satunnaiset erät yhteensä		4	-69
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		271	-57
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos		96	18
Tuloverot	6	-116	-85
Tilikauden voitto/tappio		251	-124

Rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. – 31.12.	
		2013	2012
Liiketoiminnan rahavirta			
Voitto ennen satunnaisia eriä		267	12
Rahoitustuotot ja -kulut		-59	-57
Oikaisut liikevoittoon	1	305	625
Käyttöpääoman muutos	2	227	223
Maksetut korot		-78	-102
Saadut osingot		2	124
Saadut korot		19	33
Muut rahoituserät		1	-26
Maksetut verot	3	-140	-48
Liiketoiminnan rahavirta		544	784
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-199	-188
Luovutustulot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		79	182
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin		-36	-972
Luovutustulot osakkeista ja osuuksista		4	156
Investoinnit muihin sijoituksiin		-11	-32
Luovutustulot muista sijoituksista		265	18
Investointien rahavirta		102	-836
Rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten velkojen nostot		527	66
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset		-244	-868
Lyhytaikaisten velkojen lisäykset tai vähennykset		-337	1 120
Osakeanti		20	8
Maksetut osingot		-317	-315
Saadut ja maksetut konserniavustukset		-70	-22
Rahoituksen rahavirta		-421	-11
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		351	414
Rahavarojen muutos		225	-63
Rahavarat tilikauden lopussa		576	351
Emoyhtiön rahavirtalaskelman liitetiedot			
1 Oikaisut liikevoittoon			
Poistot		239	265
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot		46	362
Arvonalentumiset pysyvistä vastaavista		25	3
Pakollisten varausten muutos		-5	-5
Yhteensä		305	625
2 Käyttöpääoman muutos			
Vaihto-omaisuus		-15	201
Lyhytaikaiset saamiset		236	41
Lyhytaikaiset korottomat velat		6	-19
Yhteensä		227	223
3 Pysyvien vastaavien luovutuksista johtuvat verot on netotettu ao. kohdassa.			

Tase

milj. euroa	Liite	31.12.	
		2013	2012
Vastaava			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	7		
Aineettomat oikeudet		5	6
Muut pitkävaikutteiset menot		219	239
Ennakkomaksut		6	6
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		230	251
Aineelliset hyödykkeet	8		
Maa- ja vesialueet		974	999
Rakennukset ja rakennelmat		460	471
Koneet ja kalusto		841	951
Muut aineelliset hyödykkeet		41	47
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		142	65
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		2 458	2 533
Sijoitukset	9		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		4 922	5 094
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		693	950
Osuudet omistusyhteyksyrityksissä		99	435
Saamiset omistusyhteyksyrityksiltä		5	21
Muut osakkeet ja osuudet		562	172
Muut saamiset		31	14
Sijoitukset yhteensä		6 312	6 686
Pysyvät vastaavat yhteensä		9 000	9 470
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		236	219
Valmiit tuotteet/tavarat		110	114
Ennakkomaksut		35	33
Vaihto-omaisuus yhteensä		381	366
Lyhytaikaiset saamiset	10		
Myyntisaamiset		155	151
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		969	1 177
Saamiset omistusyhteyksyrityksiltä		13	12
Lainasaamiset		2	1
Muut saamiset		70	44
Siirtosaamiset		109	122
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		1 318	1 507
Rahat ja pankkisaamiset		576	351
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		2 275	2 224
Vastaava yhteensä		11 275	11 694

milj. euroa	Liite	31.12.	
		2013	2012
Vastaava			
Oma pääoma	11		
Osakepääoma		890	890
Arvonkorotusrahoasto		493	512
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto		1 226	1 207
Edellisten tilikausien voitto		1 446	1 886
Tilikauden voitto/tappio		251	-124
Oma pääoma yhteensä		4 306	4 371
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		682	778
Pakolliset varaukset	12		
Eläkevaraukset		17	21
Muut pakolliset varaukset		46	47
Pakolliset varaukset yhteensä		63	68
Pitkäaikainen vieras pääoma	13		
Joukkovelkakirjalainat		822	1 247
Lainat rahoituslaitoksilta		1 523	1 057
Eläkelainat		270	338
Saadut ennakot		-	1
Muut velat		145	185
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		2 760	2 828
Lyhytaikainen vieras pääoma	14		
Joukkovelkakirjalainat		363	-
Lainat rahoituslaitoksilta		8	37
Eläkelainat		68	134
Saadut ennakot		6	1
Ostovelat		303	270
Velat saman konsernin yrityksille		2 383	2 780
Velat omistusyhteyksyrityksille		7	26
Muut velat		30	136
Siirtovelat		296	265
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		3 464	3 649
Vieras pääoma yhteensä		6 224	6 477
Vastattavaa yhteensä		11 275	11 694

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

(Liitetiedoissa kaikki luvut ovat miljoonia euroja, ellei muutoin ilmoitettu.)

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitosäännöstöä noudattaen. Merkittävimmät erot konsernin ja emoyhtiön laatimisperiaatteissa liittyvät rahoitusjohdannaisten, biologisten hyödykkeiden, etuus- pohjaisten eläkejärjestelyiden ja arvonorotusten merkitsemiseen taseeseen sekä laskennallisten verojen kirjaamiseen. Ks. konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, liite 1.

1 Liikevaihto

Konsernin yhtiörakenteesta johtuen emoyhtiön liikevaihdon erittelyä segmentteittäin ja markkina-alueittain ei ole laadittu. Ks. konsernin tilinpäätöksen liitetieto 4.

2 Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	94	251
Vuokratuotot	15	15
Päästöoikeuksien myyntivoitot ¹⁾	1	3
Muut	3	4
Yhteensä	113	273

¹⁾ Päästöoikeuksien kirjanpitokäsittely perustuu nettomenettelyyn.

3 Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat ²⁾	3	2
Muut palkat ja palkkiot	369	380
Yhteensä	372	382

²⁾ Ks. konsernin tilinpäätöksen liitetieto 7.

	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Henkilöstö keskimäärin	6 410	6 945

Konsernin yhtiörakenteesta johtuen henkilöstöä keskimäärin ei ole eritelty segmentteittäin. Ks. konsernin tilinpäätöksen liitetieto 4.

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Tilintarkastajan palkkiot	1,0	1,3

4 Poistot ja arvonalentumiset

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot	36	35
Rakennukset ja rakennelmat	33	34
Koneet ja kalusto	160	186
Muut aineelliset hyödykkeet	7	7
Yhteensä	239	265

Arvonalentumiset

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	25	4
Yhteensä	264	269

5 Satunnaiset erät

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Satunnaiset tuotot		
Saadut konserniavustukset	35	48
Yhteensä	35	48
Satunnaiset kulut		
Annetut konserniavustukset	-31	-117
Yhteensä	-31	-117
Satunnaiset erät yhteensä	4	-69

6 Tuloverot

milj. euroa	1.1. – 31.12.	
	2013	2012
Tilikauden tuloverot varsinaisesta toiminnasta	116	82
Edellisten tilikausien tuloverot	-	3
Yhteensä	116	85

Laskennalliset verot

Emoyhtiön laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei ole merkitty taseeseen. Laskennallinen verovelka muodostuu pääosin poistoerosta, johon sisältyvä laskennallinen verovelka 31.12.2013 20 %:n verokannalla oli 136 miljoonaa euroa (191 miljoonaa euroa 24,5 %:n verokannalla). Arvonkorotuksista ei ole erotettu laskennallista verovelkaa. Arvonkorotuksen kohteen myynnistä realisoituvaa potentiaalinen tulovero 20 %:n verokannalla oli 131 miljoonaa euroa (164 miljoonaa euroa 24,5 %:n verokannalla). Laskennallinen verosaaminen muodostuu pääosin pakollisista varauksista, joihin sisältyvä laskennallinen verosaaminen 31.12.2013 20 %:n verokannalla oli 13 miljoonaa euroa (17 miljoonaa euroa 24,5 %:n verokannalla).

7 Aineettomat hyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	19	18
Lisäykset	3	11
Vähennykset	-3	-10
Hankintameno 31.12.	19	19
Kertyneet poistot 1.1.	-13	-12
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2	2
Tilikauden poistot	-3	-3
Kertyneet poistot 31.12.	-14	-13
Kirjanpitoarvo 31.12.	5	6

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.1.	522	483
Lisäykset	12	32
Vähennykset	-4	-5
Siirrot erien välillä	5	12
Hankintameno 31.12.	535	522
Kertyneet poistot 1.1.	-283	-253
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	3	5
Tilikauden poistot	-36	-35
Kertyneet poistot 31.12.	-316	-283
Kirjanpitoarvo 31.12.	219	239

Ennakkomaksut

Hankintameno 1.1.	6	14
Lisäykset	5	5
Vähennykset	-	-1
Siirrot erien välillä	-5	-12
Kirjanpitoarvo 31.12.	6	6

8 Aineelliset hyödykkeet

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	492	499
Lisäykset	4	4
Vähennykset	-9	-11
Hankintameno 31.12.	487	492
Arvonkorotukset 1.1.	507	527
Arvonkorotusten vähennykset	-20	-20
Arvonkorotukset 31.12.	487	507
Kirjanpitoarvo 31.12.	974	999

Rakennukset ja rakennelmat

Hankintameno 1.1.	1 177	1 173
Lisäykset	19	11
Vähennykset	-2	-13
Siirrot erien välillä	12	6
Hankintameno 31.12.	1 206	1 177
Kertyneet poistot 1.1.	-706	-681
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2	10
Tilikauden poistot	-33	-34
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-9	-1
Kertyneet poistot 31.12.	-746	-706
Kirjanpitoarvo 31.12.	460	471

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	5 040	5 175
Lisäykset	44	60
Vähennykset	-93	-225
Siirrot erien välillä	22	30
Hankintameno 31.12.	5 013	5 040
Kertyneet poistot 1.1.	-4 089	-4 107
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	92	207
Tilikauden poistot	-160	-186
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-15	-3
Kertyneet poistot 31.12.	-4 172	-4 089
Kirjanpitoarvo 31.12.	841	951

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	199	199
Lisäykset	1	1
Vähennykset	-1	-1
Siirrot erien välillä	1	-
Hankintameno 31.12.	200	199
Kertyneet poistot 1.1.	-152	-146
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1	1
Tilikauden poistot	-7	-7
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-1	-
Kertyneet poistot 31.12.	-159	-152
Kirjanpitoarvo 31.12.	41	47

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Hankintameno 1.1.	65	37
Lisäykset	112	65
Siirrot erien välillä	-35	-37
Kirjanpitoarvo 31.12.	142	65

9 Sijoitukset

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	6 163	5 236
Lisäykset	5	973
Vähennykset	-37	-46
Siirrot erien välillä	-22	-
Hankintameno 31.12.	6 109	6 163
Kertyneet poistot 1.1.	-1 069	-474
Siirrot erien välillä	-1	-
Arvonalentumiset ja niiden palautukset	-117	-595
Kertyneet poistot 31.12.	-1 187	-1 069
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 922	5 094

Arvonalentumiset liittyvät osuuksiin saman konsernin yrityksissä Suomessa ja ulkomailla. Arvonalentumiset sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Merkittävät emoyhtiön tytäryhtiöt on lueteltu konsernin liitetiedossa 36.

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Hankintameno 1.1.	950	942
Lisäykset	7	18
Vähennykset	-264	-10
Kirjanpitoarvo 31.12.	693	950

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	332	332
Siirrot erien välillä	-233	-
Hankintameno 31.12.	99	332
Arvonkorotukset 1.1.	103	103
Siirrot erien välillä	-103	-
Arvonkorotukset 31.12.	-	103
Kirjanpitoarvo 31.12.	99	435

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		
Hankintameno 1.1.	21	3
Lisäykset	-	24
Vähennykset	-	-6
Siirrot erien välillä	-16	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	5	21

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	111	170
Lisäykset	30	-
Vähennykset	-	-59
Siirrot erien välillä	257	-
Hankintameno 31.12.	398	111
Arvonkorotukset 1.1.	61	61
Siirrot erien välillä	103	-
Arvonkorotukset 31.12.	164	61
Kirjanpitoarvo 31.12.	562	172

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Muut saamiset		
Hankintameno 1.1.	14	15
Lisäykset	3	1
Vähennykset	-1	-2
Siirrot erien välillä	15	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	31	14

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2013 eikä 31.12.2012 lainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

11 Oma pääoma

milj. euroa	Osake- pääoma	Arvon- korotus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Edellisten tilikausien voitto	Oma pääoma yhteensä
Tasearvo 1.1.2012	890	532	1 199	2 202	4 823
Osakeanti	-	-	8	-	8
Osingonjako	-	-	-	-315	-315
Arvonkorotukset	-	-20	-	-	-20
Muut erät	-	-	-	-1	-1
Tilikauden tappio	-	-	-	-124	-124
Tasearvo 31.12.2012	890	512	1 207	1 762	4 371
Tasearvo 1.1.2013	890	512	1 207	1 762	4 371
Osakeanti	-	-	19	-	19
Osingonjako	-	-	-	-317	-317
Arvonkorotukset	-	-19	-	-	-19
Muut erät	-	-	-	1	1
Tilikauden voitto	-	-	-	251	251
Tasearvo 31.12.2013	890	493	1 226	1 697	4 306

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma 31.12.		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 226,4	1 206,5
Edellisten tilikausien voitto	1 446,0	1 886,2
Tilikauden voitto/tappio	251,3	-123,6
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma 31.12.	2 923,7	2 969,1

SISÄLTÖ

TILINPÄÄTÖS

10 Lyhytaikaiset saamiset

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Myyntisaamiset	227	279
Lainasaamiset	872	1 055
Muut saamiset	70	44
Siirtosaamiset	149	129
Yhteensä 31.12.	1 318	1 507

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Henkilöstökulut	7	4
Korkotuotot	41	50
Johdannaissopimukset	60	32
Tuloverot	2	-
Muut erät	39	43
31.12.	149	129

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Myyntisaamiset	59	116
Lainasaamiset	870	1 054
Siirtosaamiset	40	7
31.12.	969	1 177

Saamiset omistusyhteisyrityksiltä

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Myyntisaamiset	13	12
31.12.	13	12

12 Pakolliset varaukset

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Eläkevaraukset	17	21
Uudelleenjärjestelyvaraukset	13	16
Ympäristövaraukset	12	15
Muut varaukset	21	16
Yhteensä 31.12.	63	68

Pakollisten varausten muutokset sisältyvät henkilöstö- ja liiketoiminnan muihin kuluihin. Erittely pakollisista varuksista, ks. konsernin liitetieto 30.

13 Pitkäaikainen vieras pääoma

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Joukkovelkakirjalainat	822	1 247
Lainat rahoituslaitoksilta	1 523	1 057
Eläkelainat	270	338
Saadut ennakot	-	1
Muut velat	145	185
Yhteensä 31.12.	2 760	2 828

Pitkäaikaisten velkojen erääntymisaajat

2-5 vuoden aikana	31.12.	
	2013	2012
Joukkovelkakirjalainat	481	875
Lainat rahoituslaitoksilta	1 075	1 050
Eläkelainat	270	338
Saadut ennakot	-	1
	1 826	2 264

yli 5 vuoden kuluttua	31.12.	
	2013	2012
Joukkovelkakirjalainat	341	372
Lainat rahoituslaitoksilta	448	7
Muut velat	145	185
	934	564

Yhteensä 31.12.	31.12.	
	2013	2012
	2 760	2 828

Joukkovelkakirjalainat

Kiinteäkorkoiset	Korko %	Alkuperäinen lainan määrä milj.	31.12.	
			2013	2012
1997-2027	7,450	USD 375	272	284
2000-2030	3,550	JPY 10 000	69	88
2002-2014	5,625	USD 500	363	379
2002-2017	6,625	GBP 250	300	306
2003-2018	5,500	USD 250	181	190
Yhteensä 31.12.			1 185	1 247
Lyhytaikainen osuus			363	-
Pitkäaikainen osuus			822	1 247

14 Lyhytaikainen vieras pääoma

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Joukkovelkakirjalainat	363	-
Lainat rahoituslaitoksilta	8	37
Eläkelainat	68	134
Saadut ennakot	6	1
Ostovelat	353	341
Muut velat	2 321	2 778
Siirtovelat	345	358
Yhteensä 31.12.	3 464	3 649

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulut	95	92
Korkokulut	38	42
Tuloverot	-	21
Johdannaissopimukset	207	197
Asiakashyvitykset	1	2
Muut erät	4	4
31.12.	345	358

Velat saman konsernin yrityksille

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Ostovelat	43	46
Muut velat	2 291	2 641
Siirtovelat	49	93
31.12.	2 383	2 780

Velat omistusyhteisyrityksille

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Ostovelat	7	25
Muut velat	-	1
31.12.	7	26

15 Vastuusitoumukset

milj. euroa	31.12.	
	2013	2012
Kiinnitykset ¹⁾		
Omien velkojen vakuudeksi	357	570

Takaukset

Lainatakat	31.12.	
	2013	2012
Lainatakat		
Konserniyhtiöiden puolesta	907	965
Omistusyhteisyritysten puolesta	-	3
Muut takaukset		
Konserniyhtiöiden puolesta	67	90

Muut vastuusitoumukset

²⁾

Muut vastuusitoumukset	31.12.	
	2013	2012
Seuraavalla tilikaudella maksettavat leasingvastuut	22	21
Myöhemmin maksettavat leasingvastuut	146	160
Muut vastuut	52	28

¹⁾ Kohdentuvat pääosin eläkelainoihin.

²⁾ Muut vastuusitoumukset liittyvät tuotantokoneisiin, sähkön ostoihin ja myyntiin.

Yhtiön toimitusjohtajan ja johtajiston jäsenten eläkevastuut

Ks. konsernin liitetieto 7.

Muut vastuusitoumukset

Vastuu osallistua Pohjolan Voima Oy:n osakeantiin 86 miljoonalla eurolla.

Johdannaissopimukset

Johdannaisten käyvät arvot ja nimellisarvot on esitetty konsernin liitetiedossa 35. Emoyhtiö on sopinut kaikista liitetietojen johdannaissopimuksista.

Lähipiiriliiketoimet

Ks. konsernin liitetieto 38.

Tietoja osakkeista

Osakkeiden määrän muutokset 1.1.2009–31.12.2013

	Osakkeiden määrä, kpl
2008	
Osakkeiden määrä 31.12.2008	519 970 088
2009	
Merkitty optioilla	–
Osakkeiden määrä 31.12.2009	519 970 088
2010	
Merkitty optioilla	–
Osakkeiden määrä 31.12.2010	519 970 088
2011	
Osakeanti	5 000 000
Merkitty optioilla	2 750
Osakkeiden määrä 31.12.2011	524 972 838
2012	
Merkitty optioilla	1 151 572
Osakkeiden määrä 31.12.2012	526 124 410
2013	
Merkitty optioilla	3 177 487
Osakkeiden määrä 31.12.2013	529 301 897

Vaihto pörssiessä

Yhtiön osakkeilla käydään kauppaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä. Yhdysvalloissa kauppaa käydään UPM:n osaketalletustodistuksilla, American Depositary Receipt -ohjelmassa (ADR) over-the-counter -markkinoilla (OTC).

Helsingin pörssissä UPM-Kymmene Oyj:n osakkeita vaihdettiin vuoden 2013 aikana 563,4 (601,0) miljoonaa kappaletta, 106,7 (114,4 %) osakemäärästä. Kauden ylin noteeraus oli 13,02 euroa marraskuussa ja alin 7,30 euroa kesäkuussa. Yhtiön osakkeiden vaihto Helsingin pörssissä oli 5 308 (5 534) miljoonaa euroa.

Vuonna 2013 yhtiön 2007B-optioita vaihdettiin 2,9 miljoonaa kappaletta 8,2 miljoonalla eurolla (3,3 miljoonaa kappaletta ja 9,5 miljoonaa euroa) ja 2007C-optioita 5,4 miljoonaa kappaletta 6,1 miljoonalla eurolla (0,2 miljoonaa kappaletta, 0,1 miljoonaa euroa).

Omat osakkeet

31.12.2013 yhtiön hallussa oli 230 737 (230 737) omaa osaketta eli 0,04 (0,04) % osakemäärästä. Näistä osakkeista 211 481 palautui osakeannin yhteydessä vastikkeetta yhtiön haltuun, osana Myllykoski-yrityskaup-

paan liittyviä sopimusjärjestelyjä ja 19 256 kappaletta konsernin osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti työsuhteiden päättymisen yhteydessä.

Hallituksen ja konsernin johtajiston osake- ja optio-omistus

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat vuoden lopussa 946 727 (896 192) kappaletta UPM-Kymmene Oyj:n osakkeita sisältäen lähipiirin ja määräysvalta-yhteisöjen omistuksen. Näiden osakkeiden osuus on koko osakekannasta 0,18 (0,17) % ja äänimäärästä 0,18 (0,17) %. Toimitusjohtaja Jussi Pesonen omisti vuoden lopussa 195 294 osaketta ja 200 000 kpl optioita, joiden perusteella UPM-Kymmene Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi lisääntyä 200 000 kappaleella, mikä olisi 31.12.2013 ollut 0,04 % yhtiön osakkeista ja äänimäärästä.

Vuoden lopussa muut konsernin johtajiston jäsenet omistivat yhteensä 249 278 osaketta ja 245 875 kpl optioita, joiden perusteella UPM-Kymmene Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi lisääntyä 245 875 kappaleella, mikä olisi 31.12.2013 ollut 0,05 % yhtiön osakkeista ja äänimäärästä.

Suurimmat rekisteröidyt osakkeenomistajat 31.12.2013

	Osakkeita 31.12.2013	% osakemäärästä	% äänimäärästä
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	11 574 488	2,19	2,19
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	10 369 552	1,96	1,96
Henkivakuutusyhtiö Mandatum	9 531 219	1,80	1,80
Valtion eläkerahasto	4 730 000	0,89	0,89
Kuntien Eläkevakuutus	4 521 794	0,85	0,85
Svenska litteratursällskapet i Finland	3 868 600	0,73	0,73
Eläke-Fennia	3 450 600	0,65	0,65
Swiss National Bank	3 318 495	0,63	0,63
Etera Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	2 658 612	0,50	0,50
Skagen Global Verdipapirfond	1 796 493	0,34	0,34
Hallintarekisteröidyt ja rekisteröidyt ulkomaiset omistajat	320 089 242	60,47	60,47
Muut	153 392 902	28,99	28,99
Yhteensä	529 301 897	100,00	100,00

Yhtiö on vastaanottanut vuoden 2013 aikana seuraavat arvopaperimarkkinalain 9 luvun 10 §:n mukaiset ilmoitukset omistusosuuksien muutoksista: UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 15. helmikuuta 2013 laskenut alle 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 21. helmikuuta 2013 noussut yli 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 25. helmikuuta 2013 laskenut alle 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 27. helmikuuta 2013 noussut yli 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 28. helmikuuta 2013 laskenut alle 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 5. maaliskuuta 2013 noussut yli 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 19. maaliskuuta 2013 laskenut alle 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan Norges Bankin (the Central Bank of Norway) omistus UPM:stä on laskenut alle 5 prosentin rajan 4. huhtikuuta 2013 tapahtuneen osakelainauksen jälkeen, jossa Norges Bank on

lainantaja. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 9. huhtikuuta 2013 noussut yli 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan Norges Bankin omistus UPM:stä on 12. huhtikuuta 2013 noussut yli 5 prosentin rajan osakelainauksen jälkeen, jossa Norges Bank on lainantaja. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 16. huhtikuuta 2013 laskenut alle 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 17. huhtikuuta 2013 noussut yli 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 10. toukokuuta 2013 laskenut alle 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan BlackRock, Inc.:n välillinen omistus UPM:stä on 18. kesäkuuta 2013 noussut yli 5 prosentin rajan. UPM on vastaanottanut ilmoituksen, jonka mukaan JPMorgan Chase & Co.:n välillinen omistus UPM:stä on 5. marraskuuta 2013 ylittänyt 5 prosentin rajan.

SISÄLTÖ

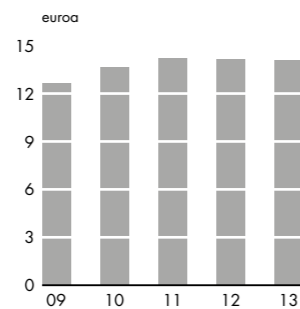

TILINPÄÄTÖS

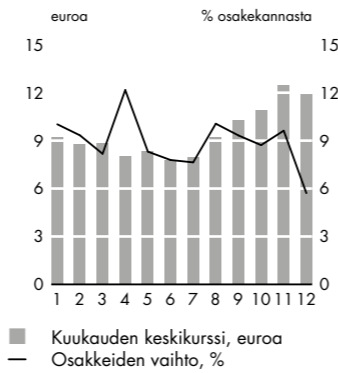
Osakkeen kurssi 2013

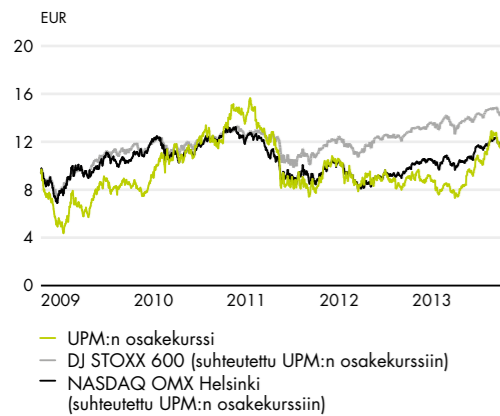
Oma pääoma per osake

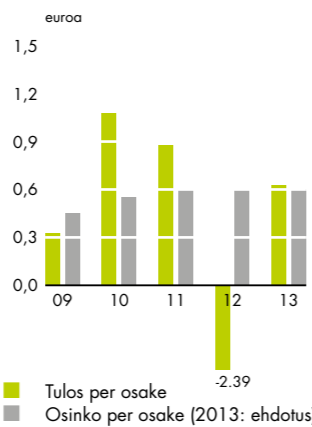
Kuukauden keskimurssi ja osakkeiden vaihto 1-12/2013

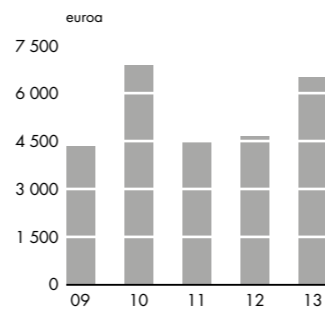
UPM:n osakekurssi 2009-2013 verrattuna indekseihin

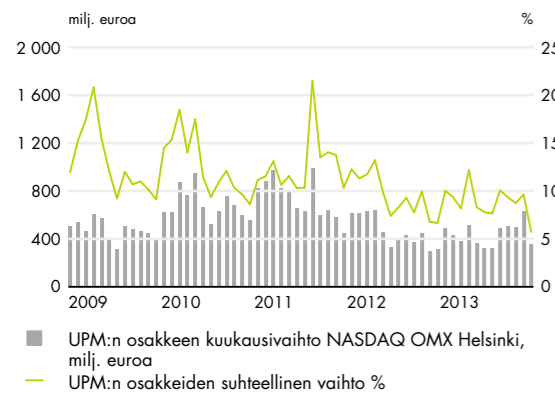
Tulos ja osinko per osake

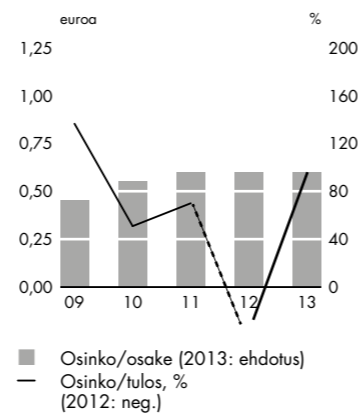
Markkina-arvo

Osakkeen vaihto Helsingin pörssissä 2009-2013

Osinko/osake (euroa) ja osinko/tulos (%)

Osakeomistuksen jakauma 31.12.2013

Osakkeita kpl	Omistajat lukumäärä	%-osuus omistajista	Osakemäärä milj. kpl	%-osuus osakkeista
1 - 100	20 697	21,89	1,3	0,2
101 - 1 000	53 247	56,30	22,7	4,3
1 001 - 10 000	18 928	20,02	52,4	9,9
10 001 - 100 000	1 531	1,62	36,5	6,9
100 001 -	165	0,17	106,8	20,2
Yhteensä	94 568	100,00	219,7	41,5
Hallintarekisteröity			309,4	58,5
Arvo-osuuksiksi rekisteröimättä			0,2	0,0
Yhteensä			529,3	100,0

Omistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12., %

	2013	2012	2011	2010	2009
Yksityiset yritykset	3,2	4,3	4,2	4,1	3,8
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	4,1	5,4	6,5	5,1	4,6
Julkisyhteisöt	7,8	7,9	11,3	9,8	8,5
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	5,7	6,2	6,3	6,4	6,3
Kotitaloudet	18,7	19,9	19,9	18,4	17,5
Ulkomaiset omistajat	60,5	56,3	51,8	56,2	59,3
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

UPM:n optio-ohjelmat

Optiot	Optioiden määrä	Osake määrä	Lunastushinta per osake		Merkintäaika	Käytetty optioita 2013
			liikkeeseen laskettaessa euroa	31.12.2013 euroa		
2007C	5 000 000	5 000 000	10,49	10,49	1.10.2012-31.10.2014	1 500

Sivun kaaviot ovat tilintarkastamattomia.

Tunnusluvut 2004–2013

Osakekohtaiset osakeantioikaistut tunnusluvut 2004–2013

	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Tulos per osake, euroa (laimennettu 2013: 0.63)	0,63	-2,14	0,88	1,08	0,33	-0,35	0,16	0,65	0,50	1,76
Oma pääoma per osake, euroa	14,08	14,18	14,22	13,64	12,67	11,74	13,21	13,90	14,01	14,46
Osinko per osake, euroa	¹⁾ 0,60	0,60	0,60	0,55	0,45	0,40	0,75	0,75	0,75	0,75
Osinko per tulos, %	95,2	neg.	68,2	50,9	136,4	neg.	468,8	115,4	150,0	42,6
Efektiivinen osinkotuotto, %	4,9	6,8	7,1	4,2	5,4	4,4	5,4	3,9	4,5	4,6
P/E-luku	19,5	neg.	9,7	12,2	25,2	neg.	86,4	29,4	33,1	8,9
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	1,39	1,98	1,99	1,89	2,42	1,21	1,66	2,32	1,63	1,90
Osingonjako, milj. euroa	¹⁾ 317	317	315	286	234	208	384	392	392	393
Kurssi kauden lopussa, euroa	12,28	8,81	8,51	13,22	8,32	9,00	13,82	19,12	16,56	16,36
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	6 497	4 633	4 466	6 874	4 326	4 680	7 084	10 005	8 665	8 578
Osakkeiden vaihto, milj. euroa ²⁾	5 308	5 534	8 835	8 243	5 691	10 549	16 472	16 021	11 358	9 731
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl	563 382	600 968	790 967	790 490	805 904	932 136	952 300	876 023	697 227	625 950
Osakkeiden suhteellinen vaihto, % osakemäärästä	106,7	114,4	151,5	152,0	155,0	180,1	182,1	167,4	133,6	119,5
Kurssi, alin, euroa	7,30	7,82	7,34	7,37	4,33	8,15	13,01	15,36	15,05	14,44
Kurssi, ylin, euroa	13,02	10,98	15,73	13,57	9,78	13,87	20,59	20,91	18,15	17,13
Kauden keskikurssi, euroa	9,42	9,21	11,17	10,43	7,06	11,32	17,30	18,29	16,29	15,55
Keskimääräinen osakemäärä, 1 000 kpl	527 818	525 434	521 965	519 970	519 955	517 545	522 867	523 220	522 029	523 641
Kauden lopun osakemäärä, 1 000 kpl	529 302	526 124	524 973	519 970	519 970	519 970	512 569	523 259	523 093	524 450

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 134.

¹⁾ Ehdotus.

²⁾ Kaupankäynti NASDAQ OMX Helsingin pörssissä. Omien osakkeiden ostot sisältyvät osakevaihtoihin.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut 2004–2013

milj. euroa	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Liikevaihto	10 054	10 492	10 068	8 924	7 719	9 461	10 035	10 022	9 348	9 820
EBITDA (käyttökate)	1 155	1 312	1 383	1 343	1 062	1 206	1 546	1 678	1 428	1 435
% liikevaihdosta	11,5	12,5	13,7	15,0	13,8	12,7	15,4	16,7	15,3	14,6
Liikevoitto, ilman kertaluonteisia eriä	683	556	682	731	270	513	835	725	558	470
% liikevaihdosta	6,8	5,3	6,8	8,2	3,5	5,4	8,3	7,2	6,0	4,8
Liikevoitto	548	-1 318	459	755	135	24	483	536	318	685
% liikevaihdosta	5,5	-12,6	4,6	8,5	1,7	0,3	4,8	5,3	3,4	7,0
Voitto/tappio ennen veroja	475	-1 271	417	635	187	-201	292	367	257	556
% liikevaihdosta	4,7	-12,1	4,1	7,1	2,4	-2,1	2,9	3,7	2,7	5,7
Tilikauden voitto/tappio	335	-1 122	457	561	169	-180	81	338	261	920
% liikevaihdosta	3,3	-10,69	4,5	6,3	2,2	-1,9	0,8	3,4	2,8	9,4
Vienti Suomesta ja ulkomaantoiminnot	9 089	9 565	9 252	8 139	7 054	8 515	9 170	9 102	8 397	8 791
Vienti Suomesta	4 118	4 248	4 313	3 882	3 442	4 371	4 546	4 644	4 006	4 301
Pitkäaikaiset varat	10 487	11 066	11 412	10 557	10 581	10 375	10 639	11 355	12 321	12 802
Vaihto-omaisuus	1 327	1 388	1 429	1 299	1 112	1 354	1 342	1 255	1 256	1 138
Muut lyhytaikaiset varat	2 785	2 489	2 548	1 956	1 912	2 052	1 972	1 859	1 964	1 887
Varat yhteensä	14 599	14 943	15 389	13 812	13 605	13 781	13 953	14 469	15 541	15 827
Oma pääoma yhteensä	7 455	7 461	7 477	7 109	6 602	6 120	6 783	7 289	7 348	7 612
Pitkäaikaiset velat	5 019	5 430	5 320	4 922	5 432	5 816	4 753	4 770	5 845	5 966
Lyhytaikaiset velat	2 125	2 052	2 588	1 781	1 571	1 828	2 417	2 410	2 348	2 249
Oma pääoma ja velat yhteensä	14 599	14 943	15 389	13 812	13 605	13 781	13 953	14 469	15 541	15 827
Sijoitettu pääoma vuoden lopussa	11 583	11 603	12 110	11 087	11 066	11 193	11 098	11 634	12 650	12 953
Oman pääoman tuotto, %	4,5	neg.	6,3	8,2	2,8	neg.	1,2	4,6	3,5	12,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,8	neg.	4,4	6,6	3,2	0,2	4,3	4,7	3,4	6,0
Liiketoiminnan rahavirta	735	1 040	1 041	982	1 259	628	867	1 215	853	997
Omavaraisuusaste, %	51,1	50,0	48,6	51,5	48,6	44,5	48,8	50,4	47,3	48,2
Velkaantumisaste, %	41	43	48	46	56	71	59	56	66	61
Korolliset nettovelat	3 040	3 210	3 592	3 286	3 730	4 321	3 973	4 048	4 836	4 617
Investoinnit	362	357	1 179	257	913	551	708	699	749	686
% liikevaihdosta	3,6	3,4	11,7	2,9	11,8	5,8	7,1	7,0	8,0	7,0
Investoinnit ilman yritysostoja	329	347	340	252	229	532	683	631	705	645
% liikevaihdosta	3,3	3,3	3,4	2,8	3,0	5,6	6,8	6,3	7,5	6,6
Henkilöstö kauden lopussa	20 950	22 180	23 909	21 869	23 213	24 983	26 352	28 704	31 522	33 433

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 134.

Toimitukset ja tuotanto

	Toimitukset									Tuotanto
	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	
Sellu (1 000 t)	3 163	3 128	2 992	2 919	1 759	1 982	1 927			
Sähkö (GWh)	8 925	9 486	8 911	9 426	8 865	10 167	10 349			
Paperi yhteensä (1 000 t)	10 288	10 871	10 615	9 914	9 021	10 641	11 389	10 988	10 172	10 886
Vaneri (1 000 m ³)	737	679	656	638	567	806	945	931	827	969
Sahatavara (1 000 m ³)	1 661	1 696	1 683	1 729	1 497	2 132	2 325	2 457	2 016	2 409

Tiedot vuosineljänneksittäin 2012–2013

milj. euroa	Q4/13	Q3/13	Q2/13	Q1/13	Q4/12	Q3/12	Q2/12	Q1/12	Q1-Q4/13	Q1-Q4/12
Liikevaihto	2 588	2 472	2 520	2 474	2 657	2 595	2 632	2 608	10 054	10 492
Liiketoiminnan muut tuotot	5	28	-10	37	37	14	41	18	60	110
Liiketoiminnan kulut	-2 365	-2 190	-2 245	-2 291	-2 401	-2 350	-2 337	-2 265	-9 091	-9 353
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakuut	37	11	14	6	32	13	1	-1	68	45
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-	1	1	-	-1	1	1	1	2	2
Poistot ja arvonalentumiset	-131	-135	-134	-145	-1 983	-200	-230	-201	-545	-2 614
Liikevoitto/tappio	134	187	146	81	-1 659	73	108	160	548	-1 318
Voitot myytävissä olevista sijoituksista, netto	-	1	-	-	2	-2	34	4	1	38
Kurssierot ja käyppien arvojen muutokset	-	-	5	5	-2	8	-3	8	10	11
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	-19	-22	-23	-20	-31	-27	82	-26	-84	-2
Voitto/tappio ennen veroja	115	166	128	66	-1 690	52	221	146	475	-1 271
Tuloverot	-79	-28	-14	-19	204	-16	-13	-26	-140	149
Kauden voitto/tappio	36	138	114	47	-1 486	36	208	120	335	-1 122
Jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajille	36	138	114	47	-1 486	36	208	120	335	-1 122
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	36	138	114	47	-1 486	36	208	120	335	-1 122
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,06	0,26	0,22	0,09	-2,83	0,07	0,39	0,23	0,63	-2,14
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,06	0,26	0,22	0,09	-2,82	0,07	0,39	0,23	0,63	-2,13
Tulos per osake ilman kertaluonteisia eriä, euroa	0,27	0,26	0,20	0,18	0,20	0,16	0,16	0,22	0,91	0,74
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1 000)	528 887	528 211	527 922	526 252	525 649	525 592	525 592	524 903	527 818	525 434
Keskimääräinen osakemäärä, laimennettu (1 000)	528 329	528 155	528 158	526 631	526 264	526 703	526 408	526 528	527 818	526 476
Kertaluonteisia eriä liikevoitossa/tappiossa	-73	-7	8	-63	-1 805	-53	-20	4	-135	-1 874
Liikevoitto/tappio ilman kertaluonteisia eriä	207	194	138	144	146	126	128	156	683	556
% liikevaihdosta	8,0	7,8	5,5	5,8	5,5	4,9	4,9	6,0	6,8	5,3
Kertaluonteiset erät rahoituserissä	-	-	-	-	-8	-	140	-	-	132
Kertaluonteiset erät ennen veroja	-73	-7	8	-63	-1 813	-53	120	4	-135	-1 742
Voitto/tappio ennen veroja ilman kertaluonteisia eriä	188	173	120	129	123	105	101	142	610	471
% liikevaihdosta	7,3	7,0	4,8	5,2	4,6	4,0	3,8	5,4	6,1	4,5
Kertaluonteisten erien vaikutus veroihin	-31	6	-	15	222	5	3	-	-10	230
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	7,5	7,5	5,7	5,1	4,6	3,5	3,6	4,9	6,4	4,2
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	7,2	6,8	4,9	5,1	4,3	3,7	3,7	5,0	6,0	4,2
EBITDA	302	311	258	284	317	313	325	357	1 155	1 312
% liikevaihdosta	11,7	12,6	10,2	11,5	11,9	12,1	12,3	13,7	11,5	12,5

Liikevaihto segmentteittäin

UPM Biorefining	497	484	512	495	468	477	512	513	1 988	1 970
UPM Energy	115	109	110	132	134	118	101	129	466	482
UPM Raflatac	298	307	309	299	301	305	298	298	1 213	1 202
UPM Paper Asia	268	274	289	277	280	290	285	276	1 108	1 131
UPM Paper ENA	1 445	1 392	1 358	1 365	1 563	1 533	1 558	1 538	5 560	6 192
UPM Plywood	112	98	111	108	99	94	103	97	429	393
Muu toiminta	120	117	128	125	134	123	141	142	490	540
Sisäinen liikevaihto	-259	-283	-292	-297	-297	-329	-350	-382	-1 131	-1 358
Eliminoinnit ja täsmäytykset	-8	-26	-5	-30	-25	-16	-16	-3	-69	-60
Liikevaihto, yhteensä	2 588	2 472	2 520	2 474	2 657	2 595	2 632	2 608	10 054	10 492

Liikevoitto/tappio segmentteittäin ilman kertaluonteisia eriä

UPM Biorefining	66	67	97	70	48	56	83	61	300	248
UPM Energy	45	40	46	55	63	51	43	60	186	217
UPM Raflatac	16	22	19	18	14	22	22	23	75	81
UPM Paper Asia	16	20	22	22	22	22	25	32	80	101
UPM Paper ENA	31	29	-23	-37	-35	-28	-21	3	-	-81
UPM Plywood	9	1	7	4	2	-3	4	-1	21	2
Muu toiminta	27	5	3	-10	17	9	-3	-6	25	17
Eliminoinnit ja täsmäytykset	-3	10	-33	22	15	-3	-25	-16	-4	-29
Liikevoitto/tappio ilman kertaluonteisia eriä, yhteensä	207	194	138	144	146	126	128	156	683	556
% liikevaihdosta	8,0	7,8	5,5	5,8	5,5	4,9	4,9	6,0	6,8	5,3

Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Oman pääoman tuotto, %:

Voitto ennen veroja – tuloverot
Oma pääoma (keskiarvo) x 100

Sijoitetun pääoman tuotto, %:

Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut
Oma pääoma + korolliset velat (keskiarvo) x 100

Oman varaisuusaste, %:

Oma pääoma
Taseen loppusumma – saadut ennakot x 100

Korolliset nettovelat:

Korolliset velat – korolliset varat

Velkaantumisaste, %:

Korolliset nettovelat
Oma pääoma x 100

EBITDA (käyttökate):

Liikevoitto + poistot + liikearvon poisto + arvonalentumiset +/- biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos +/- osuus osakkuusyritysten tuloksista +/- kertaluonteiset erät

Segmenttien sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), % (Toimintapääoma):

Liikevoitto – kertaluonteiset erät
Segmentin pitkäaikaiset varat + vaihto-omaisuus + myyntisaatavat – ostovelat (keskiarvo) x 100

Osakekohtaiset osakeantioikaistut tunnusluvut

Tulos/osake:

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto
Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita

Oma pääoma/osake:

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma
Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä

Osinko/osake:

Tilikauden osingonjako
Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä

Osinko/tulos, %:

Osinko per osake
Tulos per osake x 100

Efekttiivinen osinkotuotto-%:

Oikaistu osinko/osake
Oikaistu kurssi 31.12. x 100

P/E-luku:

Oikaistu kurssi 31.12.
Tulos/osake

Osakkeiden markkina-arvo:

Osakkeiden lukumäärä x kaupantekokurssi 31.12.

Osakeantioikaistu kurssi kauden lopussa:

Kaupantekokurssi kauden lopussa
Osakeantikerroin

Osakeantioikaistu keskiarvo:

Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto
Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä

Liiketoiminnan rahavirta/osake:

Liiketoiminnan rahavirta
Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita

Keskeisiä euron kursseja kauden lopussa

	31.12.2013	30.9.2013	30.6.2013	31.3.2013	31.12.2012	30.9.2012	30.6.2012	31.3.2012
USD	1,3791	1,3505	1,3080	1,2805	1,3194	1,2930	1,2590	1,3356
CAD	1,4671	1,3912	1,3714	1,3021	1,3137	1,2684	1,2871	1,3311
JPY	144,72	131,78	129,39	120,87	113,61	100,37	100,13	109,56
GBP	0,8337	0,8361	0,8572	0,8456	0,8161	0,7981	0,8068	0,8339
SEK	8,8591	8,6575	8,7773	8,3553	8,5820	8,4498	8,7728	8,8455

Tilintarkastuskertomus

UPM-Kymmene Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet UPM-Kymmene Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattiet-tisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisällyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta

perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 14. päivänä helmikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Juha Wahlroos
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013

UPM noudattaa 1.10.2010 voimaan tullutta Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka on julkisesti saatavana Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internetsivuilla osoitteesta www.cgfinland.fi. UPM noudattaa kaikkia koodin suosituksia.

UPM-Kymmene Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 2013 on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. UPM esittää selvityksen toimintakertomuksesta erillisenä raporttina. Selvitys on nähtävissä yhtiön internetsivuilla (www.upm.fi) Sijoittajat-osion kohdassa Hallinnointi. Toimintakertomus esitetään UPM:n vuoden 2013 vuosikertomuksen sivuilla 67–77. Myös vuosikertomus on nähtävissä yhtiön internetsivuilla.

Hallituksen kokoonpano

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kaksitoista yhtiökokouksen valitsemää jäsentä. Vuoden 2013 lopussa yhtiön hallitus koostui seuraavasta kymmenestä, yhtiökokouksen 4.4.2013 valitsemasta jäsenestä:

Hallituksen jäsen	Hallituksen jäsen alkaen	Synty-nyt	Koulutus	Kansalaisuus	Riippumattomuus*	Päätoimi
Björn Wahlroos, puheenjohtaja	2008, puheenjohtaja vuodesta 2008	1952	Kauppatiet. tri	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Sampo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Berndt Brunow, varapuheenjohtaja	2002, varapuheenjohtaja vuodesta 2005	1950	Dipl. ekon.	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Oy Karl Fazer Ab:n hallituksen puheenjohtaja
Matti Alahuhta	2008	1952	tekn. tri	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	KONE Oyj:n pääjohtaja
Karl Grotenfelt	2004	1944	OTK, varatuomari	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Famigro Oy:n hallituksen puheenjohtaja
Piia-Noora Kauppi	2013	1975	OTK	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Finanssialan Keskusliiton toimitusjohtaja
Wendy E. Lane	2005	1951	MBA (Harvard Graduate School of Business Administration)	Yhdysvallat	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Lane Holdings, Inc:n hallituksen puheenjohtaja
Jussi Pesonen	2007	1960	dipl. ins.	Suomi	Ei-riippumaton yhtiöstä, riippumaton merkittävästä osakkeenomistajista	UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja
Ursula Ranin	2006	1953	OTK, varatuomari, Suomi dipl. ekon.	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Lakimies
Veli-Matti Reinikkala	2007	1957	eMBA	Suomi	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	ABB:n Process Automation-liiketoimintaryhmän johtaja
Kim Wahl	2012	1960	MBA, B.A., (Business Economics)	Norja	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	Strømstangen AS:n hallituksen puheenjohtaja

*1) Hallituksen jäsenten riippumattomuus on arvioitu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin riippumattomuusvaatimusten mukaan.

Tämä on UPM-Kymmene Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä tilikaudelta 2013. UPM:n tarkastusvaliokunta on käsitellyt sen ja UPM:n tilintarkastaja PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvaus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. UPM:n vuoden 2013 vuosikertomuksen sivuilla 54–64 on kattavampi kuvaus yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen ja sen valiokuntien tehtävät ja vastuut määritellään hallituksen ja valiokuntien työjärjestyksissä. Hallitus arvioi työjärjestyksiä vuoden 2013 aikana, ja arvioinnin tuloksena valiokuntien tehtäviä ja vastuuta ja niiden jakautumista eri valiokunnille selkeytettiin. Muutetut työjärjestykset ovat nähtävissä yhtiön internetsivuilla (www.upm.fi) Sijoittajat-osion kohdassa Hallinnointi.

Työjärjestyksensä mukaan hallitus käsittelee kaikki Suomen lainsäädännön nojalla sen vastuulle kuuluvat asiat. Suomen osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Tämän lisäksi hallituksen vastuulla on muun muassa

- arvioida yhtiön strategista suuntaa ja päättää siitä
- hyväksyä yhtiön ja sen liiketoiminta-alueiden strategiset suunnitelmat ja arvioida suunnitelmien toteuttamista
- arvioida ja hyväksyä taloudelliset tavoitteet ja merkittävät yritysennusteet ja -kaupat
- asettaa enimmäisrajat investoinneille, sijoituksille, divestoinneille ja taloudellisille sitoumuksille
- valvoa yhtiön strategisten ja toiminnallisten riskien hallintaa sekä sisäistä valvontaa
- nimittää toimitusjohtaja sekä johtajiston jäsenet ja hyväksyä heidän palkkansa ja palkkionsa
- määrittää osinkopolitiikka ja tehdä yhtiökokoukselle ehdotus maksettavasta osingosta

Hallitus kokoontui vuoden 2013 aikana 9 kertaa. Jäsenet osallistuivat kokouksiin keskimäärin 97,8-prosenttisesti.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT 2013

Valiokunnat	Tarkastusvaliokunta	Palkitsemisvaliokunta	Nimitys- ja hallinnointivaliokunta
Jäsenet	Karl Grotenfelt (pj.) Piia-Noora Kauppi (4.4. alkaen) Wendy E. Lane Kim Wahl	Berndt Brunow (pj.) Ursula Ranin Veli-Matti Reinikkala	Björn Wahlroos (pj.) Matti Alahuhta Karl Grotenfelt
Kokousten lukumäärä	5	6	4
Osallistumis-%	95	100	100

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja tehtävät

Hallitus on asettanut keskuudestaan kolme valiokuntaa: tarkastusvaliokunnan, palkitsemisvaliokunnan (aiemmin henkilöstövaliokunta) sekä nimitys- ja hallinnointivaliokunnan.

Yllä olevassa taulukossa on tietoa valiokuntien kokoonpanosta, kokousten määrästä sekä jäsenten osallistumisesta kokouksiin vuonna 2013.

Tarkastusvaliokunta

Hallitus on määritellyt tarkastusvaliokunnan tehtävät Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisesti.

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnan jäsenillä on oltava riittävä laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin asiantuntemus, joka voi perustua koulutukseen tai kokemukseen kyseisistä toiminnoista tai niiden valvonnasta. Nimitys- ja hallinnointivaliokunta arvioi tarkastusvaliokunnan jäsenten asiantuntemuksen ja pätevyyden vuosittain ennen kuin se suosittelee valiokunnan jäsenten nimittämistä hallitukselle.

Muutetun työjärjestyksensä mukaan tarkastusvaliokunnan päätarkoitus on valvoa laskentatoimen ja taloudellisen raportoinnin prosesseja ja tilintarkastusta sekä avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin, sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvien asioiden valvonnassa.

- Tarkastusvaliokunnan muihin tehtäviin kuuluvat
- sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestelmien tehokkuuden valvonta
  - tilintarkastajan pätevyyden ja riippumattomuuden arviointi
  - tilintarkastajan valintaa koskevan ehdotuksen valmistelu
  - sisäisen tarkastustoiminnan arviointi
  - lakien ja säännösten asettamien vaatimusten sekä yhtiön toimintaohjeen (Code of Conduct) noudattamisen arviointi.

Palkitsemisvaliokunta

Muutetun työjärjestyksensä mukaan palkitsemisvaliokunnan päätarkoitus on avustaa hallitusta toimitusjohtajan ja muiden toimitusjohtajalle suoraan raportoitavien ylimmän johdon jäsenten arvioinnissa ja palkitsemisessä sekä yhtiön palkitsemisasiin liittyvien menettelytapojen, palkitsemisuunnitelmien ja -ohjelmien valvonnassa ja ylimmän johdon seuraajasuunnitteluun liittyvien menetelmien arvioinnissa.

Nimitys- ja hallinnointivaliokunta

Muutetun työjärjestyksensä mukaan nimitys- ja hallinnointivaliokunnan pää tarkoitus on hallituksen jäseniksi sopivien henkilöiden etsiminen sekä hallituksen jäsenvalintoja tai jäsenten uudelleenvalintaa ja hallitusten jäsenten palkitsemista koskevien ehdotusten valmistelu yhtiökoukosta varten. Valiokunnan tehtäviin kuuluu myös toimitusjohtajaksi sopivien henkilöiden etsiminen, yhtiön hallinnointiperiaatteiden (eli hallituksen työjärjestyksen) kehittäminen ja suositteleminen hallitukselle sekä yhtiön hallinnoinnin kokonaisuuden arviointi.

Lisäksi valiokunta auttaa hallitusta valvomaan suomalaisten listayhtiöiden hallituksen jäseniin sovellettavien riippumattomuusvaatimusten noudattamista ja arvioimaan hallituksen jäsenten mahdollisuutta paneutua ja käyttää riittävästi aikaa yhtiön asioiden hoitamiseen. Valiokunnan tehtävänä on myös valiokuntien jäsenten riippumattomuuden ja pätevyyden vuosittainen arviointi.

Toimitusjohtaja

UPM:n hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää hänen toimitusjohtajasopimuksensa ehdoista. Jussi Pesonen, dipl.ins., s. 1960, on toiminut UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtajana tammikuusta 2004 lähtien. Lisäksi hän on maaliskuusta 2007 alkaen kuulunut UPM:n hallitukseen.

Toimitusjohtaja vastaa hallitukselle esitettävien yleisten strategia- ja liiketoimintasuunnitelmien kehittämisestä sekä yhtiön juoksevasta hallinnosta ja johtamisesta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varmistaa, että varainhoito on järjestetty luotettavasti. Toimitusjohtaja toimittaa hallitukselle tarvittavat tiedot sen tehtävien hoitamista varten.

Toimitusjohtaja voi ryhtyä epätavallisiin tai luonteeltaan tai laajuudeltaan mittaviin toimenpiteisiin vain hallituksen valtuuttamana, paitsi jos hallituksen hyväksynnälle tarvittava aika aiheuttaisi yhtiölle tilanteen, jossa yhtiön toiminnalle aiheutuu olennaista haittaa; tällöin toimitusjohtajan on neuvoteltava toimistaan etukäteen hallituksen puheenjohtajan kanssa.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvä sisäinen valvonta ja riskienhallinta

UPM:n hallitus on hyväksynyt yhtiön riskienhallintapolitiikan, joka asettaa riskienhallinnan periaatteet, roolit ja vastuut konsernin organisaatiossa ja määrittelee riskienhallintaprosessit.

UPM:n sisäisen valvonnan viitekehys perustuu COSO:n (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) vuonna 1992 julkaisemaan sisäisen valvonnan viitekehukseen. UPM suunnittelee arvioivansa päivitetyn COSO 2013 –viitekehysten vaikutukset vuoden 2014 aikana.

Prosessitason sisäisen valvonnan rakenne on luotu käyttäen ylhäältä alaspäin etenevää (top-down) riskiperusteista lähestymistapaa.

Taloudelliseen raportointiin liittyvät kontrollit ovat osa sisäisen valvonnan viitekehystä.

Sisäisen valvonnan tehokkuus varmistetaan myös käytettäessä ulkopuolisia palveluntoimittajia.

UPM:n sisäisten kontrollien kehittämistä arvioidaan joka toinen vuosi, ja arvioinnin tulokset raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Viisi sisäisen valvonnan viitekehysten (COSO) aluetta ovat:

Valvontaympäristö

Yhtiön arvot ja toimintaohje muodostavat sisäisen valvonnan perustan ja määrittävät sisäisen valvonnan luonteen UPM:ssä.

Viitekehysten osa-alueita ovat

- konsernitason rakenne
- konsernitason prosessit
- konsernitason kontrollit
- liiketoiminnan ja tukitoimintojen kontrollit.

Hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa konsernin sisäistä valvontaa.

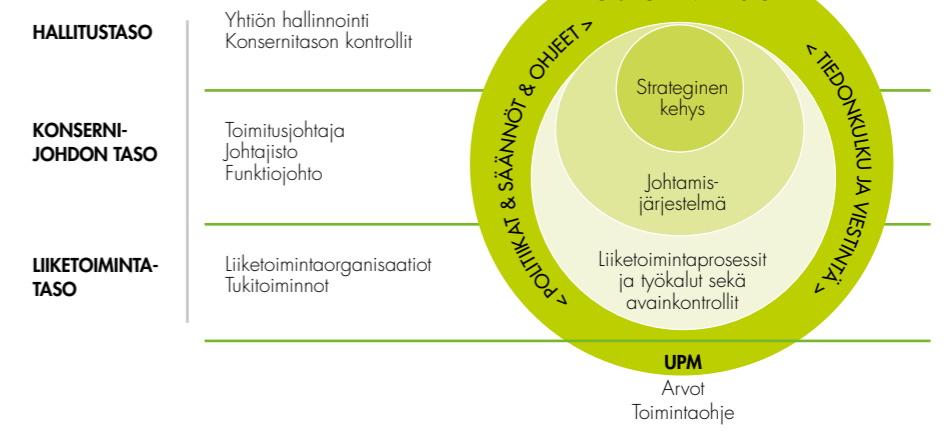
Riskien arviointi

UPM:n riskien arviointi taloudellisen raportoinnin osalta pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan merkittävimmät riskit, jotka vaikuttavat taloudellisen raportoinnin sisäiseen valvontaan konserniyhtiöissä, liiketoiminta-alueilla ja prosesseissa. Riskien arvioinnin tuloksena syntyneitä kontrollitavoitteita käytetään sen varmistamiseen, että taloudelliselle raportoinnille asetetut keskeiset vaatimukset täyttyvät, ja ne muodostavat perustan riskien hallintatavalle eri kontrollirakenteissa. Riskien arviointi sekä siihen perustuvat suunnitellut kontrollitoimet ja kontrollitavoitteet päivitetään vuosittain. Riskien arvioinnin kehittymisestä sekä suunnitelluista ja toteutetuista toimista raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle.

Valvontatoiminta

Yhtiö on kehittänyt ja ottanut käyttöön kattavan sisäisen valvonnan järjestelmän, joka sisältää liiketoiminnan ja taloudellisen raportoinnin prosessit. Yhtiön taloushallinto johtaa keskitetysti sisäistä valvontaa vuosittaisen aikataulun sekä määritettyjen roolien ja vastuuden avulla. Kunkin yksikön tai funktion päälli-

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINTA-PROSESSIN PÄÄPIIRTEET UPM:SSÄ

kön on järjestettävä oman yksikkönsä tai organisaationsa sisäinen valvonta. Yhtiön taloushallinto vastaa liiketoiminta-, funktio- ja yksikkötason kontrolliprosessien valvonnasta. Kontrollien perustamisella ja yhtenäisillä testaus- ja seurantaprosesseilla pyritään varmistamaan, että mahdolliset virheet ja poikkeamat estetään tai havaitaan ja korjataan.

UPM:n hallinnoimien yhteisten toimintojen kontrollit suoritetaan ja testataan samaan tapaan kuin UPM:n muissa yhtiöissä. Muihin kuin UPM:n hallinnoimiin yhteisiin toimintoihin ei sovelleta UPM:n sisäisiä kontrolliprosesseja. Kaikilta yhteisiltä toimintoilta pyydetään vuosittain vahvistus laskentatoimen vaatimusten ja taloudellisen raportoinnin kontrolliprosessien asianmukaisuudesta.

Olenainen osa sisäistä valvontaympäristöä on UPM:n tietoteknologiasovellusten ja infrastruktuurin valvonta. Erityisten sisäisten kontrollien tavoitteena on taata UPM:n tietoteknologiaratkaisujen luotettavuus ja tehtävien eriyttäminen IT-ympäristössä.

Konsernin laskentaohjeet asettavat vaatimukset taloudelliselle raportoinnille konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Yhtiön taloushallinto määrittelee liiketoimintaprosessien kontrollipisteet, ja sisäiset kontrollit toteutetaan taloudellisen raportoinnin kokonaisprosessissa. Säännölliset kontrollitoimenpiteet ovat olennainen osa kuukausittaisia ja neljännesvuosittaisia raportointiprosesseja. Kontrollitoimenpiteet sisältävät tarvittavat täsmäytyslaskelmat ja analyttiset tarkistukset, joilla varmistetaan raportoinnin oikeellisuudesta.

Kontrollien riskien arvioinnista ja prosessitason kontrollitesteuksista saadut tulokset analysoidaan ja raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

Viestintä

Sisäinen valvontaprosessi dokumentoidaan ja arkistoidaan sisäisen valvonnan tietokantaan. Sisäistä valvontaprosessia tarkastellaan säännöllisesti, ja sisäisiä kontrolleja muutetaan tarvittaessa. Sisäisen valvontaprosessin vastuuhenkilöt huolehtivat säännöllisestä viestinnästä ja antavat yksityiskohtaisia määritelmiä kontrollitoimenpiteistä ja tehokkaan sisäisen valvonnan minimivaatimuksista.

Seuranta

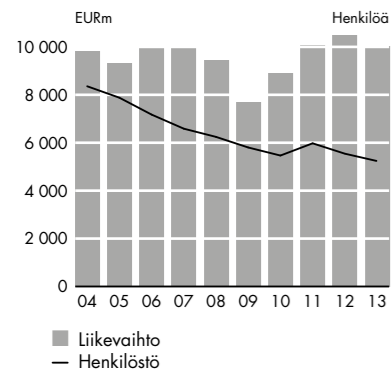
Hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, konsernin johto, taloushallinto sekä liiketoiminta-alueet ja konserniyhtiöt vastaavat seurannasta ja varmistavat siten sisäisen valvonnan tehokkuuden taloudellisen raportoinnin osalta. Riskienarviointiprosessin ja kontrollien tehokkuutta arvioidaan jatkuvasti eri tasoilla. Seurantaan ja arviointiin sisältyy kuukausittaisen ja neljännesvuosittaisen talousraporttien seuranta suhteessa budjettiin ja tavoitteisiin, tunnuslukuihin ja muihin analyttisiin menettelyihin.

Sisäiset tarkastajat seuraavat ja hyödyntävät riskien arviointia ja johdon valvontatyön testituloksia. Sisäisen valvonnan suunnitelma ja kontrollitestausten tulokset dokumentoidaan, ja ne ovat sisäisten ja ulkoisten tarkastajien sekä johdon käytettävissä vuosittain prosessin aikana. Tulokset raportoidaan tarkastusvaliokunnalle, liiketoiminnan johdolle sekä kontrolleista vastuussa oleville henkilöille. Suoritusta arvioidaan myös sisäiset kontrollit. Yhtiö- ja liiketoimintatason kontrollerit vastaavat vastuullaan olevien sisäisten kontrollien valvonnan tehokkuudesta. Itsearviointina suoritettu testaus on UPM:ssä yleistä. Keskeisiä kontrolleja testataan säännöllisesti myös riippumattomien testaajien toimesta. Sisäinen tarkastus vertaa tarkastustyötä valvonnan testituloksiin. Ulkoiset tilintarkastajat arvioivat ja testaavat UPM:n sisäisiä kontrolleja osana tilintarkastustyötä. Tilintarkastajien havainnot ja suositukset otetaan huomioon sisäisen valvonnan ylläpito- ja kehitystyössä.

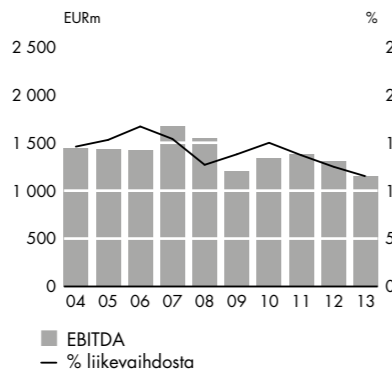

Avaintietoja 2004–2013

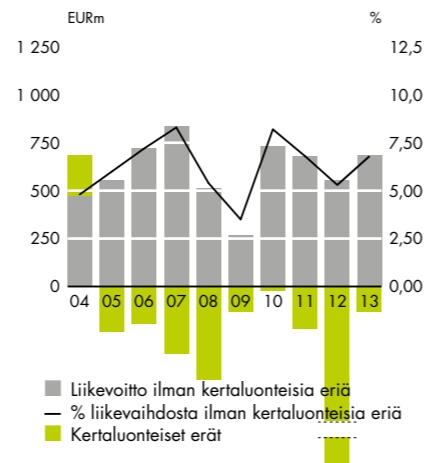
Liikevaihto ja henkilöstö

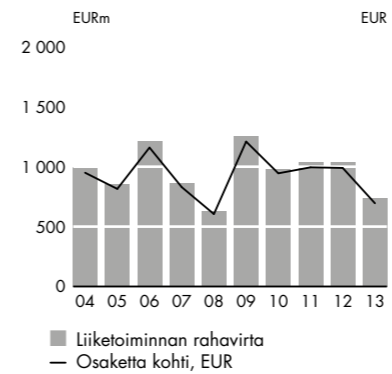
EBITDA (Käyttökate)

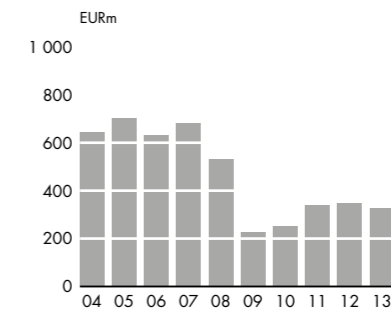
Liikevoitto

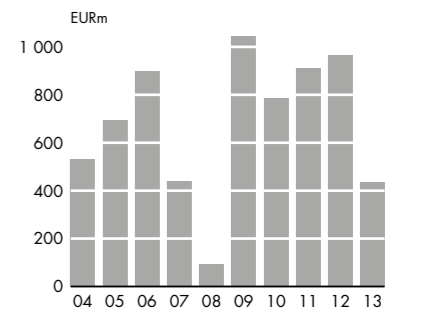
Liiketoiminnan rahavirta

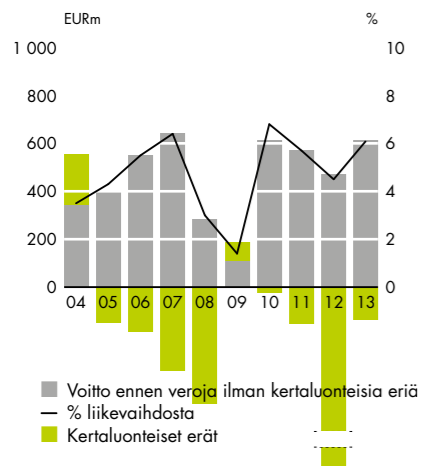
Investoinnit ilman yrityshankintoja

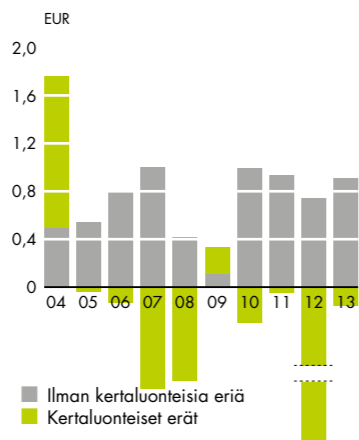
Rahavirta investointien jälkeen

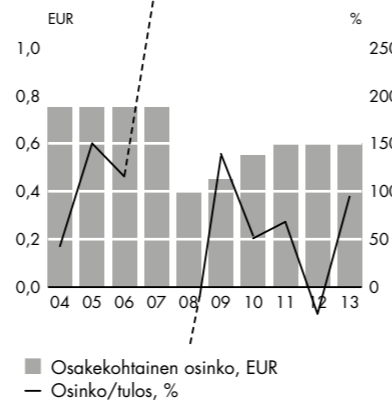
Voitto ennen veroja

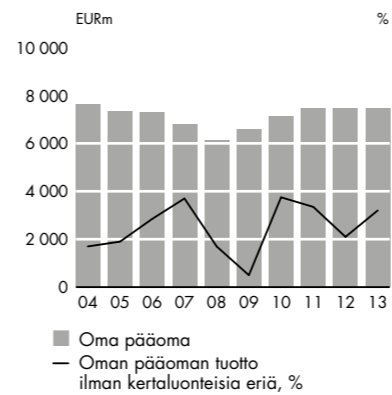
Osakekohtainen tulos

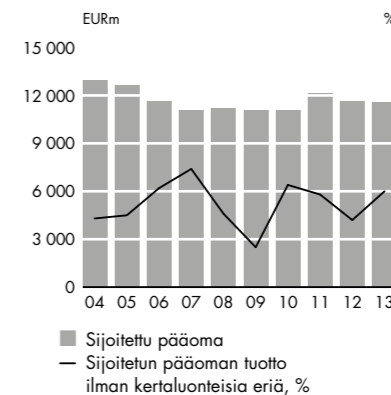
Osakekohtainen osinko

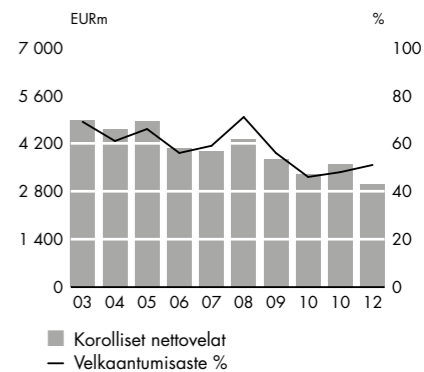
Oma pääoma ja oman pääoman tuotto

Sijoitettu pääoma ja sijoitetun pääoman tuotto

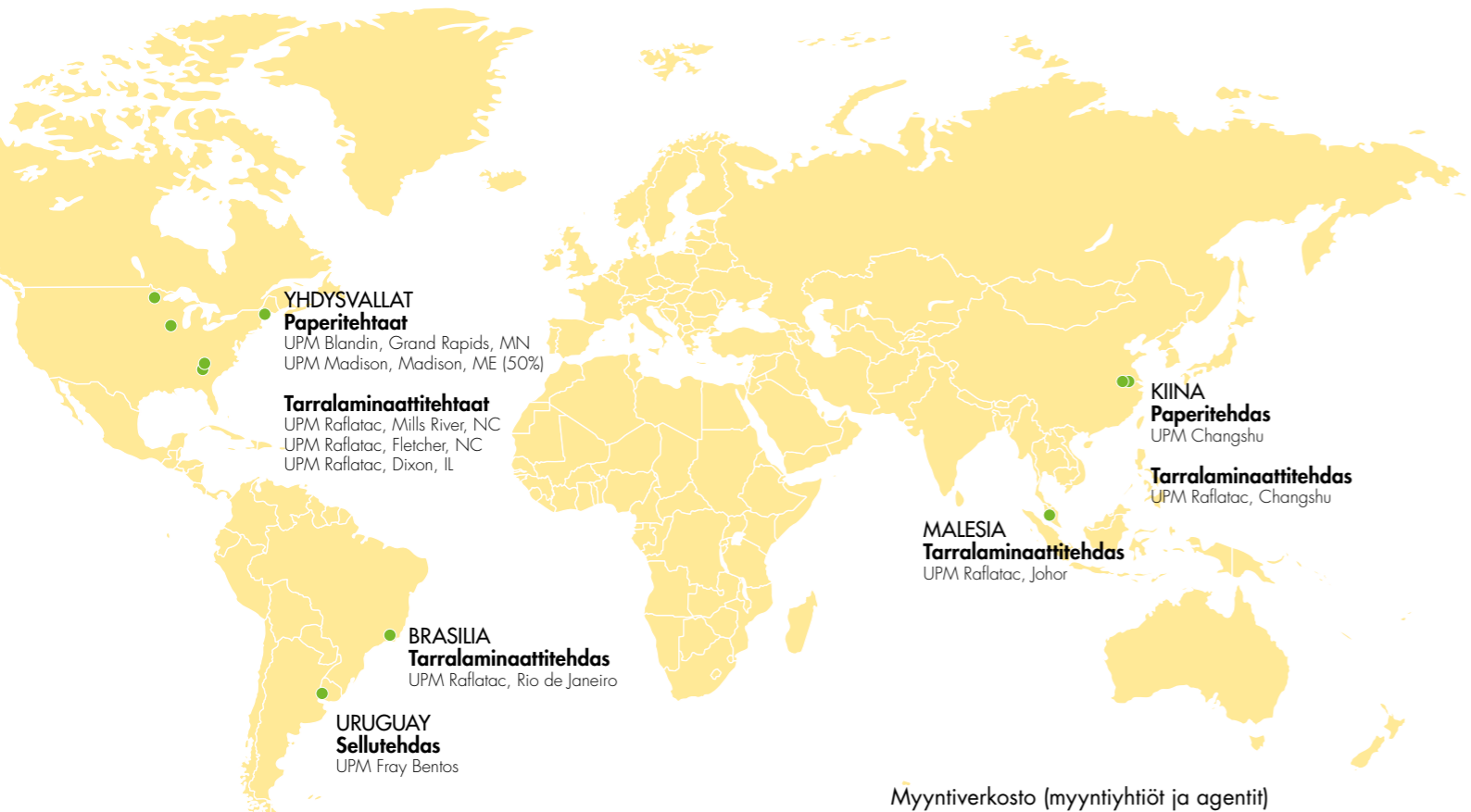

Korolliset nettovelat ja velkaantumisaste

Tuotantolaitokset ja myyntiverkosto

UPM:llä on tuotantolaitoksia 14 maassa ja maailmanlaajuinen myyntiverkosto. Tuotteiden ja raaka-aineiden kuljetukset on yhtiön täsmällisten toimitusten perusta.

Myyntiverkosto (myyntiyhtiöt ja agentit)

Pohjois-Amerikka

- Kanada
- Meksiko
- Panama
- Yhdysvallat

Etelä-Amerikka

- Argentiina
- Brasilia
- Chile
- Kolumbia
- Peru
- Uruguay
- Venezuela

Eurooppa

- Alankomaat
- Belgia
- Bulgaria
- Espanja
- Irlanti
- Islanti
- Iso-Britannia
- Italia
- Itävalta
- Kreikka
- Kypros
- Latvia
- Liettua
- Malta
- Portugali
- Puola

Aasia

- Arabiemiirikunnat
- Hongkong
- Indonesia
- Intia
- Israel
- Japani
- Jordania
- Kiina
- Korean tasavalta
- Kuwait
- Libanon
- Pakistan
- Saudi-Arabia
- Singapore
- Sri Lanka
- Syyria
- Thaimaa
- Vietnam

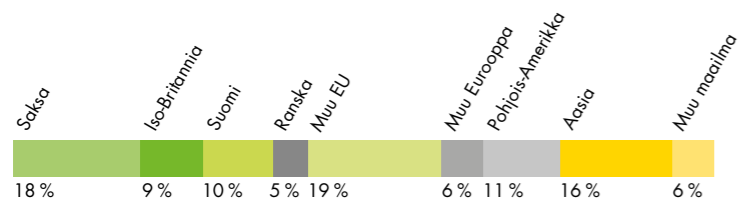
Afrikka

- Algeria
- Egypti
- Etelä-Afrikka
- Libya
- Tunisia

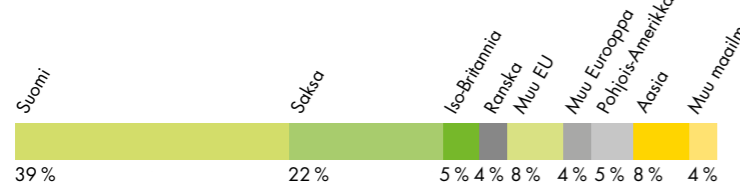
Oseania

- Australia
- Uusi-Seelanti

UPM:n liikevaihto markkina-alueittain 2013: 10 054 miljoonaa euroa

UPM:n henkilöstö alueittain 31.12.2013: 20 950

Yhteystietoja

Konsernihallinto

UPM
Alvar Aallon katu 1
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 02041 5111
Faksi 02041 5110
info@upm.com

Sijoittajasuhteet
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 02041 50033
ir@upm.com

Ympäristö- ja yritysvastuu
Puh. 02041 5111
responsibility@upm.com

Media desk
Puh. 040 588 3284
media@upm.com

Liiketoiminnot

UPM Biorefining
Alvar Aallon katu 1
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 02041 5111
info@upm.com

Metsät ja puunhankinta
Lempääläntie 20
PL 32
37601 Valkeakoski
Puh. 02041 6121
Faksi 02041 6120
metsaviestinta@upm.com

UPM Timber
Åkerlundinkatu 11 C, 5. kerros
PL 203
33101 Tampere
Puh. 02041 5113
Faksi 02041 5112
timber@upm.com

UPM Energy
Alvar Aallon katu 1
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 02041 5111
info@upm.com

UPM Raflatac
Tesomankatu 31
PL 53
33101 Tampere
Puh. 02041 6143
Faksi 02041 6142
info@upmraflatac.com

UPM Paper Asia
23F, Grand Gateway Tower 2
3 Hongqiao Road
Shanghai 200030
People's Republic of China
Puh. +86 21 6288 1919
Faksi +86 21 5292 8912
paperasia@upm.com

UPM Paper ENA (Europe and North America)
Georg-Haindl-Strasse 4+5
D-86153 Augsburg, Germany
Puh. +49 821 31090
Faksi +49 821 3109 156
paperinfo@upm.com

UPM Plywood
Niemenkatu 16
PL 203
15141 Lahti
Puh. 02041 5113
Faksi 02041 5112
plywood@upm.com

Seuraa meitä verkossa

www.upm.fi

- Tilaa lehdistötiedotteemme: www.upm.fi/media
- **Twitter:** @UPM_News, www.twitter.com/UPM_News
- **Facebook:** www.facebook.com/UPMGlobal
- **LinkedIn:** www.linkedin.com/company/UPM-Kymmene
- **Youtube:** www.youtube.com/upmdotcom

Sisältö

UPM konserni

UPM lyhyesti	1
Toimitusjohtajan katsaus	3
Strategia	5
UPM sijoituskohteena	9
Taloudelliset tavoitteet ja tulokseen vaikuttavat tekijät	11
Riskienhallinta	12

Liiketoiminta-alueet

UPM Biorefining	13
UPM Energy	15
UPM Raflatac	17
UPM Paper Asia	19
UPM Paper ENA	21
UPM Plywood	23
Innovaatiot ja liiketoiminnan kehitys	25

Sidosryhmät

Vuoropuhelua sidosryhmien kanssa	27
Yhteistyötä asiakkaiden kanssa	31
Toimittajat ovat olennainen osa UPM:n arvoketjua	33
Henkilöstö mahdollistaa yhtiön uudistumisen	35
Sydämen asiana työturvallisuus ja työhyvinvointi	38

Vastuullisuus

UPM:n Biofore-strategia on osoitus sitoutumisesta kestävään kehitykseen	39
Tuotteiden koko elinkaari otetaan huomioon	43
Jäte on tämän päivän uusi materiaali	44
Parannusta energiatehokkuudessa ja tunnustusta ilmastotoimenpiteistä	45
Puu ja puukuitu on kestävästi hankittua	47
Enemmän tuloksia vastuullisella vedenkäytöllä	48
UPM:n materiaalitase 2013	49
GRI-sisältövertailu	51
Riippumaton varmennusraportti	53

Hallinto

Hallinnointi	54
Johdon palkitseminen	58
Hallitus	61
Johtajisto	63
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	136

Tilinpäätös 2013

Sisältö	66
Avaintietoja 2004–2013	139
Tuotantolaitokset ja myyntiverkosto	141
Yhteystietoja	144
Yhtiökokous	146

UPM ei julkaise erillistä ympäristö- ja yritysraporttia, vaan tiedot on yhdistetty tähän vuosikertomukseen. Vuosikertomuksen liiketoimintaosioon on koottu useita vuoden 2013 tärkeitä tapahtumia. GRI-sisältövertailu on liitteenä sivuilla 51–52. Lisätietoja UPM:n vastuullisesta toiminnasta löytyy osoitteesta www.upm.fi/vastuullisuus.

Varsinainen yhtiökokous

UPM-Kymmene Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 8.4.2014 klo 14.00 Messukeskuksessa, osoite Messuaukio 1, 00520 Helsinki. Tarkemmat ilmoittautumisohjeet ovat yhtiökokouskutsussa ja yhtiön verkkosivuilla www.upm.fi.

Osinko

Hallitus on päättänyt esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2013 maksetaan osinkoa 0,60 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.4.2014 on merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus esittää, että osinko maksetaan 24.4.2014.

Taloudelliset tiedotteet vuonna 2014

Vuonna 2014 UPM julkaisee osavuositiedot seuraavasti:

Osavuositiedot tammi–maaliskuulta 2014 julkaistaan 29.4.2014
Osavuositiedot tammi–kesäkuulta 2014 julkaistaan 5.8.2014
Osavuositiedot tammi–syyskuulta 2014 julkaistaan 28.10.2014

UPM:n vuosikertomus 2013 on saanut EU:n painotuotteiden ympäristömerkin.

Painoprosessin pitää täyttää tiukat vaatimukset kemikaalien, energian kulutuksen, vesi- ja ilmapäästöjen sekä jätehuollon osalta. Myös painopaperin on oltava EU-ympäristömerkittyä. UPM edistää painetun median vastuullisuutta.

www.upm.fi

SISÄLTÖ

Kansi: UPM Finesse premium silk, 250 g/m².
Tilinpäätös: UPM Fine, 90 g/m². Muut sivut: UPM Finesse premium silk, 135 g/m².
Painettu EU:n ympäristömerkin saaneille paperille, F1/14/2. Painotalo: Lönnberg Print&Promo.